

**ФРАНСИС ПОЛ УИЛСЪН, МАТЮ
КОСТЕЛО
МИРАЖ**

Превод от английски: Юлиана Цалева, 1998

chitanka.info

*На Лиза Ландсмън
(за доверието)*

БЛАГОДАРНОСТИ

На *Джо Флечър*, чиято ферма „Хоудейл“ е на завоя към измисления Оукууд. Реалните описания на нашата версия за Йоркширското крайбрежие и провинция, се дължат на нейната щедра помощ, подкрепена с подробни описания, книги, карти и снимки от персоналните ѝ албуми. Неточностите са наше дело.

На *Бетси Мичъл* — за нейния ентузиазъм, подкрепа и остро редакторско око. Никоя тема не е достатъчно обширна, никоя грешка — достатъчно малка, за да убегнат нейния критичен поглед.

На *Ал Цукърман*, *Стивън Спруил* и *Бил Мейси* за тяхната безкрайно щедра подкрепа.

Благодарим ви — на всички и всеки поотделно.

1

Паметта не е изкована от камък. Тя е силно податлива на преустройство. Толкова много от спомените за собственото ни минало не са нищо повече от... един мираж.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули надникна в офиса си:

— Прослушай постъпилите съобщения, ако обичаш.

Отново закъсняваше. Отделът разполагаше само с шестима служители, които вършеха работа за дванадесет.

— Вече го направих — отвърна Синди и ѝ подаде изписан лист.

Джули го прегледа. Нищо особено. Най-вече дребни служебни проблеми. Можеше да се обади по-късно, утре, когато и да е...

И тогава стигна до последната записка: *Обади се на чичо си Итън. Спешно.* Синди беше написала погрешно името на чичо ѝ, всички го правеха. Имаше отбелязан телефонен номер, но Джули не бе наясно в коя държава трябваше да звънне. Не беше обичайният код 44 за Великобритания. Нима Итън беше в отпуск?

— Чичо ми каза ли откъде се обажда?

— Не — отвърна Синди, — но този номер е в Париж.

Джули недоумяващо погледна секретарката си:

— Париж? Как разбра това?

— Знаех, че ще попиташ и го проверих. — Синди се ухили и ококори големите си сини очи: — Не съм ли просто чудесна?

— Най-добрата — отсече Джули и наистина мислеше така.

Синди беше най-добрата секретарка, която бе имала някога. Притежаваше особено редкия талант за една секретарка — предвидливост. А беше и подредена. Джули ненавиждаше безредието.

Единственият недостатък на Синди бе външността ѝ. Тя беше наперена малка блондинка с коса на самодива и поразително стройно тяло. Сгодена бе за един компютърен техник в Ексън и до три месеца щеше вече да е омъжена жена. Джули се боеше от деня, в който Синди щеше да влезе и съобщи, че е бременна и ще си остане вкъщи. Точно така стана с последната ѝ секретарка. Джули недоумяваше — та работата, която вършеха, бе най-вълнуващата на света! Как можеше някой да я напусне и да си остане вкъщи?

— Той обясни ли какво е толкова спешно?

Синди поклати отрицателно глава:

— Не. Само каза: „Да се обади веднага. Спешно е“. И остави номера си. Но гласът му наистина беше малко напрегнат или може би уморен. Искаш ли да го набера?

Синди като че ли гореше от нетърпение да я свърже. Джули веднага се сети, че това май беше първият личен разговор, който секретарката ѝ приемаше за нея. А Синди беше прекомерно загрижена, че на Джули ѝ липсва „личен живот“ — никакви приятели, никакви любовници, само проекта!

Излизаше, че Джули наистина нямаше това, което Синди и останалите в отдела считаха за „личен живот“.

Но щом ми харесва така, защо трябва да са загрижени?

Джули пъкна листа в джоба си:

— Точно сега нямам време. — Погледна часовника си: — Колко е сега там — четири часа следобед? Ще му се обадя веднага след демонстрацията.

— Но той каза...

— Ти не познаваш моя чичо Итън. За него *всичко* е спешно. Но точно сега само тази демонстрация е наистина спешна. Как изглеждам?

Синди се изправи и се приведе над бюрото, за да оправи яката на лабораторната ѝ престилка, после отстъпи и я огледа.

— Какво ще кажеш за малко червило?

— Забрави.

— Тогава поне приглади малко косата си.

Джули измъкна от несесера си четка и пристъпи към голямото огледало, което Синди бе окачила отзад на вратата. Приглади няколко кичура, разпилени от вихровите ефекти в метрото, и се огледа.

Изглеждаше бледа. А защо не? Косата ѝ беше светла, направо руса — не толкова колкото на Синди, но цветът поне беше естествен. От години не беше излизала сред природата. Въпреки това според нея изглеждаше добре. Късо подстриганата ѝ коса сега вече бе сресана. А кожата ѝ, макар и бледа, беше поне без петна. Сините ѝ очи искряха въпреки само четирите часа сън. Пълните ѝ устни бяха бледи. Май наистина имаше нужда от малко червило, но нямаше у себе си. Не си правеше труд да носи.

Показвам това, с което разполагам.

Опита да се усмихне. Усмивката ѝ не бе чак ослепителна, но не бе и никак лоша. Трябваше да се поупражни в усмихването пред човека от „Брухмайер“ тази сутрин.

Обърна се към Синди:

— Пожелай ми късмет.

Синди се ухили и вдигна кръстосаните пръсти на двете си ръце:

— Няма да повярваш колко ще ми е трудно да пиша така.

Джули се засмя:

— Сигурно ще забави скоростта ти до деветдесет думи в минута.

— Съвсем сериозно — усмивката на Синди се стопи. — Късмет, доктор Гордън.

— Благодаря. — Джули махна с ръка и се отправи към коридора. — Сега се нуждаем от тонове късмет.

Да, мислеше си Джули докато препускаше към лабораторията. От тонове късмет се нуждаем.

Фондацията „Мария Брухмайер“ имаше за харчене купища пари. Когато съпругата на Хайнрих Брухмайер умря от болестта на Алцхаймер, той основа фондация със значими ресурси за финансиране изследванията за откриване причините и евентуалното лечение на болестта. След като дълги месеци бомбардираха фондацията с телефонни разговори, писма, разпечатки и абзаци от нейни статии в научни списания, накрая успяха да предизвикат посещението на един от членовете на борда на „Брухмайер“. Уговорката беше той да участва в демонстрация.

Днес беше великият ден. Срещата беше определена за десет часа сутринта — преди цели двадесет минути! Господи! Защо точно в този от всички останали дни?

Зави зад един ъгъл и видя доктор Мордекай Сийгъл нетърпеливо да крачи напред-назад пред лабораторията. Той я зърна и се заклати към нея, размахал като пеперуда месестите си ръце.

Не изглеждаме ли много издокарани, мина ѝ през ума, докато оглеждаше преценяващо шефа си. Чисто сако — както винаги разкопчано, защото не можеше да обхване талията му, оредяващата посивяла коса бе сресана на път, панталоните — огладени, обувките блестяха. И нима наистина надушваше аромата на „Олд Спайс“? Мордекай Сийгъл, доктор по медицина и физика, именит в световен

мащаб гуру в изследването и картографирането на паметта, днес се бе опитал да прилича на денди.

Сигурно му е било трудно да се издокара така без помощта на Бърнис. Трудно? Мислеше, че направо не е във възможностите му. Беше загубил дългогодишната си партньорка в живота само преди два месеца, но някак си успяваше да се държи.

— Той е вече тук, Джули! Чака. Ти закъсня, а той дойде рано! Къде беше досега?

— Снощи имах страхотна среща и бях на купон до сутринта. Току-що пристигам.

Той я погледна над очилата си:

— Искрено се съмнявам в това.

— Е, добре, проверявах главния компютър, пуснах още веднъж програмата за отстраняване на грешки на новия главен код, който вкарахме миналата седмица. Няма да ни свърши работа, ако софтуерът ни стане твърде темпераментен тази сутрин.

— О, боже, дано да не става! — възкликна той като скръсти ръце пред себе си и вдигна очи към тавана. И двамата знаеха, че крахът в системата щеше да бъде истинска беда. — Но той те чака. Успях да убия малко времето в светски разговори, без да разбулвам нещо, но си изразходвах горивото.

— Е, не трябва да изглеждаме твърде нетърпеливи, нали? А и не разполагах с друг, когото бих могла да изпратя долу при главния компютър вместо мен, нали?

— Тушира ме — отвърна той. — Може би ако впечатлим достатъчно „Брухмайер“, ще можем да наемем щатен сътрудник, който да се занимава с програмирането. Ще си починеш.

— Наистина ще бъде чудесно!

— Като каза това — докосна я той с ръка, — нали обещавах, че ще бъдеш търпелива с него, Джули?

Тя се престори на шокирана:

— Аз? Какви са тези инсинуации — нима бих могла да се държа по друг начин?

— Е, ти имаш склонност да бъдеш рязка с хора, които не схващат веднага. Помни само това, че никой друг в света не прави това, което вършим ние, така че дори на любознателните хора понякога им трябва време, за да схванат. А този човек може да не е... ами, любознателен.

— Но има дълбоки джобове.

— Точно така. Много дълбоки. — Д-р Сийгъл се усмихна свенливо и превключи на идиш: — Значи малко чар няма да навреди.

— Схванах. Ще изпратя Синди до „Виктория сикрет“ да ми купи прозрачен пенъоар...

— Знаеш какво имам предвид, Джули.

— Да, зная.

Тя пристегна вратовръзката му. Харесваше доктор Сийгъл. Много. Той беше не само брилянтен теоретик и чудесен шеф, но и свестен човек. Много жалко, че бе по-стар от нея с тридесет години. Всички свестни мъже бяха или твърде стари, или твърде женени.

Той практически я осинови, когато разбра, че тя няма семейство в Щатите. Понякога се държеше с нея повече като баща и тя трябваше непрекъснато да си напомня, че той е шеф на отдела.

— Готови ли сме? — попита тя.

Той си пое дълбоко дъх:

— Да, ако и ти си готова.

— Добре. Време е за шоуто.

Джули се промъкна край него и спря до вратата. Върху декоративното стъкло беше изписано „Картографиране на паметта“. Сграбчи дръжката, дръпна я и пристъпи навътре.

Джули придърпа наочниците на шлема върху очите на господин Хендерсън и нагласи черните гумени пръстени.

— Удобно ли е?

— Колкото може да се очаква — кимна той.

Честен отговор, констатира тя. Хендерсън приличаше на прекомерно пораснало хлапе, попаднало в игрална зала и готово да си играе на „Виртуални войници“. Шлемът, който му дадоха, беше тежък и неудобен. След двадесет-тридесет минути се появяват болки в областта на врата му. Изследователският инструмент явно не е бил подлаган на разкрасяване и олекотяване за комерсиални нужди. Металният шлем, целият обрामчен с кабели, беше стереоскопичен и стереофоничен, снабден с триизмерни биокулярни очила с отделен монитор за всяко око и с чифт широкообхватни слушалки. А и не пасваше твърде добре на главата на господин Хендерсън. Беше висок и мършав, с удължен череп, върху който не би могло да се закрепят каквото и да е оборудване — особено от този вид. Но някак си успяха да се справят.

Великолепно, помисли си тя. Казах им, изпратете човек, на когото да демонстрирам екипировката, и те ми изпращат Лърч от семейство Адамс.

Но поне проявяваше интерес към нейните изследвания — очевидно беше прочел всички статии, които бе изпратила, и бе неподправено заинтригуван. Тя оценяваше това. А и беше умен. Това улесняваше задачата. Джули предсещаше, че ако успееша да проведат безпроблемно демонстрацията, щяха да имат голям шанс да получат значителни дотации.

И при условие че системата не поддадеше.

Веднага щом мине първият етап, тя щеше да потърси по-просторно помещение за лабораторията. Това помещение можеше да побере най-много трима души. А сега тук се тъпчеха петима плюс допълнителната конзола. Имаше нужда от повече пространство, от

повече служители и от чисто нов компютър „Силикън графикс“ за обработка на образите... Направо сънуваше...

Проблемът за парите ги преследваше непрекъснато. След като орязаха фондовете на Националната научноизследователска фондация, основните федерални източници за проекта през следващата година станаха твърде нестабилни. А и Нюйоркският университет свиваше деловото си участие с една трета. Целият проект можеше да пропадне. В отчаянието си се бяха обърнали към частни институции. Беше почти невъзможно да измъкнеш долари за научни проучвания от обсебените от печалбите си производители на фасул! Всички намираха *визуализацията на паметта* за възхитителна, но винаги питаха каква възвръщаемост щяха да имат?

Слепи ли бяха? Този проект щеше да проникне в гнездото на съзнанието, на индивидуалността. Той щеше да промени начина, по който човечеството оценяваше разума.

Но нищо не можеше да бъде постигнато без безброй многото опити и време за осъвременяване на софтуера. А за това трябваша *пари*.

Тя се огледа наоколо. Добре поне че представителят на „Брухмайер“ не страдаше от клаустрофобия. Доктор Сийгъл стоеше до вратата със скръстени върху гърдите си ръце и явно гореше от нетърпение. Субектът на опита, Лорийн Диъринг, една от редовните доброволки, лежеше върху леглото, а главата ѝ бе стегната в по-малък шлемофон, също накичен с електроди и датчици. Тя тихо похъркваше в предизвикания от диазепам сън. Тереза Гомес, сестрата анестезиолог, седеше между леглото и стола на Джули. А господин Хендерсън бе настанен в другия стол, който бяха домъкнали отнякъде. И всички се бяха натъпкали в тази дупка с размери три на четири метра. Изразът „глава до глава“ придобиваше буквален смисъл.

За щастие целият компютърен хардуер, главният университетски компютър, беше разположен в сутерена. Всичко, от което Джули се нуждаеше в момента бе собствения ѝ терминал на подвижен плот. От първоначалното изражение на Хендерсън можеше да заключи, че той е предубеден и съвсем не е впечатлен. Къде беше цялата онази машинария от научната фантастика, която бе очаквал? Но когато извади шлемофоните за виртуална визуализация, очите му блеснаха.

— А сега слушалките — обяви тя. — Те са специално проектирани да блокират външния шум. Оттук нататък ще ви говоря

по моя микрофон. Вие също разполагате с микрофон, за да задавате въпроси. Окей?

Той отново кимна:

— Между другото, вие британка ли сте?

— Не. Американка.

— Вашият акцент...

Хората винаги я питаха за това. Смешно бе, защото тя съвсем не мислеше, че има някакъв акцент.

— Родена съм в щата Ню Йорк, израснала съм в Йорк, Англия.

— А-ха. Това обяснява нещата.

Джули щракна огромните слушалки върху ушите му. Ако добавеше малко влакънца отгоре щяха да приличат на наушници.

Придърпа своя микрофон пред устните си:

— Чувате ли ме?

Рязко кимане. Господин Хендерсън изглеждаше нетърпелив да започнат експеримента. А Джули искаше да му вземе акъла. Пое си дълбоко дъх.

— Чудесно. Сега ще спуснем назад стола ви почти хоризонтално — за да ви е по-удобно с шлемофона.

Доктор Сийгъл ѝ помогна да наведат стола назад. У повечето хора това провокираше усещането, че са на преглед при зъболекаря. Когато накрая гостът се разположи в почти легнало положение, с кръстосани глезени и с ръце върху корема, Джули вдигна очи към доктор Сийгъл. Изключи микрофона си и прошепна като на сцена:

— Достатъчно ли съм търпелива?

Той се ококори и притисна показалец до устните си.

И точно тогава някой почука на вратата. Доктор Сийгъл се промъкна назад и открехна вратата. Синди провря глава през пролуката.

— Доктор Гордън?

— Да?

— Съжалявам. Отново се обади чичо ви. Линията е отворена. Казва, че се налага да говори с вас.

Джули усети как раздражението я задушавя. Синди просто не биваше да го прави.

— Не му ли каза, че съм заета?

— Разбира се. Казах му, че провеждате важна демонстрация и не мога да ви безпокоя — но той не искаше да затвори. Каза, че е извънредно спешно.

Джули прехапа устни. Знаеше колко настоятелен можеше да бъде нейният чичо Итън. А може и наистина да е спешно. Но каквото и да беше, трябваше да почака до края на демонстрацията. Няма начин да остави човека от фондация „Брухмайер“ със стегната в неудобния шлем глава, докато тя говори с чичо си...

... и да вижда как се изпаряват дотациите.

— Кажи му, че си ми предала и аз съм казала, че ще му се обадя веднага щом мога, но точно сега е невъзможно. Вземи номера и затвори.

Очите на Синди се разшириха:

— Така ли?

— Точно така. В противен случай ще прекараш останалата част от сутринта в приказки с него по телефона.

— Окей — отвърна Синди и с недоволен израз се измъкна навън.

Доктор Сийгъл въпросително погледна Джули докато затваряше вратата:

— Не мислиш ли, че можеше...?

Джули тръсна глава. Дължеше много на чичо Итън, дължеше му наистина, но той можеше да бъде и същинска напаст. И все пак, да я прекъсва наред демонстрация, беше прекалено дори и за него. Какво можеше да иска?

Тя отхвърли колебанието. Всяко нещо с времето си, а сега се налагаше да спечелят дотацията.

Включи микрофона отново и надяна своя шлемофон.

— И така, господин Хендерсън. Съжалявам за забавянето. На път сме да навлезем в паметта на Лорийн. Както вече ви изтъкнах — в началото това може да ви се стори твърде дезориентиращо и е възможно да усетите леко замаяване, докато прецизирам визуалността. Така че стиснете ръкохватките на стола си и ще се почувствате удобно.

Видя как той стисна ръкохватките и придърпа надолу слушалките. Апаратът на Джули беше различен. Нейният шлемофон бе снабден с електроди като на Лорийн. Тя надяна на дясната си ръка ръкавицата за виртуална реалност и с лявата нагласи очилата си.

Върху очилата отвътре се отрази тънка лента с четири бутона — *Enter-Exit-Warning-Window* и пробяга в горната част на мониторите. В долната част се появиха стойности, показващи физиологичното състояние на Лорийн — ЕКГ, електроенцефалограма, пулс и респираторните нива. Пространството в средата остана да свети с бледосин проблясък, досущ като безоблачно зимно небе.

Джули провери ЕКГ-то на Лорийн — бяха нормални ЕКГ-вълни със стойност 72. Респирации — ниво 8. ЕЕГ — 10 херца. Добре. Всичко бе нормално.

Тя се облегна назад в стола си.

— Готов ли сте, господин Хендерсън?

— Повече от готов.

— Харесва ми такова държание. Тръгваме.

Придвижи облечената в ръкавица ръка и движението бе отразено от компютъра, който генерира върху екрана образ на ръка с изпънат показалец. Насочи иконката към бутон *Enter*, изписан върху схемата в горната част на монитора и го стартира.

2

Всички ние поглеждаме толкова лековато на паметта! Никой не взема предвид същинския поток от информация, който извира от петте ни сетива и залива мозъка ни във всяка една секунда и как нашият мозък разделя и съхранява този поток от възприятия в информационни банки, до които ние можем да получим достъп за частица от секундата.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Виждаш върху отразяващите очила вертикални завихряния, после образът се стабилизира. Синевата се изпъстря от перести облаци. Въздишка на бриз, чуруликане на птички.

Както обикновено, денят в Лорийнвил е красив.

Насочваш иконката, изобразяваща ръката с палеца надолу. Облаците се изнизват надалеч. Чувство за падане — май прекалено бързо — пред очите ти изниква зелена равнина.

В слушалките се чува гласът на Хендерсън:

— О-хо! Точно като при симулатор на полет!

Добре. Той вече се забавлява.

— Има известна прилика, само че не използваме джойстик. А и няма да се сблъскаме с вражески войници. Това, което възнамерявам да направя, е да ви отведе на една кратко пътуване из паметта на Лорийн.

Подаваш команда за придвижване напред — плъзгаш се над зелени хълмове и идеално подкастриени дръвчета. Причудливи селца изпъстряят околността. Но тревните площи не са гладки. Те са осеяни равномерно с някакви могилки, прорязани са със сложни плетеници от тръби.

— Изглежда ливадите ѝ са нападнати от къртици — обажда се Хендерсън.

Усмиваш се. Добър аналог:

— Това не са къртичини — обясняваш, — но наистина са тунели. Това е мрежата от връзки в паметта. Тя формира инфраструктурата на самата визуализация.

— Това нейното минало ли е? Прилича ми на образи, генерирани от компютър.

Прехапваш устни и се въздържаш от остра забележка. Какво друго е очаквал?

След кратка пауза тихо и спокойно каза:

— Защото точно това представляват. Лорийн е една интелигентна, социално приобщена студентка, която ни помага в изследванията и получава възнаграждение като експериментален субект. Компютърът сортира широк набор импулси от кората на мозъка ѝ, подрежда ги в образи, смесва ги с импулсите, идващи от мен, и отново ги възвръща към нея, разчита ги повторно, пак ги подава... и така установяваме един непрекъснат обмен, който ни позволява да взаимодействаме с паметта ѝ.

— Взаимодействие? Искате да кажете, че можете да промените спомените ѝ?

— Не. Но явно провокираме спомени със самото си присъствие. Можем само да се движим сред тях, да ги разглеждаме от различни ъгли. Не можем да променяме визуализацията на паметта. Навлизола съм в паметта на Лорийн неизброимо много пъти и винаги е същото.

— Винаги?

— Да. Това е нейната индивидуалност. Под нас се простират всички пробудени жизнени опитности на Лорийн. А човек в същността си е съвкупност от собствените си спомени. Без тях нямаме минало, нямаме семейство, приятели, преживяване. Никъде не сме ходили, никого не сме срещали или познавали. Човек се дефинира от акумулирането на своите всекидневни преживявания. Без памет за тях, кои сме всъщност? Една нула.

— Ето защо нашата фондация намира изследванията ви за особено интригуващи. Но сигурно визуализацията на всяка отделна памет е различна.

— Съвършено вярно. Възпитанието на Лорийн е доста прозаично. Навлиerala съм в паметта на хора, където не е толкова слънчево и не могат да се видят бели дървени огради...

— Като в гето?

— Точно така. Но дори и субекти, израснали в мизерия, притежават подвижни, добре оформени, просторни образи. Само че при тях празните пространства приличат на запустели нивя, а сградите — на общежития.

— Може би щеше да бъде по-интересно, ако бяхме навлезли в паметта на такъв индивид.

Усещаш как стискаш здраво челюсти. Водиш този човек в едно пътуване, което са изпитали само малцина избрани хора, а той мърмори.

— Нямахме на разположение такъв човек — поне не и някой, който да позволи на непознати да разгърнат книгата на живота му.

— Но те позволяват на вас...

— Само след като ме опознаят и започнат да ми имат доверие. Лорийн има безгранично доверие в мен. А и не счита, че има какво да крие.

— Всеки има нещо за криене.

Не можеш да го оспориш, затова отвърщаш:

— Хайде да погледнем по-отблизо! Изберете си къде да приближим!

Завърташ визуалното поле и пред вас се ширва панорамен изглед на визуалната памет. Истинска бъркотия от образи осея терена — низ от фермерски къщи, тухлените постройки на държавни училища и гимназии, църкви, заведения за бързо хранене, колежански спални помещения, кръчми, кина, футболни игрища, Айфеловата кула, прочутият лондонски часовник Биг Бен и над всичко това се извисяваше огромна бяла къща на два етажа в колониален стил.

— Какви са тези забележителности?

— Лорийн е прекарала предпоследната си година в колежа в Европа. Не забравяйте, че тези образи на паметта не съществуват реално в главата ѝ — те са символи на виртуалната среда, генерирана от компютъра. Разумът на Лорейн определя кое е значимо, а компютърът просто има достъп до тази йерархия и създава средата,

визуализира паметта. Всеки значим човек, място и събитие в живота ѝ са отразени.

— А не дотам значимите?

— И те са вътре в паметта ѝ. Обикновено са закътани някъде във или около важните фактори. Трябва само да знаеш къде да гледаш. Присъствието на адреналин и норадреналин в организма по време на самото събитие, определя доколко трайно тези моменти са запечатани в паметта ѝ.

— Добре, щом са важни големите събития, нека да хвърлим един поглед на онази огромна бяла къща.

— Добър избор. Тя е израснала в нея. Къщата е свързана с *много* спомени. Следвайте ме.

Придвижваш ръкавицата, насочваш, завиваш надясно и пикираш на земята. След толкова посещения в Лорийнвил си станала „спец“ в навигацията из паметта. Забавно е да се изфукаш. Понякога тук се чувстваш повече у дома, отколкото в реалния свят.

Бялата колониална сграда се извисява и надвисва над вас. Доближавате и тя като че ли се свива, смалява се постепенно и когато сте вече на входните стъпала добива нормални размери. Ти си свикнала с този феномен, но не и човекът, когото водиш.

— Какво стана? — тревожно пита Хендерсън.

— При визуализирането на паметта размерите са причудливо понятие. Както се казва „още нищо не сте видял“.

Наближаваш входната врата, побутваш я и тя се отваря. Влизаш вътре и се оглеждаш. Фоайето е просторно, а таванът се извисява на шест-осем метра над теб. Това винаги ти напомня за йоркширската къща — домът на детството ти.

И за секунда в ума ти проблясва „спешното“ обаждане на чичо Итън. Надяваш се да не е *чак толкова* спешно.

— Господи! Перспективата е изцяло изкривена.

— Не и ако си дете, а ние очевидно гледаме от позицията на детската възраст. Ако сега се обърнем и влезем отново, ще... чакайте, ще ви покажа.

Връщате се отново на верандата, затваряте вратата и после отново я отваряте. Влизате и сега вече фоайето добива нормални очертания.

— Сега гледаме на обстановката от перспективата на по-зрялата възраст, вероятно на тийнейджър. Това е едно от непредвидимите неща при визуализирането на паметта. Тук времето е еластично. Ако даденият субект е прекарал много години в съответната обстановка, например десетилетия, както е случаят с тази къща, никога не си сигурен от коя точно перспектива на времето гледаш на нещата. Не сме установили с точност какво налага йерархията на спомените. Но считаме, че тя е свързана с най-скорошните събития в живота на субекта и... тяхното отношение към миналото.

— Тя живяла ли е като възрастна в тази къща?

— Не съвсем. Посещавала я е по времето на колежанските си години, но не е живяла постоянно в нея.

Плъзваш се във всекидневната. Тъмно е, ако не се смята телевизора. На светлината на екрана виждаш двама души, прегърнати, върху кушетката. Момчето промъква ръка под пуловера на момичето, но то я отблъсква.

— Хм, интересно — обажда се Хендерсън.

Типична мъжка реакция. Прехапваш език.

— Това е първият ѝ сериозен приятел. Връзката им продължава около четири месеца. Тя не му е позволила много повече от това, което вече виждате.

Придвижвате се в трапезарията. Седемнадесетгодишната Лорийн седи на масата с брат си и своите родители. Цари скована тишина. Напрежението се подушва във въздуха. Спомняш си множество подобни сцени от собствените си тийнейджърски години, макар и причината никога да не е била в теб.

— О-хо. Май не са много щастливи.

— Искате ли да узнаете защо? Ще ви покажа.

Връщате се във всекидневната, вече цари нощ и всички лампи са запалени. Стаята е претъпкана с тийнейджъри, много от тях са пияни или са замръзнали сред крясъците на Брус Спрингстийн. Една лятна съботна вечер. Родителите на Лорийн са заминали за уикенда — при по-раншно посещение бе зърнала сбогуването и предупрежденията към Лорийн. Котараците ги няма и сега е време за момичето да празнува.

Докато се провирате през тълпата, започва бой. Прекатурват една лампа и тя се разбива на пода. Лорийн крещи на биещите се да

престанат, но боят става още по-ожесточен.

— Очарователно — шепне Хендерсън. — Същинска прелест!

Отивате в кухнята и намирате Лорийн изправена до мивката в отбранителна поза. Майка ѝ седи и плаче край масата. Дългата лъскава коса на Лорийн с цвят на кестен, сега е отрязана до пет сантиметра, боядисана в яркооранжево и е щръкнала в дузина кичури.

— Бунтарските години. Всички сме ги прекарвали — чуваш се да казваш, макар и да не помниш ти да си се бунтувала така.

Това беше „специалитет“ на сестра ти.

— А къде е всекидневието? Всичко тук носи силен емоционален заряд.

— Адреналинът, помните ли? Силните емоции напompват кръвта с адреналин и норадреналин. Те активират бадемовидното тяло на хипоталамуса, който на свой ред прави мозъчната кора по-възприемчива към паметта. Като резултат от това, събитията, носещи емоционален заряд — щастие, тъга, уплаха, са по-дълбоко врязани в паметта ни, отколкото рутинните неща. Ако останем тук достатъчно дълго, ще видим и някои от тях, но те са доста неясни. Нашата памет върши редакторска дейност. Необходимо ли е наистина да съхраним завинаги детайлите на десетхилядното си прекосяване на всекидневната по пътя си за кухнята?

— Накъде се отива отук? — пита Хендерсън, когато отминавате една затворена врата.

— Към сутерена, но ние не можем да отидем там.

— А защо?

— Защото е заключена, а ние не разполагаме с ключа. Самата Лорийн не ходи там и не иска и ние да отидем.

— А-ха! Потиснати спомени!

— Не толкова потиснати, колкото отблъснати. Те не са приятни и тя ги е заключила. Същински потиснатите спомени, ако съществуват наистина, са дълбоко погребани. Дори и самият човек не знае къде са те. И ако веднъж успее да ги локализира, трябва наистина доста да поразрови, докато ги намери.

— Значи вие никога не сте били долу в сутерена.

— Не съм открила ключа.

Лъжа. Всъщност ти откри ключа. Винаги си била добра в откриването на разни неща. Ключът е пхнат между страниците на

албума с изрезки в спалнята на Лорийн, пробил е снимката на Джони Козик. Защото измежду другите спомени, в сутерена се намира и мъглявият спомен за отнемането девствеността на Лорийн от добрия стар Джони. Сега го наричат изнасилване.

Джони, с две години по-голям и със светлинни години по-опитен, бе дошъл една нощ с бутилка „Садън Камфърт“, когато родителите ѝ отсъстваха. Успя да напие Лорийн и започна да я съблича. Лорийн, по-скоро пияна отколкото любовно настроена, опита да го отблъсне, но той се ядоса и започна да я блъска. Успя да я изплаши. Тя бе твърде отпаднала, за да окаже силна съпротива. Ти не бе в състояние да гледаш. Трябваше да се извърнеш, когато тя го остави да направи онова, което той искаше.

Цялата настръхваш при съзнаването, че изнасилването се повтаря в безкраен цикъл под краката ти. Дори и сега...

Никога повече не се върна в сутерена и си дяволски сигурна, че няма да заведеш там някакъв си непознат.

— А какво има горе?

— Обичайното разположение — спални и бани. Ние можем...

Прекъсва те червеното просветване на бутона *Warning*. Преглеждаш лентата с физиологичните стойности. ЕКГ-то поддържаше нормалните вълни, но пулсът бе ускорен до 120 и респираторното ниво бе 14.

— Какво става?

— Нищо. По причини, които тепърва ще си обясняваме, престоят ни във виртуалната реалност на паметта е ограничен от физиологичните реакции. Ограничението е различно при различните хора, но първите симптоми са ускоряване на пулса и на респираторното ниво. До известна степен това има връзка с понижаване ефекта на диазепам, тъй като тогава започват и реакциите. Но дори и да вкараме допълнителна доза от лекарството, веднъж започнала, реакцията прогресира.

— Какво ще стане, ако пренебрегнем предупреждението и останем тук?

— Не можем. Това е закодирано и в програмата. Ако не излезем доброволно, ще го направи самата програма. Нямам желание да откривам какво ще стане ако пренебрегнем сигнала. Можем да

причиним вреда, а може и да не причиним. Защо да рискуваме? Винаги можем да се върнем по-късно.

— Тогава нека излезем незабавно. Не съм дошъл, за да причиня вреда на тази млада жена.

Докато придвижваш иконката към бутона *Exit* и го задействаш, искрената загриженост в гласа на Хендерсън предизвиква пристъп на вина у теб. Беше накарала Гомес да даде на Лорийн слаба доза диазепам, което щеше да гарантира само една кратка демонстрация.

Всъщност няма значение. Нали го отведе на пътешествие и ако го беше удължила щеше да демонстрираш повторението на събитията. Защото нямаш намерение да разбулваш някоя от тайните на Лорийн. Беше й обещала.

Екраните избледняват. Посягаш към виртуалните очила.

3

Често ми задават въпроса дали програмите за визуализиране на паметта могат да се прилагат при криминални престъпления. Със сигурност можем да навлезем в паметта на някой, който твърди, че е бил извън града, когато убиват жена му. При виртуалната визуализация на паметта можем да станем свидетели как той прерязва гърлото на жена си, да покажем подробностите от деянието на всеки един. Но кой обвинен в престъпление ще ни позволи да направим това?

Произволни записки
на Джулия Гордън

Джули потърка очите си и повдигна шлема. Отсреща доктор Сийгъл помогна на Хендерсън да направи същото. Очите му се разшириха от удивление и той трудно намери подходящите думи да го изрази:

— Това беше... невероятно! Имате ли представа с какво разполагате тук? Защо не сте го показали по медиите?

— Защото това не е будоарна игра — рязко отвърна Джули и улови предупредителния поглед на доктор Сийгъл.

Спокойно, момичето ми, мина ѝ през ума. Дотук добре. Не проваляй нещата.

— Това, което иска да каже доктор Гордън — бързо се намеси Сийгъл, — е, че не искаме тази технология да бъде експлоатирана по непристоен начин. Тя не би могла да представлява последния крясък на висшите технологии за търсачите на силни усещания или за телевизионните шоу предавания. Програмата прави уязвими най-интимните моменти от живота на индивида. Само си представете как можем да примамим някого, да го излъжем и навлезем в паметта му. Бихме могли да го накараме да осъществи шантаж! Или индустриален шпионаж!

— Или пък да изтръгнете доказателства за съдилищата — добави Хендерсън. — Прилича ми на съвършен детектор на лъжата.

— И да, и не. Паметта не е непременно точно отражение на реалността. Тя записва възприятията, оцветени от емоции и често повлияни от нечия интервенция. Някой ден, след безкрайни юридически спорове, тази програма може и да се утвърди като законно средство. Но като метод на изследване на самата памет и що се отнася до загубата на паметта...

— Ето как стигаме и до болестта на Алцхаймер — прекъсна го Хендерсън и се обърна към Джули: — Навлизали ли сте някога в паметта на пациент с болестта на Алцхаймер?

— Не. Много бих искала, но се хващам на бас, че тя няма да е кой знае колко по-различна на повърхността от тази на Лорийн — поне

не и ако няма някакво органично увреждане на мозъчната кора.

— А защо мислите така? Паметта е като снимка. Бих очаквал да се сблъскам със суха и неплодна пустош!

— Така мислите, защото бъркате съществуването на видове памет със способността да навлезем в тях — обясни Джули. — Всички спомени се състоят от отделни фрагменти, малките парченца са разпръснати из целия мозък. Да вземем за пример спомена за една шоколадова бисквитка — нейният аромат се зашифрира и съхранява в обонятелната кора на мозъка, видът на бисквитката се запечатва във визуалната кора, усещането за топла мекота пък е в осезателната кора, а вкусът ѝ — във вкусовата. Така че когато обонятелният нерв отличи аромата на току-що изпечена бисквитка от марката „Тол хауз“, конвергенционните системи на мозъка събират всички тези парченца... и устата ви се пълни със слюнка. Но ако мозъкът ви не може да открие връзките и няма достъп до тези видове памет, дори и всички компоненти на бисквитката да са непокътнати, ароматът не означава нищо за вас. Той е просто един мирис, а не бисквитка.

— Какъв принос ще има всичко това за пациентите с болестта на Алцхаймер? — попита Хендерсън.

Колебанието на Джули беше видимо.

— Кажете — подкани я той. — Това е поразителен пробив. Искам фондацията „Брухмайер“ да стане част от него. Но бордът на директорите няма да се раздели и с един цент, ако не бъде убеден, че този проект в крайна сметка ще бъде от неимоверна полза за пациентите с Алцхаймер.

Джули започна обясненията си бавно и премерено, като се опитваше тонът ѝ да бъде нехаен. Бяха го впримчили, сега трябваше да го хванат.

Погледна доктор Сийгъл. Колкото и за нея проектът да беше от кардинално значение, за него той беше съдбоносен. Вече бе претърпял загубата на жена си и Джули не възнамеряваше да позволи той да загуби и работата си.

— Не бих искала да даваме обещания, които не можем да изпълним със сигурност, но прекъснатите връзки в паметта могат да бъдат възстановени чрез виртуална визуализация.

Хендерсън скочи на крака.

— Това само теория ли е, или вече сте го правили?

— Беше направено — отвърна Джули, едва потискайки вълнението си.

Да, беше направено. Но само при един човек, един-единствен изолиран случай.

— Дяволски трудно е, но успях да го направя. — Тя вдигна ръка: — Но не при пациент с Алцхаймер.

— Аз мислех, че виртуалната памет е изцяло символична.

Джули кимна:

— Тя е символична, но не изцяло както считахме в началото. Ние не можем да променяме спомените, но възстановяването на връзките при визуализиране на паметта очевидно се пренася и върху реалните функции. Всъщност все още не знаем защо става така. Затова и се колебаех да го спомена.

Хендерсън като че ли понечи да закрочи нетърпеливо из стаята, но нямаше достатъчно място.

— Чакайте, ако ви осигурим средства и ви докараме доброволци, страдащи от Алцхаймер, твърде бързо ще узнаете причината, нали?

Джули кимна:

— Така смятам.

— Отлично! — Той скочи към закачалката на стената, сграбчи шлифера си и отново се извърна към тях: — Това е направо чудесно! Отивам при самия господин Брухмайер, и то още днес. Той ще иска да узнае всичко това незабавно. Ще прояви голям интерес!

— Колко голям?

— Искате да кажете — в долари и центове? Е, фондацията „Брухмайер“ никога не оказва половинчата подкрепа. Ако се заемем с това, ще ви подкрепяме докрай. Но със сигурност ще искаме подробен доклад за експеримента, който да представим на борда. Кога ще сте готови с него?

— Две седмици? — въпросително погледна Сийгъл към Джули.

Джули кимна като впрегна цялата сила на волята си да не изкрещи „Да!“ и да размаха юмрук във въздуха.

— Звучи ми съвсем реално.

— Ще ви очакваме да се обадите — продължи Хендерсън и отвори вратата: — Най-късно до края на месеца.

Още щом гостът пристъпи навън, доктор Сийгъл здраво я прегърна, гръмко се засмя и я завъртя във въздуха.

— Направихме го! — крещеше той. — Ще получим дотацията!

— Хайде още да не броим парите. — Джули никога не си позволяваше прекален оптимизъм. Нещата обикновено се обръщат, ако си твърде уверен. В борда на фондацията много внимателно щяха да прегледат документацията. Всичко трябваше да е перфектно.

— Джули, ти беше чудесна!

— Не беше трудно — отвърна тя, докато се наслаждаваше на възторга му. Колко хубаво бе да го види отново щастлив!

— Е, добре — каза той, като я отстрани на една ръка разстояние. — Като че ли нямаше моменти, когато...

— Бях овладяна — тотален, цялостен контрол. С изключение на момента, когато исках...

— Какво става? — дочу се глас зад тях.

Джули се обърна. Лорийн се беше изправила върху кушетката, изглеждаше замаяна и малко обърквана.

— Как се справих? — попита тя.

Доктор Сийгъл се втурна и обгърна с ръка раменете ѝ:

— Скъпа моя, справихме се чудесно. А ти беше истинска прелест — поне що се отнася до паметта ти!

Джули ги гледаше. Искаше ѝ се и тя да покаже признателността си към Лорийн както доктор Сийгъл — да я прегърне и стисне ръката ѝ. Но това не беше в стила ѝ. Нещо винаги я спираше да го направи. Чувстваше се като прикована на мястото си.

— Добре се справи, момичето ми — вместо това каза тя.

— Къде мислиш да обядваш? — попита я доктор Сийгъл, когато се върнаха в офиса.

Джули погледна празното бюро на Синди и после часовника си. 12:05. Това обясняваше къде се намира Синди.

— Обяд? Кой има време да обядва? С дни не съм го правила!

— И вече знам какво ще направиш най-напред.

— Не. Никакъв обяд. Не...

— Не говоря за храна. Говоря за чичо ти. Нямахте ли намерение да му се обадиш?

Чичо Итън! По дяволите! Беше го забравила напълно!

— Номерът... къде ли е? — Тя потупа джобовете на престилката си. — Тук беше, а, ето го!

— Добре — каза доктор Сийгъл и посочи към вътрешния кабинет, отделен със сива преграда. — Ти се обади, а аз ще изчакам там. После ще отидем да обядваме.

Тя го погледна:

— Доктор Сийгъл... — Наистина нямаше време за обяд, но и той не мислеше да се отказва. — Добре. Ще ми отнеме само минута.

Набра номера, изчака няколко позвънявания и чу поздрав „Бонжур“.

Джули разпозна гласа:

— Итън. Джули е.

— Джули! Благодаря на Бога! Направо полудях, докато те открия! Не ти ли предадоха съобщенията ми?

Тя разбра от отпадналия му глас, че е станало нещо сериозно. Отсреща не беше истинският Итън — свръхзагриженият ѝ чичо! Гласът му звучеше уплашено. Беше паникьосан. Обзе я лошо предчувствие. По дяволите! Трябваше да му се обади по-рано! Надяваше се да е добре.

— Съжалявам. Беше ми невъзможно да се измъкна по-рано. Какво се е случило с теб?

— Не с мен, а със Саманта.

— О! — Джули почувства как по вените ѝ плъзва внезапна студенина. Едва се въздържа да не добави „това ли е всичко?“ и тежко въздъхна — сега осъзна, че бе притаила дъха си. *Нищо ново!*

— Какво е този път?

— Не зная. Никой не знае. Още не. Затова ти се обаждам.

— Е, тя е изчезвала и преди. Всички лудват да я търсят, а тя изниква внезапно...

— Не е изчезнала. Намериха я в безсъзнание в нейното студио.

— Великолепно — отсече Джули. — Пак свръхдоза. Какъв е последния хит сред наркоманите в Париж тези дни?

— Моля те, Джули. Сериозно е. От две седмици е в кома.

— Две седмици?

— Едва вчера узнах. Незабавно хукнах към Париж. И *не е* дрога — всички токсикологични тестове са отрицателни.

— Тогава какво...?

— Говорих с шефа на болницата. Никой не знае какво не е наред. Всички тестове са отрицателни.

— Провериха ли я за енцефалит? Менингит? Огледаха ли за признаци от удар в главата? Да не е паднала?

— Да. Да. Изследвах я за всички останали метаболитни причини. Болницата е общинска, но лекарите са много внимателни. Казват, че друго не могат да направят.

— Все трябва да има нещо. При всяка кома има причина — комата не е състояние, в което човек изпада без причина!

— Уредих да дойде доктор Елиът като консултант!

— Неврологът? От Оксфорд?

— Да. За него твърдят, че е най-добрият специалист при кома.

— Така е. — Джули познаваше репутацията му. — Никой не може да се сравнява с него. Той ще открие какво е станало!

Както обикновено чичо Итън изваждаше всичките си козове за Сам. Разбира се Джули знаеше, че ще направи същото и за нея, но сякаш винаги само Сам имаше нужда да бъде спасявана.

— Ако и доктор Елиът се присъедини към мнението на останалите, всичко, което ни остава, е да чакаме. Тогава ще преместя Саманта в някой санаториум, където ще... просто ще... чакаме.

— Надявам се той да ѝ помогне.

— Господи, и аз се надявам! Саманта преживя толкова много.

Джули не отвърна. По-правилно беше да се каже, че Саманта сама се забъркваше в толкова много неприятности!

Настъпи пауза. Наруши я Итън:

— Ти кога пристигаш?

— В Европа? — О, не! Нима той очакваше тя да... — Аз, аз не мога. По средата съм на нещо изключително важно. Този проект за виртуална визуализация на паметта, за който ти разказвах.

— О! — Гласът му звучеше покрусено. — Мислех си, че можеш да помогнеш.

— Аз? Та лекарят си ти!

— Не съм практикувал повече от четвърт век — знаеш това!

— Но аз не съм доктор по медицина, а по физика!

— И по неврофизиология. Можеш да добавиш нещо към...

— Нищо не мога да добавя към диагнозата на доктор Елиът. Той е от световна величина. Виж, знаеш, че ако имаше с какво да помогна, вече щях да съм на път за летището. Но не мога. А освен това не мога да мръдна оттук. Проектът е в критична фаза. — Изчака неговите евентуални протести. — Ти ще се справиш и сам, а тук имат нужда от мен.

— Джули... Зная, че ти и Сам не се разбирахте...

Да се разбираме ли?, помисли си тя. Ние не сме си говорили от години.

— Не е това причината. Обещавам, че ще дойда веднага щом се освободя. Наистина.

— Моля те, направи го. Секундата, в която си свободна! Много е сериозно.

— Дръж ме в течение за всяка промяна. Ще ти се обадя утре. Ще поддържаме контакт. Обещавам.

— Много добре. — Тя усети разочарованието в гласа му. — Ще бъда на този телефон.

Джули си взе довиждане и затвори.

По дяволите! Ето я, на двадесет и осем години и все още позволяваше на чичо си да я кара да се чувства виновна. Или пък чувстваше вина заради Сам?

— Всичко наред ли е?

Джули вдигна очи и видя доктор Сийгъл на прага.

— Семейни проблеми — отвърна тя. Изпита внезапно притеснение да му се довери.

— Мога ли да помогна с нещо?

— Не. Проблеми със сестра ми. Никой не може да направи кой знае какво за нея.

— Сестрата, за която никога не говориш?

Тя кимна:

— Моята лоша близначка.

— Близначка? Възхитително. Искаш да кажеш, че има и друга като теб.

— Едва ли. Тя е най-неидентичната идентична близначка, която можеш да си представиш.

— Някакви неприятности ли има?

Джули обобщи накратко чутото от чичо Итън и доктор Сийгъл ѝ зададе повечето от въпросите, които тя сама бе задавала на Итън.

— Не се притеснявай за нищо — каза накрая докторът. — Ще се погрижа за нещата тук. Вземи първия полет за Париж. Бъди със семейството си. Остани толкова...

— О, никъде няма да ходя — прекъсна го тя.

Очите на Сийгъл се разшириха от смайване:

— Твоята сестра — твоята близначка — е в кома и ти няма да си до нея?

— Тук имам много работа, най-вече с доклада за „Брухмайер“. Още повече че тя е в добри ръце.

Погледът му доби за миг странно изражение, после Сийгъл пристъпи и хвана ръката ѝ. Подръпна я към вратата.

— Хайде. Никакви възражения. Ако не искаш да обядваш, тогава ще ти предложи друго.

— Какво?

— Разговор. За приоритетите.

Топъл слънчев октомврийски ден, и всички тези дървета в Уошингтън Скуеър, които сменяха окраската си! Паркът гъмжеше от хора, които ядяха, пиеха, пушеха или смъркаха обяда си. Някои се опитваха да измъкнат пари от други, за да си купят храна.

Джули се остави доктор Сийгъл да я помъкне през запуснатите алеи докато не откриха пейка, заета наполовина от вплетени един в друг младежи, които „обядваха“ със себе си. Седнаха.

Като същински нийоркчани игнорираха влюбените. По-трудно бе да игнорират пръснатите хартии, празните бутилки, консервни кутии и торбички от сандвичи, които изпъстряха парка. *Необичайно много боклук*, помисли си Джули. Дори и парковете страдаха от съкращенията на финансови средства.

— Наистина ли се налага този разговор? — попита Джули. Колкото и да го харесваше, не можеше да не се подразни. Загуба на време.

— Като споменах приоритетите, исках да ти кажа, че нищо не е толкова важно колкото семейството. Работата си е просто работа. Ние не спасяваме човечеството, Джули — отвърна той.

— Убедена съм, че можем и това да направим и зная, че и ти мислиш по този начин. Още повече че нямам семейство. Знаеш това.

— Освен че имаш чичо и черната овца на семейството — сестра ти, за която едва сега ми казваш, че е близначка. Разказвала си ми, че родителите ти са покойници. Когато бяхте малки ли умряха?

За миг тя се възмути от неговата настойчивост, но после си спомни как седеше до него в задушната стаичка на болницата „Сейнт Винсът“ и го гледаше как се е вкопчил в ръката на умиращата си съпруга, сякаш можеше да я задържи да не му се изплъзне.

Сигурно това бе важно за него.

— Да. Когато бяхме петгодишни.

— Съжалявам. Някакъв инцидент?

— Пожар. Къщата ни изгоря до основи.

— О, боже! И вие бяхте там?

— Да, и двете — кимна Джули.

— Защо не си ми казала? Сигурно е било ужасно.

— Ужасно беше — отвърна с равен глас и с поглед към дърветата, като се опитваше да се наслади на златните им цветове на фона на синьото небе. Прекрасен ден в Ню Йорк — но вече усещаше, че влиза в капан.

Впери очи в ярките ръждиви листа...

И тогава в ума ѝ проблеснаха спомените: задушливият дим, опожаряващите топлина и пламъци, парализиращият страх. Спомни си и силните ръце на баща си, как той грабна Сам и нея и ги извлече от къщата, как ги пусна на тревата и се втурна обратно в пламъците да открие майка им. Усещаше собствените си ръце да обгръщат Сам. Те се гушеха една в друга върху росната трева, вкопчени отчаяно, замръзнали от нощния въздух, но не можещи да избягат от жегата на пожара, останал толкова далеч пред тях. Спомни си как викаха и чакаха баща си да доведе и майка им... чакаха... и чакаха...

Следващият път, когато отново видя родителите си, те бяха в запечатания погребален ковчег.

Трио гълъби се снижиха от близката арка на Уошингтън Скуеър и започнаха да кълват по земята само на няколко стъпки от тях.

— Итън Гордън, чичо Итън, беше брат на баща ми. След пожара той ни взе и ни отгледа като собствени деца.

— Сигурно чичо ти е много специален човек за теб.

Джули се усмихна:

— Така беше. Искам да кажа, така е. Просто не мисля вече за него като част от живота ми. Тогава той работеше като интернист, беше ерген и живееше в същия град. След пожара затвори кабинета си, изостави всичко и се преместихме в Англия. Посвети живота си на нас.

Беше ли съществувало и нещо друго в неговия живот по време на детството им? Можеше да наеме бавачки, но той лично се зае с изтощителната задача да стане и баща, и майка на двете малки момиченца. Нонстоп. Разбира се, че в живота му имаше място и за Глиндбърн и за оперния сезон, имаше място и за обичта към градините му, беше станал същински британец, но без „интимни връзки“? Ако пък е имал такива, добре ги беше прикривал.

— Англия... ти наистина си споменавала, че си израснала там. Но защо мислиш, че ви е завел в Англия?

— Питам го много по-късно. Отвърна, че и двете сме били толкова травмирани от пожара, убил родителите ни, че той усетил как никога няма да го преодолеем, ако останем на място, където всичко ще ни напомня за него. Честно казано, аз мисля, че и той самият е искал да се премести. Бяха много близки с баща ми. — Джули добави с усмивка: — И така, той ни отведе колкото се може по-надалеч.

Зад гърба им запищяха клаксони и Джули надзърна през рамо — цяла колона обезумели таксита бяха блокирани от камион за доставки.

Паркът напомняше на мирен остров, изпълнен с хора, които се наслаждаваха на деня и нехаеха за боклука. Майки тласкаха количките на децата си, а стопаните на кучета си бърбеха, докато питомците им бягаха на свобода в оградена с тел алея.

— Къде стана този пожар?

— В „Пътнам Каунти“. Един заспал градец на име Милбърн.

— За да смени напълно декора, е можело да ви заведе и в Калифорния. Все пак не разбирам...

— Итън не понасяше много американската култура. Така е и до днес. Винаги когато е принуден да свърже думите „американец“ и „култура“, той неизбежно ги разделя с „така да се каже“.

— С други думи, сноб — присви устни доктор Сийгъл.

— Да, но много добър, благоприличен сноб. Англофил. А и едва ли можеше да ни окаже по-голяма подкрепа, докато растяхме. Твърде голяма понякога, бих казала.

— А-ха. — Докторът се приведе напред. — Имам чувството, че стигнахме и до сестра ти. Нима правилно подразбирам, че тя му е била любимка?

— Ни най-малко. Бих казала, че той беше забележително безпристрастен. Но не знаеше как да бъде родител. Не бе устроен за това и мисля, че го осъзнаваше. Затова и си остана ерген. Но му бяхме натрапени от съдбата и той направи най-доброто, на което беше способен. От него стана чудесен наставник, но слаб родител. Трябваше да пречупи Сам докато беше малка. Но не знаеше как. Викаше съветници и психиатри, пробваше със специализирани училища, но без резултат. Тя си беше безнадеждна ексцентричка — първа класа. Накрая стигна до саморазруха.

— А спрямо другите?

Джули горчиво се изсмя:

— О, сигурна съм, че е наранила доста хора!

Доктор Сийгъл я гледаше изпитателно и Джули осъзна, че е разкрила повече отколкото възнамеряваше. Зърна един щанд за хотдог на ъгъла на Университета и Уейвърли.

— Гладен ли си? Ей там има човек на „Сабрет“.

Докторът поклати глава, като регистрира опита ѝ да смени темата.

— Не. Каж ми, моля те, как някой толкова умен и целеустремен като теб може да има идентична близначка, която е ексцентрична? Как може Саманта да е толкова различна?

— Аз самата бих искала да знам. Нали знаеш как стоят нещата с дясното и лявото полукълбо на мозъка? Сам определено е със силно развито дясно полукълбо. Дори си служи с лявата ръка. Притежава изключителен талант, но не може да се концентрира достатъчно дълго в една цел, за да го прояви. Първо искаше да стане танцьорка, после певица, след това — писателка, после — актриса, художничка и пак — певица. Боже, същинска въртележка! Отрано започна с момчетата, из селото се пусна бързо мълвата, че — и Джули усети как лесно включва на недодялания йоркширски акцент — „онова американско пиленце, Сами Гордън, със сигурност ще ти пусне малко гювеч!“.

— Едва ли е първото момиче в пубертета, което е било щедро в услугите си.

— Дяволски късмет, че не роди дете, макар и със сигурност да е имала най-малко дузина известни ми аборта. След време чичо Итън започна да пази за себе си тайните ѝ и винаги съумяваше да спаси задника ѝ. Ту страдаше от анорексия, ту от булимия. И всичко това обилно полято от къркане и дрога. Стигала е до свръхдоза, до опустошителни афери...

Джули се облегна и си пое дъх. Изтощително бе дори само да говори за това. Мисълта за Сам я изправяше на нокти. Защо? Всичко бе отдавна забравено, свършено, погребано. Защо тогава чувстваше адреналин в кръвта си?

— Никога ли не сте били близки? — попита Сийгъл.

— Никога.

— Мразиш ли я?

Джули се поколеба. Често си беше задавала този въпрос. Отговори честно:

— Не. Разбира се, че не.

— Обичаш ли я?

Джули отвори уста за отговор, но я затвори отново. Сам беше нейна сестра. От всеки се очаква да обича сестра си. Дори да не я харесва, някак си е общоприето да я обича.

А тя обичаше ли Сам? Как можеше да обича някого, когото никога не бе разбирала, с когото нищо не я свързваше освен общото ДНК и пожара?

— Усещам нерешителността ти — обади се Сийгъл. — Кажи ми, Джули — обичаш ли изобщо някого?

— Да. Разбира се. Аз, аз обичам чичо Итън.

— Няма да оспорвам това, а и той изглежда е чудесен човек, но често признателността се бърка с любовта.

— Аз обичам работата си.

— Да! Толкова се радвам да го чуя! Тук нямам съмнения. Ти *наистина* обичаш работата си! И в това, страхувам се, е търкането. Виждаш ли, работата не може да те обича от своя страна. А моите стари очи виждат, че ти обичаш работата си и нищо друго на света, без изключение.

Не беше честно.

— Не е истина. Всеки ден плувам или бягам, през лятото карам лодка...

— Все самотни занимания. Добри прагматични упражнения. Имаш ли приятели?

— Разбира се.

— Близки приятели?

— Ами...

— А интимен приятел? Някой млад мъж? Излизаш ли сериозно с някого?

Джули се чувстваше все по-неудобно. Не ѝ харесваха тези въпроси. Накъде водеха? Какво целеше той? Джули беше бродила из най-потайните кътчета от съзнанието на други хора, но да говори за собствените си спомени, за чувствата си просто ей така, това събуждаше у нея желанието да скочи и да избяга.

Като връх на всичко, за привнасяне на комичен оттенък в цялата ситуация, двойка стари хора, трудно бе да се каже кой точно е мъжът, се затъркаляха към тях като бутеха пред себе си пазарска количка, отрупана със сода и кутийки бира. Крещяха с пълно гърло изкривена версия на „Колко съм секси!“.

Обичаше този град!

— Не — каза Джули. — В момента нямам никакъв интимен приятел. Изцяло се отърсих от ухажори. Но имаше един...

Доктор Сийгъл размахна ръка:

— Не питам за имена, а за това какво се случва между теб и младите мъже, с които си се разделила? Ти ли слагаш край, или те? Какво проваля връзката ви?

Сега вече наистина бе притеснена. Хвърли поглед към младежите, които направо „се изпиваха“ в другата половина на пейката и се сети за Тод, как го остави да се пренесе в апартамента ѝ на „Ийст Севънтис“, който имаше само една спалня. Как живяха цели три месеца... и как един ден се бе върнала вкъщи от лабораторията, късно както обикновено, и бе открила, че той се е изнесъл. Оставил бе бележка, в която я обвиняваше, освен всичко друго и че е студена като риба.

В действителност тя се бе зарадвала, че си е отишъл.

Поне освободи апартамента ми, си помисли тогава.

А преди Тод имаше и други, но никой от тях не остана задълго.

— Обикновено причината е комплексна. Не мисля, че трябва да се задълбочавам повече — ухили се Джули. — Все пак сега сме в деветдесетте. Отношенията между хората са брутални.

— Добре, добре. Не искам подробности. Просто се опитвам да изградя модел.

— Модел? На какво?

— На... — Той сграбчи дясната ѝ ръка и я притисна между своите. — Джули, скъпа, наблюдавам те откакто дойде да работиш за мен — ти си най-блестящата теоретичка, която съм срещал някога. Имаш ум като бръснач. Упътила си се към световна слава, може да станеш и Нобелов лауреат. Работата, която вършиш, ще промени живота на хората. Ще дойде ден, когато те ще си лягат вечер и ще благославят името ти.

Тя никога не се изчервяваше, иначе точно сега щеше да го направи.

— Басирам се, че казваш това на всички момичета.

— Говоря сериозно — отвърна той. — Но при цялата тази слава и признание, се страхувам, че няма да си щастлива. Боя се, че никога няма да си щастлива. Защото ти не създаваш връзки с хората, Джули. Няма да има никой, с когото да споделяш почестите, да му разкажеш за последната си победа, да поделиш прекрасния блясък на заслужения си успех. Не, след церемонията на награждаването ти ще се озовеш сама в хотелската си стая и ще се чудиш „Нима това е всичко? А къде е останалото?“.

Самотата не я безпокоеше. Нима самотата беше нещо, за което трябваше да се тревожи?

— Ти си прекрасен учен, Джули, но живееш само половинчат живот. Стигаш до високи резултати не само защото си блестяща, а защото си и работохоличка. Липсва ти другата половина, скъпа. Трябва да балансираш служебния си живот с интимния. Този урок съм научил през годините и той ме поддържа в добра форма. А голяма част от личния живот е семейството.

— Казах ти...

Той стисна ръката ѝ:

— Да, знам. Каза ми, че нямаш семейство. Но ти *имаш*. Имаш сестра, която се нуждае от теб точно сега, и скъп чичо, който сигурно има нужда да се облекне на някого. Той е бил там, когато си имала нужда от него. Сега и ти можеш да бъдеш при него, когато той има нужда от теб. Такъв е животът, Джули — отивай при тях.

— Не мога. Трябва да довърша проекта. Ти знаеш толкова добре, колкото и аз, че сме в решаващ етап.

— Ще се справим — поне за известно време. Ти няма да отсъстваш много дълго. Ще започнем писмената документация без теб, а ти ще се върнеш да я довършиш. Освен това не ти давам възможност за избор — аз *настоявам* да отидеш. Отиди при сестра си. Дори и да не можеш да направиш нищо конкретно да ѝ помогнеш, бъди там заради нея. Нека тя да чуе гласа ти. Намери начин да подновиш старата връзка или установи нова. Свържи се с *някого*, Джули.

Да се присегна и докосна някого, мерна ѝ се мисълта, после веднага съжали... защото сарказмът само потвърждаваше думите на

доктор Сийгъл. Тя наистина живееше в емоционален вакуум. Отношенията отстъпваха място на... всичко останало.

Но, по дяволите, аз не работя само за заплата. Това не е обикновена работа. Това е кариера. Повече от кариера, провидение, предизвикателство.

По-късно ще има много време за разни отношения, по-късно, когато нещата се уталожеха, много време...

Но тя самата не си вярваше.

— Ти тръгваш за Париж, скъпа — каза Сийгъл. — Тъкмо ще си вземеш от насъбралата се отпуска, която никога не ползваш. Ще се отпуснеш и ще опиташ да бъдеш някой, който не работи върху изследователски проект, ще опиташ да откриеш другата си половина. Поне за известно време.

Париж. Не бе ходила там от годината, която прекара в Научния институт — в отдел „Физика“. Париж беше красив през есента. Май трябваше да отиде. Не бе виждала чичо Итън от доста време. Звучеше по телефона като изгубено дете, уплашен — толкова нетипично за него. А и Сам... е, те никога не бяха имали какво да си кажат дори когато и двете бяха в съзнание.

Какво все пак й имаше на Сам? Щом не беше дрога, какво можеше да бъде?

Колкото повече се замисляше, толкова по-заинтригувана беше.

Но предложението на доктор Сийгъл докосна болезнена струна дълбоко в душата й... *Отпусни се и опитай да бъдеш някой, който не работи върху изследователски проект, опитай да откриеш другата си половина.*

Ами ако нямам друга половина? Какво ще стане, ако след като престана да бъде доктор Джулия Гордън, мис Висшестоящ изследовател, не остане нищо?

Ако просто се стопя във въздуха?

4

Хората разглеждат мозъка като компютър, а паметта — като неговия твърд диск. Неточен аналог. Твърдият диск просто копира данните, които постъпват. А механизмът на паметта разделя постъпилата информация на нейните съставни компоненти и ги съхранява поотделно.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули гледаше такситата, които се лутаха под утринния дъжд пред международния терминал на летище „Орли“. Стоеше под тентата пред входните врати. Можеше да си вземе такси до клиниката, но чичо Итън настоя да я откара.

Очите ѝ горяха като въглени, а краката ѝ тежаха като олово. Тук беше ранно утро и всички наоколо, окончателно разбудени, изглеждаха в пълна готовност да започнат новия ден. Не и тя. В самолета изпи доста голямо количество вино в желанието си да поспи. Но сънят така и не дойде и според вътрешния ѝ часовник сега часът беше някъде около три през нощта. Чувстваше се замаяна от виното и ѝ се искаше всички тези наперени хора, които бръцолевеха на френски, да се махнат.

И всичко това се предхождаше от два дни безкрайна суетня с доклада за фондацията „Брухмайер“. Не успя да докара нещата до етап, който да ѝ вдъхне спокойствие при заминаването. Доктор Сийгъл настояваше тя да замине направо от парка на „Уошингтън Скуеър“, но Джули просто не можа да го направи.

И без това не беше спешно — Сам беше в безсъзнание вече от две седмици. Защо е цялото това бързане?

Видя големия черен сааб да спира и от него да излиза висок, елегантен тъмнокос мъж, преполовил петото си десетилетие. Две минаващи жени го изгледаха през рамо и си пошепнаха нещо.

Не, дами, искаше ѝ се да каже. Това не е Грегъри Пек, скрил се под тъмната брада. Това е само чичо Итън, който беше малко посивял от последната им среща, особено брадата, но все така елегантен. Почти метър и деветдесет, с военна стойка, той имаше внушителна фигура. Итън беше нещо повече от хубав мъж — излъчваше сила и стабилност, които Джули намираше за особено успокоителни. Трудно бе да устоиш на изкушението да не се облегнеш на този ствол по време на криза, дори и сега, когато самият той да се нуждаеше от опора.

Тътрейки след себе си куфара на колелца, тя пристъпи напред и махна с ръка. Итън усмихнато забърза към нея, дари я с кратка

прегръдка и потупване по бузата. Той винаги се бе притеснявал да даде израз на обичта си.

Като мен...

— Джули! — Гласът му беше богат и плътен, като силно кафе. Отдръпна я на една ръка разстояние и се усмихна под гъстата брада. Отблизо имаше изнурен и напрегнат вид. — Боже, колко е хубаво да те видя отново!

— И аз се радвам да те видя, Итън. Много време мина.

Още една усмивка:

— Твърде много.

Итън хвана ръката ѝ.

— Съжалявам, че трябваше да се случи това нещастие, което да ни събере отново заедно.

Минути по-късно куфарът беше вече в багажника и те приближаваха изхода на летището.

— Някаква промяна при Сам? — попита Джули.

Итън поклати глава:

— Ни най-малка. Доктор Елиът я подложи на щателен преглед, изследва всички лабораторни тестове и заключи, че не може да открие доказателства за органична етиология. Нищо не се установи — нито структурно увреждане, нито симптоми за метаболчни причини, нито следи от токсини. Той счита произхода за психологически.

— Психологически? Какво трябва да означава това? Посттравматичен шок? Шизофренна кататония? Какво?

Итън присви рамене:

— Не може да определи. Или поне не го изказа. Той е невролог, а не психиатър. Не се установяват физични симптоми за травма. Няма белези от нападение и насилие. — Итън си пое дъх: — Или изнасилване. Толкова е странно, Джули. Била е намерена в безсъзнание на пода на студиото си.

Психологична причина. Джули се облегна и потъна в размишления. Може и в това да е целият проблем. Може през всичките тези години да е имало причина за ексцентрично изменчивото поведение на Сам. Може би Сам е прекарала по-голямата част от живота си на ръба на шизофренията. И накрая бентът е поддал.

Това ще обясни толкова много неща.

— Горката Сам! — Тя видя как Итън я погледна странно: — Какво има?

— Не знаеш какво означава за мен да те чуя да казваш това. От години тая надежда за някакво сдобряване между вас двете.

— Е, през всичките тези години аз се гневях, че тя има маниакално поведение... но ако всичко това се е дължало на някаква форма пораждаща се шизофрения, е, как можеш да се сърдиш на някого, чиито неврохимични вещества не са наред?

— Доктор Елиът имаше същата идея. Но тя не откликва на антипсихотичните вещества — опитваха с торазин, тиотиксин, локсапин, дори и с клозапин, и без никаква реакция.

— Но психогенната кататония...

— Не е кататония — прекъсна я Итън. — Тя не е в съзнание. Не реагира на нищо освен на болка и дори тогава реакцията на отхвърляне е вяла. — Той се загледа през прозореца в мокрото сиво утро.

Джули виждаше колко е разстроен. Може би наистина си има любимка. Сам можеше да е и собствената му дъщеря.

— Понякога... се боя, че си е отишла завинаги.

— Това не се вмести в картината — отбеляза Джули.

Итън се извърна към нея:

— Точно така се изрази и доктор Елиът.

Тя докосна ръката му:

— А как е при теб? Как се справяш?

— Твърде добре, да се надяваме. Назначиха ме за асистент-преподавател в Единбург.

— Поздравления. Ставаш истински академик.

— Но си взех отпуск до възстановяването на Сам.

Радваше се да види, че той е открил нещо за запълване на дните си, след като тя и Сам напуснаха дома. Не ѝ допаднаше мисълта, че той се лута като призрак из празните стаи на йоркширската къща. След като толкова години не бе практикувал, беше заявил, че медицинските му знания и умения са твърде „рждясали“, за да премине през процедурата на лицензиране във Великобритания. Още повече че не искаше да бъде още един прът в колелата на „Британската национална медицинска служба“. За щастие в научния отдел на Единбургския университет се бе открило свободно място и там с радост го приеха да преподава основи на медицината на подготвителните класове.

— Допада ми да работя с млади умове, да ги оформям. Това ме поддържа млад.

Джули гледаше кафеникавите нивя, златистите гори и зелените кипариси, нижещи се край прозореца на колата. Небето се избистри и дъждът спря. После завиха на изток и озарението на утринното слънце я изпълни със странна настойчивост.

— Искам да я видя.

— Разбира се. Затова си тук.

— Искам да кажа — сега.

Джули бе озадачена от внезапно появилото се и обсебващо я желание да види сестра си. Бе изчакала дни преди да тръгне. Защо не можеше да почака още няколко часа?

— Запазил съм ти стая в хотела, където съм отседнал. Мислех, че ти...

— Искам да я видя сега. Далеч ли е?

— Не. Затова те посъветвах да кацнеш в „Орли“. „Де Гол“ е от другата страна на Париж. Санаториумът е в предградието Палесо.

— Добре. Да тръгваме.

Санаториумът „Сейнт Габриел“ приятно изненада Джули — модерна, компактна сграда на един етаж с подходящо обзавеждане, само на половин час път от Париж, обградена от вековни дъбове. Обляна от слънцето, тя приличаше на умалено, но усъвършенствано копие на „Дома на инвалидите“.

Стаите бяха ярко осветени и ухаеха на чистота. Жената на рецепцията им махна да влизат и отправи топла усмивка към Итън. Очевидно той вече бе успял да омагьоса персонала.

Бяха преполовили коридора към източното крило, когато...

— Боже!

Санитарката се сепна и втренчи опулените си очи в Джули — чиниите и чашките от закуската се плъзнаха от подноса.

— Не, не — обади се Итън и хвана подноса на жената, — това не е госпожица Саманта, а нейната сестра. — И повтори на френски „сестра й, разбирате ли?“.

Очите на момичето се местеха от Итън на Джули и обратно. Накрая тя се усмихна и кимна:

— А-ха. Сестра й. Да.

— Какъв е проблемът? — попита Джули като продължиха.

— Само си представи. Тя вероятно е оставила Сам лежаща безчувствена на леглото само преди няколко минути. А сега излиза от стаята и кого вижда да върви по коридора?

— Мен?

— Не! — засмя се той. — Саманта!

— О, хайде стига. Ние не си приличаме *чак* толкова.

— Не и една за друга. Дори не и за мен. Но за хора, които не са живели с вас години наред, вие сте просто огледални отражения — независимо от късата ти коса.

Джули с усилие преглътна това обяснение. Тя не беше като Сам — намери тази представа за особено досадна, но я отхвърли.

Итън я отведе до последната врата отляво.

— Ето тук е — каза той и се отдръпна встрани да й стори път.

Джули се спря на прага в моментна уплаха. Въпреки различията помежду им, въпреки смразяващото мълчание и бурни сблъсъци, които бяха изстрадали, въпреки цялото негодувание, което се бе натрупало у нея срещу сестра ѝ, докарала добронамерения им чичо до пъкъла, Джули не искаше Саманта да бъде в това състояние. Все едно да я види мъртва.

— Джулия? — дочу въпросителния глас на Итън зад гърба си.

Тя кимна и пристъпи в стаята. Приблужи леглото, но очите ѝ го отбягваха, устремяваха се навсякъде, но не и към очертанията на тялото под чаршафите. Джули забеляза интравенозната система, слепия екран на телевизора на стената, дръпнатите завеси и великолепните дървета отвън.

Хубава стая, самостоятелна, с килим на пода, а утринното слънце проникваше иззад спускащите се до пода завеси, огряваше тапицираните столове, повдигащата се облегалка...

... на болничното легло.

И в това легло — Сам.

Джули притаи дъх при вида на сестра си.

Бледа, толкова бледа, че ако чаршафите не бяха розови, щеше да е просто невидима. Лежеше по гръб. Една от санитарките беше сплела дългата ѝ руса коса и сега иззад всяко рамо надничаха момичешки опашчици. Така Сам изглеждаше още по-крехка и по-уязвима.

Ръцете ѝ лежаха отстрани на тялото върху чаршафа, който я увиваше през гърдите. Приличаше на Спящата красавица, ако ги нямаше тръбичката за подхранване, торбичката на катетъра и интравенозната система.

И внезапно Джули изпита страх. От какво, не можеше да каже. Беше просто...

О, Сам — какво са направили с теб?

Джули се сепна и смрази. Откъде ѝ хрумна това? Като че ли мисълта се отблъсна между двете. Защо да мисли, че нещо е направено на Сам? Няма симптоми за травма, нито опити за изнасилване, нападение, нищо... все още.

Тя се отърси от странното чувство. Ако имаше нещо, то Сам си го беше причинила сама.

Джули все още бе леко замаяна. Виното и недоспиването не ѝ помагаха особено. Искаше ѝ се да потъне в един от столовете, но

трябваше да докосне Сам, да се убеди, че е истинска, че е жива, че наистина е сестра ѝ.

Тя протегна ръка и положи пръсти върху ръката на Сам. Кожата беше хладна, гладка и мека, покрита с тънък слой овлажнителен лосион. Знаеше, че медицинският персонал я къпеха, обръщаха я настрани, за да не се появят рани от залежаването.

И ако Сам не излезе от комата, тези грижи щяха да продължат завинаги, докато Спящата красавица постепенно се превърне в стара вещица.

Приближи се до сестра си.

— Сам?

Колкото и да бе абсурдно, тя не устоя на подтика да разтърси ръката ѝ, не успя да отблъсне чувството, че така Сам ще отвори очи:

— Сам, аз съм — Джули. Събуди се.

Никакъв отклик, разбира се. Джули се надвеси над нея и повдигна един от клепачите ѝ. Бледосиният ирис се присви около зеницата в реакция на утринната светлина. Повдигна другия клепач. Зеницата беше вече свита.

— Нейният... — гласът на Джули секна за миг, — третият ѝ нерв изглежда наред.

— Всички черепни нерви са непокътнати — обясни Итън. — Всички рефлексии — на роговицата, сухожилията, коремната област, Бабински — също са невредими. Това дава известна... надежда.

— Тук ли са медицинските ѝ изследвания?

— Да. Уредих да ги изпратят, когато я преместих тук от парижката болница.

— Мога ли да ги разгледам?

— Разбира се, но, Джули — можеш да направиш това и по-късно. — Тя усети Итън галовно да поставя ръка на рамото ѝ. — Изглеждаш изтощена. Ще те откарам в хотела и след като си починеш, можеш да се заемеш с тях. И повярвай ми, ще трябва да им посветиш цялото си време. Голяма купчина са.

Джули знаеше, че нищо освен диазепам венозно нямаше да ѝ помогне да заспи, а дори и тогава може да не успее.

— Само кратък преглед. Просто да добия представа.

— Добре. Разбирам. Ще кажа на сестрата да ги донесе. — Той притисна рамото ѝ: — Толкова се радвам, че си тук.

3

Заедно прегледаха изследванията. Джули започна с енцефалограмите — електричния подпис на мозъка. Откри в купа половин дузина дебели, сгънати ветрилообразно ЕЕГ. Разстла дългите листи с розово-бели карета върху пода на стаята и приклепна до тях. Вдълбочи се и в най-малката синя крива.

Знаеше, че не е лекар, не искаше и да се преструва на такава. Но познаваше също човешката нервна система, по-добре от повечето медици и точно там фокусира вниманието си.

— По дяволите! — процеди тя след около час, изправи се и протегна гръб. — Всички са нормални.

— И аз можех да ти го кажа — обади се Итън. — Доктор Елиът също ги разгледа в детайли.

— Зная. Но никой не е съвършен. Може и да е пропуснал нещо.

Но не беше. Цялостният облик на ЕЕГ биопотенциалите беше нормален — от осем до тринадесет херца активност. Това се набиваше в очи. Но тя търсеше двустранни, синхронни, припадъчни резки отклонения на вълните в обхват от един до три херца — сигурен признак на метаболчно заболяване, токсини или наркотичен ефект. Търсеше също и едностранно забавена активност, която можеше да укаже структурно увреждане.

Нищо.

Нормални вълни от осем до тринадесет херца.

Джули погледна към Итън, който седеше отсреща с купчина изследвания в скута си и я наблюдаваше.

— Няма никаква логика — заключи тя.

— Точно така се изрази и доктор Елиът. Беше много заинтригуван. Всъщност той иска да дойде отново и да я подложи на преглед.

— Разбирам. И той е отхвърлил вероятността за алфа-кома или синдрома на заключване?

Итън кимна:

— Твърди, че произходът е психогенен.

— Но нищо не разбирам. Кататониците са в будно състояние. Очите им са отворени. Могат да се изправят, да дъвчат и преглъщат...

— Виждам тук в една от записките на доктор Елиът, че е поставил определението „кататонна кома“. Комата е състояние на неподлежаща на дразнение липса на реакция и Сам определено отговаря на този критерий, но независимо от това неврологичното ѝ състояние е идеално — нещо, което не би трябвало да е така. Доктор Елиът казва, че никога не е виждал нещо подобно. Ето защо той иска да долети от Лондон и повторно да я подложи на преглед, ако състоянието ѝ не претърпи промяна до следващата седмица.

Джули се изправи и доближи леглото. Впери очи в сестра си. Показанията на мозъчноликворното налягане и гръбначномозъчната течност бяха нормални, никакви отклонения, тумори, кръвоизливи, увреждане или наличие на токсини. Мозъчната кора и основата на мозъка функционираха абсолютно безпроблемно.

Сам, Сам, помисли си. Винаги си била една загадка — дори и в безсъзнание.

Чувстваше се объркана и безпомощна. Това я правеше несигурна.

— Ами ако ние...?

— Моля?

Тя се обърна и видя една облечена в бяло жена на средна възраст. Табелката на ревера ѝ указваше името Елен Монсъо.

— Да? — попита Итън.

— Господине, трябва да се погрижим за госпожицата — каза тя на френски.

— Не е ли възможно да изчакате няколко минути?

Жената очевидно трябваше да обслужи Сам. Френският на Джули беше закърнял от дългогодишна липса на употреба, но тя успя да схване, че Елен е физиотерапевт и е дошла за ежедневната процедура на масаж и раздвижване.

— Да я оставим да си изпълни задълженията — каза Джули и се наведе да сгъне енцефалограмите. Когато всичките изследвания бяха спретнато подредени, тя взе свитъците. — Можем ли да ги занесем в хотела?

Итън се подвоуми:

— Сигурно искат да ги съхраняват тук, но ще видя какво мога да направя.

След десет минути, през които попълниха няколко формуляра, те вече бяха поели към хотела с всички изследвания на Сам.

Хотелът, „Ле Боа Фаран“, двуетажна постройка с гипсова мазилка и плочи на покрива, с пълзящи по стените лози, успяваше да съхрани причудливия си провинциален чар въпреки лукса.

Като странноприемница от някоя приказка, помисли си Джули.

Итън ѝ беше резервирал просторна и светла стая с двойно легло, покрито с огромен юрган. Тя отиде до френските прозорци, които както можеше да се очаква, водеха към малък балкон, и зарея поглед към очертания от тополи път към ханчето.

Леглото сякаш я приканваше, но въпреки умората си Джули бе твърде напрегната, за да спи. Ако успееше да издържи до вечерта и след това се сгромоляса в леглото, щеше да се пренастрои към местния часови пояс.

Зачуди се как ли вървят нещата в Ню Йорк, осъзнавайки, че там все още не се е зазорило. Опита се да не мисли върху дотациите от фондация „Брухмайер“. Важното тук беше мистериозната кома на Сам. Загадката я объркваше и предизвикваше. Трябваша ѝ още парченца от мозайката и тя знаеше къде може да ги потърси.

Прекося коридора и почука на вратата на Итън. Той се показа по риза с къси ръкави и с кърпа в ръка. Брадата му беше влажна. За миг той ѝ се стори странно непознат с прилепналата към лицето брада — приличаше на старите снимки на баща ѝ.

Той попи капчиците вода по лицето си:

— Нещо не е ли наред?

— Бих искала да отида в Париж.

— О, Джули, стига. Не си ли много изморена?

— Не. По-добре ще е ако се опитам да се настроя към местното време за един ден. Но очите ми се замъглиха от разглеждане на медицински изследвания.

Той ѝ се усмихна съчувствено:

— Разбирам. Къде конкретно искаш да отидеш?

Тя прехапа устни:

— В апартамента на Сам. Имаш ли адреса?

5

Марсел Пруст: „Нишките, които ни свързват с даден човек, съществуват единствено в съзнанието ни. Отслабването на паметта ги разхлабва...“.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Чичо Итън настоя сам да я откара. Каза, че Латинският квартал не е най-безопасното място в града. Още повече че се е срещал вече няколко пъти с хазяйката на Сам — Джули щеше да има по-малко пречки, ако и той е с нея.

Джули не се възпротиви. Всъщност дори се зарадва с нея да има някой, който е запознат с околността.

И сега се провираха през натоварения обеден трафик по булеварда, следващ серпентините на Сена. И Джули не можа да устои на възхитата си от красотата на Париж. Развлекателните корабчета вече плаваха по реката с туристи на борда, а дузината мостове, които я обгръщаха, бяха претъпкани с парижани. Те бързаха от левия бряг към десния и обратно.

— Много промени има откакто не си била тук.

— Да, кога са лепнали тази стъклена пирамида пред Лувъра?

— Не ти ли харесва? Много парижани я считат за дразнещ окото цирей. Сестра ти я обожаваше.

— Мога да си представя.

Завиха и Джули зърна Нотр Дам и острова. При първото си посещение преди много години тя се качи на върха на катедралата досами декоративните фронтони, намигащи към града. Двойка младежи я помоли да им направи снимка с рогато чудовище между тях. После на свой ред я попитаха дали иска да бъде фотографирана.

Тази идея се стори забавна на Джули. Сама? С чудовище?

Тя поклати отрицателно глава.

— Никога не си харесвала Париж, нали? — попита Итън.

— О, много е красив. Но намирам настроението и атмосферата му за твърде фриволни. А може би това е защото Париж винаги е бил градът на Сам.

Тя се обърна към Итън да види дали не го обижда, но той не реагира.

Завиха надясно и Джули забеляза, че вече са на булевард „Сен Жермен“. След няколко минути минаха край входа на исполинския

„Жарден дю Люксембург“.

— Била ли си някога там?

— Не. Бях много ангажирана на конференцията.

— Трябва да намериш време...

— И да подуша розите?

Итън се засмя:

— Студиото на сестра ти е точно на булевард „Сен Мишел“, на „Бул Миш“. Мисля, че много прилича на нийоркския Сохо.

Завиха надолу по тясна алея, минаха покрай един уличен чистач в зелена униформа, който миеше тротоара с голяма четка. През отворения прозорец Джули вдъхна острия мирис на влажен калдъръм.

Уханието и гледките на Париж...

Точно така го усещаше и през онази година в *Institut de Science*. Това беше хубавото на европейските градове — можеш да се върнеш след години и освен някакво новосъздадено чудовищно творение, хрумнало на някой министър на „културата“, всъщност усещаш, че всичко е така, както си го оставил.

С приближаването на студиото на Сам, Итън ставаше все по-мълчалив. И тогава...

— Кога мислиш, че нещата започнаха да се объркат при Саманта? — попита Итън.

— *Започнаха*? Не мога да си спомня някога да са били *наред*.

— Много си сурова към нея. Винаги си била.

Ето пак започваме, помисли си тя. Старото „защо вие двете не можете да сте приятелки?“. Защо той никога не обвиняваше Сам?

Ти пък винаги си бил прекалено *отстъпчив* към нея, искаше ѝ се да отвърне, но се възпря. Бе забелязала вече пресните тревожни бръчки по лицето на Итън. Може би той обвиняваше себе си.

— Сигурно си прав — каза тя, без да го вярва. — Но Сам винаги е била толкова емоционална, винаги толкова уплашена от нещо. Като порасна сякаш започна да *прегръща* всяка опасност, но когато бяхме деца, *винаги* имаше нещо под леглото ѝ. Дори анимацията с Бъгс Бъни я плашеше. А спомняш ли си онзи инцидент в „Харъдс“ по Коледа? Колко годишни бяхме? Десет?

— Така мисля. А ти помниш ли какво я разстрои тогава?

— Не.

— Стана до коледното селце, което „Харъдс“ бяха построили на детския етаж. Ти стоеше точно до нея. Сигурна ли си, че не помниш?

Джули се замисли. Бяха се надвесили над перилата и гледаха как миниатюрният влак пухтеше през заснеженото селце в английски стил, което бе конструирано с удивителна точност за подробностите — дори мъничките коминчета пускаха дим. Внезапно Сам се вкочани и започна да крещи с пълна сила, сякаш я грозеше смъртна опасност.

— Не мисля, че разбрах какво я разстрои. Изпадна в хистерия без видима причина. Дотогава вече бях свикнала с това.

— Аз открих — каза Итън. — По-късно. Тя сподели на своя терапевт тогава, че забелязала пожар в една от къщичките и това я уплашило.

— Нямаше пожар — обади се Джули. — И аз бях там. Щях да го забележа.

— Аз се върнах в магазина и проверих — права си. Нямаше пожар. Но забелязах, че коминът на една от къщичките бе запушен и димът вместо през комина излизаше през прозорците, сякаш наистина къщичката беше пламнала.

— Точно така. Сега си спомням. Помня как сметнах това за странно.

Още един завой в по-тясна алея. Минаха покрай магазин с гигантска глинена конска глава отпред. За любителите на „конско месо“. Джули не си падаше много по месото и мисълта за това...

— Това не те ли разстрои? Не ти ли припомни другия пожар?

— Не. Беше просто един задръстен комин и нищо повече.

Надолу по алеята имаше кафене и няколко чорлави, жилави на вид работници — вероятно алжирци — седяха отвън и пушеха сякаш в очакване на някакъв парад.

— Значи ти не се връщаш към онзи пожар? — Той я гледаше напрегнато. — Никога?

— Да, ако някой спомене думата „пожар“. Да станем свидетели на онзи пожар беше ужасно, но все пак това се случи преди двадесет и три години. Бих искала да не е ставало, но то се случи. И с това е приключено. Онова е минало, а сега сме в настоящето. Времето не спира.

Итън спря на ъгъла. Една жена водеше малко дете през улицата. В свободната си ръка носеше почти еднометрова франзела, увита в

средата с бяла хартия. Хлябът, Джули бе забравила хляба, който се печеше В Париж по три-четири пъти на ден. Устата ѝ се напълни със слюнка.

— Ти си щастлива щом можеш да погледнеш това от такава перспектива. Сам не успя да го преодолее. В това е проблемът ѝ. Всички терапевти, специалните училища, нищо не успя да изцели ужасяващите рани от онази нощ. Опитвах се да ви накарам да разговаряте за това помежду си. Раните трябва да се лекуват. Ако ги запушиш, почват да гноят.

Джули си спомни как Итън през определен интервал ги караше да разговарят за нощта на пожара.

— Проветрете мозъците си — казваше той. — Изхвърлете спомена навън. Нека си отиде. — Именно това вероятно помогна на нея, но не и на Сам.

— Само ако Сам си имаше приятелка, на която да се довери — каза Итън — съвсем целенасочено, както реши Джули.

Джули *нямаше* да му позволи да започне отново.

— Нейната „приятелка“ трябваше да бъде безразсъдна като нея. Не забравяй алкохола и дрогата. Колко училища я изхвърлиха за непристойно поведение? Три ли бяха? Не виждам как можеш да обвиняваш пожара или „липсата на приятелка“. Аз не бях засегната. А сме близначки. И двете присъствахме на ужасната трагедия. Защо това ни се отрази по толкова различен начин?

Итън кимна. Продължаваха по същата алея.

— Вие сте две различни личности. Баща ви беше учен химик, а майка ви бе артистичен тип. Ти и Сам имате еднакъв генотип, но явно двете давате израз на едни и същи гени по различен начин. Ти винаги си била рационална, твърда като скала, а Саманта вземаше всичко присърце и се стремеше към саморазруха. Бих искал ти да можеше...

— Какво?

— Нищо.

— Да се грижа за нея? Да внимавам заради нея? Забравяш, че аз също растях. И никак не ми беше толкова лесно.

Джули не обичаше да си спомня юношеските си години, за това как гледаха на нея като на странна птица заради високите ѝ оценки, за това как никога не бе имала повече от една приятелка, как винаги се

чувстваше различна от останалите, винаги „извън“ играта. Обичаше да мисли, че е изоставила цялата тази болка в миналото.

— Зная — каза Итън. — Съжалявам. Не трябваше да казвам това. Зная, че и ти имаше проблеми. Но някак си винаги съм бил уверен, че ще ги преодолееш. Сам... съмнявам се, че и дотук щеше да стигне, ако не беше изкуството ѝ. Мисля, че през пубертета единствено изкуството я спаси от саморазруха.

Изкуството на Сам. Джули трябваше да признае, че сестра ѝ наистина имаше талант по рождение. Започна сериозно да се занимава с рисуване в гимназията и винаги, когато класът правеше изложба, творбите на Сам неизменно привличаха най-много внимание. Никой, обаче, не смееше да ги приеме твърде близо — нещо като тълпа при катастрофа. Яростно тревожните образи в нейните картини с равна сила омайваха и ужасяваха.

Тя потъваше във всичко свързано с „изкуството“, но рисуването бе сякаш истинската ѝ любов. Дотолкова, че тя се записа в художествено училище в Лондон, вместо в университет. Но тъкмо когато започна да получава признание — бяха споменали името ѝ в една артистична рубрика на „Таймс“ — тя се отказа и избяга на Континента.

Автосаботажът бе още един от специалитетите на Сам.

— Ако си спомняш — каза Джули, — изкуството ѝ едва не я уби. Ако съпругата на онзи театрален режисьор не беше толкова пияна, можеше целта ѝ да е по-точна и ние щяхме да загубим Сам още тогава.

Итън унило се усмихна:

— Тя не ме повика да се разправам точно с онази разгневена съпруга, но имаше и много други.

Джули се усмихна насила. Непоправимата, ненаситната Сам. Прегазваше мъжете както пияница пресушава бутилките.

— Представям си колко разгневени жени е оставила през всичките тези години.

Той кимна:

— А веднъж имаше и разгневен съпруг.

Челюстта ѝ направо увисна като схвана значението на думите:

— Нима искаш да кажеш...?

Той присви рамене:

— И без това вече казах твърде много. Нека да кажем просто, че вкусовете на сестра ти са, хм, „либерални“ и да се задоволим с това определение.

Кога ще се науча да не се шокирам от постъпките на Сам?

— Звучиш сякаш доста време си прекарал да препускаш из Континента и да гасиш пожарите на Сам. Защо? Не мислиш ли, че това може да е допринесло за комплициране на проблема?

— Искаш да кажеш, че аз съм, как беше модния термин, „подстрекател“? Не искам да мисля така. Поне навремето считах, че съм прав. Интересуваше ме най-вече да я държа далеч от неприятностите и да съм сигурен, че има достатъчно пари за храна и наем, за да си върши работата.

— Пари? Ами попечителският фонд?

— Е, както знаеш, вашите плащания се извършват периодично, определен процент всяка година до...

— Докато навършим тридесет и пет. Зная.

Това осигуряваше на Джули малко повече от сто хиляди долара на година, изплащани на втори януари. На тридесет и пет години щеше да получи закуп останалата част от попечителския фонд — около три милиона долара. Тогавя сама би могла да субсидира проекта за визуализация на паметта. Но дотогава оставаха цели седем години. А тази година бе решаващата за проекта.

— Сам прахоса последното плащане до средата на лятото — както повечето пъти.

— Какво е *направила* с него?

— Мога само да гадая. Но не исках липсата на пари да спре изкуството ѝ. И двамата знаем какъв изключителен талант притежава тя. Искам да бъде призната. Искам да постигне слава.

Слава. Колко пъти са чували тази дума, докато растяха? Славата винаги е била най-голямата слабост на чичо Итън. Той ги подкрепяше във всяко начинание, но никога не беше достатъчно просто да успеят в живота. Той искаше те да се прочуят със своята работа, с други думи — да постигнат слава. А това някак не пасваше на неговия спокоен, почти отшелнически начин на живот. Той не жадуваше светлината на прожекторите за себе си, но със сигурност я искаше за своите племенници.

Може би това беше неговото изкупление — щеше да се почувства известен чрез тях. Любопитно.

— Май винаги си бил на повикване.

Той присви рамене:

— Привикнах с това през годините си като интернист. Но стана по-проблемно, когато започнах работа в университета. Шефът на отдела е щедър с отпуските, но аз направо прекалявам. Плащам ѝ сметките, редовно я посещавам и ѝ помагам при нужда, подкрепям я, когато изпадне в паника. А когато се съгласи на терапия, ѝ помогнах да намери подходящия специалист. Ти, от друга страна... — Той се пресегна и потупа ръката ѝ: — Никога не се е налагало да се тревожа за теб. От двете — ти си самостоятелната. Но се надявам, че не си се чувствала пренебрегната.

— Ни най-малко — отвърна Джули и наистина го мислеше. Не искаше никой, дори и скъпият ѝ чичо Итън, постоянно да наднича през рамото ѝ. — Сам винаги е била „хлабавото колело“.

Итън забави скоростта.

— Тук ли е?

— Почти... Не съм сигурен, че можем да паркираме в тази пресечка.

Джули погледна надясно и срещна погледа на мъж с очи като въглени и злокобни мустаци. Инстинктивно натисна бутона за заключване на вратата.

В средата на пресечката имаше няколко жилища от гранит, прилепнали едно до друго и надвиснали над тесния тротоар.

— Там ли е живяла тя?

— Искаше да е близо до галериите на „Монпарнас“. Никога не съм харесвал този квартал.

После Итън спря зад няколко коли, паркирани отляво.

— Тук май е добре...

Той загаси двигателя и излезе. Джули се позабави, не ѝ се искаше да излиза от колата. Защо? Уплаши се от квартала? Или се тревожеше какво ще види вътре? Или пък просто от преумора?

Защо поиска да дойде тук? Какво очакваше да открие? Предполагаше, че желанието ѝ бе да види най-новото превъплъщение на Сам. Сестра ѝ постоянно навличаше „нова кожа“. Може би апартаментът щеше да ѝ подсказва какво бе последното ѝ

превъплъщение... и ще я наведе към причината за комата. Може би картините имаха какво да кажат относно проблемите на Сам.

Тя последва Итън по трите стъпала до входната врата. Той натисна звънеца с табелка „Дюпон“ и изчака. Минута по-късно се появи една жена на средна възраст, с превързана около талията износена престилка и кърпа на главата. Зад нея запърха малко момиченце с тъмни коса и очи, което усърдно дъвчеше дъвка.

Жената поздрави Итън като го назова „Доктор Гордън“. После погледна Джули и извика. Обгърна с ръце врата ѝ и зариде като повтаряше „Саманта! Саманта!“.

На Итън му бяха нужни няколко минути за да я откъсне от Джули и да я убеди, че това е сестрата на Саманта. Мадам Дюпон изглеждаше съкрушена. Джули положи всички усилия да разбере скорострелните ѝ въпроси на френски. Мадам Дюпон разпитваше как е другата му дъщеря. Много по-лесно беше да разбере френския на Итън, когато той я поправи относно роднинската си връзка с близначките и ѝ обясни, че за съжаление в състоянието на Саманта няма промяна.

Попита хазайката дали сестрата на Сам може да види апартамента.

— Но разбира се — беше отговорът и тя извади един ключ от престилката си и ги поведе към третия етаж.

Набитата мадам Дюпон се запъхтя, докато стигне последната стълбищна площадка. Поспря да си поеме дъх и се отправи към вратата вляво. Джули отбеляза, че рамката на вратата не беше боядисана, а бравата изглеждаше лъскава и нова.

— Господи! — извика жената при отварянето на вратата.

С ръце на хълбоците тя влетя в апартамента и започна да изстрелва думи на картечен френски, твърде бърз за несвикналото ухо на Джули. Джули пристъпи вътре и замръзна при вида на това, за което крещеше мадам Дюпон.

Студиото на Сам беше опустошено, макар гледката да не беше много по-различна от това, което Джули си спомняше за стаята на Сам като дете. Това бе обичайното състояние на мястото, където живееше Сам. Тя процъфтяваше в безпорядък.

Обаче хазайката препускаше наоколо, притиснала ръце до лицето си и сочеше отворените чекмеджета, хартиите по пода...

Итън се спусна да успокоява мадам Дюпон, докато Джули обхождаше жилищното пространство на Сам.

И точно това беше то — пространство. Единствена стая с прозорец в другия край и огромното опушено небе над скосения покрив. В центъра на помещението — празен статив, платна без рамки по всички стени и купчини от тях на пода, неоправено легло в ъгъла и единичен скрин. *Празен скрин.* Всички чекмеджета бяха издърпани и преобърнати на пода. Сутиени и бикини, няколко блузи, намачкани страници, самите книги.

Поне не се виждаха спринцовки, мярна ѝ се мисълта.

Тя разрови една от купчините с върха на обувката си и нещо металическо проблесна. Наведе се и бутна встрани усуканите един в друг сутени. Върху дъските лежеше златна верижка. Тя я вдигна и я разгледа. Семпла златна верижка със сплитка рибена кост, без висулка, вероятно двадесет и четири карата. Тя разрови наоколо и намери златен пръстен с рубин. Пъхна и двете украшения в джоба си и се изправи. Скъпоценностите я отегчаваха.

Очевидно този, който е обискирал мястото, не е имал за цел грабеж.

Имаше ли връзка между това и сегашното състояние на Сам?

Тя се извърна да каже нещо на Итън и се озова на десетина сантиметра от една от картините на Сам, ослепителна смесица от оранжево и червено. Джули отстъпи назад да я разгледа по-добре.

Още по-абстрактна от спомените ѝ за творбите на Сам. Не се различаваха конкретни образи. Бе поразена от свирепите цветове и замахвания с четката — сякаш Сам бе искала да пониже платното. Рисунката излъчваше опасност и жегга. Осени я прозрението, че ако четката на Сам беше нож, сега пред нея щеше да има само разрязани ивици от платното.

Имаше усещането, че се вира в ядрото на слънцето — преди изригването на свръхнова.

Не е картина, която бих взела в апартамента си.

Джули приближи съседното платно — цялото в сини и черни линии — сърцето на мрака, провокиран по-скоро от страх и безнадеждност, отколкото от гняв.

И следващото, и следващото — емоционалната наситеност на цялата серия беше обсебваща. Тези платна не само ѝ говореха — те

сякаш се пресягаха и сграбчваха Джули за гърлото, теглеха я с все сила. Докато обикаляше стаята, те изсмукаха цялата ѝ енергия.

— А-ха — този неин приятел — дочу да казва мадам Дюпон. Беше се поуспокоила и говореше достатъчно бавно, за да я разбира Джули.

— Приятел? — попита Джули. — Какъв приятел?

— О, той през цялото време беше тук, практически живееше в студиото допреди седмицата, когато тя се разболя. После тя не го пускаше. Чух го как ѝ крещи.

— Имаше ли сбиване? — попита Джули.

Тя присви рамене типично по галски:

— Възможно е. Не зная. Не пускаше никого в стаята си през последната седмица. Държеше вратата заключена и я отваряше само когато ѝ носех храна и настоявах да яде. Тревожех се за нея. Но поне се хранеше.

Джули срещна погледа на Итън:

— Звучи ми като нервен срыв — каза на английски.

После продължи на накъсан френски към мадам Дюпон:

— Знаехте ли какво правеше тя тук през цялото време?

— Разбира се! Рисуваше. Да, ръцете ѝ постоянно *стискаха* боя, която се отцеждаше надолу върху палитрата. Забелязах върху статива огромно платно. Но госпожица Саманта изглеждаше зле. Беше много бледа. Очите ѝ гледаха странно. Косата ѝ беше несресана. И трябва да кажа — тя не се къпеше. Мислех, че полудява.

Може би Сам наистина е полудяла, каза си Джули. Защо тази жена не бе извикала някого? Може и да не е знаела кого да повика.

— Ами този неин приятел — той беше ли тук?

— Идваше всеки ден — по много пъти на ден. Толкова силно чукаше по вратата. Но тя я бе залостила отвътре и не го пускаше. Той беше бесен. Много пъти вдигах телефона да повикам полицията, но тогава той си тръгваше.

— Как се казва?

— Джими... тя го наричаше Джими Уолш.

— Къде живее?

Още едно свиване на рамената по галски:

— Не зная. — Тя махна с ръка към празното бюро и разпиляното му съдържание: — Но макар че смених бравата, сигурна съм, че той е

направил това.

— Тогава значи той е влизал и излизал, без да го забележите?

— Разбира се. Аз имам шестима наематели. Не мога да следя всеки кога влиза или излиза. Но разбрах, когато той дойде в онази фатална нощ. — Тя посочи към новата брава и рамката на вратата: — Той разби вратата.

Джули потръпна при мисълта за насилието върху вратата.

— Той не я нарани, нали?

— Не зная. Не мисля. Чух удара и тръгнах нагоре, когато той връхлетя отгоре ми и кресна, че Саманта е зле и е в безсъзнание. Аз вече се притеснявах за нея, защото тя не отговори при последното ми чукане на вратата. Качих се и я заварих да лежи на пода пред статива си... тогава повиках линейка. Щом тя пристигна, младият мъж се изпари.

— Виждали ли сте го оттогава?

— Не — поклати глава жената. — Но се басирам, че той е направил това. Зная го. И възнамерявам да се обадя на полицията.

— Мислите ли, че това е наистина необходимо? — попита Итън като докосна жената по рамото: — Бих искал да не го правите.

Джули бе поразена от молбата. Защо не искаше да се намесва полицията? Тогава Итън я стрелна с поглед, който казваше „ще ти обясня по-късно“.

— Не, съжалявам — отвърна жената като се отправи към вратата. — Не мога да търпя разни непознати да влизат в къщата ми.

Тя тръгна надолу по стълбите, а Джули се обърна към Итън:

— Защо да не вика полицията?

Итън огледа стълбището и тихо притвори вратата:

— Защото... аз зная кой е Джими Уолш — отбеляза той с приглушен глас. — И това не е истинското му име. Той се казва Лиам О'Донъл и е издирван от Скотланд Ярд.

— Чудесно! Как ги избираше Сам! За какво го търсят? Наркотици?

— Бих искал да е така.

Джули се смрази:

— Какво е тогава?

— Тероризъм. Издирват го във връзка с бомбардировки на ИРА в Лондон и Белфаст. Дори и преди примирието казват, че е бил

подпалвач.

— О, боже! Знаеше ли Сам?

Итън бавно кимна:

— Да.

Джули замръзна в безмълвен шок. В какво, по дяволите, се бе замесила Сам?

— Затова не искам да се намесват полицаите. Ако разкрият кой е този тип, ще дойдат да разпитват и за Саманта. А това ще е опасно за нея. Тук тя не е под защита. Мисля, че засега ѝ стигат толкова тревоги.

— А ти как разбра за него?

— Сблъсках се с него при едно от посещенията ми. Само след неколкominутен разговор разбрах, че крие нещо. Наех детектив да го провери. Опитах да предупредя Сам...

— Винаги си бил ангелът пазител.

Той въздъхна:

— При Саманта това се налагаше.

— Мислиш ли, че този О'Донъл има нещо общо с комата?

— Не зная. По думите на мадам Дюпон става ясно, че той едва ли е имал време да направи нещо, по тялото ѝ няма белези. Но кой знае?

Джули се огледа наоколо. Изведнъж студиото на Сам ѝ се стори невероятно злокобно... изпълнено с нечие присъствие. Джули се опита да отърси това усещане. Огледа се...

Какво се е случило тук? Какво е станало в живота на Сам, в нейното съзнание по време на тази седмица на отшелничество, преди комата? Какво е рисувала, когато се е отдръпнала в себе си?

— Ами всичко това? — посочи тя картините. — Какво ще правим с тях?

— Ще си останат тук. Платил съм наема в аванс до края на годината и нищо няма да се пипа. Когато Сам се върне, всичко ще е така както го е оставила. Искам тя да може да възобнови живота, изкуството си.

Тя се извърна към Итън.

— Какво сме направили, че да те заслужим?

— Не ставай глупава — с неудобство отрони той. — Правя това, което би направил и баща ви.

На излизане Джули спря пред апартамента на мадам Дюпон.

— Мадам? — подхвана тя, когато жената отвори вратата. — Коя бе последната картина на сестра ми? Казахте, че сте я видели да рисува върху огромно платно.

— А, да, но не зная къде е — отвърна жената. — Стативът беше празен, когато я намерих.

6

И все пак какво е съзнанието? Как може двукилограмовото сиво вещество в черепа да формира разума? Философските дебати се политизират, но по научен път ние се доближаваме до същността на процеса. И това наистина е процес, а не състояние. Последните изследвания на Линас и други учени насочват към енергийна вълна с четиридесет цикъла в секунда — едно завихряне за 0,025 части от секундата — която свързва всички зони на мозъчната кора и предава информацията на таламуса.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Веднага щом се върна в хотела, Джули се обади в Ню Йорк. Там беше малко след осем часа. Всички би трябвало вече усилено да работят. Зарадва се като чу гласа на доктор Сийгъл.

— Да, да. Офертата и докладът се оформят чудесно, точно по твоите инструкции. А сега ми разкажи за сестра си.

Той съчувствено изслуша медицинските подробности за състоянието на Сам, които го оставиха объркан като всеки друг.

— Не разбирам, сигурна ли си, че няма токсини?

— Разполагат с пълна токсикологична картина — всички тестове са отрицателни.

— Джули, никоя токсикологична картина не е пълна. Не е възможно да я изследват за всичко. Проверяват за обичайните токсини.

— Но дори да си имаме работа с някоя неизвестна отрова, ако тя наистина носи потенциала да те докара до кома, няма ли да афектира и ЕЕГ вълните?

— Не непременно. ЕЕГ вълните показват активността на мозъчната кора. Ами ако твоята сестра е била подложена на токсин, който уврежда подкорияето на мозъка?

— Не се сетих за това. Възможно ли е?

— Какво зная аз за токсините? Нищо. Но из основи познавам състоянието на безсъзнание. А при толкова рядък случай като на сестра ти, може би трябва да се върнем до изходната точка и да си зададем въпроса — какво е съзнанието? В неврологичен аспект, разбира се. Засега не се интересуваме от епистемологията, значи трябва да перифразираме въпроса така: От какво се нуждае мозъкът, за да е в съзнание?

— От функциониране на мозъчната кора, разбира се — отвърна Джули. — И от възбудителния механизъм на ретикуларната активираща система...

— И от комуникацията между мозъчната кора и ретикуларната система.

Джули обмисли това. Ретикуларната активираща система не бе анатомично обособен орган — тя бе функционална единица, обхващаща горния мозъчен ствол. Значи връзката не бе частична.

— Ами ако мозъчната кора на Сам и ретикуларната система не комуникират — ако няма анатомично нараняване, а само функционално блокиране на връзката между тях? Каква ще е клиничната картина?

— Ще имаме неподвластен на дразнение човек, без реакции, с напълно нормални неврологични показатели.

— Точно така! И това описание пасва идеално на Сам — заключи Джули. Вече напипаха нещо. Усети как настръхна от възбуда: — Как ще докажем това?

— Нямам ни най-малка представа — отвърна доктор Сийгъл. — Предположението е хипотетично. Ако разполагаш с история на заболяването, с някой, който е бил там, преди тя да изпадне в безсъзнание...

— Няма полза. Тя се заключила в стаята си...

— Тогава се страхувам, че ще се наложи да изчакаш, докато тя излезе от кома и да я попиташ.

— Никой не е сигурен дали тя ще излезе от кома. Тя...

Гласът на Джули секна, когато в мозъка ѝ експлодира като бомба една идея.

— Джули? Още ли си...

— Ще я попитам! — извика Джули. — Боже, аз ще попитам Саманта!

— Точно в този дух. Тя трябва да се оправи скоро и...

— Не, не. Във виртуалната памет. Мога да навляза в паметта ѝ и да открива какво се е случило през онази „загубена“ седмица.

От години не се бе вълнувала така. Беше толкова очевидно и просто. Всичко, което трябваше да направи...

— Не! — отсече Сийгъл с твърд, почти гневен тон. — В никакъв случай. Няма да го позволя.

Сякаш някой хвърли ледена вода в лицето ѝ.

— А защо не, за бога? Ние прилагаме визуализацията върху субекти в безсъзнание. А Сам и без това е в безсъзнание. Имаме възможност за действително клинично приложение на технологията. Това ще е страхотен пробив.

— Не. Още не сме готови за това. Щях да имам силни резерви дори и да не ти беше сестра.

— Какво общо има това с факта, че ми е сестра?

— Нали си чувала максимата, че лекарите не трябва да лекуват членове на собствените си семейства? Е, при теб това важи с двойна сила.

— Аз не съм лекар и няма да я лекувам.

— Връзката ви е твърде лична. Тя е твоя сестра. Ти ще навлезеш във виртуална памет, в която сама си участничка. Ти си *вътре*, Джули. Помисли ли за това?

— Ами, не...

Съвсем откровено, не бе помислила. Мисълта я разтревожи.

— Ти ще се сблъскаш със самата себе си, не непременно каквато си била, а с възприятието на твоята сестра за теб. Както сама си ми казвала, а вие двете сте имали бурни сблъсъци, следващата среща няма да е много приятна.

— Ще успея да се справя.

— Доколкото те познавам, мисля, че сигурно ще съумееш да се справиш. Но има още един фактор, който още повече ме притеснява.

— Кой е той?

— Генетичният фактор. Нали ми каза, че двете сте идентични близначки?

— Да.

— Значи вие не само си поделяте едно минало, но също така и идентичен генотип. Тази комбинация е непредсказуема и сигурно много опасна.

— Не виждам защо.

— Помисли, Джули. Софтуерът за визуализация на паметта действа чрез установяване на енергийна връзка между твоите мозъчни вълни и тези на субекта. Досега компютърът не е срещал затруднения в диференциацията между експериментатора и субекта. Но той никога не е бил и предизвикван с двойка идентични близначи. Ами ако вашите мозъчни вълни са толкова сходни, че той да не може да ги отличи? Какво ще стане, ако вложиш част от себе си у Сам или й отнемеш част от нея?

— Не ми казвай, че считаеш наистина това за възможно. Звучи много отвлечено.

— Такава е и програмата за визуализация на паметта. Но тя действа, нали? Не мога да си представя да се оплетат мозъчни вълни при нормални обстоятелства, но при идентични близнаци... не знам. Резултатът може да се окаже неприятен или направо разрушителен — и за двете ви.

Джули овладя едно потръпване. Вероятността бе обезпокоителна, но нищо повече — просто една вероятност. И при това съвсем хипотетична. Нямах да позволи това да я спре.

— Тази причина е спорна — казваше доктор Сийгъл. — Но ти и без това нямаш достъп там до специализиран компютър и не разполагаш с необходимите софтуер и хардуер.

— А какво ще кажеш за Интернет? Може да осъществя достъп до главния компютър чрез Интернет.

— Хм. Едва ли ще има достатъчен обхват.

— Добре, тогава ще използваме сателитната връзка — точно както направихме, когато демонстрирахме визуализацията на паметта пред Националната научна асоциация във Вашингтон.

— Забрави, Джули. Няма да го направиш. Аз не ти позволявам.

Гневът я разтърси:

— Изчакай една проклета минута! Аз също съм част от този проект. Нямам ли право на глас? — Тя се овладя.

Доктор Сийгъл замълча за малко.

— Разбира се, че имаш. Но аз все още съм шеф на проекта и няма да подложя на риск моя изследовател номер едно, моя най-добър ум, за когото случайно съм много загрижен — на такъв опасен и безразсъден експеримент.

— Експериментът *не е* безразсъден. Това значи много за мен, Мордекай.

Тишина от другия край на линията. Тя никога не го наричаше на малко име — дори не мислеше за него по този начин.

— Означава много за мен — продължи тя. — Повече, отколкото можеш да си представиш.

Трябваше да го направи. Джули знаеше, че няма да се успокои, докато не види виртуалната памет на Сам.

— Може да намерим някой друг да навлезе в...

— Няма друг. Аз съм най-добрата и ти го знаеш.

— Точно затова не искам да те подлагам на риск.

Джули бе разтърсена от безмълвна ярост. Накрая...

— Тогава напускам.

Тя го чу да си поема рязко дъх:

— Не говориш сериозно!

Може да съм сериозна, а може и да не съм, помисли си тя. Моментът не бе подходящ да му поставя ултиматум. Беше уморена, гладна, гневна и достатъчно раздражена, за да хвърли телефона през прозореца.

Но сега вече го каза и нямаше да се отрече от думите си. Оставаше ѝ само да се моли той да не се съгласи.

— Сериозна съм — каза тя. — Щом моите желания, моите нужди значат толкова малко, тогава няма смисъл да продължавам с този проект. Ти сам ми каза да дойда тук, да възстановя връзките със семейството си, да съм съпричастна. И точно това правя — съпричастна съм. Освен това имам знанията и опита да се опитам да спася живота на сестра ми или поне нейното съзнание, а ти ми обръщаш гръб.

— Аз не ти обръщам гръб!

— За мен е така. И слушай, не възнамерявам да те умолявам. Представих ти предложението си. Имаш номера ми. Ако промениш мнението си, уведоми ме. В противен случай сбогом, доктор Сийгъл!

— Джули!

Тя затвори.

И почувства внезапна слабост.

Трябва да съм полудяла!

Проектът за визуализация на паметта представляваше най-важното нещо в живота ѝ. Бе му отдала всичко, което имаше — ум, сърце, душа, по дяволите! А сега рискуваше всичко заради една прищявка.

Но и доктор Сийгъл беше важен за нея. Можеше да загуби и него.

Тя отиде до прозореца и впери очи в пейзажа навън, без да го вижда в действителност. После се обърна и закрачи из стаята, като се опитваше да не гледа към телефона.

Той ще се обади. Сплете пръсти — бяха влажни и лепкави. Ще се обади след пет минути, след десет. Трябва да се обади!

Наистина ли?

Тя бе сърцевината на екипа му. Без нея той щеше да се върне в началото или поне близо до него.

Ами ако го бе притиснала твърде много? Звучеше непреклонен, когато ѝ се противопостави.

— Хайде! — каза тя, като се обърна към замлъкналия телефон. Втренчи се в аппарата, искаше да звънне: — *Хайде!*

Внезапното прозвъняване я сепна. Тя удивено загледа телефона. Устоя на импулса си да грабне слушалката. Прехапа устни и го остави да звънне отново... и отново.

Накрая протегна ръка като си мислеше „ако е Итън, ще запищя“!

— Ало?

— Сериозно ли говореше за напускане?

Гласът на доктор Сийгъл. Коленете ѝ омекнаха от облекчение и тя се отпусна върху леглото.

— Нямам навик да казвам неща, които не мисля — отвърна тя като избегна прекия отговор.

— Зная това. Ето защо се обаждам. Няма ли никакъв начин да те вразумя?

— Не.

— Не обичам ултиматумите и мразя шантажа, но ти не ми оставяш голям избор.

— И аз не ги харесвам — отвърна тя и това със сигурност беше истина. Мразеше да го поставя в такова положение, но трябваше да направи това. — В състояние съм да помогна на сестра ми и да направя пробив в същото време. Не мога да приема „не“ за отговор.

— Действително ли се опитваш да помогнеш на сестра си? Наистина?! Или просто искаш да опиташ нещо ново?

Добър въпрос: за Сам ли щеше да направи всичко това, или за себе си? Почувства се неудобно. И не отговори.

— Имай ми доверие, моля те!

Дълга пауза от другия край, после — дълга въздишка.

— Добре. Не ми харесва. Искам да се запише, че съм се противопоставил срещу цялата тази работа и ще ти позволя само при условие, че непрекъснато ще те контролирам чрез сателитната връзка, когато навлизаш във виртуалната памет на сестра си.

— Мога да го преживея — отвърна Джули.

— Не съм толкова сигурен, но наистина се надявам.

Сега, след като го насили да се предаде, тя почувства вина.

— Не бъди толкова злокобен, доктор Сийгъл. Ще бъда добре. Кога можеш да изпратиш всичко?

— Не зная. Трябва да събера материалите — имаш ли там достъп до сателитна чиния?

— Сигурна съм, че ще мога да си осигуря. Да очаквам пратката утре?

— Утре? Невъзможно!

— Тогава вдругиден. Не искам да бездействам. Не знаем причината за тази кома или какви са мозъчните процеси. Увреждането може да прогресира. Тя може да умре, доктор С. Всеки ден отлагане...

— Добре, добре. Ще опитам с Ди Ейч Ел и ще разбера дали могат да доставят пратката вдругиден.

— Отлично!

Те обсъдиха подробностите по изпращането и приключиха разговора в почти пълно съгласие. Доктор Сийгъл вече отстъпваше. След като бе преодоляла първоначалната му съпротива, Джули очакваше от него да стане възторжен съучастник.

А сега следващото препятствие — чичо Игън. Летвата щеше да е висока.

Умората от разликата във времето се стовари върху Джули следобед, преди да успее да зачекне въпроса пред Итън. Джули си поръча лека вечеря, преди да се отправи към леглото. Щеше да обработи чичо си сутринта, когато е свежа.

Би трябвало да изпадне в дълбок, мъртвешки сън. Вместо това тя се събужда поне пет-шест пъти през нощта.

Двойката в съседния апартамент също допринесоха за това. Хотелът имаше стабилни стени, но тези двамата здравата се бяха заели с тях. Може би митът за френската любов беше истина. Таблата на съседното легло се бумкаше в стената на сантиметри от главата на Джули — *туп-туп-туп*, а жената без съмнение беше много дейна.

Джули не можеше да разбере думите ѝ, но стенанията и страстните викове не се нуждаеха от превод. И после дойде кулминацията — поне Джули помисли така след дългия, протяжен крясък — и всичко утихна.

За известно време.

Но дори след като пронизителните викове приключиха, Джули не можа да заспи. Лежеше в тъмното и се чудеше какво ли е да стигнеш кулминация, до оргазъм, да усетиш такъв обсебващ те екстаз, че да виеш в нощта? Не бе изпитвала подобно нещо. Дали защото се боеше от липсата на контрол? Вероятно това бе част от истината. Считаше секса за нещо приятно от време на време. Тод беше това, което повечето жени считат за изключителен, любвеобилен любовник, но дори и тогава нямаше експлозии, нямаше звезди! Много пъти направо ѝ беше досадно. А често — неудобно. И винаги — такъв безпорядък!

Каква беше тази работа? Защо цялото човечество бе толкова обсебено? Защо толкова много хора мислеха с тестисите си вместо с главите си?

Умът — *той* е седалището на истинските действия, на истинската възбуда.

Тази нощ, като не можа да заспи, мислите на Джули се насочиха към сестра ѝ. Към онази ужасна последна седмица, към последното

платно, към разбитата врата...

Саманта. Дали нейната близначка бе жертва на нещо като шизофрения, или сама си бе причинила всичко? Джули можеше да приеме такава версия — щеше да я боли, но можеше да продължи живота си.

Но ако някой друг имаше пръст в цялата работа...

Това беше вече нещо напълно различно.

Тази вероятност я разтревожи. И, съвсем изненадващо, я разгневи.

3

Събуди се късно и завари Итън в слънчевата трапезария на хотела над леката си закуска от кроасани и мляко с кафе. Изглеждаше поразително в пуловера си с цвят на боровинки, сивите панталони и самото от туид. Едва не развали това впечатление, когато голямата чаша с кафе се изплъзна от пръстите му при обяснението на Джули какво възнамерява да извърши.

Итън беше вече запознат с нейните изследвания и от време на време ѝ изтъкваше колко се гордее с нея.

Въпреки това тя очакваше подобна реакция и беше подготвена за нея.

— Искаш да използваш сестра си като опитно свинче? — попита той приглушено, докато попиваше разлятото кафе от покривката.

— А каква е алтернативата? Да се мотаем и да гледаме как тя се скапва?

— Просто трябва да се надяваме, че ще преодолее състоянието си.

— Имаме ли основание да вярваме?

— Не. Още не. Но...

— Но какво? Слушай, правила съм това стотици пъти в Ню Йорк и то без да причиня и най-малката вреда на някого.

— Но те бяха ли болни?

— Не, обаче...

— Ето! Това казвам! Възможно е да влошиш състоянието ѝ, нали?

— Не виждам как!

Той се приведе напред и процеди предпазливо и натъртено:

— Има вероятност от утежняване на състоянието ѝ — да или не?

Джули се замисли. Не знаеше какво ще открие във виртуалната памет на Сам, не беше сигурна дали самото ѝ присъствие няма да разстрои още повече вътрешния ѝ дисбаланс.

— Не мога да ти дам категоричен отговор. Досега не сме имали нито един пример за причинена вреда на субекта или на

експериментатора.

Той се вцепени:

— На експериментатора? Искаш да кажеш, че съществува вероятна опасност и за теб? Боже, направо забравì. Имам вече една племенница в кома, не искам да загубя и другата.

— Това няма да се случи.

— Най-малкото можем да се уговорим така: това няма да се случи, защото имам пълномощията на настойник на Саманта и никой не може да я докосне дори, без мое позволение. — Той избърса устата си и захвърли салфетката върху чинията: — Джулия, отказвам категорично своето позволение!

— Аз мога да помогна, Итън! — каза тя като сграбчи ръката му, когато той се надигна да си ходи. Той я издърпа. — Мога да я върна при нас! — Тя се съмняваше в думите си, но беше отчаяна. — И ако го сторя, ще бъда първата в историята на човечеството, която ще го е направила. — С това извади силния си коз. — След това ще бъда известна. Сам и аз — и двете ще станем прочути. Когато артистичният свят дочуе през какво е преминала Сам, ще се тълпят да зърнат творбите й.

— Искам само Сам да бъде добре. Какво значение има славата?

— Винаги си искал от нас да направим нещо удивително, поразително...

Итън се отпусна отново на мястото си и изучаващо я огледа. Накрая промълви с дрезгав глас:

— Но ми кажи... считаш ли наистина, че можеш да я върнеш?

— Честно казано, не знам. В съзнанието й може би цари непроходима джунгла. Още първият път може да установя, че е безнадеждно. Но ако мога да обходя виртуалната й памет, ако видя спомените й, ако сглобя парченцата от мозайката, може и да установя какво се е случило с нея през онази последна седмица. Ако някой наистина я е отровил, може да открия кой е той. А щом установим това, ще можем да разберем какво е използвал... и как да я възстановим.

— Не бъди сигурна, че има замесен някой. Както знаеш сестра ти остави на доста места из Континента много разгневени съпруги.

— Той, тя или то — има ли значение? Поне ще имаме отправна точка. А сега просто се лутаме.

Този път тишината продължи по-дълго. В очите на Итън се четеше тревога, почти страдание, изражението му бе мрачно. Той издърпа салфетката от чинията си и започна да я усуква в ръцете си.

— Никак не съм спокоен, Джули — каза накрая той. — Обичам и двете ви. Не мога да понеса да загубя и теб... Но как да обърна гръб на може би единствения шанс за възстановяване на Сам? Особено когато с това се заема нейната собствена сестра?

Джули се приведе през масата и стисна ръката му като спаси салфетката от по-нататъшно малтретиране.

— Не се тревожи. На правилен път сме. Това няма да я нарани, само може да ѝ помогне.

— Ами ти?

— Ще се справя. — *Надявам се.*

— Но все пак трябва да наложа едно условие.

Още едно условие? Доктор Сийгъл вече постави едно, а сега и Итън настояваше за своето.

— Какво е то?

Той се приведе напред с мрачно изражение:

— Ще наблюдавам всичко от много близо. При първия признак на някакви, каквито и да е симптоми за вреда на едната от вас, ще прекратя процедурата.

Тя се облегна и го изгледа с оскърбено изражение.

— Мислиш, че аз няма да го направя?

— Ако изпиташ и най-малкото подозрение, че състоянието на Сам може да се влоши, разбира се, че ще го направиш. Но не съм сигурен дали ще постъпиш така, ако *ти* си засегната. Виждал съм те да пренебрегваш предупрежденията и да продължаваш напред. — Той притисна ръката ѝ и се усмихна: — Ти си още млада, Джули. Вие, младите, мислите, че сте безсмъртни.

— Не и аз — отсече тя и го погледна прямо. — Спрях да вярвам в безсмъртието на петгодишна възраст.

Ди Ейч Ел изпълни задължението си — хардуерът бе доставен точно навреме.

Но сглобяването и включването му бе съвсем друга история. Въпреки опасенията си, Итън вложи пълната си подкрепа и бе незаменим при издействането на позволение от санаториума и от неговия медицински управител, който съвсем разбираемо бе разстроен от това странно оборудване на собствената му територия. Итън го успокои и увери, че няма никакво нашествие, а апаратурата е свръхмодерен енцефалограф. Той подписа цял куп формуляри, които освобождаваха санаториума „Сейнт Габриел“ от всякаква отговорност. Помогна на Джули да наеме работници за инсталиране на сателита върху покрива и за прокарване на кабел до стаята на Сам.

Накрая всичко беше готово.

И ето ги тримата в стаята — Джули, Итън и Сам — нямаше нужда от анестезиолог. Притъпената светлина на късния следобед леко се процеждаше през завесите. Стаята изглеждала претъпкана с допълнителния хардуер, макар Джули да бе запазила само минимума — два шлемофона и виртуална ръкавица, монитор, терминал, видеокасетофон за запис и кабели, много кабели.

Прекараха целия ден в последни приготовления, в тестване на оборудването и храненето на сателита — сега всичко влизаше в действие. Джули усещаше нужда от сън, но не беше решила дали щеше да спи този следобед, или ще изчака до утре.

Няма защо да протака повече.

Сам лежеше в леглото си със стегната в шлема глава, подобно на митичната Медуза. Джули погледна към Итън отсреща ѝ, разположен пред монитор, върху който щеше да следи информацията, подавана към очилата на Джули. Ролята му беше пасивна — нямаше как да влиза във взаимодействие.

— Удобно ли ти е? — попита тя.

Той опита да се усмихне. Жалък опит. Сякаш щеше да му прилошее всеки миг.

— Никак.

— Отпусни се — каза тя. — Този опит е пробен. Ще го направим бързо и гладко.

— Надявам се.

Тя се опитваше да изглежда спокойна, но отвътре беше напрегната като арматурна пружина. Усещаше, че се поти под мишниците, а пръстите ѝ трепереха, докато нагласяше слушалките си. Трябваше да излъчва увереност заради тези двама мъже — Итън тук в стаята и доктор Сийгъл на линията в Ню Йорк. Всеки от тях можеше да прекрати процедурата по всяко време.

И за хиляден път се запита за мотивите си. Дали искаше да помогне на Сам? Или пък безразсъдно се втурваше в паметта на сестра си само защото никой не го е правил преди? Или истинските ѝ мотиви бяха още по-низки? Нима искаше да е воайор в миналото на сестра си?

Каквато и да бе истината, трябваше да отложи размишленията за по-късно. Точно сега трябваше вече да стартира.

Надяна виртуалната ръкавица. Имаше нещо средновековно във всичко това — все едно да очакваш схватки с демони и дракони. Тя сви пръсти. Иконката на ръката затанцува по екрана.

После хвана шлемофона и го смъкна надолу. Отметна косата си да не ѝ пречи. *Моята каска*, помисли си.

Шлемофонът беше груба и тежка вещь и въпреки подплатата, не можеше да се отървеш от усещането, че главата ти е стегната като в менгеме.

Джули нагласи слушалките и щракна очилата на мястото им.

Пред нея се ширна безбрежна синева. Придвижи ръка. Иконката се втурна през синьото. Задейства бутона *Window* върху горната лента. В десния ъгъл се появи лицето на доктор Сийгъл.

— Добре ли е всичко при теб, доктор Сийгъл? — попита тя.

Той кимна:

— Всичко. Но бих искал да отправя още една молба...

— Благодаря — прекъсна го тя. — Готови за тръгване.

Той въздъхна:

— Добре. Помни, че ще имаш усещането за мудност заради сателитната връзка. Бъди търпелива. Тук съм, ако ти потрябвам. Ще те наблюдавам.

— Оценявам това — отвърна тя и отново стартира бутона *Window*. Доктор Сийгъл изчезна.

Всеки ме наблюдава, помисли си Джули. Да се надяваме, че всичко ще мине гладко, както обещах.

Тя натисна с виртуалния показалец бутона *Enter*, стай дъх и загледа как синевата се превръща в мрак.

„Мисля, значи съществувам“ не е пълната истина. По-вярно е да се каже „помня, значи съществувам“.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Нещо не е наред.

Намираш се в килер, в който няма светлина. Погребана си жива в някаква пещера. Тъмно като в утроба, но я няма топлината. Вероятно има смущение в сателитната връзка — няма образ, нито звук, нищо.

Трябва да се измъкнеш и да се свържеш с доктор Сийгъл.

И тогава забелязваш светлинките. Нищожни мътни проблясъци светлина някъде в далечината. Дали са достатъчно близо, за да ги докоснеш, или са в другия край на Вселената? Няма как да знаеш. Тук няма пропорции, не може да се измери дистанцията.

Овлажняваш устните си. Това ти носи усещане за реалност.

Протягаш ръка и виждаш как тя магически гладко те придвижва напред. Ако имаше крака, сигурно щеше да се препъваш като слепец по маршрут с препятствия. Но сега се плъзгаш леко като ангел през неясната димна завеса. Някъде горе, много далеч виждаш неясно проблясване, като лъча от луна или от умиращо слънце. Но от това не става по-светло в овъглената пустош.

Другите светлилки изглеждат по-близки или пък са се усилили. Очите ти вече привикват с пещерния мрак и ти започваш да виждаш.

Мъничките светлилки пърхат като малки огънчета из бомбардираното поле. Различаваш сгърчени силуети, изкривени структури, приличащи на разрушени сгради сред мътния проблясък. Обръщаш се наляво, за да разбереш докъде се простира това опустошение. Но то е навсякъде, докдето стига погледът...

Навсякъде. Отдръпваш ръка и спираш...

— *Господи!*

Собственият ти глас те сепва. Той е единственият звук, който чуваш, откакто навлезе в това пъклено владение.

Търсиш подходящо сравнение. Хирошима. Дрезден след пожара през Втората световна война. Но дори и тогава, при целия ужас, някои от хората са оцелявали, животът отново се е възраждал от пепелищата. А тук, тук нищо не се движи.

И е толкова напрегнато, самотно, толкова потискащо и оголено, че в гърдите ти се свива буца. Искаш да си отидеш. Това, което виждаш, няма нищо общо с представите ти. Да, искаш да си отидеш, дори и само заради това — да се увериш, че *ще можеш* да го направиш. Искаш да свалиш шлема и да закрепиш: *Светлина, дайте ми светлина!*

Но се овладяваш. Знаеш, че това е само виртуална памет, толкова безобидна колкото тази на Лорийн, със същата структура — нервите свързват възлите на паметта. Някъде долу, нервните окончания на Сам се преплитат и се свързват помежду си, съпоставят събития и опитности по каналите, които отвеждат емоциите и чувствата ѝ, както и цялата информация, в съзнанието ѝ.

Но не виждаш нищо да се движи тук.

Навлязла си в царството на мъртвите.

Внезапно бутонът *Window* започва да просветва. Натискаш го. Прозорчето се отваря и се появява доктор Сийгъл. Изглежда посивял от тревога.

— Джули! Джули! Махай се оттам!

— Защо?

Ти знаеш прекалено добре защо, но искаш някой друг да ти го каже.

— Опустошението! То — то е невъобразяемо! И няма как да не те засегне!

— Не си сигурен в това.

— Не искам да споря, Джули. Тук е по-зле, отколкото и двамата сме виждали и в най-страшните си кошмари. Излизай, Джули. Излизай още сега!

Готова си да се подчиниш, искаш да задействаш бутона *Exit* и да се върнеш към реалния свят на топлината, светлината и живота, когато забелязваш син проблясък някъде към центъра на сгърчените

структури, населяващи виртуалната памет. Бледосиня светлина, студен пламък — малък и трепкащ като сигналната лампичка на готварска печка.

— След минута — отговаряш на доктор Сийгъл. — Първо искам да проверя нещо.

— Джули, умолявам те...

Ти отново задействаш бутона *Window* и доктор Сийгъл изчезва.

Поемаш си дъх и протягаш ръка. Ръкавицата ти тежи. Действаш решително. Ръката те придвижва към синия пламък и ти се носиш над увредените нервни възли. Проследяваш изровените като от плъхове канали, водещи от една структура към друга. Повечето са сринати, пропукани на места по дължината си, като скъсан водопровод.

Ти поглеждаш надолу към тях и очакваш нещо да прошумоли — някаква плъхоподобна твар, която може би се изхранва сред руините.

Ако имаше ръце, щеше да ги потъркаш една в друга, за да прогониш този хлад...

Хлад? Защо ти е студено? Със сигурност не и от виртуалната памет на Сам. Една виртуална памет не носи усещания, можеш само да я наблюдаваш. Вероятно е твоят емоционален отклик при вида на тази пустош. Или пък някой е оставил отворена вратата и студеният въздух се процежда в стаята. Но от самата виртуална памет не биха могли да се породят усещания. Това просто не може да стане.

Очите ти съвсем са привикнали с мрака и сега ти отличаващ мътно проблясващи могилки, които изпъстрят руинирания хоризонт. Те просветват с по-топла, подканваща светлина от синия пламък пред теб.

Може би са взели на паметта? Има ли все още някакъв живот тук?

Гледаш напред и сега вече си по-близо до синия проблясък. Той не ти напомня на бомбардирана сграда. Нито пък е Айфеловата кула или къща с ограда от летви. Само една студена синя сфера.

За миг се отдръпваш и се взираш в синята орбита. Не си виждала нищо подобно на нея в оголения пейзаж. Ако има какво да научиш, точно оттук трябва да започнеш.

Вдигаш ръкавицата и сякаш ръката ти сама се протяга, за да докосне синята сфера и да я сграбчи.

Започваш да пропадаш в нея, синята светлина сякаш те поглъща. Твърде късно е да спреш. Обзема те мигновена паника от безформения студеносин огън. Чуваеш шум. Отваря се врата, подрънкват ключове, светлината изчезва и ти се озоваваш в някаква стая.

В студио.

Студиото на Сам. Беше тук миналия ден. Оглеждаш се наоколо. Подът е чист. Бюрото на Саманта е непокътнато, а чекмеджетата са затворени. Студиото изглежда прекалено подредено. Няма и следа от нечие нахлуване. Нищо от това, което видя тогава.

Обръщаш се наляво и виждаш платната. Едното е покрито с пронизващи синьо-черни мазки — излъчва насилие и прилича на това, което в реалния свят видя в студиото. Насочваш ръка към него и се приближаваш.

Боите блещукат. Като че ли някаква извънземна лава се изцежда от платното. То се променя пред очите ти. Сякаш оживява. Дали подсъзнанието на Сам се опитва да довърши работата ѝ? Или пък иска да я унищожи?

Изчакваш, но от вихреците се мазки не се оформя нищо разбираемо.

Обръщаш се още по-наляво. Забавяне, като че ли за командата ти „завой наляво“ трябва още време, за да бъде обработена. Кое то наистина е така. До стената е облегло друго платно, но то прилича на творба от старите майстори — по-точно, на платно от Брьогел. Селяни по време на жътва. Жени в колосани одежди, мъже с раздърпани панталони и прикрепени с ремък към раменете им снопове пшеница.

Знаеш, че си в студиото на Сам, на нейното работно място. И все пак тук намиращ платно, което очевидно не е нейно. Или пък не е така — може да го е нарисувала и продала през някоя от всичките онези години, през които почти не си говорехте. Може да е нарисувала стотици такива.

Виждаш как платно също се размърдва. Поглеждаш към горния десен ъгъл — там съзираш малък червен демон с вила. Той се снижава над селяните. Насочва към тях вилата си с демонична решителност. Ето го — връхлита върху един селянин и пронизва злобно клетника, който се гърчи върху вилата. В същото време нивата се разцепва, зейва огнена яма и демонът хвърля нещастника в пламъците.

— Не!

Собственият ти глас те сепва. Но не защото е пронизал тишината, а заради внезапния прилив на ужас, който те кара да крещиш. Защо трябва този оживял грубиянски образ да те тревожи толкова? Това дори не е реална картина.

И въпреки това — да гледаш как горкият човек се мята и се огъва да се спаси от пъкления огън, а ти да не можеш да му подадеш ръка и да му помогнеш. Безсилието къса сърцето ти.

Демонът изчезва и тогава...

Всичко започва отначало. Като в някакъв кръг платното се връща в първоначалния си вид с щастливите селяни, после демонът в горния десен ъгъл пак възобновява пъклените си действия.

Отдръпваш се и се извъръщаш, търсиш други картини в това студио, каквито и да са, само не тази.

Откриваш голямо платно, увиснало отляво над нереално острия ъгъл на стаята. Огромното платно е празно.

Но не, трябва да си пропуснала нещо. В горния десен ъгъл виси луна — по-скоро пълната луна всъщност плува в горната част на платното. Жълта, сънлива луна...

Мислиш си — сънлива луна. И това означава нещо за теб. *Сънлива луна.*

Това платно също те тревожи. Сънлива луна. Защо нейно изображение ти се струва толкова важно?

От колко време си тук?

Чуваш шум зад себе си — някакво пращане. Нещо като горяща камина. Ти вдигаш тревожно треперещата си ръка — безтегловния ти придатък във виртуалната реалност. Плавно се придвижваш.

Намираш друго платно. Лъв с огнена грива гордо се е изправил в елегантна венецианска гондола, изрисувана в червено и златно. Пламтящата глава съска и пращи. Пръстите ти се протягат към платното, ти се приближаваш. И то ли е рисувано от Сам — още една нейна творба, продадена през годините, загубени за вас двете?

Извъръщаш се.

Забеляваш нещо на пода — сред необятното празно пространство на виртуалността.

Стилът за палитра — с все още натрупана по него засъхнала синя боя, сякаш е бил изпуснат в бързината.

Приближаваш се — плъзваш се безшумно, сякаш ти си призрактът, а не всички тези образи. Програмата отразява подходящите жестове и свързва предметите. Виртуалната ти ръка хваща ножа за палитрата. Разбираш, че ще подредиш отново стаята като махнеш единствения самотен, изгубен предмет.

Държиш го и се чудиш, защо Сам го е изпуснала. Да, той е бил изпуснат. Усещаш това.

Зад теб се тръшва врата и те сепва. Звучи като изстрел сред мъртвата тишина и ти за малко не извикваш. Чуваш пиянски смях. Обръщаш се.

И виждаш своята сестра.

И тогава — ти си твоята сестра и говориш:

„Казаха ми лоши неща за теб...“

Саманта гледа как Лиам влиза в нейното студио безшумно като котка, оглежда се нервно и неспокойно наоколо. Дългата му вълниста червеникава коса е дръпната зад ушите. Пронизителните му, блеснали очи шарят тук и там. Теренът е непознат — един чужд за него свят. Сам намира дезориентацията му за забавна.

Той пристъпва навътре в студиото и спира.

— Тази стая не е ли малко мрачничка за студио?

Тя се усмихва и се обляга на стената. Лиам е само една тъмна сянка в нейния апартамент. На колко е години — на тридесет? На тридесет и пет? Трудно е да се каже. Лицето му е дълбоко набраздено. Саманта си мисли, че бръчките му са вдълбани от болка.

Наслаждава се на усещането си, на страха си, примесен с възбуда...

— Тук имам небесни светлини. През деня мога да направя мястото наистина жизнерадостно. Ако го поискам. Ако поискам въобще някога да бъде „жизнерадостно“.

Тя затваря вратата с крак.

Звукът отеква в стаята. Саманта протяга ръка и докосва широкото рамо на Лиам. Той се извързва към нея.

— Не те доведох да разглеждаш студиото ми — казва тя.

Той се ухилва и зъбите му проблясват в мрака.

— Наистина ли?

И тогава той се приближава и я притиска до стената, после здраво я обгръща и я събаря върху грубите дъски. Устните му покриват нейните и той преднамерено бавно притиска тялото си в нейното.

Тя простенва и звукът, който издава, е възбуждащ.

Усеща силните му ръце, които обхождат тялото ѝ, бедрата ѝ, гърдите, плъзват нагоре по врата, когато...

Не виждаш нищо. Сестра ти, този мъж — и двамата ги няма. Изчезват като призраци.

Какво стана току-що? Ти някак си се вмъкна в спомена. Не, „вмъкна“ не е точната дума. Ти бе изтръгната от позицията на наблюдател и бе хвърлена презглава в съпреживяването. Усети неговите устни върху своите, ръцете обхождаха твоето тяло...

Господи, ти почувства всичко. Не бива да го казваш на доктор Сийгъл.

Как стана това? Не би трябвало да се случи. Не можеше да се случи. Освен ако не...

В ума ти проблясва предупреждението на доктор Сийгъл: *Вие споделяте не само миналото, но и идентичен генотип. Това е непредвидима и вероятно опасна ситуация...*

Е, прав беше, че е непредвидима. Да се надяваме, че греша относно опасността.

Но какво стана с останалата част от сцената?

Нима нещо я накара да приключи? Това ли е събитието, което е провокирало коматозното състояние на Сам? Толкова много въпроси...

Вглеждаш се отново в черно-синята картина — или в това, което е било някога картина. Платното е празно, боята е изтекла в локва на пода, образът го няма.

Което означава, че този мъртъв виртуален спомен се е променил — поне тази част от него. И не непременно — към по-добро.

Хрумва ти една мисъл: Ако нещата тук се променят, може ли да се е променило и нещо навън? Твоето присъствие помага или вреди? Ти като че ли се препъваш наоколо.

Нямаш представа за времето. Но преди да си тръгнеш, искаш да погледнеш и отвън. Може би ще успееш да уловиш остатъка от

спомена на Сам с Лиам. Какво те движи — лениво любопитство? Внимавай, защото това е първокласно нахлуване в интимния живот.

И за пръв път, вероятността да станеш свидетел на случилото се със Сам, на това, което някой й е сторил, те плаши. Ще издържиш ли?

Обръщаш се и приближаваш вратата на студиото. Плъзваш се обратно в мрачната нощ на виртуалната памет. Всичко наподобява до голяма степен вече видяното — прокъсаните артерии, сгърчените структури на възлите, приличащи на яростни, модерни скулптури. Нищо не се е променило — или пък не съм? Не си сигурна, но те поразява усещането, че на хоризонта светещите могили като че ли са намалели.

Виждаш не толкова отдалечен възел, осветен от топло сияние, а не от разсеяната бледа светлина на останалите. Плъзваш се към него. По пътя като че съзираш някой да стои изправен долу. Предпазливо приближаваш. За миг мислиш, че това е Сам, и тогава осъзнаваш, че това е само една кукла, която прилича на Сам — едно много нескопосано подобие. Всъщност, образът на Сам, изрисуван върху гигантска двуметрова катуна. Като онези боксови круши-играчки.

Докосваш я с иконката на ръкавицата и тя започва да се клати напред-назад. И се разцепва на две, напреко по средата. Горната половина изхвърчава и вътре се открива друга кукла, която вече прилича на теб. Ти осъзнаваш, че това е една гигантска матрьошка, в която куклите са вместили една в друга. Сам ги обожаваше, когато беше малка. Отваряш матрьошката и вътре откриваш друга по-малка кукла. Отваряш и нея и намиращ нова, по-малка, и още една и така нататък, докато стигнеш средата, където живее най-мъничката кукла, която вече не може да отвориш.

Последната кукла — е онази, която няма тайни.

Докосваш новата кукла и тя също се разцепва и разкрива още една Саманта, идентична на първата, но е с ръст по-малък с една трета от нейния. Докосваш и нея, но нищо не се случва. Това е. Няма повече кукли.

Сам, Джули, Сам. Защо? Трябваше ли тази последователност да означава нещо? Или те са си просто... тук?

Ти вече си съмсем объркана, но продължаваш. Оставяш малката кукла Сам да си седи в долната половина на куклата Джули, която пък

се е наместила в долната половина на куклата Сам, клатеща се напред-назад. Последната Саманта се люлее...

Стигаш до светлинката и виждаш една огромна къща — масивна, чудовищно голяма сграда. Великанска каменна постройка, разположена сред военната зона в паметта на Сам. Прилича много на йоркширската къща на Итън в Оукууд, но е неимоверно голяма, по-грамадна дори от Версайския дворец, простряла се в дължина на хиляди метри.

И въпреки това, може и да е къщата на Итън. Все пак, това е само спомен на Сам, и ако той е от детството, размерът и мащабността нищо не означават. Къщата ще бъде невъзможно огромна.

Вече си по-близо и разпознаваш входната дъбова врата, която е с прозорче, закрито от тежка завеса. Протягаш ръка към гигантската месингова брава и се чувстваш като Алиса в Страната на чудесата, всичко е толкова огромно. Сигурно вътре ще откриеш големи столове, масивни огледала, чиния със сладки и картичка, върху която пише: „Изяж ме“.

Очакваш бравата да е заключена, но тя се завърта гладко като коприна. Двойната дъбова врата се плъзва.

И ти виждаш една малко момиченце. Познаваш го. Това си самата ти — или пък Сам. Истинско предизвикателство за всеки е да ви разпознае, дори и ти срещаш трудности, когато разглеждаш старите снимки.

Но ето че малкото момиченце вдига нещо, което държи в ръцете си. Статуя. Като че ли е малка гръцка статуя върху постамент.

Помниш това. Помниш деня, когато Сами я хвърли...

Статуята се разбива върху мраморните стъпала и се разпилява на стотици парченца. Парченцата бързо се стопяват като бучици лед върху горещ котлон.

А Сами пици:

— Мразя те! Ти всичко рушиш! Ти си глупава, Джули!

И тогава виждаш себе си да препускаш нагоре по стълбите, преследвайки Сами.

Но защо не си вътре в Саманта както преди? Да не би защото ти самата също присъстваш като малко момиченце? Това задържа ли те отвън?

Толкова много има да се научи.

Ти следваш своето малко аз. Спомняш си този ден, твърде добре си спомняш яростта. Чуваш се как крещиш на Сами с хладнокръвен, жаден за мъст писък.

— *Ще те убия!!*

Но нещо е по-различно. Помниш добре този случай и все пак нещо ти се губи. Защо си толкова ядосана? Все пак тя не счупи твоята статуя. Защо трябваше изобщо да ти пука?

Вече си почти горе на стълбището и не препускаш, а стъпваш тежко по дебелия килим. Стигаш съвсем горе, но там няма никой. Коридорът на втория етаж се простира вляво и вдясно — като железопътни релси, водещи към безкрая.

Чуваш тропот. Постоянно бумтене. Следваш малката Джули вдясно, минаваш край врати и картини, край маси с цветя върху тях. Би искала да погледнеш картините. Може да са от важно значение. Но бумтенето те влече нататък, към изникналата пред тебе внезапно врата на килер.

Спираш и се вслушваш в ударите, в ужасяващите удари по вратата. Не може едно малко момиче да вдига толкова шум.

Знаеш какво става след това.

Спомняш си.

Малката Джули стои пред затворената врата на килера. Тя чува писъците от другата страна, от тъмния заключен килер.

— Пусни ме, Джули! Пусни ме навън! Не ми харесва тук!

Твоето малко Аз се прилепва до вратата.

— Тогава май не трябваше да се криеш там, малка лигльо!

— Джули!

Оголен ужас се спотайва в този глас. Паника от това да си затворен в тъмно и непознато място, от усещането, че си в капан.

Виждаш как малката Джули се извърща и отдалечава.

Сцената се повтаря отново. После отново и отново, в безкраен цикъл малкото момиченце се отвръща от молецата я сестричка.

— *Джули-и-и-и-и!*

Проблясва лампичка.

Предупреждението идва от лентата, отчитаща физиологичното състояние. Проверяваш стойностите — пулс, респирации, ЕКГ, ЕЕГ — всичко е нормално. Но заложеното време в програмата изтича. Толкова скоро? По дяволите. Толкова неща още трябва да види. Какво става със

Сам и Лиам? Има ли по-нататъшни промени във виртуалната памет? Какви бяха онези картини по стените? Какви тайни крият стотиците стаи в тази къща на фантазиите?

Не ти се иска да излизаш, но ако прехвърлиш лимита на времето, може да навредиш на себе си и на твоята близначка. Вашите мозъчни вълни са свързани, свързани са още по-интимно, отколкото някога би могъл да предположи доктор Сийгъл. И така — ще си отидеш по пътя, по който дойде — през вратата. Искат ти се да хвърлиш поне още един последен поглед във виртуалната памет на Сам.

Носиш се в нощта на разрухата, която някога е била живот за твоята сестра. Във вените ти се процежда дълбока, необяснима меланхолия.

Какво става тук?

Натискаш бутона *Exit*.

8

Колкото повече узнавам за крехкостта на паметта, толкова по-малко се тревожа от неизброимите изкривявания, които възникват, толкова повече се удивлявам на факта, че изобщо можем да съхраним някакъв точен спомен.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули свали шлема. Погледна към монитора, който вече бе празен, с изключение на предупреждението *Достъпът прекратен*. *Моля посочете файла за запамяване*.

Курсорът търпеливо премигваше, но Джули не можеше да се размърда.

Разбитата като от бомби виртуална памет на Саманта я остави объркана и смутена. Невъобразимата разруха, както и двата спомена, които успя да види, само добавиха още неясноти към мистерията. Защо?

— Джули? — Ръката върху рамото ѝ я стресна. — Джули, добре ли си?

Итън. Беше забравила за него, за това, че той бе тук през цялото време и видя всичко. Извърна се към него. Лицето му беше поразително бледо.

— Видя ли?

Той кимна:

— Изглежда... ужасно. При всекиго ли, как го наричаш, виртуалното съзнание...?

— Виртуалната памет.

— При всички ли е така?

— Не. При Сам е истинска Хирошима. Не съм сигурна какво ще мога да открия... или видя.

— Разстроена си.

Джули въздъхна:

— Предполагам, че е така. Но също така съм заинтригувана и объркана — защо точно тези спомени? Какво проклето нещо ги прави толкова важни?

Тя извърна очи.

— Ти никога не си се виждала отстрани в сблъсък със сестра си. Боя се, че това се случваше доста често.

— Да, зная. Но...

— Думите, които каза на Сам, те тревожат, нали?

Тя отново се обърна към чичо си. Той стоеше непоклатим като скала. Зачуди се защо Сам е имала нужда от психиатър, когато е могла да се облегне на Итън. С цялата си загриженост и непоколебима подкрепа той беше нещо повече от чичо.

Тя кимна:

— Със сигурност не беше никак приятно да се чуя да казвам на сестра си „ще те убия“. Донякъде ме обезпокоява фактът, че това е един от ключовите ѝ спомени. А и имаше нещо нередно. Онази статуя... не си я спомням.

— И аз не помня кое провокира този сблъсък, но помня самия инцидент. Саманта разби на пода твоя микроскоп — затова ти побесня.

— Разбира се! — като светкавица проблесна споменът у нея. Тогава Джули бе стъпила, без да иска, върху един колаж, който Сам бе измайсторила и отказа да се извини, защото сестра ѝ го бе оставила в средата на пода. Отмъщението бе ескалирало, а кулминацията се изрази в разбиването на микроскопа.

— Защо тогава този микроскоп не присъства в спомена?

— Страхувам се, че това е в твоята област. Но мога да ти кажа почти със сигурност, че статуята беше „Персей“ на Челини. И да те уверя също, че никога не сме я притежавали.

— Тогава...?

— Е, ти направи опит — каза той като взе ръката ѝ и нежно я стисна. — Прояви храброст, но считам, че е време да оставим медицинските експерти да си свършат работата.

Джули разтърси глава:

— Това е само началото, Итън. Толкова неща трябва да разбере — за Сам, за това, което е станало с нея. Ти току-що я видя с онзи мъж, за когото се предполага, че е терорист. Господи, бях уплашена за нея.

— Но как ще помогне всичко това на Сам?

Тя си пое дъх:

— Не зная. Защото все още съм докоснала само повърхността. Имах намерение да навляза, да разбере каквото ми трябва и да изляза. Едно, две, три. Но сега... е, ти видя сам какво е там. Ще отнеме дълго време.

Почукване на вратата.

— Да? — обади се Итън.

Влезе сестра с дузина червени рози.

— Цветята са за бедната госпожица Саманта.

Тя ги положи върху нощното шкафче и излезе.

— За Сам? От теб ли са? — попита Джули.

Итън поклати отрицателно глава с мрачно изражение:

— Не са от мен. Има ли картичка?

Тя зърна крайчето на нещо бяло сред тъмнозелените стъбла и отскубна картичката от бодлите. Във вените ѝ пропълзя хлад като я прочете на висок глас: „За моята Сами. Не се тревожи. Няма да им позволя да те наранят“.

— Няма ли име? — попита Итън.

Тя обърна картичката. Без име. Поклати глава в отрицание.

Итън скочи на крака:

— От О’Донъл е. Проклет да е! Защо не я остави на мира?

— Не си уверен в това — отвърна Джули, обезпокоена от реакцията му.

— Не съм, права си — поуспокоен отвърна той. — Но кой друг може да изпрати рози с послание, звучащо като предупреждение?

— От нас?

— Не ти ли прозвуча като заплаха?

Джули трябваше да признае, че е така.

Пискливо бипкане зад нея. Тя погледна към апаратурата, следяща състоянието на Саманта, но всичко беше наред. Провери монитора и откри, че в ъгъла се отваря малко прозорче с камерна иконка.

Джули завъртя стола си.

— Какво е това? — попита Итън.

— Доктор Сийгъл. Иска да говорим.

— Твоят съветник. Надявам се да те посъветва да спреш. Междувременно трябва да проведе няколко разговора, да се опитам да открия кой е изпратил цветята. Изчакай ме. По-късно ще хапнем нещо.

— Добре звучи — отвърна Джули, но не се чувстваше така. Преживяното във виртуалната памет на Сам и мистериозните рози отнеха апетита ѝ.

Итън се измъкна навън и Джули щракна с мишката върху иконката. Разтревоженото лице на доктор Сийгъл изпълни екрана.

— Джули... виждаш ли ме?

— Да, чудесно.

Той неуверено се усмихна:

— Е, аз не мога да видя теб, разбира се. Там нямаш охранване за камера, нали?

— Не, не сметох, че е важно. — Тя се поколеба, взирайки се в напрегнатото му изражение: — Е, какво мислиш?

Доктор Сийгъл се огледа наоколо, сякаш чувстваше дискомфорт от това, че го гледат.

— Точно както те предупредих. *Ти* си в тези спомени. Ти си част от виртуалната памет и което е предизвикало този хаос у нея, може някак да се прехвърли и върху теб.

Джули поклати отрицателно глава:

— Не съм съгласна. Аз наистина съм в тези спомени, обаче...

— Джули, отново си упорита като магаре. Това, което вършиш, не е разумно. Ако беше сърдечен хирург, щеше ли да оперираш собствените си брат или сестра?

Прииска й се да му изкрещи, но само си пое дълбоко дъх. Искеше да обсъдят видяното, а не да оправдава действията си. Вероятно беше добре, че доктор С. не можеше да види нейното ожесточение. Ако наистина я беше грижа за някого на този свят, то това беше доктор Сийгъл. Той и чичо Итън бяха двете канари в нейния живот.

Двама мъже я направляват — доста забавно, помисли си тя, имайки предвид своята сляпа неопитност с мъжете.

— Щях да оперирам, ако съм единственият хирург с достатъчно опит. А и — тя се приведе по-близо към монитора — аз и сега съм най-опитната.

Доктор С. потърка брадичката си. Вдигна очи към камерата:

— Това няма да мине без да те засегне, Джули.

— Зная това.

— Може да има прехвърляне на шоково състояние, някакви поражения върху теб. Твоята памет може да се овъгли като тази на Сам.

— Съмнявам се. Но животът е пълен с рискове.

— Все пак бих могъл да ти наредя да спреш.

— Но няма да го направиш.

Поне се надяваше.

Рискът, който той спомена, е реален. Джули го знаеше вече и го прие. Но беше твърде предизвикателен, за да я накара да спре. Едно-единствено пътуване сред разрухата на паметта на Сам съвсем не беше достатъчно. Това беше непозната земя, едно съвършено ново изживяване. Важни бяха нещата, които можеше да научи там, за да помогне на Сам, разбира се.

Тя наблюдаваше лицето на доктор Сийгъл, докато той обмисляше отговора си.

Аз съм въвлечена, той — също.

— Добре — меко каза той. — Но при първите симптоми за физическо увреждане при теб, напускаш.

— Прието. А сега имам още няколко неща, които искам да обсъдим.

— Давай.

— Перспективата във виртуалната памет на Сам... искам да кажа, ти сам видя. В един момент е обичайното — все едно гледаш филм. В следващия аз ставам тя... виждам събитието през нейните очи, аз...

Джули се поколеба.

— Да?

Тя за малко не се издаде, че съпреживява нещата, че извършва нещо повече от мисловно наблюдение, че чувства това, което чувства сестра ѝ.

Но ако го знаеше, той щеше веднага да издърпа ключа.

— Не разбирам, как така виждам спомените от нейната перспектива.

— Да, това е неочаквано. Но мисля, че се дължи на генетичната ви връзка.

— Но то не се получи и при двата спомена.

— Може да зависи от самите спомени, доколко дълбоки са те, както и от типа чувства, с които са натоварени. Или пък да има връзка с другите спомени, към които отвеждат. Вероятно това не става, ако ти присъстваш в определен спомен. Каквато и да е причината, Джули, по-добре се подготви за някои разстройващи изживявания там. Но помни, че спомените не са фотографско отражение. Те не са реалността. Те са съхранени възприятия, оцветени от емоции и ревизирани от времето и интервенцията. Те са украсявани, променяни, смесвани...

— Зная това.

— Разбира се, че го знаеш. И не трябва да го забравяш. Трябва да запазиш обективност във виртуалната памет на сестра ти. Защото всичко, което виждаш там, е субективно.

Джули кимна. И после, като си спомни, че доктор Сийгъл не може да я види, каза:

— Разбрах, доктор С.

Изражението му стана строго:

— И нещо, за което настоявам, Джули — не навлизай в тази виртуална памет сама. Аз трябва да съм на линия при всяко твое пътуване.

— Наистина ли смяташ това за необходимо? Разликата във времето...

— Не подлежи на преговори, Джули. Ако имаш неприятности там, искам да съм на място и да ти помогна.

Поддавайки се на инфантилен импулс, тя изплезил език към неговия образ. Не искаше да дава обещание, което може и да не изпълни, затова просто отвърна:

— Разбирам.

Той се усмихна:

— А сега — закъснявам за час. Довиждане. — Той ѝ махна. След това малкият прозорец изчезна.

Когато заеха масата си в бистрото, започна да ръми. Джули се огледа наоколо из „Пушещото куче“. Карирани покривки, плетени столове, всичко изглеждаше като декор от пътуващ бохемски театър. Предположи, че това едва ли е местенцето, където често обядваше Итън. С местния си колорит подхождаше повече на Саманта.

Джули посочи с ръка около себе си.

— Едно от твоите открития?

Той се усмихна:

— Всъщност чух за него от...

Джули кимна:

— Сам? Да, направо вони на Бохемия.

Изражението на Итън се промени в загриженост.

— Можем да отидем другаде.

Джули присви рамене.

— Не. Тук е добре. — И тя си пое дъх. — Сигурно си мислиш, че съм направена от камък.

— Не. Изобщо не си права.

Итън свали очилата си — и без тях загриженото му изражение подхождаше още повече на чичо им.

Беше роден да бъде изповедник.

Той потупа ръката й:

— Не, не си от камък. Много отдавна съм приел факта, че ти и сестра ти сте толкова различни. — На устните му се появи игрива усмивка. — Не би и могло да бъде другояче.

До Итън се появи келнер.

— Джулия? — повдигна вежди към нея Итън.

Тя потърси думите на френски в паметта си:

— Цитрусов сок, моля.

— Нищо за ядене? — попита я Итън.

Тя поклати отрицателно глава.

Итън си поръча кафе с мляко и лучена супа.

— Сестра ти ми каза, че за супата тук си „заслужава да умреш“. Но да се върнем към различията...

— Да, ние сме различни. Но е много трудно да си загрижен за Сам. Тя вечно се стреми към саморазруха.

По улицата премина син камион галоаз, който бълваше дим. Изхвърлените газове се процедиха през отворените врати на бистрото.

— Никой не те съди, Джули. Не се налага да нападаш Сам.

Джули се усмихна:

— О, да. Има кой да ме съди. Това съм самата аз. — Искаше й се да смени темата: — А ти научи ли нещо за розите?

— Не. Платени са в брой от някакъв мъж, за когото никой нищо не знае. Цветарският магазин е много посещаван. Но охраната на „Сейнт Габриел“ ми съобщи една тревожна новина — видели са някакъв нарушител.

Джули се напрегна:

— Има ли взлом?

— Не. Просто някой обикалял наоколо през нощта и надничал през прозорците.

— Може да е просто зяпач.

Итън извърна очи:

— Постоянно се навъртал около южното крило край стаята на Сам.

Сега вече и тя се разтревожи:

— Мислиш, че може да е онзи — О’Донъл?

— Мога да се обзаложа за това.

Келнерът се върна с поръчката им. Джули вдигна очи и улови как мършавият мъж, типично по френски, я оглежда от глава до пети.

— Каж ми, Джули, какво мислиш за това, което видя във виртуалната памет на Саманта? Има ли водещи следи към онова, което й се е случило?

Джули отпи от лимонадата си. Усети някой да я оглежда и извърна очи наляво. Мършавият келнер стоеше до друг „гарсон“ и двамата я гледаха. Тя се зачуди дали да потисне потръпването си, или просто да стане и...

Нрави, нрави, каза си накрая. Никога не бих живяла в тази страна.

Пое си дъх:

— Водещи нишки?

— Към причината за състоянието на Саманта.

— Никакви. Поне все още не. Но аз само „съм одраскала“ повърхността.

Итън отново сложи очилата си. Отпи от кафето. Лицето му беше мрачно и набраздено от грижи.

— Може ли да е било изнасилване? Видяхме я с онзи мъж, Лиам. Джули въздъхна.

— Няма начин да знаем. Нужна е много повече работа. Искам отново да навляза и...

— Какво мисли за всичко това твоят ръководител?

Няма смисъл да посвещава Итън в продължаващия спор с доктор С. Тя грижливо подбра думите си и отклони прекия отговор:

— Смятам да продължа.

Итън отрицателно поклати глава.

— Не съм толкова сигурен, че идеята е добра, Джули. Аз самият искам колкото теб да открия какво се е случило, знаеш това, обаче...

Джули се приведе напред.

— Необходим ми е по-продължителен престой вътре. Ако аз...

Итън вдигна ръка и се втренчи в нея. Очите му сякаш я пронизваха. Джули винаги бе подозирала, че Итън може да я чете като разтворена книга. Не можеше да укрие тайни от него. И въпреки това, той винаги разбираше и прощаваше, каквото и да направеха неговите племенници.

Не че аз съм му причинявала много тревоги, помисли си Джули.

Итън разтърси глава.

— Джули, видях опустошението. Изглежда безнадеждно. Ти си имаш свой живот. Аз ще се погрижа за Сам. Ще подсигурия най-добрите грижи и...

— Не! — Силата, с която изрече думите я изненада. — Няма да се откажа! Има спомени, до които можем да осъществим достъп. Ти видя Оукууд...

— Затова ли искаш да се върнеш там? Защото там има мисли и спомени за теб?

Това бе нещо, за което искаше да говори с Итън. Защо Сам бе съхранила толкова близо до повърхността този стар спомен за малката си сестра?

И защо той бе променен?

— Каква беше онази скулптура? — попита тя. — Каза, че е...

— „Персей“ на Челини. Доколкото си спомням от митологията Персей е обезглавил Медуза. Отрязал главата ѝ и я изпратил на някого, но самият аз не помня на кого.

Странно, толкова странно. Трябваше да се върне и да навлезе по-дълбоко.

И отново този смущаващ въпрос: Доколко този подтик да продължава се подклажда от грижата за Сам и доколко — от научно любопитство или пък от чисто воайорската възбуда да сглоби пръснатите парчета от живота на своята сестра?

— Налага се да видя повече неща — повтори Джули.

Итън кимна бавно и неохотно. Винаги разпознаваше решимостта ѝ. Както по времето, когато Джули настоя да влезе в Нюйоркския университет, отвъд океана, колкото се може по-далеч от Сам и Итън. Никаква съпротива не можеше да промени решението ѝ.

— Добре — дълбоко въздъхна той. — Разбирам, че това е нещо, от което се нуждаеш. Само се надявам да е правилният начин, породен от правилни причини.

Келнерът се върна като бършеше ръце в прикрепената към колана му салфетка.

— Още нещо, господине?

Итън погледна към Джули — тя направи отрицателен жест. Тогава той поиска сметката.

Джули погледна навън и видя отблясъка на неоновата рисунка над бистрото — клекнало куче с цигара в уста — да се отразява върху мокрия тротоар.

Искаше ѝ се да се втурне към болницата. Към заспалата си сестра — приказната омагьосана принцеса, заключена в кулата на собствения си ментален замък.

И аз съм заключена там, помисли си Джули. Част от мен като малко момиче. И кой още, какво още?

— Готова ли си? — попита Итън.

Джули се изправи и последва чичо си към вратата на задименото бистро.

Повече от готова.

Минаха през входната врата на санаториума и Итън отбеляза:

— Трябва да направя няколко обаждания, засягащи Саманта.

— За какво?

— За по-нататъшното ѝ местонахождение. Загрижен съм за сигурността ѝ тук. Няма да се бавя. Искаш ли да изчакаш?

— Имам някои неща да свърша в стаята на Сам. Трябва да изключа системата за през нощта. Това ще ми отнеме известно време.

— Окей. Ще се срещнем тук като приключиш.

Още щом влезе в стаята, Джули провери компютъра. Притесняваше се, че сестрите през нощното си дежурство са пипали бутоните и случайно са разстроили програмата. Тревожеше се също да не би мистериозният нарушител да е влизал, но всичко беше наред.

Тя протегна ръка да изключи компютъра от захранването, но се поколеба. Погледна към сестра си, към Спящата красавица и си спомни мрака вътре в нея.

Още един поглед... трябваше да навлезе още веднъж.

Но сама. Знаеше, че е по-безопасно, по-разумно някой да присъства, но не гореше от желание добрият стар доктор С. да наднича през рамото ѝ. В края на краищата и нейният живот беше там, вътре.

Тя нагласи шлема върху главата на Сам, надяна собствената си каска и взе ръкавицата. Забавно, виртуалната ръкавица бе нещо толкова грубовато в реалния живот — един гигантски робот-придатък с дузина жици по него, но във виртуалния свят на паметта се превръщаше в плавна и грациозна ръка, която я направляваше из непознатата територия.

Джули постави виртуалните очила и се вгледа в двете им екранчета. Сега бе наистина сама със Саманта.

— Окей, хлапе — каза тя. — Отново сме само ти и аз. — Джули натисна бутона *Enter* и стартира програмата. — Точно както когато се появихме на този свят.

Тя провери отчитането върху лентата. Пулсът и респирациите бяха нормални.

Изминали са само няколко часа. Дали не е твърде рано да се връща отново? Вероятно това няма да има някакъв особен ефект върху Сам. Но какъв ще е ефектът върху мен?

Тя прехапа устни — още веднъж с виновното съзнание, че не е загрижена за Саманта.

Екранът потъмня и се превърна в нощ.

И тя се *върна* отново.

9

Съживяването на спомена — акт на паметта — не бива да се разглежда като просто отваряне на ментална ниша и издърпване на определен спомен. Съживяването на спомена е съзидателен акт — пръснатите парченца на този спомен трябва да се локализируют, да се съберат и съединят отново.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Ноцта те поглъща отново — като притеглящ център. Ти отдръпваш ръка и спиращ, все едно удриаш спирачки.

Оглеждаш се. Вече си подготвена, готова за разкъсаната паяжина от сгърчени структури и овъглена земя. И все пак си шокирана.

Търсиш синия проблясък на галерията. Ето — откриваш го. Отправна точка. Вече се ориентираш. И отвъд това виждаш отражението на Оукууд. Но сега то мъждука с мътен блясък.

О, не. И то ли умира?

Приближаваш и виждаш нещо до него, нещо, което не забеляза миналия път, когато Оукууд беше по-ярък — нещото прилича на купчина захар — гигантско бяло възвишение.

Може би кокаин? Той със сигурност окупира част от паметта на Сам. Всяко вещество, което разширява съзнанието, бе приемливо за нея. Всичко, което подхранва безумието — бе същност на Саманта.

Чуваш шум, някакво боричкане, обръщаш се. Двуутробно торбесто животно. Нещо живо!

Гледаш как неговата оголена вкопчлива опашка бие неистово по земята, докато той рови с лапи из купчина боклук. Издърпва нещо и започва да го гризе. Ти любопитно приближаваш и той се отдръпва,

пази плячката си. Навеждаш се, нямаш намерение да му го отнемеш, но си любопитна какво е хванал. Той се извъръща и...

И ти сепнато отскачаш. Ръка — опосумът стиска в челюсти отрязана човешка ръка. Призлява ти и се извъръщаш, когато той се заема с оглозгването на един от пръстите.

Вдигаш ръкавицата към хълма. Искаш да се махнеш отгук.

Носиш се над повърхността — един новопосветен ангел, който спокойно наблюдава разрухата долу.

Приближаваш и виждаш, че това не е захар, нито кокаин. Не, един заснежен хълм. Забелязваш, че билото му е плоско. Внезапно отляво, от нищото, се надига вълна, пенестата ѝ повърхност се протяга към теб като нокти на граблива птица. Ти се втурваш назад и вълната замръзва, очертава далечната планина.

Сега вече разпознаваш планината — това е Фуджи. И по някакъв начин се озоваваш в картината „Голямата вълна на Канагава“ от Хокусай.

Е, какво друго очакваш от паметта на сестра си? Трябваше да се досетиш, че ще е фрашкано с изкуство.

Още едно нещо, за което никога не постигнахте съгласие. Теб те привличат художници като Жорж дьо ла Тур. Обожаваш неговата „Каеща се Магдалена“ — със светлината, сенките, яснотата. Обичаш класическата школа, докато Сам обича всичко друго освен нея.

Вече си част от „Голямата вълна“ на Хокусай, и макар че нямаш нищо против нея като изкуство, но сега тя се издига на пътя ти. Ти се втурваш напред през застиналата бразда и продължаваш към планината.

Хвърляш поглед назад и вълната е както преди — замръзнала, очакваща да се плисне към някой несъществуващ бряг.

Напред забелязваш мънички фигури върху снежна планина, която вече не е Фуджи. Тези фигурки се спускат на ски под бляскавото синьо небе.

Саманта вдига очилата още по-високо върху челото си. Мъжът с нея е по-възрастен, с остри тъмни очи и усмивка, която е ослепителна като снега.

Карл Тенцедт е директор на берлинския театър „Бертолд Брехт“. Бивш шеф на Сам, сега той иска да ѝ бъде наставник и любовник. По време на цялата продукция на „Галилей“ той ѝ посягаше, намекваше за други продукции... и тяхната бъдеща съвместна работа.

Но жена му е направо луда и толкова безумно го ревнува, че чак да ти стане страшно... кой знае какво ще направи, ако ги разкрие.

— Нека да ти кажа какво можеш да очакваш от този склон — казва Тенцедт.

Саманта поклаща глава. Защо да слуша, защо да преживява спускането с думи, преди да го опита на живо? Колко досадно.

— Не се тревожи. Ще се справя.

Усмивката на мъжа угасва.

— Това не е някаква си детска писта, Саманта. Това е „Големият ръб“. Професионална алпийска писта.

Сам смъква очилата си.

— Добре. — Тя се отблъсква към ръба на пистата, поглежда надолу и гледката спира дъха ѝ. Не е просто — стръмен склон и невероятна снежна широта, която се спуска остро под наклон от четиридесет и пет градуса.

Тя вижда от двете страни скиори, които контролират скоростта си като лъкатушат.

— Пистата има остър завой — продължава Тенцедт. — На половината път тя се стеснява и...

Тенцедт е много стар. Държи се като баща — толкова е тревожно загрижен. И на всичко отгоре иска да се вмъкне под полата ѝ. Единствено с тази цел устрои този малък скиорски пикник. Направо я отегчава.

Но не и този склон.

Тенцедт ѝ бръщолеви още нещо. Тя усеща опасенията му и те се добавят към възбудата ѝ.

Отблъсква се и пада от склона, вече набрала скорост, устремява се право надолу. Прикляка и придърпва щеките близо до тялото си.

Вижте ме. Аз съм скиор — състезател.

Бързо и все по-бързо — тънката пухкава снежна покривка не може да я спре. Тя прелита край други скиори, които се опитват да покорят стръмния склон чрез премерени атаки. Такава предпазливост,

такъв пресметнат подход към живота. Мъничките снежни кристалчета я хапят по лицето. Очилата оцветяват всичко в топло жълто.

Прекрасно като в сън!

Пистата започва да се стеснява.

Това, което приличаше на гигантска покривка за маса, сега става тясна фуния.

Едва сега Сам осъзнава, че скоростта ѝ е извън нейния контрол. Сивите гранитни скали са надвиснали отстрани и тя трябва да направи нещо, за да забави скоростта.

Точно това е нейният начин.

Стигни до крайност. Не спазвай предупрежденията. Не вземай заложенници.

Тя започва непохватно да шусира напред-назад, опитвайки да зарови ръбовете на ските в снега и да забави скоростта. Резултатът е плачевен. Тогава дясната ѝ ска за малко не се забива в парче лед, но само се приплъзва над него.

Усеща как спокойствието ѝ се изплъзва.

Студът върху лицето ѝ вече се примесва с ужас.

Тя се бори да възобнови контрола си. Но само гледа все постесняващия се склон и надвисналите гранитни скали. И тогава — последен поглед, от който ѝ прилошава — и пистата рязко завива надясно.

Левият ѝ крак, който се опитва да балансира залитането, поддава.

И тя пада, премята се в снега, пръските хапят лицето ѝ. Започва да се търкаля, да крещи, да се удря и...

И ти *чувстваш* всичко това.

Снегът се стрелка по лицето ти, пълни устата ти. Усещаш как ледът смазва крайниците ти, как се търкаляш и премяташ без край.

Простенваш. *Усещаш*. Но това не би трябвало да се случва. Ти си само един наблюдател.

Налага се да обмислиш фактите, но как можеш да мислиш, докато падаш надолу по склона, докато преживяваш спомена на сестра си — всяко едно пробуждане като от електричество, всяко едно усещане?

Отново простенваш.

Или пък беше Сам? Защо не можеш да кажеш?

Сам отваря очи.

Осъзнава, че мятането е спряло. Усеща снега по устните си и знае, че е с лице надолу.

Остра болка се издига отдолу — пулсиращо послание сякаш от мили надалеч. Тя се опитва да достигне с ръка и да установи защо я боли толкова.

Вдига глава от снега и се гърчи, за да види източника на болката.

Удивително е, че небето е все още синьо, а бляскавото слънце свети съвсем ниско. Нищо не се е променило. Освен...

Повдига по-високо глава и вижда червено петно, тъмно, почти черно на фона на белия сняг. Осъзнаването идва сякаш от мили далеч. Това е кръв.

И после още едно далечно осъзнаване.

И тази кръв е моята.

Внезапно планината застива неподвижна.

Нищо не си направила, а се плъзгащ надалеч от бляскавата белота и оставяш тялото на Сам, наподобяващо мравка върху склона. Още по-далеч и вече виждаш цялата снежна планина.

Бавни, носещи вълни.

Белотата се *раздвижва*.

Още по-близо, без никаква твоя намеса. Напомняш си, че това е само спомен. Повече приличащ на сън със своите завихрения напред-назад, със смесването на различни сцени, със сюрреалистичните отскоци.

Гледаш, уловена като в капан драмата на сестра си, която разтваря живота си пред теб по начин, който е невъзможен в будно съзнание.

Виждаш легло. Бял чаршаф.

Чаршафът се раздвижва. Под него се раздвижва Сам с обинтована глава. До нея стои изправена тъмна фигура. Онзи директор ли е?

Фигурата приближава леглото и полага ръката си върху Саманта.

Итън!

Това сега ли се случва, или тогава? Напълно си изгубила ориентация.

Виждаш Итън да докосва челото на Сам. Изглежда по-млад. Това се случи преди около пет-шест години. Спомняш си всичко и не искаш да си тук.

Усещаш как нещо те привлича навътре в Сам. Не искаш да бъдеш вътре, защото знаеш какво стана:

— Обадих се на сестра ти.

Сам кима, но болката я кара да потръпне.

— Оставих ѝ съобщение за инцидента... за загубата на кръв.

Той ласкаво я докосва по главата. Няма значение какво причинява сама на себе си, Итън е винаги тук, за да събере парчетата.

Аз съм като Хъмпти Дъмпти, мисли си Сам. Макар че тези дни и цялото кралско войнство да се събере, няма да може да ме изправи на крака.

Тогава Сам зърва нещо върху малката масичка отстрани. Там ли беше преди, или Итън го е донесъл?

Матрьошка с образа на Горбачов.

Телефонът звъни. Дълъг протяжен звън, който изпълва стаята.

Сам гледа как Итън вдига слушалката. Слуша.

— Да, Джулия. Тя е в Гренобъл. Да, в университетската болница. Много е добра.

Итън се усмихва към Саманта.

Куклата я няма на масата. Изчезва. Сигурно плод на нейното въображение.

— Да, цялостна фрактура с артериално увреждане... Да, загуба на прекалено много кръв, преди да я открият. Джули. Надявах се...

Още една усмивка към Сам.

В мислите — Джули в Ню Йорк. Нахлуване в заетостта ѝ с новините за последното нещастие на сестра ѝ.

Спомняш си обаждането. Помниш как се почувства. Помниш думите, които изрече.

— Какво е направила Сам този път?

Попита и за болницата.

— Ние сме АБ положителни. Тази кръвна група е съвместима с всеки донор. Сигурно има начин да ѝ се осигури кръв. Тя няма нужда от мен.

Наистина ли каза това? Да... да, каза го. Спомняш си точните думи.

Тя няма нужда от мен.

Искаше връзката да бъде срязана. Искаше Итън да е наясно, че не възнамеряваш да бъдеш част от спасителния екип на Сам. Имаше си собствен живот, собствена работа...

А Итън каза... той каза:

— Разбирам. Да. Сигурно ще осигурим кръв тук. Просто си мислех — добре, Джули.

Телефонът щраква с ужасяваща фаталност.

Сам извръща очи... нагоре към тавана, към далечния бял таван.

Знае какво е казала Джули. Не чу точните думи, но имаше добра представа за тяхното съдържание. Усеща буца в гърдите си. Не иска да плаче, не заради болката в счупените си ребра, а защото преди години се закле, че Джули никога няма да я накара да плаче отново. Няма да заплаче. Няма, по дяволите!

Но риданието се надига и вдясно я пронизва болка. И тя заплаква силно, с протяжни и скръбни вопли.

Проклета да е Джули! Отново го направи.

Не можеш да понесеш това. Болката, емоционалната болка, те разкъсва. Натискаш бутона *Exit* и виждаш как екранът избледнява.

10

*Джоузеф Конрад: „Тщеславието погажда
потресаващи номера на паметта ни“.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

Джули издърпа виртуалната ръкавица от ръката си — навлажнената от потта ѝ вътрешност бе залепнала за кожата ѝ. После свлече шлема и избърса очи.

Сълзи! — удиви се тя. Господи, аз плача!

Тя никога не плачеше.

Но всъщност не плачеше Джули. Това бяха сълзите на Сам. По неведом начин емоциите и физическата реакция на Саманта се бяха прехвърлили върху Джули.

Тя си пое дълбоко и пресежливо дъх и впери очи в безмълвната си апатична сестра. Почти бе очаквала да види Сам цялата обинтована, все още възстановяваща се от инцидента със ските. Но сега лицето на Сам бе незасегнато и тя спеше, озарена в красотата си — лъскавата ѝ руса коса фокусираше приглушената светлина в стаята.

О, Сам. Винаги съм знаела, че си лесно ранима, че приемаш нещата много навътре, но никога не съм си дала сметка в действителност, искам да кажа, никога не съм знаела колко надълбоко. Господи! Така ли съм те карала да се чувстваш?

Джули подсмръкна. Сълзите секнаха, пулсиращата болка затихваше, но следите от нея оставаха.

Скоро ще си бъда пак истинската аз, помисли си тя.

Тя избърса очи за пореден път и се зае да сваля шлема на Сам — не искаше Итън да узнае, че е осъществила още едно нашествие в паметта на Сам.

Приглади косата ѝ.

Никога не съм целяла да те нараня, Сам.

Боже, през цялото време, когато изчерпваше търпението ми, аз ти се гневях, но никога... никога... не съм искала да ти причиня болката, която току-що съпреживях. Никога не съм знаела, че ще мога да ти сторя това.

Дали сестрите не са по-хладни?

Не мисля така.

И все пак не беше съвсем честно. Ако ролите бяха сменени, ако Джули беше на легло в Ню Йорк, а Сам — на телефона в Европа, Джули ясно щеше да разбере логиката в отговора на Сам, че е ненужно да предприема трансатлантически полет, когато наоколо има толкова много хора с АБ положителна група. Щеше напълно да я разбере.

Но за Сам това беше още един удар в гърба, още една тухла в стената, която ги разделяше.

Джули се опита да се дистанцира, но не можа. Бе изпитала физически болката, бе вкусила снега, усетила беше как склонът смазва тялото ѝ.

Тя потърка крака си в полуочакване, че ще усети ръбовете на раната.

Нямаше нищо, разбира се.

Но — емоциите! Емоциите на някой друг! Беше плашещо.

И още нещо обезпокоително — все по-замъгления спомен за Оукууд. Нима разрухата в паметта на Сам прогресираше?

Вратата се отвори. Оттам се показа жена в колосана бяла престилка:

— Госпожице, искате ли кафе?

Джули кимна.

— Да. — После, като си спомни за изяществото на френския етикет, бързо добави: — Мерси, мадам.

Бъди изискана, Джули.

Почти привършваше с процедурата на изключване на апаратурата, когато вратата се отвори отново. Джули се обърна като очакваше да види сестрата с чаша димящо кафе.

Но там беше Итън.

— Съжалявам — каза той. — Не исках да те оставям сама толкова дълго време.

Изглеждаше отнесен и погълнат от мисли. Какво не беше наред?

Тя съвсем импулсивно реши да му каже.

— Направих едно кратко влизане във виртуалната памет на Сам. Той замръзна.

— Сама? Не мислиш ли...

— Видях инцидента със ските... от нейната перспектива.

Итън направи физиономия. Никога не бяха обсъждали реакцията на Джули относно инцидента със Сам. Итън никога не бе упреквал Джули за това, че не дойде да държи ръката ѝ, да дари кръв.

— Твоята сестра се впуска от криза в криза. — Той придърпа един стол до компютърната конзола и приседна до Джули. — Тогава само кокалите ѝ бяха натрошени. Сега е далеч по-зле.

Огромните прозорци, които гледаха към „Рю дьо Буржон“, сега бяха оцветени от светлинна паяжина. На изток бавно изгряваше пълната луна.

— Разбирам, че не си останала твърде дълго.

— Не. Аз... — Не, не можеше да му разкаже за сълзите. — Просто хвърлих един поглед.

— И все тази пустош?

Тя кимна.

— Предполагам, че е безнадеждно, а?

Джули поклати глава:

— Изобщо не е така. Убедена съм, че мога да науча нещо.

— Но ти *не* видя какво се е случило на Саманта?

— Не. Ни най-малко. Просто един стар болезнен спомен... за мен.

Итън положи ръка на рамото ѝ:

— Джулия, един от разговорите, които проведох, беше с лекаря на Саманта. Помолих го да уреди прехвърлянето ѝ обратно в Оукууд.

Джули направи отрицателен жест.

— Какво? Не... искам да кажа, че ще продължа.

— В имението мога да осигуря на Саманта най-доброто възможно обслужване. Вече съм накарал моя личен лекар да събере екип от английски невролози. Макар и никой да не счита, че има шанс...

— Обаче...

— И има още нещо.

Посърналото бяло на луната се изплъзна от примката на къщите отсреща. Като гигантска лампа ги обливаше със светлина. Джули се

взря в луната и по някаква причина тя ѝ навя хлад. Луната! Това умърлушено, тъпо, озъбено лице! Винаги все същото умърлушено лице...

Тя се извърна към Итън.

— Мисля, че тук съществува опасност, Джулия. Ако някой ѝ е направил нещо, което е довело до това... Сам все още е изложена на риск. Ако тя знае нещо и се върне в съзнание, това ще е опасно. За всички нас, но особено много за нея.

— Ти мислиш, че този човек, този Лиам...?

Итън вдигна ръка.

— Не съм сигурен. Но розите, нарушителят наоколо, зная само, че ще бъде по-безопасно за Саманта, ако се върне в Оукууд. Ще бъде далеч от тази страна и от О'Донъл.

Джули се поколеба. Оукууд. Тя си спомни как чу името за пръв път още като малко момиченце. След пожара техният чичо купи английското имение, уединена къща по крайбрежието в Северен Йоркшир.

Джули не я хареса — твърде голяма, с твърде много тайни местенца, твърде изолирана...

— Искам да дойда.

Итън поклати глава.

— Джулия, ти имаш своята работа. Вече навлезе в паметта на сестра си. Няма надежда. Остави.

— Не мога.

Тя видя как Итън се намръщи. Наклонената гримаса на луната надничаше през прозореца и гледаше как тя го умолява за този шанс.

Не искам да отивам в Оукууд, мислеше Джули. Но ако Сам е там, точно това ще направя. Тя улови ръката на Итън.

— Позволи ми да дойда. Както ти сам каза, Оукууд е сигурен, усамотен. Там мога да постигна истински прогрес.

Итън я погледна. Тя се опита да отгатне какви са мислите му. Нима го беше грижа за нея, или за Сам, или пък нямаше вяра в нейната нова технология? Или пък Итън считаше, че евентуалното откриване на причината за състоянието на Саманта ще е твърде болезнено?

— Не зная, Джулия. Аз...

— Моля те. Никога не съм ти искала много...

Жилваца забележка. Не изрече края на изречението: „Не като Саманта. Аз не съм ти била проблем“.

— Добре — каза накрая той. — Ти си винаги добре дошла, разбира се. Знаеш това. Това ще е някакво завръщане у дома. Оукууд бе ужасяващо тих след заминаването на двете ви. — Той се изправи: — Уредих Саманта да бъде откарана от „Орли“ утре сутринта. Аз ще я придружавам. Да уредя ли и твоето пътуване?

— Аз ще се погрижа. Но би ли уредил сателитната чиния да бъде инсталирана, докато пристигна? Трябва да се погрижа апаратурата да бъде добре опакована.

— Ще се обадя предварително. Ако не открия подходящ човек в Бей, със сигурност ще намеря някого в Лийдс.

Джули гледаше как Итън приближава вратата. Тя се изправи и отново стисна ръката му. Итън отвърна на жеста ѝ.

— Вие двете винаги можете да ме придумате за каквото си поискате.

Джули се засмя.

— Винаги съм знаела, че това го може Саманта.

— Май двете си приличате повече, отколкото мислех.

Той отвори вратата.

— Итън — обади се Джули — благодаря ти.

Той само кимна.

11

Проучванията на Кейхил доказват, че страхът и другите силни емоции действат като възбудители на паметта. Притокът на епинефрин и норепинефрин от надбъбречната жлеза в ситуация на напрежение и заплаха активира бадемовидното тяло на хипоталамуса, което от своя страна, стимулира мозъчната кора. Тя отдава на конкретното събитие значимо място в банките на паметта. Преимуществото за адаптация е очевидно.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули прекара следващия ден в суетня около опаковането на апаратурата за полета. Итън извърши преговорите с „Ди Ейч Ел“ и чупливата електроника вече чакаше на болничната регистрация.

Малкото ѝ дрехи бяха също опаковани. До полета ѝ оставаха цели часове.

Има време, помисли си тя.

Искаше да види отново студиото на Сам, нейното реално студио, преди да навлезе отново в сюрреализма на съзнанието на сестра си. Може да е пропуснала някаква водеща нишка.

Тя взе чантата си и хвана такси до „Арондисман“ №6 — мястото, където Сам за последен път е била в съзнание.

Хазяйката, мадам Дюпон, разпозна Джули и с характерното галско присвиване на раменете, я въведе в стаята. На горния етаж навяваше хлад. Наближаваше буря и небето над Париж бе оцветено в мръсносиво.

Жената поспря на прага за миг. После продума:

— Трябва да приготвя вечерята...

Беше време за вечеря.

И Джули остана в стаята сама.

Тя закрачи по пода като стъпваше върху разплисканата, но вече засъхнала боя — останките от последното творение на Сам. Това е бил светът на сестра й. А сега беше само едно празно призрачно пространство, пазещо зорко тайните си.

Огледа се наоколо. Боята върху пода беше яркооранжева и тъмносино, почти до черно.

Джули се впусна в размишления, като се чудеше дали платната бяха в някаква последователност. Дали не бяха ставали все по-мрачни, а образите — все по-сгърчени и изкривени?

Спря пред една картина, която изобразяваше деформирано, като от криво огледало, лице. Устата бе увиснала в застинал писък. Тревожна картина, полазиха я тръпки от факта, че стои тук сама с нея.

Тя се приведе по-близо и се вгледа в отворената уста...

И забеляза детайл, който не бе видяла досега. Вътре в устата, върху задната част на езика се виждаха мънички фигурки — семейство, седящо край маса в причудлива всекидневна от шестдесетте години. Майка, баща и две деца — две момиченца. Бащата разрязваше печеното. Джули се приближи още повече. Не, не беше печено...

Тя се дръпна назад.

... а човешка ръка.

Толкова съм тъпа, хрумна й.

Бе разгледала тази картина при първото си посещение, но не бе видяла всичко. Отрязана ръка. Бе видяла вече една във виртуалната

памет. С тази стават две. Това трябва да означава нещо за Сам... но какво?

Какво още пропускам?

Бих искала... Бих искала липсващото платно да е тук.

Тя продължи нататък като проследи спомена на Сам за влизането ѝ в това студио с Лиам. Реалност и спомени, границата ставаше все по-мътна.

Зад нея проскърца дъска.

Тя се обърна.

Пред нея стоеше едно момиченце на десет-единадесет години и я гледаше настойчиво. Дъщерята на мадам Дюпон. Тя правеше балончета с дъвката си.

Джули с усилие откри френските думи:

— Ъ, какво...

— Мама каза, че си сестрата на госпожица Саманта.

Английският на момиченцето беше перфектен с лек и приятен акцент.

— Да. Бях. Искам да кажа, все още съм...

— Тя не е ли по-добре?

— Не. Не е по-добре. Но се връща... вкъщи. — С усилие произнесе последната дума. И се запита дали Оукууд беше техен дом?

Момиченцето пристъпи в студиото.

— Това е добре. Защото аз мисля... — Тя погледна назад към тъмното стълбище. — Защото мисля, че онзи мъж може да дойде отново.

По гръбнака на Джули пропълзя мраз като след капчица ледена вода. Спомни си за розите, за нарушителя в санаториума, когото персоналът бе забелязал близо до прозорците на Сам. *Това вече е реалност, помисли си тя. Аз не се намирам сега в съзнанието на сестра ми. Това момиченце стои тук, пред мен и ми казва...*

— Валеше дъжд. И този мъж дойде — носеше шапка и шлифер. Казах на мама...

— Да? — меко промълви Джули.

— Казах ѝ, че не можах да видя лицето му. Но след като той си тръгна, знаех, че нещо се е случило.

— Мислиш ли, че е бил приятелят ѝ?

— Не знам. Аз харесвах сестра ти. Тя беше добра. Винаги ми носеше дъвка. Тя...

— Сесил! — Отдолу се чу призивния вик, с който хазяйката призоваваше дъщеря си. — Сесил идвай веднага!

Някакъв непознат, мислеше Джули, но детето не е видяло лицето му. Просто един силует в шлифер и шапка. И все пак Джули трябваше да се увери, че френската полиция ще дойде и ще говори със Сесил.

И май не беше толкова добра идея да стои тук, сама.

Тя хвърли един последен поглед из стаята и излезе.

Джули трябваше да препуска до летище „Орли“.

Разрази се отвратителна буря, която удари Париж в пиковия час и забави движението на автомобилите до скоростта на пълзене. Тя непрекъснато поглеждаше часовника си. Стисна облегалката на шофьорската седалка, като че ли можеше да принуди шофьора да открие някакъв магически кратък път.

Шофьорът си подсвиркваше и щастливо дъвчеше наденичка, без да му пука за изтичащите скъпоценни минути.

Но след като най-последно излязоха от центъра на града, натовареното движение се разреши. Джули се облегна назад и започна да си внушава, че трябва да се примири със съдбата си, ако изпусне самолета.

Още минути суетня на летището, докато вятърът шибаше дъжда встрани и образуваше гигантски локви.

Джули подаде на шофьора пачка франкове и се втурна през водовъртежа, стиснала здраво чантата си. Сети се за хардуера, поставен в сандъци с подплънки, и се замоли да е на защитено от бурята място.

Опашката пред гишетата на „Бритиш Еървейс“ се виеше зигзагообразно поне дузина пъти. Джули вдигна очи към таблото и видя, че нейният полет е „по разписание“.

Защо никога не обявяват закъснение, когато имаш нужда от това?

Тя притича до служебното гише за обслужване и показа билета си на служителката. Жената оцени незабавно спешното положение и отведе Джули до едно странично бюро. Само след минути Джули се отпусна на седалката на автобуса, откарващ ги до полупразния самолет за Манчестър.

Малко след излитането, тя се унесе в мисли за Оукууд.

Никога не бе могла да се пречупи и да приеме старата каменна къща като „дом“. Не, домът ѝ беше онова място, което изгоря до основи в Горен Ню Йорк. Място, където тя и Сам никога нямаше да се върнат. В съзнанието ѝ онази къща гореше във вечни пламъци, а баща

й храбро спасяваше нея и Сам, полагаше ги върху тревата, казваше им: „Останете тук. Връщам се за майка ви“, и после изчезваше отново в пламъците.

За да не се върне никога.

Там беше у дома.

Оукууд винаги е бил нещо друго, едно странно, старо място — защитено почти като замък и пълно с коридори и скришни места.

Но никога „дом“.

Джули притвори очи. И се плъзна в един сън...

... на друга дъждовна нощ с ужасна буря навън, а ослепителните светкавици хвърляха дълги сенки върху покрития с килим под на библиотеката в Оукууд, препълнена с чудесни книги в кожени подвързии и тапицирани кресла.

Играеха със Сам на криеница и тя непрекъснато викаше сестра си, която винаги успяваше да се скрие твърде добре. Сам познаваше тайните местенца.

Джули се промъкна нагоре по стълбите и хукна по дългия коридор, викайки името на Сам.

Докато не стигна една стая.

Една заключена стая.

Като в приказка. Можеш да влезеш в някоя стая и да спасиш принцесата. Но в тази стая не трябва да влизаш.

Като в „Красавицата и звярът“.

Тя докосна вратата. Кабинетът на чичо Итън. Тук той държеше всичките си лични книжа. Не искаше племенниците му да играят в тази толкова важна стая.

Само че сега тази винаги заключена врата беше отворена. Прищракването на бравата беше оглушително.

И вътре ти видя Саманта до писалището на чичо им.

Опитваше се да отвори едно чекмедже.

— Аз... аз те открих — каза Джули.

Играта свърши, криеницата приключи. Но Сам разтърси глава. Онази игра не беше приключила.

Лицето на Сам... толкова мрачно, толкова решително.

През прозорците на библиотеката просветна ослепителна светкавица, последвана от разтърсващ гръм. Джули притвори очи. Запуши ушите си...

... и се събуди.

Не сънувам, помисли си тя. Боже, направо не помня кога за последен път сънувах. Какво ли ме накара сега? И защо за кабинета на Итън?

Или пък не беше сън. Може би е спомен. Но Джули не може да си спомни този инцидент. Случи ли се наистина? Или пък го съпреживя със Сам?

Ето това беше тревожна мисъл.

И тогава самолетът се залюля, нервно подскочи като кола, закашляла се при последната капка бензин. И после още едно застрашително люшване.

Джули дочу дискретно пропукване на лампичките за слагане на коланите на фона на грохота.

Турбулентно завихряне, помисли си тя.

Нейният „модус операнди“ при полет бе да пренебрегва всяка потенциална опасност — дъжд, сняг, бури, каквото и да е. Единственият начин да летиш изобщо, е — да се извисяваш и след това да слизаш на земята. Само това ѝ трябваше да знае. Статистиката беше на нейна страна.

Още един тътен. Някъде в салона започна да хленчи пеленаче. Джули чу гласа на пилота по високоговорителя над главата си, английският му акцент беше успокояващ и будещ доверие.

— Драги пътници, хм, изглежда навлязохме в буреносния фронт. Не можем да направим кой знае какво, тъй като бурята ни следва по целия път до...

Още един трясък, по-лош от предишните. Джули видя проблясък през илюминатора. *Това светкавица ли беше? Озовахме се направо в средата на бурята!*

Тя се разшава и сграбчи с ръце облегалката. Пълничкият бизнесмен до нея седеше с идеално изправен гръб, като че ли по този начин щеше да направлява самолета. Облещените му очи бяха вперени в облегалката на предната седалка.

Не ѝ харесваше всичко това.

Обичаше да си мисли, че има контрол над живота си. Но в самолета си като яйце в летяща кошничка за яйца. Без да знаеш кой носи кошничката.

— ... целия път до Манчестър — продължи пилотът. — Ще се опитаме да открием някоя тиха отсечка, но мисля, че този полет е неравен. Така че останете по местата си...

Думите му като че ли бяха осветени с още по-ярък проблясък през прозореца.

Джули чу как пасажерите поеха и изпуснаха рязко въздух, когато светкавицата блесна.

Бебето заплака още по-силно.

Успокоителният глас на пилота изчезна.

Самолетът се наклони надясно. *Вероятно се удряме в топла въздушна вълна, каза си Джули. Все едно че се намираме в малка лодка, която подкача върху развълнуваните приливни води. Това е всичко.*

Но колкото повече се опитваше да отхвърли безпокойството, толкова повече то се усилваше. Подхранвано от бляскавите просветвания през прозореца, нарастващо от наклоняванията ту наляво, ту надясно. Призля ѝ, с всяко хлътване на самолета замайването и усещането ѝ за безтегловност растяха.

Лампичките над седалките светеха — хората търсеха стюардеса или единствения стюард.

Но тях ги нямаше.

Самолетът рязко се наклони наляво — *уи-и-и* — и някои от пътниците простенаха. Полетът оправдаваше парите им.

И Джули, колкото и да се опитваше да го избегне, бе принудена да помисли за нещата... които имаха значение за нея.

Ако сега умра, какво ще е загубено?

На кого ще липсвам? На доктор С.? Да, той ще бъде много натъжен.

Също и Итън. Джули никога не поставяше под съмнение неговата любов.

Ами Сам? Е, дори и да беше в съзнание, загубата едва ли щеше да е голяма.

Между тях никога не бе съществувала такава любов.

Самолетът изкачи още едно невидимо „хълмче на ужасите“ и после се спусна надолу.

Не, голямата загуба за Джули щеше да е, че никога нямаше да открие какво се е случило със Саманта.

— По дяволите! — прошепна тя. Усети как месестият бизнесмен я погледна с облещени от ужас очи.

Ако имаше намерение да приключи с това подскачане и призляване, най-малкото, което можеше да направи екипажът, бе да им подаде от онези модни бутилчици „Гленфидич“.

Ухили се на черния си хумор.

Дали щеше да липсва на екипа, работещ по проекта за виртуалната памет? Не и веднага, но след седмица-две...

Щеше ли доктор С. да успее и вземе дотацията от „Брухмайер“ без нея? Добър въпрос.

Тя затвори очи и сред грохота на самолета зачака приземяването или какво там дяволът бе намислил да й подхвърли.

Стори ѝ се цяла вечност, но само двадесет минути по-късно самолетът като по чудо докосна хлъзгавата черна писта под нощното английско небе.

Хората с омекнали крайници се втурнаха към чакащите роднини и безименните таксиметрови шофьори.

Джули не отиваше далеч. Бе уредила преспиването си в местния „Хилтън“. На летището нае един форд фиеста за пътуването си към Оукууд на следващия ден.

Толкова се радваше, че няма да тръгне тази нощ.

Радваше се също, че хотелската стая разполагаше с добре зареден минибар.

Но въпреки двойното чисто уиски, сънят не идваше.

Още по-добре. Тя не искаше да сънува отново.

Мисля, че същинският ужас е — да нямаш спомени и способност да ги формираш. Тогава нямаш минало, нямаш информация, която да използваш като отправна точка. Няма да знаеш кой си, къде си бил или защо си отишъл там. Няма да имаш чувство за време, защото то изисква спомен за предходно събитие. Ще бъдеш човек без минало, без бъдеще, дори без елементарно самоосъзнаване, ще съществуваши само в момента сред безкрайно чужда среда, населена от странници.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Свежо синьото октомврийско небе откри утрото — толкова нетипично британско, в представите на Джули. Природата се оживяваше от забързания пулс на хладната есен.

Джули се натовари във Фиестата и се отправи на изток към Северно море през сърцевината на Йоркшир. Усети да я обзема носталгия при вида на просторните, празни нивя с току-що прибрано зърно и полска ряпа, с купите сено — знак от древността, че хората се приготвят за зимата. Преминаваше край хълмове, изпъстрени с пасящи овце и говеда. И след това прелетя през Файлингдейлс Мур — представляващо сега една суха кафеникава пустош, но тя си спомни, че през август тази пустош грейваше в лилаво-розови цветове, докдето ти стигне окото.

Оукууд се издигаше върху висока крайбрежна скала между Уитби и Скарбъро. Красивото благородническо имение бе свидетелство за финансовото състояние на Итън. Той бе приложил острия си ум, който го направи изключителен диагностик във финансовия пазар, благодарение на което постигна завиден успех. Преподавателската му дейност в Единбургския университет бе по-скоро гъдел за душата, отколкото материална издръжка.

Наближаваше живописният „Залив на Робин Худ“ макар и неговото очарование да не въздействаше на Джули... беше доста преднамерено причудлив за нейния вкус. Тя си спомни деня, когато сестра ѝ хвърли в суматоха обядващите в ресторанта на хотела и се наложи да бъде изнесена навън от смутения чичо Итън.

Замисли се отново за Сам. Хрумнаха ѝ идеи — какво да прави, когато се върне във виртуалната памет на сестра си.

Взе портативния касетофон.

— Продължавай да изследваш за треска... може би ще се наложат още изследвания на кръвта. — Тя изключи касетофона. Имаше добра идея, без да очаква твърде много от нея. Но все пак — съществуваше вероятност Саманта да е прихванала някакъв странен вирус със забавено действие, който атакува ретикуларната

активационна система на мозъка. Ако случаят беше такъв, скоро трябваше да се проявят и други симптоми.

При установяване, че проблемите на Сам се дължаха на инфекция, а не на травма или токсини, тя нямаше да открие смисъл в хаоса на виртуалната памет — без погребани спомени, без травматичен стрес.

Тя се съмняваше, че случаят е такъв, но си заслужаваше да опита.

Шофира още няколко мили и пак включи касетофона:

— Да помоля Итън да се свърже с парижката полиция... Да ги накара да разговарят с дъщерята на мадам Дюпон.

Момичето каза, че не е видяла лицето на мъжа, но може да си спомни все пак нещо. Паметта ни играе трикове понякога.

Пътят се стесни до две платна, когато Джули премина през „Залива на Робин Худ“ — или само „Заливът“ за местните хора — с неговите къщи от камък и тухла, пръснати безразборно по ръба на скалите. Оукууд вече не беше далеч.

Идеите и паметните бележки секнаха.

Странно беше да се връща у дома по този начин...

В място, което никога не бе чувствала като свой дом.

Пое по дългата лъкатушеща алея, залесена от двете страни, изкачваща се към мястото, където Оукууд клечеше върху скалите, с изглед към Северно море. Алеята се виеше наляво и надясно и всеки път Джули зърваше къщата през дърветата.

Като малко момиченце дърветата винаги ѝ напомняха за ограда, за стена, която ги откъсваше от останалия свят.

И ето ни тук отново.

Дърветата свършиха и пред нея се издигна къщата — огромно, безупречно имение в джорджиански стил, един правоъгълен блок от шлифован камък, подреден като сплит рибя кост.

Джули инстинктивно погледна наляво към разположените в ниското градини, някога любимо място за игра. Разкошните цветя и билки бяха гордост и щастие за Итън. Сам изпитваше истинско удоволствие да играе там, без да обръща внимание на забележките на Итън да внимава за това цвете, да не гази по онова деликатно растение.

Беше винаги толкова търпелив към нея.

Пред къщата беше оформено малко кръгло пространство за коли, от което се завиваше към мястото за паркиране отзад, близо до навеса за инструменти и до гаража. Но тъй като Джули се чувстваше като гостенка, тя спря колата пред къщата, грабна чантичката си и излезе навън.

Имаше ли някой тук? Сам би трябвало вече да е настанена вътре, тиха и неподвижна, без да осъзнава, че в ума ѝ, спомените и в главния ѝ мозък цареше хаос като в Южен Бронкс. Къде е Итън? При цветята си, разсаждащ луковици за следващата пролет?

— Джулия!

Гласът зад гърба ѝ я стресна.

Тя се обърна и видя Итън да крачи към нея.

Беше облечен в удобното облекло на селски джентълмен, целият в твид и скъпи кожени ботуши. При всеки техен разговор, откакто тя замина за Щатите, той я молеше да дойде на гости. *Прекарвай отпуските си в Оукууд, отдели малко от лятната си ваканция.* Тя винаги намираще извинение да отклони поканата.

И ето я сега тук.

Тя махна с чантичката си:

— Бях забравила колко е красиво тук!

Итън се обърна и огледа къщата:

— Оукууд ли? Вътре почти нищо не съм променил, разбира се. Поддържам чистотата. Запазих стаите ви почти в предишния им вид.

Итън никога не беше се женил. Самата представа за „женен“ чичо Итън ѝ се струваше странна. Той беше може би най-самодоволният от мъжете. Нямаше място за жена в тази картина.

Но така стояха нещата преди нейното заминаване. Дали нямаше промяна?

Той посегна и пое чантата ѝ, след което тръгна към къщата.

— А Сам...?

— Да, вчера следобед я докара една линейка. Намира се в старата си спалня. Доктор Евънс счита, че е най-добре, ако бъде настанена в позната обстановка.

— Коя е доктор Евънс?

— Психиатърката на Саманта.

— Психиатърка? Не знаех...

— Ще разбереш всичко по-късно. Трябва да изкарам някои неща от стаята на Саманта, за да направя място за апаратурата. Наех три сестри, които денонощно дежурят на смени, плюс физиотерапевти... всички са много добри професионалисти.

Джули кимна. Бяха вече на стълбите, които водеха към гигантската дъбова врата.

— Искам да започна веднага — каза Джули. — Мисля, че забелязах влошаване, преди да тръгнем. Не ми се иска да допусна, че разрухата прогресира.

— Да. Добре, ще уредя всичко, от което се нуждаеш. О, вече инсталирах сателитната чиния на покрива и ми казаха, че телефонната линия ще поеме... как се наричаше?

— Модема?

Итън се усмихна:

— Точно така. Модем.

Джули знаеше, че той предпочита старомодни средства за комуникация. Възторжените ѝ описания на чудесата с Интернет се сблъскваха с неговата любезна разсеяност.

— Както и да е, всички линии са прокарани. Ще можеш да се свържеш с твоя доктор Сийгъл в Ню Йорк.

Итън отвори входната врата. Джули влезе във фойето, цялото в полирано дърво — дъб, от който идваше и наименованието на имението — и видя стълбището за втория етаж. Все още ѝ се струваше ужасяващо голямо.

Тя си спомни сцената, която съпреживя във виртуалната памет на Сам — как двете си играят тук. И си спомни също, че споменът бе претърпял промяна. Защо несъществуващата скулптура „Персей“ бе заместила реалния микроскоп? Подразни се, че няма отговор.

— Не искаш ли да се поосвежиш, да хапнеш нещо?

Джули се усмихна към Итън. Видя загрижеността му към нея, винаги разтревожен, че не си почива достатъчно, че не приема достатъчно храна.

Тя отрицателно поклати глава:

— Не. Искам веднага да започна.

— Добре. Ще оставя чантата ти в твоята стара стая. Знаеш къде е спалнята на Саманта. Там е сестрата...

Джули докосна ръката му:

— Благодаря. Ще се оправя.

Джули се изкачи по голямото, застлано с килим стълбище, като прокарваше ръка по гладките вдлъбнатини на ореховите перила. Познаваше тези извивки, помнеше как безброй пъти преследваше Сам нагоре-надолу по тези стълби.

Изминаха десет години откакто живя тук, и с всяка стъпка сега, като че от стените се надигаха спомени от детството, които я преследваха по целия път до стаята.

Спалнята ѝ приличаше повече на стая за гости. Беше я почти изпразнила, когато се местеше в Щатите — не остави следа, че някой е израснал тук. Пусна чантите до леглото и осъзна, че все пак беше гладна.

Долу, в голямата модерна кухня, подредена в ретро стил, откри резени пуйка и диетична кола в хладилника. Влезе готвачката — матрона с ябълковочервени бузи и топла, приятелска усмивка. Тя настоя да ѝ направи сандвич с пуйка от бухналия пълнозърнест хляб, закупен от пекарната в Залива. Тя си спомняше този хляб — черен и тежък, представляващ сам по себе си ястие. Тя лакомо изгълта сандвича и се отправи към стаята на Сам.

На път за там тя спря в библиотеката. Помнеше я почти същата от ученическите си години, когато идваше тук да провери нещо в енциклопедията. Помнеше и мириса — тази богата смесица от стара хартия в хубава кожена подвързия. Тя вдъхна. Това винаги е било любимото ѝ местенце, със стигащите до тавана лавици, претъпкани с томове от всякаква големина, цвят, размер и подвързия. Старата „Енциклопедия Британика“ все още заемаше мястото си върху полиците отдясно. Джули пристъпи наляво, намери книгата за гръцката митология и направи справка за Персей.

Доста действен тип за своето време, най-голямото му завоевание било убийството на Медуза — ужасяващото създание със сплитове змии, вместо коса. Нейният взор превръщал хората в камъни. Той я убил като не гледал в нея, а в полираната повърхност на своята броня, докато отстъпвал назад, за да заблуди Медуза за своето приближаване отзад. Носел маска на тила си.

Скулптурата „Персей“, която Саманта счупи във виртуалната памет, имаше някакво лице отзад на шлема.

Легендата разказваше, че този трик минал и Персей се приближил достатъчно и отсякъл главата на Медуза.

Но защо Персей бе заменил микроскопа в паметта на Сам? Какъв беше смисълът? Маската? Бронята-огледало? Да гледаш обратно? Да

не гледаш обратно?

Имаше ли смисъл?

Джули раздразнено пхна книгата в нейната пролука върху полицата и тръгна нагоре към спалнята на Сам.

Спря на прага. Белите завеси бяха дръпнати, за да се виждат лъчите на утринното слънце. Една жена в колосана сестринска престилка се люлееше на стола си, очилата ѝ за четене бяха кацнали нестабилно върху носа ѝ. Тя се сепна от появата на Джули, хвърли мълниеносен поглед към пациентката си, после отново към Джули.

Да, ние сме близначки.

Джули спря с ръка сестрата в знак да не става.

Стаята на Сам — но по-различна.

Към края, преди да избяга в Европа, Сам бе започнала да запълва стените на стаята си с изкуство — нейните собствени причудливи скици и странните рисунки на други студенти от художественото училище, лъскавите снимки, скъсани от пънкарско рок списание — и всички те безразборно лепнати с тиксо на стената.

Повечето от тях бяха изчезнали. Тази стая не принадлежеше вече на Сам.

Сега на стената имаше само една картина — нещо, което Сам нарисува като малка. Провинциална къща и ливада под синьо небе. Необичайно за Сам, дори и на онази крехка възраст. Единственото нещо, което издаваше, че Сам е рисувала картината, бяха прозорците на къщата. Всички те бяха черни, тъмни, грозни петна, които дупчеха грижливо изобразената фасада.

Преди и сега — очите на Джули неотменно биваха привлечени от тези черни дупки, от скритите в къщата тайни.

Сестрата все още я гледаше.

— Госпожице, бихте ли искали да останете сама за малко?

Имаше силен манчестърски акцент и говореше шепнешком, сякаш можеше да събуди някого.

За което имаше вероятност, помисли си Джули.

Джули поклати глава:

— Не, благодаря.

Тя заобиколи леглото към пригодената за целта компютърна маса с оборудването. Всичко изглеждаше наред. Трябваше, разбира се, да

провери връзките, да направи някои тестове и да види дали сателитната връзка действа.

Включи компютъра. Чу се бипкащ звук и се появиха диагностичните данни.

Джули погледна към Сам в полуочакване, че тя ще реагира на шума.

Но сестра ѝ лежеше съвсем неподвижна. Кожата ѝ бе гладка, лицето — отпуснато и неиздаващо ни най-малко царящия хаос вътре. Изглеждаше освободена. Успокоена.

Джули се огледа за друг стол и видя един стар дъбов с права облегалка. Сам седна на него и се преструваше, че пише домашното си, докато всъщност изпълваше скицник след скицник.

Джули придърпа стола до конзолата и седна.

По-голямата част от следобедна прекара в тестване на системата и уреждане на формалностите по сателитната връзка.

Когато всичко бе готово за работа, тя помоли сестрата да повика Итън.

— Мисля, че съм готова — каза тя, когато той пристигна.

— Ще влизаш сега? Не можеш ли да изчакаш вечерята?

Джули поклати глава:

— Не. Мисля, че времето е много ценно. Казах ти, че съм загрижена заради прогресиращото влошаване, което установих. Още повече че доктор Сийгъл е на линия и чака. Нещо не е ли наред?

— Трябва да отида в Лийдс и да взема от летището един човек.

Тя се обърна:

— Така ли? Кого?

— Някой, който може да помогне. Някой, с когото искам да се запознаеш. Но това е моя тайна и ще почака до вечеря.

Тя се усмихна:

— Благодаря ти, че се съгласи да работя. Зная, че не си съгласен...

Итън вдигна пръст:

— Просто внимавай.

— Не се тревожи. Доктор Сийгъл ще ме направлява през цялото време.

Този път поне.

— Чудесата на модерната технология. О, ами сестрата?

— По-добре е тя да изчака отвън. Това, което ще направя сега е възможно най-голямото нахлуване в личния живот. Искам да наложя респект към интимния свят на Саманта.

— Считай го за уредено.

Когато Итън и сестрата излязоха, Джули нахлузи шлема си и пъкна дясната си ръка във виртуалната ръкавица.

Тя разтвори и стисна пръсти няколко пъти, за да се увери, че ръкавицата — нейният водач, е в добро състояние за работа.

— Окей, Сам — тихо промълви тя. — Нека да видя какво ти е хрумнало, докато ме нямаше.

Джули натискаше последователно иконките с ръкавицата, стартира програмите, осъществи връзката и провери системата за обратна информация. Зелената светлинка в дъното на екрана ѝ показва, че връзката стига до доктор Сийгъл.

— Тръгваме — каза тя.

Приведе се напред — минаха дни от последното ѝ посещение. Дали вътре ще е останало все още нещо?

13

Спомените умират. Ако мозъкът загуби синаптичната връзка с даден спомен, той е изличен завинаги — събитието не може да се възстанови от мозъчната конвергенционна система, поне не и без чужда помощ.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Виждаш го веднага.

Различно е.

Виртуалната памет на Сам показва още по-голямо бедствие, същински постапокалиптичен кошмар. Имаше промяна, влошаване.

Разпознаваш паметните възли, които си посетила преди това, те едва проблясват във все по-гъстия мрак. Къщата с куклите сякаш потъва в плаващи пясъци в овъглената повърхност на паметта и отнася със себе си спомените от детството.

Някои от светещите могилки, които видя на хоризонта при първото си посещение, са изчезнали напълно, а останалите са като пръснати в пустинята цветя.

Лошо. Ако имаше съмнения относно прогресиращото влошаване на паметта на Сам, сега вече те бяха потвърдени. Нейното съзнание, нейният живот, нейното аз — изчезват пред очите ти.

Но почакай... студиото още проблясва. Дали платната вътре са различни? Студиото е ключът, убедена си в това.

Но продължаваш да завиваш надясно. И там на хоризонта нещо все още пулсира. Възбудата ти нараства и ти насочваш ръкавицата и политаш нататък.

По пътя виждаш бяла топка — ослепително бяла — която се търкаля по пътека, диагонална на твоята. Пътищата ви ще се пресекат някъде напред. Гледаш зад нея и търсиш мястото, откъдето е

изникнала, но не виждаш нищо и никого. Тя сякаш се движи сама по себе си. Изчакваш да дойде в обсега ти и когато това става, я докосваш. Топката спира. Бляскавата бяла повърхност премигва, докато по екваториалната ѝ линия се оформя ръб. Топката се разцепва и северната ѝ полусфера отскача назад и разкрива вътрешността.

Куб — черен като овъглената повърхност на виртуалната памет. Докосваш го и той се разцепва на свой ред и открива друга бляскаво бяла сфера. Докосваш сферата и нищо не се случва. Нищо не се е загнездило в нея.

Още една побъркана матрьошка. Първата беше Сам в Джули, която бе в Сам, а сега и тази. Има ли причина за наличието само на три кукли? Боже, важно ли е това? И защо две от куклите са винаги еднакви? Какво означава това?

Нарастващото ти раздразнение те изкушава да отхвърлиш цялата тази бъркотия. Но преди да направиш каквото и да е, черният куб прещраква и се затваря върху по-малката сфера, а външното полукълбо се затваря върху куба. Топката започва да се търкаля отново, отдалечава се в неизвестна посока.

Гледаш я за миг и после продължаваш към пулсиращата светлина. Доближаваш и виждаш обширна равнина. Тук-там са пръснати странни фигури, мъж на колене, момиче, което държи птичи скелет в ръце. Многоцветният куб се вихри и разпръсква жива светлина.

Фигурите хвърлят дълги сенки... и сега си спомняш, че си виждала тази картина. Смееш се. Ти *познаваш* това странно място. Салвадор Дали, един от неговите чудати сюрреалистични пейзажи: „Първите дни на пролетта“. Ти предпочиташ по-ранните и по-реалистичните му творби. Намираш тази картина за тъпа. Но за Сам тя е тревожна, тъжна и обсебваща. Не схващаш защо.

Никога не си разбираше толкова добре изкуството. Всички онези допълнителни курсове, които изкара в училището „Света Мария“, решена да докажеш на Сам, че и ти можеш да бъдеш нафукана фръцла като нея. Само трябва малко повече усилия.

Но не. Дори и с много усилия ти никога не го *постигна*. Но имаш отлична памет. Виждаш картина и казваш името на художника, на творбата и дори годината, когато е нарисувана. Но какъв смисъл има и с какво ти помага това?

Обикновено с нищо.

Но сега ти *навлизаш* в картината, виждаш как фигурите се движат, как сенките се протягат до хоризонта, а цветовете пулсират... чудесно е. Невероятно красиво.

И тогава виждаш нещо друго. Нова структура, която не е в картината.

Къща.

Спираш. Нещо ти е познато до болка.

Не се приближаваш. Търсиш първо отговора. *Чия е тази къща?*

Поглеждаш надолу към лентата с физиологичните данни и отбелязваш, че пулсът и респирациите на Сам се покачват. Защото си тук? Или защото...?

Къщата. Сега вече знаеш коя е. Това е къщата в Пътнам Каунти, в Милбърн. *Вашата* къща — преди пожара, преди да изгори и да отнеме мама и татко.

Чувството за загуба те удря като с нож, изненадва те. Забавно, мислеше, че си го преодоляла.

Колебаеш се.

И преди си си представяла къщата, дори си мислела за нея, но винаги в пламъци. Винаги огънят от сутерена се втурва към първия етаж и бързо танцува към покрива. Баща ти винаги се втурва навътре, за да спаси майка ти.

Никога не си си представяла къщата такава — спокойна и невредима, с предна веранда и старомодни перила. Фасадата е боядисана в яйчено бяло с корниз от рози.

Те са там вътре, мислиш си.

Мама, татко, са уловени от спомена на Сам, изглеждат както преди.

И все пак не помръдваш. Много ти идва.

Но как можеш да се обърнеш? Как можеш да не влезеш?

Насочваш ръкавицата към старата викторианска къща и се понасяш към нея, отваряш входната врата...

... Миризмите се носят край теб — богатият остър аромат на пукащото огнище, примесен с уханието на вечерята във фурната —

някакво печено. Напръсканият с балсам, натруфен лампион в ъгъла добавя към тази смесица боров аромат.

От кухнята излиза мъж. Тъмна коса, гъсти тъмни мустаци и пронизителни очи.

Татко.

Дума и понятие толкова древни и първични. Сърцето ти спира. Времето спира. Искаш да притичаш до него и да обвиеш с ръце врата му, но не можеш. Ти не си тук. Ти си Скрудж, а това е Коледа в миналото. Можеш само да гледаш.

Виждаш как татко спира до камината и я гледа. Навежда се и взема ръжен. Мушка с него дървата, пронизва ги, кара ги да горят по-ярко и по-силно.

Малките Джули и Сам също приклякат сгушени на стълбите. Толкова мънички, едва ли не току-що проходили, две момиченца с едни и същи престилчици „доктор Дентън“. Няма как да ги различиш, няма как да ги откъснеш една от друга. Те чуват виковете и слизат да видят какво става.

От кухнята излиза още някой и бърше ръце в престилка на цветя. Мама. Русата ѝ коса е на конска опашка, а усмивката — толкова крехка, като че ли ще се „натроши“ всеки миг. Освен когато не гледа към вас.

Мама... като че ли беше вчера.

— Натан — казва тя. — Натан, трябва да поговорим.

Татко продължава атаката си върху дървата, неспособен да остави камината и да извърне лице към жена си.

Накрая той се изправя и бавно подпира ръжена до червените тухли на огнището.

— И за какво по-точно искаш да говорим?

Мама се приближава. Пак бърше ръце в престилката. Искане да ги изтрие, да премахне петното.

— Натан, не мисля наистина това, което казах.

— О, не мислиш ли? Не е ли това, което мислиш? Защо тогава, по дяволите, ще казваш нещо такова?

Мама не помръдва. Отстоява позицията. Поклаща глава.

— Защото ние нямаме живот. Ти и твоята работа, толкова си обсебен от теориите си. Никога не си тук. А когато си... — Тя

поглежда към стълбите и вижда двете приклекли фигурки. — Няма значение.

— Не, Луси, не приемам това „няма значение“. Грижа се за семейството си повече, отколкото можеш да си представиш. — Той пристъпва към жена си. — Но за кого те е грижа теб? Кого обичаш?

Защо ѝ задава този въпрос? И по този начин?

Мама разтърсва глава. Сякаш ще заплаче. Двете момиченца са замръзнали на стълбите, една публика, която вижда всичко, но нищо не разбира.

— Аз... аз...

Още една стъпка и той вече крещи в лицето ѝ:

— Отговори ми! Кого обичаш, по дяволите? За кого те е грижа?

И мама се извъръща — бавно, като балерина на пружина. Погледът ѝ попада върху двете момиченца.

Тук има отговор. В тези викове, в бъркотията от миризми и емоции... има отговор.

И тогава някой чука на вратата. Татко се обръща отново към камината и започва отново да пронизва цепениците. Мама се колебае, но отива и отваря вратата.

Това е чичо Итън, изглежда невероятно млад, с по-дълга коса и с много по-гъста брада от сега. Момиченцата толкова се радват да го видят. Дори мама насилва една усмивка.

— Какво става, докторе? — пита тя.

Отдръпваш се твърде рязко и вече си вън от къщата. Зад теб не се тръшва врата.

Дали споменът свърши, или има още нещо?

Обзета си от силни чувства. И си мислиш: „Аз обикновено не се поддавам на разни чувства“. Господи, това не съм аз. И ти хрумва още по-важния въпрос: Какво прави този спомен тук?

Най-малкото, една част от виртуалната памет е жива и трябва да се радваш на това.

Но започваш да се чувстваш като в минирано поле. И имаш толкова въпроси без отговор.

Натискаш бутона *Window* и след няколко секунди се появява доктор Сийгъл.

— Да, Джули? Готова ли си за излизане?

— Още не.

Може ли да съществува нещо толкова неустойливо в реалния свят? Като наркотик е. Не мога да се отдръпна.

— Сцената беше доста напрегната. Винаги ли баща ти е бил толкова мрачен?

Незабавно се възмущаваш от това подхвърляне.

— Честно казано, не знам дали сцената беше реална.

— Но ти присъстваше в спомена като дете.

— Но не си спомням тази сцена. Не си спомням моите родители да са се карали или пък баща ми да се е държал по този начин.

— Била си много малка. Може би този спомен е излишен.

— Но не и за Сам. А тя е била на същата възраст.

— Различните хора задържат различни спомени.

— Но защо се сблъсквам точно с тези спомени? Дали процесът е произволен? Или пък конкретните спомени са изплували на повърхността по някаква причина? И ако е така, какво крият те?

— Не какво — намесва се доктор Сийгъл, — а кого. Кого могат да крият, освен твоята сестра?

Мислиш, че той май налучква нещо.

— Би ли могло спомените да провокират някаква остатъчна реакция на съзнанието на Сам или пък на нейното подсъзнание?

Тази мисъл те сепва и възбужда.

— За бога, дали Сам не се опитва да ми каже нещо?

— Това ми звучи малко отвлечено, Джули — отговаря винаги консервативният теоретик. — Но това може би означава, че във виртуалната памет на Сам има повече от едно ниво.

Възбудата ти нараства. Множество нива на виртуалната памет — това не е ново понятие, но никога не си срещала доказателства за него във виртуалната памет на други хора. Не е невъзможно. Тези спомени, които се борят да останат живи, може да са просто трасета, белези на реални тайни, погребани в дълбочина, може би с цели нива по-надолу в съзнанието на Сам.

Боже, как ли изглеждат онези нива?

— Благодаря — казваш. — Ще продължа да разглеждам.

Летиш по-високо, търсиш. Овъглената пустош на паметта се оживява единствено от мътния проблясък на половин дузина възли.

— Изглежда, че виртуалната памет на твоята сестра колабира. Трябва да откриеш път до по-дълбоките нива.

— Точно така. Но как? Да изровя дупка ли?

— Не. Огледай се за достъп, за обща причинна връзка към всички нива.

Носиш се над потъващия към крайбрежните скали Оукууд.

Нещо бяло блясва във водата.

— Видя ли това?

Още един проблясък край тъмния бряг отдолу. Може да е друг отрязък от посланието на Сам.

— Ще отида да видя.

Натискаш с показалец върху прозорчето и се спускаш на около тридесетина метра към нещото, приличащо на лодка, която се носи в мрачното море. Бялата пяна на вълните бие в брега. Вълнението на разбунен океан.

Не, не е лодка. Сега вече виждаш, че е легло. С двама души в него. Сам и Лиам, които се търкалят голи върху чаршафите и се смеят.

Извъръщаш се. Не би трябвало да си тук. Нахлуването в интимния живот на Сам е твърде смело. А и не си сама тук. Доктор Сийгъл също гледа. А видеокасетофонът записва. И други хора ще видят това.

Но това ще има значение за Сам, само ако преодолее състоянието си. А тя няма да може да го направи, ако не...

Вдигаш ръка и се приближаваш, носиш се към леглото, точно над него и...

Сам се смее и прокарва пръсти през червеникавата коса на Лиам.

— А сега защо не ми кажеш кой си всъщност?

Той също се смее, но после поглежда тавана.

— А не съм ли ти казвал? — отвърща. — Аз съм тук като представител на една проклета ирландска компании за внос и износ. — Той се обръща към Сам с топла, обезоръжаваща усмивка.

Но Сам не му вярва. Не, тя вярва на това, което нейният екстравагантен приятел Едмънд, собственик на галерия „Новьо“ ѝ беше казал: „Имам много лоши новини за него, Саманта, макар че разбирам защо го харесваш. Но съм сигурен, че дори при сегашното

примирие, той е престъпник от ИРА. Дори не помисляй да се обвързваш с него“.

Но това именно го прави толкова привлекателен. И още нещо, тя обожава грубия му език.

Саманта бавно прокара ръка по гърдите на Лиам, играе си с къдравите косъмчета. Лиам е достатъчно възрастен, за да има някъде жена и деца. И сигурно има. Но това изобщо не безпокои Сам.

— Трябва да тръгвам — меко казва той.

Сам разтърсва глава:

— Не. Не искам да тръгваш.

Сега неговата ръка, голяма и груба, силна и вероятно много опасна, се протяга и я гали. Пролазва безцелно по гърдите ѝ. Такива огромни ръце, които я гаят толкова нежно и си играят с нея.

— Имам работа тази сутрин — казва той.

— Нямаш работа! — засмива се тя. — Не и истинска работа. — И после казва сериозно: — Можеш ли да разбиваш ключалки?

Оскърблението му е преувеличено.

— Няма да ме наричаш сега и крадец, нали?

— Не. Искам просто да узная дали можеш да разбиваш ключалки.

— И защо искаш да знаеш такова нещо?

— Може да имам ключалка, която се нуждае от разбиване.

Той се оглежда из студиото.

— Тук?

— Не... в Англия. В къщата на чичо ми.

— Този чичо, който постоянно се грижи за теб? Той и без това ти дава всичко. Защо ще искаш да крадеш от него?

— Моят чичо крие нещо.

Лиам отново гледа към тавана.

— Чакам деня, когато ще срещна някого, който не крие нищо.

— Мисля, че той крие много неща. И знам точно къде ги крие. В кабинета му има един огромен заключен стенен шкаф. Ако можеш да го отвориш заради мен...

Усмивката му е непроницаема.

— Със сигурност ще мога да го отворя, но не като разбия ключалката.

— Супер! Следващият път, когато замине, ще отлетим за там и...

— О, не, няма. Няма скоро да отида в добрата стара Англия.

Саманта се търкулва отгоре му и стяга с колене гърдите му. Спуска ръце и сграбчва китките му, играе си на арест.

— Да, ще отидеш. Аз ще те накарам.

— Мислиш ли, че ще можеш?

Тя се навежда и го целува силно и болезнено.

— Почакай и ще видиш — шепне Сам.

И тогава го целува отново, вече по-нежно, опитва се да събуди страстта у него. Усеща как той се втвърдява, цялата се отдава на тези целувки, докато той ѝ отвърща и тя отпуска китките му.

Ръцете му я обгръщат и той силно я притиска. Придърпва я по-близо, докато гърдите ѝ опират в неговите.

И Сам бавно се протяга, приплъзва крака под Лиам и го чувства готов...

— Но сега имаш една по-добра работа — палаво шепне тя. — Тогава... ще тръгнеш...

Лиам откликва като я преобръща. Само с едно плавно движение, той я притиска по гръб. Сега нейните китки са приковани. Очите му я пронизват.

Саманта навлажнява устни, гледайки как Лиам свежда глава. Тя извива гръб като дъга, когато той започва да я лиже...

Навлажняваш устни.

Усещаш ги подпухнали и еластични като че ли...

И още нещо. Боже, усещаш как зърната ти се втвърдяват — сякаш стоиш на течение след като си взела душ. Обвява те хлад и после топлина.

Поемаш дъх. И пак.

Ти откликваш на това, което става тук.

Ти си там, вътре в съзнанието на Саманта, вътре в тялото ѝ и споделяш чувствата, които я обливат. В други възли си поделяла физическата ѝ болка, а сега — емоционалната. Но нещата напредват. Тялото ти реагира — физиологията ти откликва на случващото се в паметта.

Трябва да си тръгваш. Да, знаеш, че трябва да тръгнеш... но, боже, колко е хубаво! Размърдваш се в стола си, топлината се

разлива... Толкова хубаво...

Саманта протяга ръце и ги сключва около главата на Лиам между бедрата ѝ.

— Да-а-а-а! — стене тя. После още по-силно.

Стенание. Звучите може да са от болка, виковете на малко момиченце, което е обелило коляно и вика баща си на помощ.

Но това тук е благословено! Кара всичко останало да бледнее! Няма стая, няма студио с картини около леглото. Няма тъмни платна, които не пускат Сам на свобода.

Лиам се придърпва нагоре и сега е машина за целувки, целува устата и очите ѝ, докато навлиза в нея и започва силния си буен танц.

Продължава да я целува, докато този танц замъглява всичко останало. Чудесно е! Пълна забрава! Жега! Пламтенето на две тела, потни и отчаяни.

И тогава в леглото избухва огън.

Пожар. Леглото е в пламъци. Белите чаршафи стават оранжево-червени.

Саманта отваря очи.

Поглежда Лиам.

Той се усмихва жестоко, като че ли това е бил планът му, да улови тялото ѝ и го изпепели в жега и пламъци.

Той проговаря и това някак я успокоява.

— Сега — казва ѝ той като ускорява препускането, а пламъците магически се отдръпват. Още една целувка и той шепне в ухото ѝ: — Сега!

Сега!

Думата е като спусък. Сякаш си в мрачна и заключена стая с тежка дървена врата. Стаята е в пламъци и ти стоиш в средата им. Думата отеква в стаята и някак вратата се отваря.

И нахлува вода, приливна вълна, която те събаря, но не угасява огъня.

Тя те блъска из стаята, завихря те във водовъртеж, който те завърта и свлича.

Сега.

Думата зашеметява със своята пряма простота. Не по-късно, не вчера или утре, когато можеш, когато е по-удобно. А незабавно, точно сега.

Дишаш тежко и дъхът ти секва, когато вълните на удоволствието карат тялото ти да тръпне. Нямаш контрол над момента. Няма нищо друго, освен удоволствието, обсебващо и проникващо, поглъщащо всичко останало.

Гърбът ти се извива, очите ти се прихлупват, а ушите ти бучат. Стискаш зъби да не извикаш. Но един кратък стон се отскубва.

Някакъв звън те достига, докато бученето утихва и мускулите ти се отпускат.

Отваряш очи и виждаш премигването на бутон *Window*. Протягаш трепереца ръка и го стартираш. Оттам те гледа доктор Сийгъл.

— Джули, добре ли си?

— Да. — С усилие изчистваш дрезгавината в гласа си. — Добре съм.

— Тогава какво...?

— Сега ще напусна виртуалната памет.

Затваряш прозорчето и натискаш бутон *Exit*. Преди екранът да избледнее до синьо, виждаш празното легло.

Прилича на застинало, мислиш си.

Чувстваш загуба и празнота. Знаеш какво се случи току-що и не си уверена как да реагираш, какво да мислиш.

Няма я Сам.

Няма го Лиам. Леглото остава.

Една празна лодка в мрачното опустяло море.

*Не осъзнаваме колко са крехки спомените.
Те се разрушават, ако не осъществяваме редовен
достъп до тях. В нашия мозък има ограничен
брой неврони, затова по-старите спомени се
отместват назад, за да сторят място на
потока от нови.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

Джули свали шлемофона и бързо се огледа.

Сама. Итън не се е върнал. Никой не я беше видял. Слава богу!

Тя се отпусна назад в стола и притвори очи, като си пое дълбоко и треперливо дъх. Беше слаба и влажна.

Господи! Боже господи!

Значи това било то!

Сега вече Джули разбра защо Сам винаги си бе падала по момчетата. Колко по-различни щяха да бъдат поведението ѝ, по дяволите, и целият ѝ живот, ако и тя откликваше така!

Тя впери очи в сестра си. Спящата красавица дишаше леко, а основният монитор показваше умерен пулс от седемдесет и две в минута. Никакъв признак, че е преживяла отново мига, който Джули току-що съпреживя.

Но когато бясно препускащото сърце на Джули се успокои и обърканите ѝ мисли се подредиха, тя се върна към разговора в леглото.

Моят чичо крие нещо.

Какво трябваше да означава това? Да крие, но какво?

Бипкането на монитора я накара да подскочи. Иконката за камерата настойчиво премигваше — доктор С. искаше да разговарят.

Това бе последното нещо, което ѝ се искаше да направи сега. Щеше ѝ се да притвори очи и да се наслади на това непознато чувство

на покой.

Още едно бипкане.

— Добре, добре. — Тя хвана мишката и щракна иконката. Появи се лицето на доктор Сийгъл.

— Джули? Там ли си?

— Да, доктор С., тук съм.

— Добре ли си? Толкова рязко напусна виртуалната памет!

— Трябваше да си тръгвам, не мислиш ли? Искам да кажа, че моментът беше много интимен.

— Не се налагаше да оставаш точно в този възел. Можеше да отидеш някъде другаде. Джули... — Очите му се присвиха, сякаш се втренчи в нея през екрана: — Има ли нещо, което не ми казваш?

Слава богу, че само тя можеше да го вижда! Усети как пламва и се изчервява. Един поглед към нея и щеше да разбере.

Но сега трябваше да му даде приемлив отговор. Може би най-добрата тактика беше справедливо негодувание. Без усилие успя да прозвучи сърдито:

— Разтревожих се като видях как сестра ми се чука с мъжа, който може да е отговорен за настоящето й състояние. Доволен ли си? Това достатъчно лично и приемливо ли е за теб?

— Аз, аз съжалявам, Джули — отвърна той. — Не исках...

— Зная, че не си искал — каза по-меко тя. — Просто... може ли да говорим за това по-късно?

— Разбира се. Тук съм.

— Чудесно. Ще ти се обадя.

Тя прекъсна връзката и лицето му изчезна от екрана. Почувства се гадно, че го излъга толкова грозно, но не можеше да рискува дълъг разговор с него точно сега. И не биваше да рискува, да осъществява толкова много навлизания във виртуалната памет на Сам, а той да наднича през рамото й. Рано или късно той щеше да събере две и две и щеше да разбере, че тя съпреживява със сетивата си конкретните спомени. И тогава доктор С. щеше да прекрати всичко. Несъмнено.

Джули изключи монитора и повика сестрата, която се промъкна в стаята с погребално изражение. Джули кимна към жената и се отправи към стаята си. Имаше нужда от душ.

По коридора мина покрай кабинета на Итън.

Забави ход, посланието от виртуалната памет вибрираше в нея. Спря, обърна се и застана пред затворената врата.

Моят чичо крие нещо... мисля, че крие много неща. И аз знам точно къде ги крие. В кабинета му има огромен стенен шкаф, който винаги е заключен.

Какво можеше да крие Итън? Или по-скоро, какво Сам си въобразява, че крие Итън? Когато бяха деца, той винаги държеше кабинета си заключен и това беше неизменен източник на мистерии и интриги. Но като пораснаха, Джули разбра тази необходимост от интимно съхраняване на лични ценности. Особено с някого като Сам, която препускаше из къщата в непрекъснато издирване на материали за безконечната ѝ серия от колажи. Някое рядко първо издание можеше да бъде скъсано на стотици парченца, които да украсяват някаква безумна бъркотия от отпадъчна хартия, късчета от билети и нарязани на парчета фотоси.

Колко пъти Джули отваряше едно от своите списания — „Астрономия“ е било винаги едно от любимите ѝ — и откриваше, че снимки на облаковидни небесни петна или далечни галактики бяха откъснати. Тичаше към стаята на Сам и ги откриваше залепени на табло сред безсмислен, поне за Джули, миш-маш от други късове хартия.

Но сега, когато цялата къща беше на негово разположение, имаше ли причина Итън да държи кабинета си заключен?

Тя протегна ръка и завъртя бравата. Вратата се отвори.

Предполагам, че не.

Тя пристъпи навътре. Не беше тук за пръв път. Джули и Сам бяха нахлували тук, когато Итън работеше на писалището си, или се бяха промъквали, когато той забравяше да заключи вратата. Но никога не бяха успели да останат вътре по-дълго. Итън неизменно се появяваше и меко ги пропъждаше.

Дъбова ламперия между лавиците с книги, тежки зелени завеси на прозорците, с изглед към предните градини и тъмнозелен килим на пода, в тон със завесите. Огромното дъбово писалище отразяваше светлината през прозорците. Всичко беше много умерено, солидно и много британско и красиво.

Но надвиснало над всичко останало в стаята беше внушителното туловище на масивен дъбов шкаф, окупираше северната стена.

Джули усети как този шкаф я притегля. Тя се опита да устои на порива и отиде до лавиците с книги. Ръбовете на половин дузина списания стърчаха сред първите издания. Тя издърпа едно: „Журнал по неврохимия“. Провери датата — 1968 година. И останалите бяха от края на шестдесетте. Странно. Тя бързо прехвърли съдържанието и се встрещи, прочитайки името на един от сътрудниците на списанието: Натан Гордън, доктор по физика.

Татко.

Господи — изследователски статии на нейния баща. Сърцето ѝ заби силно. Не ѝ беше известно, че е публикувал. Искаше ѝ се да приседне и ги прочете. Сега. Но как би могла? Не би трябвало дори да е тук.

По-късно. Ще намери начин да надникне тук, когато Итън е вътре и ще ѝ ги „открие“.

След като върна списанията в техните ниши, краката ѝ сами я отведоха до стенния шкаф. И тя се озова изправена пред него, вдигнала очи към извисяващите се странични колони, втренчила се в сложните плетеници по лъскавата повърхност на масивните врати, които пазеха съдържанието на шкафа от външни посегатели. Двете дръжки бяха от античен месинг, но нямаше нищо антично в грубата заключалка „Медеко“, монтирана под дясната дръжка.

Тя посегна и дръпна една от дръжките. Никога не бе надниквала вътре.

Заклучено. Все още беше заключено. В къщата не живееше никой друг, освен Итън и помощния персонал... и все пак беше заключено.

Моят чичо крие нещо.

Джули се обърна и тръгна към вратата. Работата на Итън беше винаги негова работа. Щом иска да държи шкафа заключен...

Писалището. Огромното дъбово писалище привлече погледа ѝ. Ако не носи ключа у себе си, къде по закона на логиката щеше да го държи?

Тя промени посоката, но мина покрай писалището без да спре. Вместо това отиде до прозореца и се вгледа навън към градините. Итън още не се е върнал от летището.

Той е... аз съм тук... има време...

Тя рязко се обърна и приближи писалището. Не можеше да си позволи дълго да обмисля, защото нямаше нищо разумно в това, което вършеше. Това беше просто крещящо нахлуване в личния живот.

Но май напоследък това ѝ стана навик, нали? Трябваше да елиминира параноичната идея на Сам.

Итън винаги им беше казал да правят това, което трябва, да вземат това, което искат. Е, тя просто следваше съвета му.

Започна с горното средно чекмедже и видя, че е уцелила. Един месингов ключ, с надпис „Медеко“ върху главичката, лежеше в отделението за моливи.

Джули прехапа устни. Не можеше да направи това. Не беше правилно. Само ако не беше чула Сам да казва това.

Тя се извърна и пристъпи отново до прозореца като почти се надяваше Итън да се връща с колата. Но не, алеята беше празна.

Това я подтикна.

Тя грабна ключа и се втурна към шкафа. Ключът потрепваше в пръстите ѝ, докато го пъхаше в ключалката. Завъртя го. Колебливо отвори вратите. Ами ако имаше аларма?

Не бъди смешна!

Тя дръпна силно дръжките и отвори вратите на десетина сантиметра. Нямаше сирена, камбанки или свирки, само студен полъх, напоен с дъх на застояла хартия. Отвори широко вратите.

И политна назад.

В пространство, колкото една малка стая, но много по-голямо и дълбоко от представите ѝ, имаше дузина кантонерки, спретнато подредени. Дръжките на чекмеджетата бодяха очите ѝ. Но това, което видя около тях, я накара да се почувства така, сякаш целия ѝ живот прелита покрай нея.

От лявата ѝ страна вътрешността на шкафа съдържаше увеличени училищни награди и грамоти, които бе спечелила като дете — а тя имаше много — заедно с награди и ленти за изследователски доклади и научни проекти. Тук бяха дори и някои от самите научни проекти, грижливо опаковани и разположени върху лавици. Дясната половина беше посветена на Сам — една секваца дъха поредица от стари рисунки и колажи от ранното ѝ детство до гимназиална възраст, дори някои от оцелелите скулптури от папиемаше.

Устата ѝ направо увисна. Чичо Итън... изглежда той бе съхранил буквално всичко за тях, до което се бе докопал. Но защо го крие по този начин? Нима се боеше да покаже колко много държеше на тях?

А защо ли пък не съм развълнувана?

Тя се повдигна на пръсти и издърпа едно от чекмеджетата на шкафа. То се отвори и разкри поредица от папки. Първата не беше маркирана, но всяка една след това бе с пореден етикет: *Джулия — на шест години... Джулия — на седем...* и така нататък.

Пулсът ѝ се ускори, когато разрови из чекмеджето. Какво беше всичко това?

Тя издърпа първата папка, небелязаната. Тя съдържа известен брой сгънати вестникарски страници, втвърдени и пожълтели от времето. Джули предпазливо разтвори една от страниците и се озова пред уводната страница на „Милбърн експрес“. Злокобно усещане пропълзя по вените ѝ, когато видя датата на издаване — 7-ми март, 1972. Тя знаеше тази дата. Нямаше смисъл да четете самия материал. Заглавието казваше всичко:

СЕМЕЙСТВО НАМИРА СМЪРТТА СИ В ПОЖАР — ДЕЦАТА СА ИЗЧЕЗНАЛИ

И под него:

Милбърн: Малко след полунощ пожарът погълна дома на Натан и Лусинда Гордън в западните покрайнини...

Джули не можа да издържи по-нататък. И нищо друго не можеше да направи, освен да се взира в зацапаната снимка на овъглените руини, които някога бяха нейния дом.

Доста патологично бе да се запази това.

Тя внимателно сгъна страницата и я пхна на мястото ѝ. Стига лоши новини. Какво друго?

Тя издърпа папката с етикет „6-годишна възраст“ и я отвори. Първото, което видя, бе нейна снимка от началното училище „Свети Йоан“ в Уитби. Видя своето шестгодишно лице да се взира сериозно в обектива. Сам стоеше близо зад нея, всъщност, май направо се опираше в нея и не изглеждаше по-щастлива от сестра си. Мрачни времена бяха и за двете — татко и мама бяха загинали само година преди това и за тях се грижеше чичо им Итън, който ги премести в Англия, където всички останали деца казваха, че говорят им е много смешен.

Някой, вероятно Итън, беше написал в кръгче едно „Дж“ и очертал стрелка към нея. Но защо нямаше стрелка към Сам?

Тя прелисти папката до края — бележки, уроци по правопис, контролни по правопис и речник. Всичките нейни. А защо не на Сам? Освен ако не...

Тя отвори горното чекмедже на съседната кантонерка. И ето: *Саманта: на шест години... Саманта на седем...*

Бързото надзъртане в папката на Сам с етикет „Шест години“ разкри същата снимка, но този път стрелката и кръгчето „С“ сочеха Сам. И заедно с първите бележки на Сам бяха и първите ѝ рисунки с цветни моливи. Типични за Сам — тя никога не си правеше труд да спазва коловозите. Бунтовна, дори и на тази възраст.

Джули отвори и други чекмеджета и видя, че етикетите с надпис „Възраст...“ водеха до 30 и за двете им, макар сега да бяха все още на двадесет и осем години. Очевидно това бе един дълготраен проект.

И толкова ясно беше защо папките започваха с възрастта шест години — всичко дотогава бе изпепелено в пожара. Вестникът в онази първа немаркирана папка беше като черна линия, овъгляваща техния живот и слагаща началото на тяхната документирана история.

Но защо? Защо той е правил толкова детайлна хроника на техния живот? Дори и най-любящите родители не бяха толкова вманиачени! Беше направо плашещо!

И все пак чичо Итън сигурно бе един от най-педантичните хора, които познаваше. Може би всичко това бе в негов стил. То със сигурност показваше колко много ги обича.

Но защо го пази заключено?

Последната кантонерка се различаваше от другите, бе малко по-широка и висока и доста по-стара. Тя дръпна горната дръжка, но

чекмеджето не поддаде. И тогава забеляза комбинацията от четири цифри отпред.

Великолепно. Заключена кантонерка в заключен шкаф. Какво държи чичо Итън тук? Още едно, по-малко, заключено чекмедже?

Джули подскочи като чу тръшването на врата на кола отпред. Втурна се към прозореца само за да види как Итън слиза от своето бентли, но не можа да съзре кой е на пасажерското място.

О, боже! Той се върна!

Тя бързо затвори с тласък отворените чекмеджета. Те прищракаха шумно.

— По дяволите! — процеди тя, раздразнена от своята несръчност.

По-предпазливо, но все пак бързо, Джули затвори вратите и заключи отново шкафа. Върна ключа в чекмеджето на писалището.

Като се опитваше да си придаде възможно най-нехаен вид, Джули тръгна към коридора.

Бърз поглед наляво и дясно — свободно.

Тя си пое дъх и забърза към стаята си.

Моят чичо крие нещо.

Да, Сам, помисли си Джули. Права си. Итън крие нещо. Но то не е лошо. Това поне бе очевидно.

Можеше да е и по-зле. Можеше да открие колекция от камшици и вериги, както и мъжки и женски кукли — сексуални играчки. Или пък костите на безследно изчезнали деца. Или — тя се усмихна — гардероб пълен с женски дрехи, всичките с размера на Итън.

Вместо това тя откри... техния живот. Всяко събитие бе записано, картотекирано и сложено в папка. Колко странно. Бреме от обич, непосилно за повечето съвестни родители. И малко зловещо.

А какво да мисли за чекмеджето със закодираното отваряне? Чий живот се пази там?

Не е моя работа.

Може и да е израснала тук, но току-що пристъпи границите с това нахлуване в кабинета на Итън. Той беше неговото светилище. Тя току-що направи първото си и последно посещение в онзи шкаф. Оттук нататък ще се концентрира върху това, за което е дошла — върху изследването паметта на Сам.

Тя забави ход горе на стълбите. Вечерята бе във фурната. Ухаеше вкусно.

Джули се зачуди кой ли е мистериозният гост на Итън?

Съхраняването на спомени е висша организация. Например думите: Съществените се съхраняват по протежение на левия слепоочен издатък, но не всичките са събрани вкупом. Идентифицирани са поне двадесет конкретни гнезда — плодове, животни, числа, цветове, части на тялото, растения и т.н. Глаголите се съхраняват в близост до двигателния участък на мозъчната кора. Колко изискано... тъй като глаголите означават действия.

Произволни записки
на Джулия Гордън

— О, Джулия, бих искал да се запознаеш с доктор Алма Евънс.

Стегната, тъмнокоса жена на средна възраст стоеше до Итън на бара, в отсрещния ъгъл на хола. Тя пристъпи напред, усмихна се и прехвърли питието си в лявата ръка, където държеше цигарата си и при влизането на Джули протегна дясната.

— Доктор Гордън. Щях и без това да ви позная. Съвършена прилика със сестра ви. Толкова съм чувала за вас от вашия чичо!

— Наричайте ме Джули, моля — отвърна Джули като пое ръката на жената. Бе студена от леда в питието.

— Само ако и вие ме наричате Алма.

— Дадено!

Алма Евънс имаше тъмна коса и блестящи кафяви очи. И хубава усмивка, макар че зъбите бяха малко издадени и бяха осеяни с леки никотинови петънца. Акцентът ѝ беше характерен за висшата класа, имаше стегнат говор.

Итън се намеси:

— Тъкмо опитвахме едно петдесетгодишно малцово уиски, което открих в околностите на Единбург миналия месец. Искаш ли и ти?

— На петдесет години? Все още ли може да се пие?

— Съвсем — отвърна Алма като вдигна кристалната си чаша. — Греховно гладко влиза...

Джули си сипа два пръста чисто уиски. Обикновено го пиеше с лед и сода, но да разреждаш петдесетгодишно шотландско уиски си беше направо углавно престъпление.

Тя вдигна чашата си.

— Наздраве! — и отпи.

Божествено — гладко и богато, с отлежал тежък привкус.

— Ще си поръчам една каса — каза тя. И отново отпи. — Нека да са две.

Итън се засмя.

— Ако знаеше колко струва тази бутилка, щеше да намалиш поръчката си.

Те обсъдиха неизброимо чудесните качества на отлежалото малцово уиски, докато докрай не изчерпаха темата и не стана време за вечеря.

Когато се отправиха към трапезарията, Итън я дръпна настрани.

— Добре ли си? Изглеждаш малко изтощена.

— Добре съм.

— Да не би причината да е виртуалната памет? Видя ли нещо?

Причината не е в това, което видях, помисли си Джули.

— Нищо, което да има смисъл.

— Надявам се да променим това — отбеляза той.

Агнешката плешка бе сервирана с бордо. Прекрасната кухня на многото чудесни готвачи в Оукууд си беше чиста загуба за Джули и сестра ѝ, докато растяха, но сега тя можеше да я оцени.

Итън вдигна чаша:

— Докато пируваме тук, нека не забравяме за Саманта. За нейното бързо възстановяване!

— Да, да! — каза Алма Евънс. — Горкото момиче...

— Колко добре познаваш Сам? — попита Джули.

— Алма е психиатър на Саманта от доста години! — отвърна Итън.

— Така ли? — Джули не бе изненадана особено. Итън спомена за психиатърката тази сутрин, а сега вече самата мистериозна гостенка присъстваше на вечерята. Джули почти се бе досетила. — Удивена съм, че се е съгласила на някаква терапия.

— След инцидента във Венеция Саманта реши, че трябва да опита — каза Алма.

Джули погледна към Итън.

— Венеция? Какво стана там?

Итън извърна очи.

— Опит за самоубийство. Не искаше никой да узнае — особено ти.

Особено аз, помисли си Джули. Защо това също не ме изненадва?

— Тя и преди е вземала свръхдоза. Сигурен ли си, че този инцидент във Венеция е бил преднамерен?

Итън кимна.

— Да, тя остави бележка. Но това вече е минало. С помощта на Алма Сам преодоля това, което я бе отчаяло толкова. В действителност започна да влиза във форма. И тогава дойде тази... кома. Доведох Алма тук тази вечер, за да се запознаете, защото тя, вероятно, най-добре от всеки друг знае какво става със Саманта напоследък.

— Това донякъде ме поставя в неудобно положение от етични съображения, както можеш да си представиш — обясни Алма. — Но като претегля привилегията на пациента срещу неговото оцеляване, не виждам друг избор освен да наблегна на оцеляването.

— Оценявам помощта ти — намеси се Джули. — Всеки ден губим по нещо от Саманта. Не виждам как...

— Помолих Алма да остане тук за няколко дни — каза Итън. — Помислих, че може да ни осветли относно своите прозрения за сънищата на Саманта.

— Сънища?

— Да, тези неща, тези... — и той махна с ръка във въздуха — тези фантазии, които ти виждаш като навлезеш в нейната памет.

— Това не са сънища. Това са спомени.

— Но те не са *точно пресъздаване* — допълни Итън. — Те са изкривени. Онази статуя „Персей“ е добър пример за това. Все още не зная какво си видяла днес, но може би Алма ще ни интерпретира символите.

Това не се понрави на Джули. От една страна тя не искаше Итън или някой друг да разнищава новата технология. От друга страна — и без това се чувстваше достатъчно зле, когато Итън и доктор С. надничаха през рамото ѝ, а сега и тази непозната...

Но ако е в състояние да даде отговор на някои въпроси...

Джули се обърна към Алма:

— Чичо разказа ли ти как статуята замести микроскопа?

— Да — кимна Алма. — Този процес за визуализиране на паметта звучи абсолютно зашеметяващо. Трябва да го видя в действие.

Джули кимна. Не беше сигурна как се чувства. Едно нещо бе да споделя миналото на Сам с нейния терапевт...

Но и аз присъствам там.

— Ще имаш възможност. Но това изкривяване на спомена, за което ти е разказал Итън — какво е твоето тълкувание? Имаш ли представа какво може да означава?

— Не бих могла да кажа със сигурност — отвърна Алма. — Налага се да видя повече от тези спомени, преди дори да опитам да изкажа някаква интерпретация. Споменът е символика... — Алма погледна към Итън и отново към Джули. — ... но на какво?

Е, поне не предложи някаква „съчинена“ измислица като отговор. Джули бе предубедена относно какъвто и да е непосредствен анализ. Доктор Евънс току-що се издигна на едно стъпало по-горе в оценката ѝ, защото Джули уважаваше всеки експерт, който имаше смелостта да изрече „Аз не знам“.

— Джули, моят план е Алма да прегледа видеозаписите, които си направила досега при тези твои „пътувалия“ във виртуалната памет. Вероятно тя ще извлече някакви изводи, които да ни дадат насока.

Джули замръзна като се сети за днешния запис.

Включеният към монитора видеокасетофон бе записал пътуването от този следобед в паметта на Сам — любенето... и подозренията на Сам.

Моят чичо крие нещо... той крие много неща.

Тя вече знаеше, че той е направил колекция от техни „работи“, но това ли е всичко?

Подозренията на Сам може да наранят Итън. И да го поставят нащрек, да засилят колебанията му дали Джули да продължи. Тя искаше да избегне и двете неща.

Защото, помисли си Джули, защото някой ден може да поискам да узная какво се крие в онзи заключен шкаф.

Тя си пое дълбоко дъх и отпи от бордото.

Трябва да скрие касетата още щом се качи горе. По-късно ще каже, че е забравила да включи на запис.

— Да. Разбира се. Не бих ги показала на който и да е. Те са особено интимни. Но тъй като Алма е неин психиатър...

— Отлично! — възкликна Итън. — Колкото повече глави мислят, толкова по-скоро ще разрешим тази бъркотия и ще върнем Саманта в съзнание. — Усмивката му изчезна. — Тоест... ако може да се върне в съзнание.

След десерта от лимонов сладолед, те се върнаха в хола, където Алма запали цигара. Итън им подаде чаши с портвайн и запали дебела тъмна пура. Джули се почувства като участник в епизод на „Театрален шедьовър“. Какво следваше — разговор за „Великата война“? Проблеми с помощите?

— Откога пушиш? — попита Джули като разпръсна с ръка дима пред нея. Искаше да му каже как вони пурата му, но все пак къщата беше негова.

— Последните няколко години. Само пури и то по една от време на време. Най-много по една-две седмично. — Той се усмихна. — Не съм никотинов звяр.

Алма се засмя.

— Твоят чичо се учи да се наслаждава малко на живота. Вие американците сте такива ужасни въздържатели за хубавите неща в живота. Ресторанти и самолети без тютюнев дим, обезмаслено това, нискокалорично онова, леко, по-леко, най-леко. Какво безрадостно съществуване. Моля те да не го приемеш лично, но повечето от нас ви мислят за доста умопобъркани.

Джули се закашля. Не можеше да понася този дим. Все едно къщата гореше.

— Да. Напълно полудели. Очевидно. — Тя се обърна към Итън. Искаше от него отговор на един въпрос, преди да се измъкне на свеж въздух. — Не знаех, че баща ми е бил неврохимик. И че е публикувал статии. Защо не си ми казал?

Той изпуфка синия дим.

— Разбира се, че си знаела. Поне това, че е бил неврохимик. Мисля, че затова ти самата се зае с неврология.

— Знаех, че е химик, но не и неврохимик. Нямах представа.

— Как разбра?

Тя му излезе с вече пригответения си отговор, като се надяваше, че не звучи твърде смело.

— Правех една компютърна справка и забелязах откъс от статия в едно старо списание от някой с името Натан Гордън — доктор по фармакология — писана някъде през шестдесетте. Изкарах статията на екран и бях шокирана да осъзная, че всъщност чета работа на моя баща.

Итън се усмихна.

— Натан публикуваше много спорадично. Неговите теории за развитието на мозъка не бяха широко приети навремето. Твърде жалко, че не живях по-дълго да ги продължи. Той беше блестящ, блестящ ум. Щеше да бъде истински исполин в областта на градивната неврология в наши дни, ако имаше време да завърши труда си. Но стана така, че всичките му документи и изследвания бяха унищожени в пожара и никой не може да продължи труда му.

Алма прочисти гърлото си.

— Вероятно просто си забравила, че е бил неврохимик. Но това познание сигурно ти е действало подсъзнателно.

На Джули ѝ се искаше да възрази, че знае всичко относно паметта и подсъзнателните процеси. Но трябваше да си признае, че несъмнено е нещо повече от съвпадение — тя, дъщерята на неврохимик да стигне до докторат по неврофизиология.

— Вероятно — кратко отбеляза тя.

В главата ѝ изникна още един въпрос.

— Каж ми, Итън. Татко имаше ли избухлив нрав?

— Какво те кара да ме питаш?

— Един от спомените на Сам, които видях днес. Той се караше на мама и бе на ръба на яростно избухване.

Итън впери очи в тлеещия крайчец на пурата си.

— Твоят баща беше мечтател. Виждаше света по различен начин и понякога реагираше по-нетрадиционно. Той беше добър човек и обожаваше теб и Саманта. Спомням си как се впускаше в безконечни обяснения за двете ви, как бе удивен, че идентични близначки могат да бъдат толкова различни. Той поощряваше тези различия и ги подхранваше при всяка възможност. И съм сигурен, че си осъзнала, че и аз правя същото в негово отсъствие.

Итън изтръска пепелта в огромен пепелник на масичката и погледна Джули.

— Но той си имаше и недостатъци. Често бе твърде обсебен от работата си, за да бъде деликатен. Хората често бъркаха свръхзадетостта му с равнодушие или дори с грубост. Мисля, че ти днес можеш да го разбереш, нали, Джулия?

Джули му отправи сърдечна усмивка. Хората, повече от често, я бяха обвинявали, че се държи надуту, докато всъщност тя просто не бе забелязвала присъствието им.

— Да... предполагам, че мога, обаче...

Итън я възпря с ръка.

— Знаеш ли, че доста мислих върху овъглената пустош във виртуалната памет на Саманта и си мислех — дали тя не символизира този Лиам О'Донъл. Искам да кажа, че той е известен подпалвач и специалист по бомбените атентати.

— О, боже! — възкликна Алма. — Палежи? Бомбени атентати? Не мисля, че харесвам всичко това.

— О, не се безпокой за О'Донъл! — каза Итън. — Научих, че Скотланд Ярд са издали съдебно постановление за арестуването му. Той на всяка цена ще избягва Англия и това е една от причините да докарам Саманта тук.

Джули усети как бузите ѝ пламват при спомена за устните на този мъж по тялото ѝ, усещането, когато проникна в нея...

Не, не в мен — а в Саманта! Той проникна в Саманта! И не го забравяй!

Тя си пое дълбоко дъх и каза:

— Ако всичко, което се говори за него е истина и той е искал да се отърве от Сам, каква би могла да е причината? И не би ли приложил любимия си метод — палеж?

Итън сви рамене.

— Може тя да е узнала нещо за него. Или пък да не е замесен той, а хората, за които работи. Може и да няма нищо общо. Не зная. Просто всичко в нея изглежда е изпепелено до основи и... — Той прокара трепереща ръка по очите си, гласът му секна и той се втрени в пода. — О, боже, не мисля, че тя ще се върне някога при нас!

Сърцето на Джули се преизпълни със съчувствие към Итън. Той винаги е защитавал Сам, предпазвал я е от последствията от собствената ѝ безразсъдност. А сега бе безпомощен и това го разяждаше отвътре.

Тя пристъпи към него, но Алма я изпревари.

— Спокойно, спокойно, Итън — гальовно зашепна тя и постави ръка на рамото му.

Какво значи това? — помисли си Джули. Тя не е предполагала, че чичо Итън живее като монах, но връзка с терапевтката на Сам? Малко изненадващо, ако е истина!

— Не се тревожи — говореше Алма. — Ще намерим начин да помогнем на Саманта! Твоята блестяща племенница работи върху това, а и аз ще направя каквото мога. Знаеш това.

— Зная го — каза Итън като се овладя и погледна Алма и след това Джули. — Но се боя, че е безнадеждно.

— Не ме изкарвай още от играта — каза Джули, като се опита да вложи в усмивката си повече увереност отколкото изпитваше всъщност. — Току-що започнах битката.

Тя бе впечатлена от Алма. Явно изпитваше истинско съчувствие към Сам. Беше практикуващ психиатър, познаваше психиката на Сам и нейната различна гледна точка можеше да бъде от помощ.

Джули погледна часовника си. Беше почти девет часът. Това означаваше, че в Ню Йорк е ранен следобед. Можеше да повика доктор Сийгъл...

— И като говорим за това, мисля, че сега е добре да направим още едно пътуване в паметта на Сам. Алма, би ли се присъединила към мен?

Очите ѝ светнаха.

— Наистина? Колко възбуждащо!

— Добре. Докато вие двамата довършите замърсяването на въздуха тук, аз ще се подготвя за работа.

Джули отиде в стаята на Сам и каза на сестрата да си почине малко. После извади видеокасетата от последната процедура. Не искаше Итън да знае за съществуването ѝ, но от друга страна, искаше да ѝ е под ръка за преглед, при нужда. Постави едно малко кръстче в ъгъла на етикета и я пхна между празните касети. Извади нова.

Подготви всичко, включително и връзката с доктор Сийгъл до момента, когато пристигнаха Итън и Алма. Те се настаниха пред монитора, докато Джули надяна шлемофона и ръкавицата.

— Алма, преди да започнем, искам да получа устно съгласие за запазване на секретността от твоя страна. Това оборудване е частна собственост. Още не е патентовано. Не бива да разказваш на никого какво ще видиш. Съгласна ли си?

— Разбирам и давам съгласието си — отвърна Алма. — Ще заключа информацията в чекмеджето с изключителните права на пациента и ще я забравя.

О, не мисля, че ще забравиш това, помисли си Джули. Особено ако хванем Сам и Лиам отново да се любят!

Тя придърпа очилата, натисна бутона *Enter* и пое по пътя.

Джон Котр: „Като творец на митове, нашето Аз оставя своя отпечатък навсякъде в паметта. С времето, добрите хора в живота ни стават малко по-добри, а лошите — малко по-лоши. Скоростта се увеличава, рибата — наедрява, а депресията става още по-тежка“.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Вече си свикнала с мрака и разрухата.

Стоиш извън „проблясащото“ студио и сканираш руините наоколо. Забеляваш, че светлинките са намалели — свидетелство за изличени байтове памет, пропадащи в изсъхналата паст на времето. Признаците за живот се опитват да устоят, но не достатъчно. Не се виждат наблизко. Небето е мрачно, както винаги, а неизменният димен облак виси във въздуха.

Обзема те чувство на безнадеждност, на пълна безпомощност. Разрухата е твърде напреднала и се влошава. Какво означава това? Дали тези пропадащи байтове памет са загубени завинаги? Или пък има начин да се съживят? Искат ти се да разполагаш с пътеводител в този хаос. Ако тази пустош представлява подобен процес и в съзнанието ѝ, тогава всичко това, което е било Сам, изчезва завинаги.

Ти я губиш. Трябва да намериш друг начин.

И тогава забеляваш до студиото един тъмен силует.

— Ало? — викаш, но силуетът не помръдва, не откликва изобщо. Тук нещо не е наред.

Пристъпваш по-близо и шокирана узнаваш, че това е баща ви, увит в дълъг черен саван. Но той изглежда по-различен. Лицето му е бледо, а по средата на челото има окосмяване.

— Татко?

Той неочаквано се усмихва и ти потръпваш от острите бели змийски зъби, които се разкриват. Тогава той разперва ръце и като в кадър от сантиментален стар филм на ужасите, се превръща в прилеп, който пищи пронизително и прави умопомрачителни лупинги във въздуха, преди да изчезне в студиото.

Ти колебливо го следваш в галерията и спираш на входа. Празно е. Няма прилеп... и няма картини — те са изчезнали.

Оттласкваш се напред и дириш голямото платно, онова с бавно отцеждащата се боя. И то е изчезнало.

Чувстваш първите симптоми на паниката. Колкото и да бе безнадеждно досега, поне имаше картините. А сега...

Зърваш в ъгъла нещо цветно. Смесица от оранжево и жълто. Втурваш се натам.

Не всички платна са изчезнали. Останал е един от оригиналите на Сам, лъвът с пламтящата грива, който плава в гондола. Но той е преместен в задната част на галерията. Защо? Защо са изчезнали всички други картини, освен тази?

Докосваш огнената грива и сепнато отскачаш. Гореща. Но как...?

И тогава осъзнаваш, че сега гривата наистина е в пламъци. И огънят се разразява, пламъците лижат платното около главата на лъва. За секунди се очертава дупка, която се разраства. Преди да направиш каквото и да било, огънят поглъща платното, като оставя само тлеещи въглени покрай вътрешния ръб на рамката.

Отвъд пламъците цари мрак. Не стената на галерията, не изход към външния виртуален свят на паметта, а просто отвор. Пропаст. Черна дупка.

Придвижваш се по-близо и надничаш през този процеп в тъканта на вътрешния свят на Сам. Отвъд него цари пълен мрак.

И той те примамва.

Ти си като в транс и тръгваш натам, но те разсейва премигването на бутона *Window*. Задействаш го и се появява доктор С. Знаеш какво ще ти каже.

— Влизам навътре, доктор Сийгъл.

— Изчакай за миг, Джули. Изчакай малко и поразмисли. Ти не знаеш какво...

— Мога да натисна *Exit* и да прекратя експеримента когато си поискам.

— Да, но в този случай може да има нещо повече... Ние обсъдихме...

Ти натискаш бутона *Window* и доктор С. изчезва.

Груба си, да, но усети, че той ще те предупреди отново за рисковете, закодирани в персоналната и генетичната връзка между теб и Сам. Щеше да го изслушаш вежливо, ако беше сама със Саманта, но сега не можеш да рискуваш и алармираш Итън, който гледа монитора и чува всяка една дума. Ако той разбере, че има и най-незначителен риск за теб, ще оттегли своето позволение и ще затвори виртуалната памет на Сам завинаги.

Преди доктор Сийгъл да успее да те прекъсне отново, ти се втурваш през рамката...

И падаш.

Няма полъх в лицето ти, нито усещането за притегляне, но знаеш, че падаш, защото един поглед назад разкрива как светещият правоъгълник на рамката се отдалечава във висините като корпуса на самолет, от който току-що си скочила.

Поглеждаш напред. Поне си мислиш, че е напред. Този всепоглъщащ мрак те дезориентира. Губиш чувство за горе и долу. Усещаш с гърба си облегалката на стола, но замайването те обсебва. Тук вече няма усещане за реалност, а само твоето виртуално падане. Да се надяваме, че програмата ще те държи в течение. Щеше да изпаднеш в паника, ако го нямаше успокоителното присъствие на винаги готовия за натискане бутон *Exit* в горната част на визуалното поле.

А сега виждаш нещо — неясната дантелена нишка на синьо-бяла светлина далеч — долу, сред непрогледен мрак. Падаш — гмурваш се към нея. С приближаването очертанието ти напомня за сребърен филигран, но ти трябват още минута-две, докато осъзнаеш какво точно виждаш. Среброто е вода, а отворите на филигран са острови. Ти падаш към един обширен, осветен от лунна светлина архипелаг.

Накрая спускането ти се забавя и ти продължаваш да кръжиш само на метър над скалистата повърхност на един от по-големите острови в центъра на архипелага. Вдигаш очи за източника на светлина и виждаш сърпа на луната, процеждащ тясна ивица млечна светлина. Огромната луна е увиснала в ясното небе без звезди.

Не, луната не виси. Ти вече виждаш как тя пада надолу — като отрязък от нокътя на един небрежен Бог.

Ти снижаваш перспективата и изучаваш околността. Осъзнаваш, че това не е мирен архипелаг, както ти се струваше отгоре. Вместо него, отново си заобиколена от невъобразима пустош. Но този път двигателят на разрухата е вода, вместо огън. Един потоп, продължил четиридесет години вместо четиридесет дни. Тези отрязъци земя около теб не са острови — те са върхове на възвишения. Земята под виртуалните ти стъпала може да е връх от Скалистите планини или от Апалачите. Или пък планината Арарат в очакване на Ноевия ковчег, който ще доплува и ще се установи в покой върху скалите. Това може би е по-дълбоко ниво във виртуалната памет на Сам, но то е също толкова опустошено, колкото по-горните.

Ти се приземяваш върху най-големия остров и се вираш във водата. Отгоре изглеждаше толкова дълбока и кристалночиста. Но сега, отблизо, виждаш мазни дъги, които се провличат през лунната повърхност. Черна вода. И нищо не набраздява тъмната повърхност нито отдолу, нито отгоре. Същинско мъртво море.

Мъртво... дали това не представлява мъртъв участък от нейното съзнание, загубен завинаги, или е само символ? Но няма кой да ти даде отговор. Ти си първия изследовател в тази странна, пъклена земя.

Обръщаш се и замръзваш.

Зад теб има гигантска раковина на морски охлюв, проблясваща като масивен оникс под лунната светлина. Как се озова тук?

Няма значение. Правилата на външния свят тук не значат нищо. Това, което има значение, е процеждащата се светлина отвътре, която те примамва в мокрия студ на тази следпотопна пустиня. Ти се подчиняваш.

Вече вътре, осъзнаваш, че това е друга галерия. Нови картини декорират стените. Само една ти е позната и тя е променена — гондолата все още пори водите на венецианския канал в магически оживялото платно от горната галерия, но на кърмата няма пламтящ лъв. И голямото работно платно също е тук. Ти доближаваш и виждаш нови детайли — повече дървета и една по-пълна луна, твоята стара позната, а не чуждото библейско чудовище на небето тук.

Връщаш се навън. Някакво раздвижване отдясно приковава погледа ти. Тъмен силует, носещ се по водата, приближаващ се по-

близо...

Гондола. Толкова причудлива в това безжизнено море. На нея няма лъв с пламтяща грива. Просто една празна гондола. Тя тихо доближава брега пред теб и меко стърже по хлъзгавата скала. И чака.

— Окей — чуваш се да казваш. — Предполагам, че чака мен.

Чакаш друго предупреждение от доктор Сийгъл, но прозорчето му е празно.

И като си напомняш, че можеш да излезеш когато си поискаш, ти се качваш на борда. Гондолата не се залюлява от тежестта ти като истинска. Това е добре, защото ти никога не си се чувствала комфортно на каквито и да е кораби и лодки.

Настаняваш се и гондолата се отделя от брега. Не ти трябва Шарон, за да те направлява в тази Стикс на душата, тъй като твоята лодка сама се носи по замърсените лъкатушещи канали, сред пусти скалисти острови, които преди са приютявали спомени.

Тук е мъртвило, по-безжизнено от овъгленото горно ниво. Единствената светлинка идва от галерията зад теб и от властната луна отгоре. Лунният сърп е паднал по-ниско на хоризонта. Скоро мракът ще е свършено непрогледен. Май трябва да се връщаш.

Признаваш нещо пред себе си — вече си уплашена.

И тогава отпред... нещо приплясва на повърхността като шамандура. Приближаваш и различаваш подробности... и виждаш, че това е един гигантски пластмасов, брониран Исус. Минаваш на няколко стъпки от него и когато „шамандурата“ подскача, той става от плът. Внезапно Исус просто стои върху водата и се визира в теб. Издига за поздрав прободената си китка.

— Кръвта е животът — казва той, после се обръща и се отдалечава... по водата.

— Кръв — шепнеш. — Татко е вампир, а сега и Исус. Все още ли ме преследваш за онова кръвопреливане, Сам?

Оглеждаш хоризонта и виждаш по-голям проблясък. Да! Възел на паметта, несъмнено, един оцелял в този потоп! Досещаш се, че той е причината за гондолата. Да те закара до него. И чакаш.

Гондолата се движи със скорост около три възела, а приближаваш отблясъка като че ли с петдесет. И скоро го разпознаваш.

Венеция. Не онази Венеция, която помниш от пътуването си там преди три години. Това е стилизираната Венеция от платното на Сам.

Няма ги светлините и живописните хора. Мракът, големият аквалайзер, ги е откраднал. Носиш се до тъмните канали на града, провираш се под празните мостове, плъзгаш се край декоративните гипсови фасади на тесните къщи, с празни дупки вместо прозорци.

Или може би не толкова празни. Кой знае какво чака и гледа зад тези первази? Но гондолата не спира.

Напред забелязваш нещо да виси от един мост, нещо космато, което се люлее с главата надолу. Маймуна? Не... като приближаваш виждаш, че е опосум, който те наблюдава с огромната озъбена усмивка на Чеширска котка. Дали е същият опосум от горното ниво — онзи с ръката? Изчакваш го да направи нещо, но той само ти се хили, докато отминаваш. Скоро той изчезва надалеч и сенките го поглъщат, но озъбената паст остава.

А над него и отвъд виждаш гигантския лунен сърп, който пронизва косо хоризонта. Благодарна си, че има някаква светлина в този помръкнал град. Зърваш лъчи светлина, процеждащи се между сградите, отразени в черните огледала на мъртвите канали. Усецаш, че приближаваш източника. Усецаш как страхът те напуска.

Но тогава чуваш шум, стържещ, тъп и внезапен. Вдигаш очи и виждаш тъмнокосо момче в дрипи да седи върху перилата на един от многото мостове, голите му крака се люлеят кръгообразно над ръба. В ръцете си стиска въдица и върти яростно макарата, изтегляйки изопнатото влакно от мастилената вода. Клатиш глава. Как може някой да хване риба в тези замърсени води!

Гледаш мъртвата повърхност и си любопитна да видиш какво е хванал, но той продължава да навива и навива. Сигурно влакното е дълго цяла миля. Едно безкрайно навиване, докато минаваш под моста и момчето изостава от погледа ти след следващия завой. Но още чуваш макарата... върти ли... върти...

И тогава завиваш и забравяш за него, тъй като нощта внезапно лумва в светлина. Познаваш това място. То не принадлежи на мрака. Не изглежда съвсем реално, но ти познаваш сградата.

Венецианската опера. *Театро ла Фенис*.

Ти не си падаш по операта, но разгледа фасадата ѝ, когато беше във Венеция. Преди време Сам прави декори тук за едно авангардно представление на... забравила си операта.

И тогава зърваш позната фигура.

Лъвът с пламтящата грива е седнал царствено на кея и чака. Отвътре блика музика, оркестърът настройва инструменти.

Гондолата забива нос в преградата и спира. Знаеш какво се очаква от теб. Лъвът се обръща и те гледа как слизаш и изкачваш стъпалата. Ще ти каже ли нещо? Но тогава той изчезва...

Гледаш светлинния надпис. Пише „Отело“, но входните врати са затворени и дори заключени, тъй като не се отварят от виртуалното дръпване.

Заобикаляш и отиваш към отворената врата към сцената. Влизаш оттам. И виждаш Сам:

Тя си пробива път през претъпканото задкулисно пространство. Отвън, където е разположена публиката, всичко е пищно и разточително.

Ла Фенис. „Феникс“ — това е театърът, възкръснал отново от пепелищата на голям пожар през 1774. Перлата на Венеция. Кралски величия са се наслаждавали, столетия наред, на синьо-кремавия интериор. Мери Шели е писала в Англия за неповторимата му красота.

Но тук, зад кулисите, е същинска лудница, клиника за умопобъркани.

Сам го обожава.

И каква възможност. Най-младата сценографка на всички времена на такава импозантна продукция в „Ла Фенис“. И въпреки че вкусовете ѝ клонят повече към „Нирвана“ и „Пърл Джем“, Сам открива, че е привлечена от гръмотевичната музика на Верди, от разточителството, пищните цветове и крещящата помпозност.

Наблизо минава млад благородник, мучейки басов вокал. Смахнатата мецосопран, която играе Емилия, се оплаква за нещо на помощник-режисьора. Мецосопраните са вечно недоволни.

Както и примадоната Катя Моро, която е звездата — Дездемона в тази продукция на „Отело“.

Сам предпазливо пристъпва над въжетата и декори, пръснати навсякъде за последното действие на генералната репетиция. Катя Моро ще бъде убита, както това ще става и всяка вечер през следващите две седмици, когато заможни господа ще идват на гондоли да гледат прочита на Верди на шекспировата трагедия.

Опера. Глупава и смешна дума, но някак си чудесна. По-голяма от живота, тя го изтрива напълно.

Сам доближава вратата с изкусно калиграфирано име „Катя Моро“ и отдолу с по-малки букви „Дездемона“.

Сам чука веднъж.

Няма отговор, чука отново.

И отвътре глас пропява поканата:

— Си, ентраре!

Сам влиза и намира Моро пред тоалетката да изучава своя образ сред цял легион от електрически крушки. Дори не поглежда Сам.

— О, Саманта, моля затвори вратата! Повява хлад. Проклета влага!

Сам се обръща и покорно затваря вратата. Моро със сигурност е преживявала и още по-голям хлад в голямото ранчо в Уайоминг.

— Видя ли декорите? — пита Сам.

— За четвърто действие? Да, скъпа, но леглото е много малко. —
Още не гледа към Сам. — Но аз вече ти го казах, нали? Е, ще видим дали ще свърши работа.

Сам кима. Става дума за леглото, в което Дездемона ще умира вечер след вечер. Примадоната Моро иска по-грандиозна сцена за своята лебедова песен.

— Режисьорът ми каза, че структурата е добра, че...

— Той е задник. Глупав тъпанар! Не би могъл да постави и разпродажба на говеда.

И сега вече Моро спира и поглежда Сам.

— Храниш ли се добре, сърчице мое?

Толкова е необичайно за Сам да бъде покорена до такава степен от магията на тази жена. Чувства Моро като гигантска елементална стихия, независимо дали пее, или... не.

Моро се изправя.

— Тревожа се за теб, знаеш това.

Сам кима. Моро е висока, с тъмнокафяви очи и лъскава черна коса, която пада като каскада върху раменете ѝ. Носи нощницата от четвърто действие — бледосиньо одеяние, преливащо с цветовете на дъгата. Пристъпя към Сам.

— Днес е важен ден, нали, Саманта?

Първата репетиция винаги е била критичната точка. След като свърши, те ще знаят дали цялата тази оперна смесица — декори, певци, оркестър, сценична апаратура — са станали едно цяло.

Моро идва по-близо.

— Крехка си като птичка, Саманта. Всичко ли отдаде на тази продукция без да оставиш... нищичко — и Моро докосва бузата на Сам. Ръката ѝ е топла и успокоителна. Шлифована. Тя прокара пръст по устните на Сам — ... нищичко за мен?

Сам знае, че е лудост. Как падна в примката на тази... връзка... е дори извън представите ѝ. Дали не е поради пронизващата мощ на личността на Моро, на нейното обаяние и сила — или пък е просто тъпа слабост от нейна страна?

Другата ръка на певицата посяга към лявата буза на Сам и тя повдига главата ѝ както майка оглежда първото гримиране на дъщеря си.

Отскачаш назад.

За миг обмисляш дали да не задействаш бутона *Exit*. Защото това, което мислиш, че ще видиш, заплашва дори твоите най-смели представи за сестра ти. Имаше ли нещо, което да не е опитала, нещо, с което да не е експериментирала?

И все пак Сам изглежда толкова тиха тук, толкова покорна като... малко момиченце.

Съвземаш се.

Моро се навежда и целува Сам силно и страстно.

За миг Сам остава така, оставя се да бъде погълната от тази жена. После ръцете ѝ се повдигат и обгръщат Моро, докосват бледата коприна. Сам се омайва от аромата на парфюм, от вкуса на тези пълни устни, от отблясъка в огледалото, изпълващ малката гримьорна с топла жълта светлина.

Моро прекъсва целувката. Твърде рязко, като че ли всичко, което е искала, е било едно бързо потвърждение на привързаността на Сам.

— Това беше много сладко. Но имам една лоша новина.

Саманта кима. Ученичката, която слуша...

— Тази вечер. След репетицията няма да мога — колебание — да те видя. Тук са едни стари приятели от Метрополитън.

— А след това? — Сам не крие разочарованието в гласа си.

— Миличка, след това направо си лягам. Няма да имам време — и тя се усмихва — за нищо друго.

Още едно докосване на бузата на Сам и всичко свършва. Тя е отпратена. Дарена и ограбена от любов. Обещание за друг път, за други прегръдки.

Стаята като че ли се завихря.

Някой чука на вратата:

— Престо, сеньора.

— Престо, добре — сякаш нещо се случва в тази проклета страна. Престо. Но нека да видим дали съм права за леглото, а?

Сам отваря уста. Исква да каже нещо. Но това, което единствено е на върха на езика ѝ, е мелодраматично, глупаво и обърквато. Нещо като „обичам те“.

И тя не казва нищо.

Моро се извързва и изстрелва няколко тренирани трели, които са оглушителни в малката стая.

После като обръща на „ньюйоркски“ акцент, тя казва:

— Хайде, да отиваме мавърът да ме убие, а, хлапенце?

И напуска гримьорната.

Усещаш емоциите, които обливат Сам — объркване и болка и най-накрая — празнота.

Има ли продължение? Трябва да има. Трябва да е важно, но защо?

Ти следваш Сам зад кулисите, към четвърто действие на „Отело“.

Тя стои зад кулисите. Нейните скици и рисунки оживяват.

И това не е традиционният „Отело“. Средновековният венециански дворец и кралската спалня изглеждат, сякаш действието се развива на космически кораб — сребърно легло, което блести като огнен скъпоценен камък.

Голямата стенна фреска отзад е цялата в металносиво и червено. Върху фреската лъвът на Венеция е изправен в десетметров ръст и стиска в грабливите си лапи хора. Това е един „политически“ Отело.

Продукцията със сигурност ще отбележи постижение, ще бъде чествана. Ето защо се бяха обърнали към Сам.

И по дяволите, тя се гордее със себе си.

Но сега за първи път тя гледа костюмираните певци да се движат сред декорите на четвърто действие. Подът е от червени метални подпори, по-подходящи за електростанция. През тях се филтрира изотдолу златиста светлина. Светлината ще прелее в оранжево, преди...

Сам поглежда към Моро, която довършва великата си ария. „Аве Мария“ на Дездемона свършва. Сега тя чака ужасена своя съпруг, безумно ревнивия мавър, Отело.

Отело — тенор с почернено лице, се втурва в спалнята.

Той отправя още обвинения.

— Къде е кърпичката, която ти дадох? — пита настойчиво той.

Моро изглежда истински уплашена. Тя се гърчи върху сребърното легло.

То е твърде малко, наистина.

Може би ще можем...

Но Сам замръзва. Отело изпява на италиански яростта си. Той сочи Дездемона и крещи:

— Ти обичаш друг... Ти обичаш Касио!

Италианският на Сам далеч не е перфектен. Но тя знае какво става. Отело казва на Дездемона, че Касио е мъртъв. И ти, ти — моята съпруга, лежиш върху смъртния си одър.

Сам стиска едно от въжетата на завесите и мачка твърдия брокат. Усеца замайване.

Моро-Дездемона — изглежда уплашена. Драмата е твърде мощна, твърде напрегната. Музиката набира скорост и ръмжи с яростта на Отело.

Дездемона умолява за живота си, само за тази нощ, за един час, за една секунда, но Отело скача на леглото, хваща я за гърлото и започва да я души.

И тогава, тогава, Моро поглежда към Сам, очите ѝ са обещени от ужас.

Сам освобождава завесата. Пристъпва една стъпка пред кулисите, после още една.

Сцената продължава, Дездемона се гърчи и умолява.

— Не — мърмори Сам. Още една стъпка.

Светлината се променя изотдолу. Златна, оранжева и...

Саманта е вече на сцената, но никой не я спира. Може би проверява нещо.

Бумтящата музика на оркестъра е обсебваща. Грохотът на цимбалите, барабанните удари.

И Дездемона е мъртва.

— Не! — крещи Сам.

Тя притичва до леглото, дърпа Отело, къса костюма на актьора. Сините му очи проблясват сред черния грим.

Сам пици пронизително, писъците ѝ преливат в оркестровата музика, която сега започва да се изчерпва, като че ли диригентът е загубил нотите.

— Ти не... трябва... да я убиваш!

Тя блъска Отело и гушва главата на Моро, като не вижда отворените очи върху шокираното лице на жената.

Не вижда нищо, защото се клати и плаче, стенойки пак и пак:

— Не... не... не!

Една сълза пада върху металните решетки долу и остава да блести там, преди да се плъзне още повече, към огъня отдолу.

И тогава си до вратата зад сцената. Заключена. Опитваш дръжката, но знаеш, че театърът няма повече какво да ти покаже.

Чувстваш такава безнадеждна празнота. Чудиш се — това ли е чувствала тогава Сам? Какво стои зад опита ѝ за самоубийство?

Неохотно се плъзваш обратно към фасадата на „Ла Фенис“, към изхода. И там те чака гондолата.

Ти бързаш надолу по стъпалата. Операта свърши. Трябва да си отиваш...

Престо, престо.

И за първи път те облива съчувствие към сестра ти. Тя бе създавала фантомен образ толкова могъщ, че той я бе свлякъл на колене.

Но защо бе всичко това? Заради любовта ѝ към другата жена? И после да види как я убиват? Дали това имаше нещо общо със самоналожения огнен проблясък?

Трябват ти още толкова неща, но единственото сега е да се махаме оттук.

Гондолата лъкатуши и те отвежда далеч оттук, така поне се надяваш.

Над сградите виждаш заостреното острие на изгряващата луна, която катери небето, далеч във виртуалната памет. Едва забелязваш минаващите сгради и мостове. Искаш само да си далеч от това място, да седнеш сама и определиш чувствата си, да разплетеш кълбото емоции на Сам от своите собствени, да се освободиш от странната любов на Сам към онази жена и от това обсебващо те чувство на загуба и самота.

Но не можеш да напуснеш още виртуалната памет. Още не. Трябва отново да преминеш край островите и видиш какво друго те чака сред удавените спомени.

И тогава дочуваш познат звук. Тъпото стържене на рибарска макара. Вдигаш очи и пак виждаш малкото момче. Осъзнаваш, че този мост е друг, но той пак навива влакното. Кое е това дете, това улично хлапе с рибарска въдица? И какво означава той за Сам? Внезапно се чува плисък и неговият улов цепи водата.

Накрая! Навеждаш се над ръба, за да видиш какво е хванал, и с погнуса отскачаш, когато различаваш, че е отрязана ръка, хваната с кукичката през палеца. Тя капе и се гърчи, докато хлапето я навива по-високо и хваща влакното, за да я откачи.

Какво крие този образ? Виждаш го за трети път — веднъж в реалния свят и два пъти във виртуалната памет. Какво се опитва да ти каже Сам — ако изобщо се опитва да ти каже нещо?

Наблюдаваш в безмълвно очакване той да разпознае улова си и да го хвърли долу. Но очите му светват, когато грабва ръката и я поставя върху перилата. С едно плавно движение той я откъсва от кукичката, вдига я към устата си и забива зъби в месестата част на китката.

— Не! — крещиш, но той не ти обръща внимание и продължава да разкъсва с блестящите си остри зъби ръката.

Призлява ти и се извъръщаш. Сега повече от всякога искаш да напуснеш това място, но отпред е последният мост. Няма и помен от Чеширския опосум. Минаваш последния завой и си в открити води. Проследяваш хоризонта, но не виждаш признаци на живот. Няма проблясък от възли на паметта, хванати за повърхността на това черно и мазно море.

Този свят е всичко друго, но не и мъртъв.

Това ли е всичко — споменът от Венеция? Трябва да има още нещо в тази огромна мокра пустиня от един-единствен възел на паметта. Но дори да има още, този толкова те е изтощил, че нямаш желание да продължаваш.

И защо точно този конкретен спомен? Има ли нещо общо с факта, че го дискутира с психиатърката на Саманта, малко преди да навлезеш въз виртуалната памет? Ти оформяш ли по някакъв начин виртуалната памет? Не я ли програмираш? Дали остатъчното подсъзнание на Сам откликва някак си на твоето съзнание при навлизане в паметта?

Или е просто съвпадение?

Проклети въпроси!

Боже, иска ти се да не си прощъпалникът на тази наука. Ако само можеше...

Внезапно лодката се залюлява, когато нещо остъргва кила ѝ. Скала? Риф? Плитчина ли е това?

Още едно простъргване. Не е скала. Твърде меко е за това. Почти... като кожа. Гондолата бе устойчива, но сега се клати върху водата.

Със или без бутон *Exit*, не ти се иска да попаднеш вътре.

И тогава плисък се чува откъм пристанището. Завихряш се. Нещо черно и лъскаво е пробило повърхността. За миг проблясва на лунната светлина и после изчезва, оставяйки само разбунени вълнички.

Потръпваш. Предполагаш, че това е за да ти подсказе, че водите не са мъртви. Има някаква форма на живот, но не можеш да преодолееш тръпките на страха, като не знаеш какъв вид живот се движи под теб.

Но ти се отправяш към острова, откъдето започна твоето пътуване без други стържения и плисъци.

Влизаш отново в галерията и тя много прилича на предишната, с изключение на факта, че лъвът с огнената грива се е върнал в гондолата си. И платното върху статива има още детайли върху дърветата. Три стъпки напред, две назад.

Чувстваш как по вените ти се процежда депресия. Твое усещане ли е, или на Сам? Може да е и на двете. Наистина е безнадеждно. Разрухата на това ниво е по-силна от тази горе. Как ще научиш нещо тук, когато всичко е удавено?

— По дяволите! — казваш само, за да чуеш гласа си.

Преди чувството да те е обсебило, натискаш бутона *Exit* и се измъкваш навън.

Хората не бива да сравняват паметта с видеокамера. Няма как даден спомен да е обективен запис на съответното събитие. Споменът е едно продължение на възприятието и се съхранява като резултат от възприятиен анализ. Той е оцветен от нашите чувства за съответното събитие, от емоционалното ни състояние и, по дяволите, вероятно и от нивото на кръвната ни захар в този момент!

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули свали шлемофона и погледна към мястото, където пред монитора седяха Итън и Алма.

Итън се изправи и изтри ръце в бедрата си.

— Чувствам се много неудобно — каза той. — Много. Наистина, не искам да навлизам толкова дълбоко в интимния живот на Саманта. Никога не съм осъзнавал всичко, през което е преминала. Аз...

Не намери думи.

Джули го разбра. Тя също започваше да оценява дълбочината на страданието на сестра си, но фактът, че Сам бе напълно отговорна за всички бъркотии, които си създаваше, оставаше неизменен. Въпросът беше — защо ги създаваше? Какви бяха тези демони, които я въвличаха в подобни ситуации?

Демони... и Джули си спомни демона в картината на Брьогел.

Джули бързо прекъсна връзката с доктор С. и тогава забеляза, че Алма седи неподвижно пред монитора като хипнотизирана. Усещайки погледа на Джули, тя разтърси глава.

— Аз... аз нямам думи. Това е най-феноменалното... най-революционното...

Джули знаеше всичко това. Искаше Алма да й каже нещо, което не знае.

— Но ти научи ли нещо? — попита тя.

Алма енергично кимна:

— О, да. Твоята сестра винаги беше много неясна относно някои детайли. Сега зная съвсем точно какво се е случило. Искам да кажа, аз — го видях.

— Не бъди толкова уверена — отбеляза Джули. — Научих се никога да не приемам това, което виждам, като обективната истина. Това е възприятието на Сам за реалността. То е нюансирано от нейните страхове, сънища, фантазии...

— Осъзнавам това — каза Алма. — И такава е моето мнение. Това може да не е случилото се в действителност, но така си го спомня

Сам, така го чувства тя — а за един психиатър това е винаги много по-важно от обективната истина.

Джули кимна окуражена. Няма съмнение, че Алма бе съпричастна. Но можеше ли да помогне?

— Какво мислиш? За цялата тази вода? Постизтребление на първо ниво, следпотопен период на второто. Това има ли значение?

Алма потърка брадичката си.

— Водата винаги е една мистерия. Никога не знаеш какво се спотайва под повърхността.

Е, благодаря за това „ново“ прозрение — помисли си Джули.

— А какво ще кажеш за татко като вампир и плаващия Христос?

— Образност на кръвта вероятно.

— А отрязаната ръка?

— Е, това вече е тревожно. Гротескно и съвсем не на място.

— Но аз не я виждам за първи път. — И Джули разказа на Алма за опосума, който гложга ръката на първо ниво, и за бащата, който разрязва ръка за своето семейство в картината, която откри в студиото на Сам. — Ако я бях видяла само веднъж, можех да я отмина. Но тази тема се повтаря отново и отново. Трябва да е нещо важно.

— Да — бавно пророни Алма, като се облегна и притвори очи. — Очевидно е много важна. Ръката е мощна като образност — Ръката на съдбата, Ръката на смъртта... ние се ръкуваме, докосваме се един друг, но във всеки един пример при Сам, някой я поглъща лакомо. Не знам. — Тя отвори очи и се овладя. — Да гризеш ръката, *да гризеш ръката, която те храни!*

Джули почувства хлад. Алма се доближаваше до истината, но Джули усети, че не разполага с пълната информация. Тя вдигна очи и видя Итън да се взира в празното пространство с гнусливо изражение. Канибалистичните подробности явно го бяха потресли.

— Мисля, че почти го каза — обади се Джули. — Но какво може да означава?

— Не зная — отвърна Алма. — Искам да прегледам касетите на другите ти експерименти, преди да се опитам да намеря отговор.

— Честна си. Кога ще разполагаш с време?

— Какво ще кажеш да го направя веднага? Абсолютно съм омагьосана от чудесата на твоето оборудване. Няма да мога да мигна тази нощ, докато чакам утрото, за да ги видя.

— Великолепно. Ще сваля касетите долу и ще ги пусна на видеокасетофона в хола. Така ще те оставя сама с твоята пациентка.

— Едва чакам.

Итън вече беше гледал първата касета и не искаше да я види отново. Така се чувстваше и Джули след двете изтощителни пътувания във виртуалната памет този ден.

Те оставиха Алма в транс пред екрана на огромния телевизор в хола и се върнаха във всекидневната.

Докато Итън ѝ наливаше още портвайн, Джули го попита:

— Има ли нещо останало от работата на баща ми, освен публикуваните статии?

— Боя се, че не. Огънят погълна къщата до основи.

— Но той нямаше ли офис някъде другаде?

— Една година до пожара той работеше за „ГЕМ — Фарма“ като психофармаколог. В големия отдел за изследване и развитие на компанията, в края на шестдесетте, разработваха нов антидепресант. Познанията на Натан относно химията на мозъка направиха от него ценен специалист. Но той питаеше по-голям интерес към чисто научните изследвания. Изправи се пред борда на директорите на „ГЕМ“ и предложи да продължи с известен брой нови разработки, в допълнение към антидепресантите.

Интересът на Джули внезапно се покачи.

— Какви бяха те? Какво изследваше той?

Итън сви рамене.

— Не зная. Той много рядко говореше за работата си, мислеше, че това ще отегчи всеки друг, освен него. Както вероятно се досещаш, тези от борда видяха много малък или почти никакъв комерсиален потенциал в неговите предложения и му отказаха. Той остана известно време в компанията, но накрая научните му изследвания по неговия проект, както и тестванията за отдела го изтощиха и той не можеше вече да се справи. Напусна и започна да търси дотации за своята научна работа. Боя се, че нямаше голям късмет. И така всичките му книжа и журнали по проекта бяха вкъщи. Всички изгоряха. Там в пожара. Той преследваше една мечта. Не зная каква бе тя, но никога не успя да я осъществи.

Сърцето на Джули се сви за човека, който едва си спомняше. Усещаше родство с него, което се простираше отвъд кръвната връзка. Ами ако и тя не се беше хванала с доктор Мордекай Сийгъл? Можеше да потъне в някаква, тъпа до смърт, изследователска дейност, да бъде отегчена и раздразнена до болка от изпречилите се на пътя ѝ „стени“. Сигурно щеше да обмисля своето напускане и издирване на дотации за изследователската си дейност... точно като баща си.

— Горкият татко — пророни тя. — Ще ми се да имах някаква представа върху какво е работил. — Засмя се тъжно. — Можеше да открия начин да я завърша.

Тя вдигна очи и улови втренчения в нея поглед на Итън. За миг ѝ се стори, че вижда сълзи в очите му.

— Каква чудесна мисъл! — каза той. — Какъв любящ жест щеше да е това, ако беше възможно! Но кой знае? Може би наистина продължаваш неговата работа, без дори да го съзнаваш.

— Е, това вече е поличба!

Итън вдигна чаша:

— За мечтата на Натан — каквато и да е била!

Джули също вдигна своята и отпи. Постояха в мълчание, като се наслаждаваха на момента на единение с някого, отишъл си отдавна, но скъп и за двамата.

После Итън се обърна и си взе пура.

— Мисля да се поразходя малко из градините — каза Джули, докато той започна да припалва пурата си и да замърсява въздуха с облаци дим. — Ще подишам свеж въздух.

— Там е тъмно. Бъди предпазлива.

— Зная наизуст всички пътечки. Мога да премина по тях със затворени очи — освен ако не си променил околността.

Той се усмихна.

— Няма промени. Всичко е както преди.

Джули грабна спортното си яке от килера в антрето и мина през входната врата на стълбите.

Беше хладно и мракът ѝ напомни оголената тъмнина вътре в Сам.

Докато очите ѝ привикнат с нощта, тя видя само няколко познати ѝ съзвездия — Орион, Плеядите, Голямата мечка. Тези стари приятели ѝ внушиха увереност.

Тя пое дълбоко чистия морски въздух и бавно го изпусна навън. Бяха придошли облаци и бяха скрили останалите звезди, а от водата се носеше лека мъгла. Скоро тук ще настане порой.

Това вече повече му приляга, помисли си тя. Сега, наистина, се връщаме в типичното английско време.

Тя зави надясно през алеята за коли и тръгна по лъкатушната пътека, която се спускаше към градините покрай окосените морави. Мина покрай редицата дървета, ограждащи имението и излезе отвъд границите му. Дочу блисъка на Северно море в основата на скалата и вятърът вкочани лицето ѝ.

Стана ѝ студено и тя се загърна по-плътно с якето. Скоро спря до оградата покрай скалистия ръб.

Макар че скалите бяха на доста голямо разстояние от къщата, Итън се боеше, че някоя от тях двете — по-вероятният кандидат беше Сам — ще падне върху назъбените канари долу в тридесетметровата пропаст и постави ограда, още щом се нанесоха.

Джули се облегна на една от подпорите и усети как тя поддава под тежестта ѝ. Очевидно Итън бе оставил оградата да изгние. Нямаше смисъл да я поддържа вече. Спомни си как се промъкваша тук със Сам, дирейки вкаменелости сред скалите. Предполагаше се, че те са пълни с тях. Веднъж намериха останките на праисторическа папрат, вдълбана в скална плоча, а друг път — спирален амонит, който тя съхраняваше години наред. Зачуди се, къде ли е сега? Усмихна се — сигурно в кабинета на Итън.

Взираше се в мрака, вслушваше се в блисъка на вълните по скалите, остави вятъра да прокарва пръсти в косата ѝ, но внезапно усети неясно предчувствие, че не е сама.

Обърна се, но не видя никого. Успя да различи избуялата висока трева и стръковете изтравниче, светлините на къщата през дърветата, но не видя ничий силует.

И без това бе останала дълго тук.

Отправи се обратно към имението като следваше останените от нея следи по пътеката, докато стигна градините в ниското. Застанала най-горе на ръба на дълбоката падина с форма на купа, тя се опита да си спомни как ѝ изглеждаха градините, когато със Сам играеха тук. А те бяха играли. По време на примирие приличаха на всички други сестри — смееха се, шегуваха се и играеха на гатанки с кукли и

играчки. Тук беше тяхното специално място, където споделяха тайните си и се криеха от чичо си. Тук изяждаха сладкишите, откраднати от кухнята, когато успяваха да издебнат готвачката да не ги види.

Но периодите на примирие ставаха все по-кратки, а битките — по-дълги и свирепи и градините се превърнаха във военна зона, окупирана единствено от моментния победител.

И накрая станаха единственото убежище на Сам. Тук тя рисуваше и измисляше да върши какви ли не неща.

Какъв срам, помисли си Джули. Можехме да си останем приятелки... само ако Сам беше по-различна. И — вероятно — ако аз се бях научила да бъда по-опрощаваща... Проблемът е, че все още не знам как да го направя.

Тя слезе по стълбите към центъра на градините в ниското. Положи ръка върху мраморния постамент на слънчевия часовник, който беше „дом“ в игрите им на гоненица.

Джули дочу зад себе си някакво стържене. Обърна се, но не видя никакво движение в мрака. Може би само някое сухо листо бе отвяно по плочника на пътеката.

Но докато обикаляше около постамента и прокарваше пръст по стрелката на слънчевия часовник, тя зърна някакво раздвижване отдясно, нещо, което бе различно от клонче под повея на вятъра. Тя застина и се вторачи, но не установи нищо необичайно.

Време беше да се връща в къщата. Сигурно въображението ѝ се развинти от последното навлизане във виртуалната памет на Сам или пък имаше някой друг в потъналите градини на Оукууд. Която и да бе причината, искаше вече да се маха оттук.

Тя се извърна и забърза по стълбите.

Не бе стигнала до третото стъпало, когато някой я сграбчи отзад. Ръка в кожена ръкавица притисна устата ѝ и задуши вика на ужас. И в същото време нечии силни ръце я повдигнаха от земята.

Джули риташе и се съпротивляваше неистово и отчаяно. Блъсна с лакът назад, но без резултат. Сърцето ѝ лудешки препускаше, а дъхът ѝ свистеше през ноздрите, докато се бореше за повече въздух. Видения на изнасилване и убийства, спомени за участта на бегачите в Сентръл парк проблясваха в ума ѝ и подклаждаха ужаса ѝ.

Но тук — в Оукууд? Безумие!

И тогава до ухото ѝ се долепиха устни и някакъв глас прошепна:

— Ш-ш-т, скъпа, успокой се. За нищо на света няма да те нараня. Имам нужда от помощта ти...

Този глас, този акцент, о, боже, тя вече знаеше кой е!

— Сега чуваш ли ме? — все още шепнейки каза той. — Разбираш ли? Съжалявам, че те изплаших така, но не биваше да крещиш и вдигаш шум. Аз съм приятел на Сами. Разбираш ли? Приятел... и имам нещо да ти казвам.

Натискът върху устата ѝ отслабна.

— Ако обещаеш да не викаш, ще те пусна и ще разговаряме като нормални хора. Обещавах ли?

Ами ако не обещаая?

Джули спря да се съпротивлява. Нямахше голям избор. Той беше много по-силен от нея. А и ако продължава да се бори, какво ще направи той? Ако я пусне, можеше да успее да се измъкне и да вика за помощ, да направи нещо.

Тя кимна и той я пусна. Джули се закашля и всмукна няколко глътки въздух, после се обърна с лице към него. Той беше целият в черно — от плетената шапка до обувките, лицето му представляваше неясно бледо петно на две стъпки от нея. Отвращаваше се от него! Тя замахна с юмрук към лицето му, но той с лекота я блокира.

— О-хо! С дясна ръка! Сестра ти е левачка.

— Копеле такова!

Тя замахна отново, но този път той хвана китката ѝ още във въздуха.

— Стига, сладурче. Без такива! — Той явно се забавляваше и това никак не ѝ се понрави. — Ти обеща.

Щеше ѝ се да е напреднала повече в уроците по таекуондо. Тя отскубна ръката си и просъска:

— Обещах да *не* викам!

— Това го спази. Но нямам време да преговаряме. Тук съм, за да те попитам за Сами — и да те предупредя за чичо ти.

— И какво има да казва за чичо ми Лиам О'Донъл?

Това го завари неподготвен. Главата му отскочи назад, като че ли ударът ѝ отпреди малко най-сетне го стигна.

— Какво те кара да мислиш, че съм този човек?

— Сам ми каза.

Той я сграбчи за ръцете и едва не я повдигна от земята.

— Сами! Боже, тя събуди ли се? Дойде ли на себе си?

Джули не можа да установи със сигурност дали възбуденият му шепот беше дрезгав от паника, или от радост. Но не това я притесняваше най-много. Усети как неволно откликва на неговото докосване. Топлината на пръстите му премина в нея през ръкавиците, разля се по ръцете ѝ, в гърдите, по-надолу...

— Не — успя да пророни тя. — Все още е в безсъзнание.

— О!

Той я пусна и се извърна.

Топлината се отдръпна. Благодаря на Бога, помисли си Джули. Имаше нужда от цялата си съобразителност, за да се справи с този мъж. Но този отклик — дали беше остатък от Сам, или неин собствен? В края на краищата, тя по някакъв начин бе изпитала най-интимни преживявания с Лиам...

Той отново извърна лице към нея.

— Но ти каза...

— Знаех това отпреди. Зная повече, отколкото можеш да си представиш. Зная също, че Сам мисли, че нашият чичо крие нещо в кабинета си, но то не е нищо лошо...

Лицето на Лиам като че изчезна за миг, когато той прокара ръка по него.

— Не разбирам. Тя ли ти се обади? Тя ми е разказвала за теб. Не умираше от обич една към друга.

— Тя ми каза. Но това няма значение. А сега ми кажи — ти ли изпрати онези рози?

Той се поколеба и отвърна:

— Да.

— Защо?

— Ако си осведомена, значи знаеш, че я обичам.

— Нищо такова не знам. Само ти го знаеш. Ами бележката: „Не се притеснявай. Няма да им позволя да те наранят“? Защо изпрати такава заплаха?

— Не е заплаха! А само обещание. И предупреждение. Проклет да съм, ако зная какво правехте с нея, с всички онези измишльотини, които внесохте в стаята ѝ! Тя ми приличаше на бедна лабораторна мишка!

— Значи *ти* си бил онзи нарушител, който обикаляше санаториума?

— Да. И тук също съм нарушител. Особено сега, когато докарахте онази кучка, дете бърка в главите на хората. Сами не ѝ се доверяваше. Затова не можеш да очакваш от мен да спра, преди Сами да се оправи.

— Това ли искаш наистина?

— А какво друго бих могъл да искам?

— Моят чичо е разкрил всичко за теб. И той счита, че вероятно ти си предизвикал тази кома. Може би тя знае неща за теб... и ти изобщо не искаш тя „да се оправи“. И май бродиш наоколо за да узнаеш пръв, дали и кога ще се оправи.

Изненадана от собствената си настойчивост, Джули отстъпи назад, несигурна как ще реагира той. Боеше се. Лиам беше едър и силен мъж. И дори да извикаше за помощ, съмняваше се дали щеше да я чуе някой от къщата.

— Ти може да си ѝ близначка — яростно каза той, като размахваше юмрук в лицето ѝ, — но нямаш и наполовина нейното сърце, нито пък една стотна от душата ѝ. — Той отпусна ръка. — Имаш обаче нейната смелост... след като ме обвиняваш, че ще ѝ навредя. Боже, само ако беше мъж!

Джули отстъпи.

— Окей, може и да е някой, за когото работиш сега. Някой, който иска да я отстрани от пътя си.

— Аз не работя за никого. Нещо като наемник съм, сключвам независими договори.

— Да. Внос и износ. Добре. — Тя си пое дъх. — Зная, че си член на ИРА.

— О-хо! И кой проклетник, по дяволите, казва това?

— Моят чичо каза, че Скотланд Ярд те издирват. Истина ли е?

— Вярваш ли на всичко, което чуеш?

Джули стисна челюсти.

— А ти трябва ли да отговаряш на всеки въпрос с друг въпрос?

— Тогава какво те кара да мислиш, че върша такива неща?

Дори в мрака Джули зърна блясъка на усмивката му и бе принудена сама да се усмихне, макар и да положи усилия да го скрие.

Истински чаровник беше този мъж! Едър, силен... но чаровен. По-добре да внимаваш с него.

И тогава усмивката му се стопи.

— Ако бях на твое място, щях да разследвам чичо си — каза той. — Щом Сами каза, че той крие нещо, по дяволите, той наистина го крие! Тя каза, че той крие всичките книжа на баща ви някъде.

Джули усети как я обзема хлад. Дали не дойде отвътре?

— Почакай. Не, спри се! Това е погрешно. Всичко, което притежаваше баща ми, изгоря в пожара.

— А, сигурно така са ти казали. Но Сами не вярваше на това. Тя каза...

— Джулия! Там ли си още? Джу-лия!

Джули се сепна. Гласът на Итън — викаше я от посоката на къщата. Можеше да дойде тук само за минути.

Гласът му звучеше вече по-близо:

— Джулия, къде си?

Тя се обърна към Лиам, но край нея нямаше никой. Обходи с очи мрака, но той беше изчезнал. Потресена, тя се загърна с якето и забърза нагоре по раменните стъпала. В целия този епизод имаше нещо нереално. Трябваше да направи проверка дали не се намира отново във виртуалната памет на Сам.

— Идвам, Итън!

Когато стигна горе, той вече идваше към нея откъм алеята за коли.

— Градините — каза той. — Трябваше да се сетя. Какво правеше там?

— Отдадох се на спомени.

— На висок глас? Стори ми се, че чух гласа ти.

Трябваше ли да му каже за Лиам? По дяволите, тя мразеше тайните! Ами ако Сам беше права за книжата на татко? Ако не бяха изгорели? Защо Итън ще ги крие? Винаги бе толкова свръхзагрижен! Имаше ли нещо в тези книжа? Някаква тайна за баща им?

Само се чуй, каза си тя наум, вярваш на думите на известен терорист и на Сам — образец на трезв разум и рационалност!

Но ако все пак за всеки случай...

— Понякога си мисля на глас — отвърна тя. — Едно от преимуществата да живееш сам.

— Да влизаме вътре — каза Итън. — Алма се безпокои, че липсва някакъв запис.

Тя го последва в затъмнения хол, където върху голям екран прожектираха записа на тазвечерния експеримент. Наближаваше края, защото перспективата беше от галерията на долното ниво и картината с лъва в гондолата. После се прехвърли върху недовършената картина върху статива. И преля в черно.

Алма се сепна, когато Итън включи осветлението.

— О! Не знаех, че сте тук! Бях толкова погълната!

— Някакви прозрения? — попита Джули.

Алма се надигна от мястото си и се обърна към нея. Държеше жълт бележник, целия в драскулки.

— Нищо, което да ми изскочи наготово, но има нещо тук — много неща. Трябва ми просто време и повече наблюдения, за да направя изводите. А ти не каза ли, че си навлизола два пъти днес в паметта на Сам? Явно липсва предният запис.

— Това е, защото няма такъв. Моя е вината — забравих да включа видеокасетофона този следобед.

Май печеля много точки в категорията „измама“, помисли си Джули.

— О, много лошо. Какво си спомняш?

Алма ожесточено записваше, докато Джули правеше описание на светещата матрьошка, на кавгата между нейните родители. Разказа ѝ за Сам и Лиам и за техния любовен акт, но не спомена подозренията на Сам относно чичо им.

— Много добре — отбеляза Алма като надраска и последната си бележка. — *Много* добре. Докато това е още прясно в ума ми, искам отново да прегледам записите.

— Тази нощ?

— Да. Веднага. — Очите ѝ светеха, изглеждаха почти трескави. — Наистина вярвам, че Саманта се опитва да ни каже нещо.

Джули познаваше този поглед. Беше го виждала и преди... всеки път, когато демонстрираше виртуалната памет. Доктор Алма Евънс беше вече спечелена за каузата.

— Наистина ли считаш това за възможно? — попита Итън. — Как би могло да има нещо останало...?

Алма кимна.

— Нейното съзнание е в колапс — масиран токов удар, последван от прекъсване на храненето, е вероятно най-добрият аналог за това, което се е случило. Но нейното подсъзнание може още да е активно.

— Може ли? — попита Итън.

— Е, не знаем със сигурност. Не знаем толкова много неща със сигурност за подсъзнанието, въобще. Знаем, че то приютава спомени и функции, които съществуват, независимо от съзнанието. Обичаите, например, всичките ни навици, всичките ни рутинни дейности съществуват там. Да вземем за пример гризането на нокти. Ти не си казваш: „Дай сега да загризя нокътя на левия си безименен пръст“. Обаче ако имаш този лош навик да си гризеш ноктите, ще се усетиш как несъзнателно го правиш дори и да не го искаш, дори и ако съзнателно се опитваш да го прекратиш. И нещо повече — подсъзнанието знае неща, които не са известни на съзнателния разум — то съхранява някои ненужни подробности, които съзнанието изхвърля. Може да прави интуитивни прозрения, които съзнанието не смее.

— Но подсъзнанието не е толкова организирано колкото съзнанието — добави Джули.

— Точно така! — възкликна Алма. — То е неправолнейно, нелогично, безсловесно и вродено, символично. В това е проблемът. Тези зачатъчни спомени, които наблюдаваме, изглеждат произволни в своята същност...

— Как можем да сме сигурни, че не са произволни? — прекъсна я Итън.

— Не можем. Но ако подсъзнанието е активирано, ако то усеща присъствието на своята близачка и се опитва да комуникира, тогава няма как да не стигнем накрая до един модел.

— Колко дълго ще е това „накрая“? — попита той.

Алма поклати глава.

— Това вече не знам.

Джули не искаше никого да разочарова, но трябваше да се намеси.

— „Накрая“ не бива да стане след много време, тъй като не разполагаме с цяла вечност. Лишено от стимулите и взаимодействието със съзнанието, подсъзнанието също става инертно. И точно това ме

тревожи на по-долното ниво — ние видяхме само един активен възел на паметта, но Венеция е очевидно критична точка в живота на Сам. Остатъкът от нивото обаче изглежда мъртъв и потънал. Мисля, че това е злокобен признак. И ако не открия нещо друго там утре... е, тогава мисля, че ще имаме истински неприятности.

Итън въздъхна и извърна очи.

— Искаш да кажеш, че състоянието ѝ се влошава?

— Възлите на паметта си отиват, изчезват... Това е несъмнено.

Алма сграбчи ръката ѝ.

— Тогава нямаме време за губене. Всяка минута има значение. Искам да превъртя тези касети и да ги видя пак незабавно.

— Ще има ли полза? — попита Итън.

— Кой може да каже? — Алма внезапно се превърна в огнено кълбо. — Но ако някой може да намери обяснение, то това съм аз. Мисля, че без скромност мога да кажа, че познавам психиката на Сам по-добре и от двама ви.

Тук си права, помисли си Джули.

— Но искам и двамата да сте тук. Ще имам нужда да ме осведомявате за някои детайли от миналото, така че да мога да отделя фактите от фантазиите.

— Не знам... — понечи да каже нещо Итън.

Алма докосна ръката му.

— Моля те, Итън. Заради Саманта.

Той въздъхна.

— Добре. Но наистина не виждам как ще помогне това.

— А аз виждам. Наистина. — Алма се огледа. — А сега... къде е първата касета?

Джули тъкмо щеше да си ляга, когато дочу тихо почукване по вратата. Тя отвори и видя прислужницата.

— Телефонен разговор, госпожице. От Ню Йорк. Някой си доктор Сийгъл.

Доктор С.? Тревожни мисли минаваха през главата ѝ, докато бързаше към долния етаж. Защо му е да се обажда сега? Тя погледна през прозорците, когато влезе във всекидневната. Можеше ли Лиам да я наблюдава отвън?

Тя потръпна и взе телефона.

— Джули — започна Сийгъл без предисловия. — Господин Брухмайер е толкова възторжен от проекта, че е дал нареждания на Борда да придвижат бързо нашата оферта. Знаеш какво значи това, нали?

— Искаш да се връщам.

— Веднага щом се освободиш. Не ми се ще да те препирам. Зная, че аз те поощрих да бъдеш със семейството си. Можем още малко без теб, но те искам тук до няколко дни.

— След няколко дни?

Да остави Сам? Странно... преди две седмици нищо на света не означаваше повече за нея от дотациите на Брухмайер. А сега нещата се променяха? Все още я интересуваха проекта — и то много — но той вече не беше единственото, което имаше значение за нея.

— Е — продължи той. — Веднага щом е възможно.

— Окей. Ще ти се обадя.

Те обсъдиха няколко детайла по офертата и си пожелаха лека нощ.

Джули тръгна нагоре. *Какво става с мен? Защо не съм толкова запалена от бързото придвижване на проекта?*

Стигна на горната площадка и зърна нещо бяло в края на коридора. Обърна се навреме да види Алма в небрежно облекло да се промъква в спалнята на Итън.

Предполагам, че не е тук само заради сестра ми, помисли Джули.

Квантово съзнание. Разни теоретици и най-изтъкнатият сред тях — Роджър Пенроуз, се опитват да съотнесат квантовата механика към теорията за съзнанието и сочат микротубулите на мозъчните клетки като корен на съзнанието. Вибрациите, преминаващи през тези микротубули, изолирани по начин — да не провокират единично състояние, съставят шифровката на съзнанието. Аз не съм съгласна с това... поне все още не.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули се събуди късно с размътена глава. Отвори очи и рязко се изправи в леглото като разпозна стаята от детските си години. За миг се почувства изплашена и дезориентирана, но се сети, че е в Оукууд.

За миг все едно че отново бе малко момиченце.

Забавно бе как това я изплаши.

Вчерашният ден бе дълъг и изтощителен — пристигането тук, две навлизания във виртуалната памет на Сам, оставането до късно през нощта и преглеждането на касетите заедно с Алма. Твърде много.

И срещата ѝ с Лиам. Би трябвало да е изплашена, че той броди в имението през нощта, но не беше. Не усети той да излъчва заплахата. Но явно така се бе чувствала и Сам и виж какво стана с нея.

Може би ще трябва да разкаже всичко на Итън тази сутрин.

И да му спомене съмненията на Лиам за това, че чичо ѝ крие книгата на татко, онези, за които се предполага, че са изгорели в пожара.

Вероятно всичко това бяха глупости... пълни глупости.

А какво ще кажеш тогава за заключението шкаф в кабинета на Итън?

Джули придърпа възглавница върху лицето си, за да блокира утринната светлина. Би ѝ се искало също толкова лесно да блокира и реалността. Обаждането на доктор Сийгъл снощи — той я викаше обратно в Ню Йорк, докато част от нея искаше да остане тук.

И Алма, която се промъква в стаята на Итън. Боже! Всичко беше толкова сложно!

Тя отхвърли възглавницата и завивките и се изтърколи от леглото. Едно нещо знаеше със сигурност — рано този следобед, веднага щом доктор С. е на линия в Ню Йорк, тя ще влезе отново в паметта на Сам. И ще се надява да намери нов достъпен спомен.

Не беше толкова сигурна за нещо друго.

Какво да прави с видеозаписа от предния следобед? Да го покаже ли на Алма? Жената посвещаваше толкова време и усилия да реши мистерията в паметта на Сам, беше ли правилно да не ѝ предостави

парченце от мозайката? Алма познаваше вътрешните процеси у Сам. Дали Джули вредеше по някакъв начин на Сам като криеше този запис?

Все още мислейки върху това, тя се отправи към банята.

Докато се обличаше и подготвяше за закуска, Джули взе решение — заради доброто на Сам трябваше да остави Алма да види записа от вчерашния следобед.

Щеше да съчини някаква история как си е помислила, че видеото е изключено, а то не било. Нямаше значение колко тъпо ще прозвучи — Алма щеше да се пръсне от радост, че ще види записа, и нямаше да задава много въпроси.

Но се чудеше дали има някакъв начин да спести на Итън думите „Моят чичо крие нещо“.

Итън тъкмо привършваше закуската си, когато Джули влезе в трапезарията. Алма не се виждаше никъде.

— Съжалявам, че не те дочаках — каза Итън като погледна часовника си и отпи последната глътка кафе, — но искам да хвана един от редовните полети от Лийдс за Лондон.

— Нещо медицинско?

— Юридическо по-скоро. По отношение на попечителството, фонда, процедурата за дългосрочно лечение на Саманта. Ще прекарам по-голямата част от деня с юристи.

— Съжалявам да го чуя.

Усмивката му беше вяла.

— Не колкото аз. — Той я потупа по рамото и я целуна по темето. — Имаш ли нужда от нещо, което да ти донеса от Лондон? Мога да накарам някой да го уреди, докато съм с адвокатите.

— Благодаря, нямам нужда от нищо.

— Горе главата тогава — каза той. — Ще се видим на вечеря. И се грижи добре за Сам, докато ме няма.

— Добре.

Готвачката ѝ поднесе бъркани яйца и малки топли хлебчета с масло. Джули отказа пушената риба. Тъкмо бе заровила вилица в яйцата, когато пристигна Алма. Изглеждаше по-изтощена и стара от предната вечер.

— Боже, не можах да мигна! — възкликна Алма, докато готвачката пълнеше чинията ѝ с грамада от яйца, наденички, риба и картофи.

Джули не можа да устои на забележката.

— Така ли? Каквото и да те е държало будна, явно не ти е отнело апетита.

— Да, за бога! Направо умирам от глад. Умът ми не можа да се откъсне от онези касети снощи. Отново и отново... не можах да се спра.

— Стигна ли донякъде?

— Да! — разтърси яростно глава Алма. Посочи челото си. — Но ми трябва още „фураж“ за мелене. Кога ще навлезеш отново?

— Този следобед.

— Добре. Дотогава ще мога отново да прегледам записите.

— Ами твоята практика? Нямах ли и други пациенти?

— Напоследък доста я ограничих и си взех един съдружник, който поема всичко през тази седмица. Макар че до понеделник трябва да се върна в Лондон.

— Имаш ли семейство там? — Джули не искаше да прозвучи като любопитство, но... — Съпруг?

— Разведена съм. Имам само Джек, сина ми. Той е адвокат. Много е добър. Ако дойдеш в Лондон някога, може да ви запозная.

Джули се усмихна и реши да смени темата. Тъкмо щеше да осведоми Алма за мистериозното откриване на вчерашната касета, когато чу гумите на колата на Итън да стържат по алеята на път за летището.

И внезапно ѝ хрумна една идея. Итън щеше да е в Лондон през по-голямата част от деня. Имаше на разположение цялата сутрин, за да надзърне в кабинета му.

Може би трябва да задържи още малко даването на онази касета. Само мъничко.

Към десет часа Алма се беше вече закрепостила в хола, със затворена врата и дръпнати завеси. Гледаше касетите.

С изключение на Сам и сестрата, Джули имаше на разположение целия втори етаж. Тя отиде право в кабинета, затвори вратата зад себе си, взе ключа от писалището на Итън и отвори огромния дъбов шкаф.

Отново я обзе усещането, че целият ѝ живот пробягва пред нея. Наградите от училище, грамотите, старите рисунки на Сам и скулптурите... всички те пробудиха странното чувство за вина. Последните думи на Итън още звучаха в ушите ѝ: *Погрижи се добре за Сам, докато ме няма.*

А какво правеше тя вместо това? Навираше си носа в личните му работи. Много хубаво...

Едно дръпване на дръжката на заключената кантонерка бе достатъчно, за да я убеди, че тревогата ѝ е преждевременна. Ако не откриеше нищо, тогава ще е виновна. Но ако Сам беше права и Итън криеше книгата на баща им, това вече беше друга история.

Тя погледна комбинацията от четири цифри. Числата сега бяха 9574. Искаше ѝ се кодът да беше буквен, а не цифров. Знаеше твърде добре от дните си на компютърно пиратство като тийнейджърка, че хората бяха много по-предвидими, когато избираха парола с думи вместо с цифри.

Опита с рождения ден на Итън: 12-1-41. Лесен за помнене, защото той винаги казваше, че е роден една седмица преди Пърл Харбър. Опита всички четирицифрени замени, които може да измисли, после пробва с още една нула преди единицата, дори постави, типично по британски, месеца на второ място. Нищо. Ключалката не поддаваше. Опита с разместване на цифрите на собствения си рожден ден. Със същия нулев резултат.

И тогава, без никакво предупреждение, дочу вратата на кабинета да се отваря зад нея.

Джули замръзна, уплаши се от вероятността да се обърне и озове лице в лице с Итън.

О, боже! Какво ще кажа?

Вратата се затвори отново и един познат отскоро глас каза:

— И кой е тук, заврял нос в личните книжа на чичо си?

Тя се извърна:

— Ти?

Лиам се ухили:

— Самият аз.

Беше облечен в дънки, маратонки и дебел бял пуловер. Искрящата усмивка и очите озаряваха лицето му. С платнената шапка, прихлупена върху дългата червена коса, той приличаше по-скоро на някой от градинарите.

— Как, за бога...?

— О, видях чичо ти да заминава и после забелязах, че готвачката се отправя към селото. Минах през задната врата. Зная, че сте в средата на нищото, но наистина имате нужда от по-добра охрана. — Той впери очи в стенния шкаф. — Я, виж това! Израснах в апартамент, по-малък от този шкаф.

Когато шокът отмина, яростта пламна в Джули.

— Махай се оттук! Махай се веднага или ще се обадя на полицията!

— Няма да направиш това и няма да се опитваш да ме удриш, надявам се. — Той присмехулно ѝ отдаде чест. — Защото си любопитна толкова, колкото и аз, нали? Сами ме помоли да погледна тук. Каза: „Ти можеш да го направиш, нали?“. Това беше последната ѝ молба, преди да се заключи в онази проклета стая и да не иска да вижда никого! Сега аз удовлетворявам молбата ѝ. — Той огледа кабинета. — И с какво разполагаме тук?

Яростта на Джули се изпари. Тя не се боеше от този човек. Той можеше лесно да отиде до стаята на Сам, ако иска, със същата лекота можеше да я нарани предната нощ. Тя си пое дъх — и прие факта, че той не представлява заплаха. Поне за момента.

Осъзна също, че Лиам е единственият човек, който може да ѝ разкаже за последните дни на Сам.

— Как се държеше тя през онази последна седмица? Каза ли дали се бои от някого?

— Тогава бедното момиче се боеше от собствената си сянка, но аз не знам защо. Мисля, че и тя не знаеше. Малко превъртя. Може и

повечко да е било. Всичко, което искаше, бе да работи върху онова платно. Не спеше, не се хранеше. Не позволи на никого да го зърне или да се приближи.

Той направи пауза.

— Сега като се замисля, мога да кажа, че тя се боеше от платното. Уплашена бе до смърт от него и в същото време не можеше да се откъсне. Има ли това някакъв смисъл?

Джули поклати глава.

— Никакъв.

Той направи отрицателен жест.

— Не съм съгласен.

— Но какво стана с тази картина?

Той се обърна към нея и пристъпи по-близо.

— Това е, което и аз искам да узная. Аз бях този, който я откри на пода точно пред статива. А той беше празен. Някой е бил там и е взел картината.

Джули го погледна право в очите.

— Итън мисли, че си ти. И честно казано, така мисля и аз.

Наистина ли? Не беше сигурна...

— Не съм аз. Кълна се в Бога.

— Кой тогава?

— Питай чичо си.

— Итън? Как можеш да кажеш това?

Лиам махна с ръка към изложените в шкафа предмети:

— Той се оказва най-страстният колекционер, от световен мащаб, на творбите на Сами.

Джули замълча за миг, зашеметена от намека. После отхвърли подозрението.

— Да, но ще забележиш, че е страстен колекционер и на сестрата на Сами.

— Е, тук печелиш точка. Макар и да е малко странно, не мислиш ли?

— Обсебване. Едва ли. Но Сам е права, че нашият чичо крие нещо. Но то се оказа толкова невинно. Просто един мемориал за нашата младост.

— Сигурна ли си, че това е всичко?

Той започна да дърпа чекмеджетата. Джули се почувства оскърбена, че го вижда как рови грубо из папките.

— Махни се оттам. Това не е твоя работа.

— Ако е засегната Сами, е моя работа. Както вече ти казах, тя ме изпрати тук казвайки... — Той прекъсна изречението си, докато се опитваше да отвори едно от чекмеджетата на заключената кантонерка: — И какво имаме тук? Заключено, нали?

— Опитвах се да пресметна комбинацията, когато ти нахлу тук.

Той се извърна ухилен.

— *Промъкнах* се, любов моя. Безшумно като котка. — Той се върна към заключения шкаф. — И какво мислиш, че той може да крие тук? Може би книгата на твоя баща?

— Казах ти — всички са унищожени в пожара.

— Така ли? Е, защо не отворим и се уверим в това? Каква комбинация пробва досега?

Тя му обясни замените в рождените дати на Итън и тяхната със Сам.

— Мисля си, че ако този шкаф съдържа книгата на твоя баща, защо да не опитаме с неговия рожден ден?

Тази идея поразя Джули, беше отлична, с изключение на една „подробност“. Една много смущаваща подробност.

— Аз... аз не знам рождения ден на баща ми.

Лиам рязко се извърна към нея.

— Ти не знаеш *какво*? Очакваш от мен да повярвам?

— Това е истината. Не зная също и на майка ми. Като се замисля сега — нито пък годишнината от сватбата им. Нямахме причина да ги знаем. Никога не сме имали празненства по случай рожден ден или честване на годишнина, никога не се е налагало да им купуваме подаръци. — Джули се ненавиждаше, че трябва да се обяснява на този човек, но в същото време се чувстваше заставена да го направи. — По дяволите, та ние бяхме само на пет години, когато умряха!

Разочарованието на Лиам ясно пролича.

— Добре тогава. Ами датата на тяхната смърт?

— Седми март, хиляда деветстотин седемдесет и втора.

— Знаеш датата на смъртта — измърмори Лиам, вперил очи в нея, — но не знаеш...

— Това беше денят, който промени нашия живот. — Тя го заобиколи и отиде до шкафа: — Да опитаме.

Тя нагласи числата 3-7-7-2 и дръпна дръжката.

Горното чекмедже изскочи.

Странно чувство присви вътрешностите ѝ — нещо като болка и погнуса. Итън беше използвал датата на смъртта на нейните родители като комбинация на ключалка. Не беше честно. Освен ако съдържанието не беше...

Тя разстла първите папки и прокара пръсти през хартиите вътре. Видя писмо, адресирано до Натан Гордън, доктор по физика и редове, които уточняваха: *Последно завещание*.

— Книжата на татко ви, прав ли съм? — попита Лиам.

Джули кимна, неспособна да говори.

Книжата на татко. Тук са били през цялото време. Итън ги е лъгал през всичките тези години. За бога, защо?

Чувстваше се така, сякаш рухва целият ѝ свят.

— Какво ти казах? — възбудено каза Лиам, който не забеляза вътрешния ѝ смут. — А сега не се ли радваш, че се отбих? Ако не бях аз, можеше цяла година да си въртиш разни числа.

Той посегна към отвореното чекмедже, но Джули го затръшна като едва не притисна пръстите му.

— Дръж си ръцете надалеч! Аз ще прегледам този шкаф и ако има нещо, което засяга Сам, мога — мога да ти позволя да го видиш.

— А сега почакай малко, миличка. Аз съм този, който...

— *Не!* — Яростта ѝ я изненада. Тя възнамеряваше да предпази тези книжа от Лиам О'Донъл и от всеки друг, който си пъха носа в живота на нейния баща. — Това е моя работа, чу ли? Или приемаш, или се махаш! Ясно ли е?

Очевидно възпрян от нейното избухване, той вдигна ръце с отворени длани в знак, че се предава.

— Добре, добре. Няма да се пъхам между лъвицата и нейните малки!

Джули дръпна отново чекмеджето и се върна към първата папка. Взе най-дебелия свитък, привързан със стар ластик, който се скъса като го дръпна. Отгоре лежеше „Последното завещание на Натан Гордън“. Под него — „Последното завещание на Лусинда Гордън“. И

накрая — застрахователни полици на Натан Гордън и Лусинда Гордън. Тя ги прелисти, огледа заглавията и някои от клаузите.

— Нещо важно? — попита Лиам.

Джули поклати глава.

— Просто завещания — каза тя, като ги пъхна обратно в папката.

При нужда можеше да ги прегледа подробно, макар че имаше твърде добра представа какво пишеше вътре — ако татко умре пръв, всичко наследява мама, и обратно. А когато умре и другият родител, всичко отива в попечителски фондове за децата. Но ако и двамата умрат едновременно, татко ще се счита за пръв, след него мама и всичко отново отива във фондовете.

Тя издърпа друг лист. Беше писмо до Натан Гордън с дата 28 ноември, 1970 — „Банк Америкард“ отхвърляше молбата му за увеличаване на кредитния лимит.

Странно. Защо ще му отказват?

Следващото писмо бе от държавната банка в Милбърн с дата 12 декември, 1971. Служителят в отдел „Заеми“ заявяваше, че ако татко не плати скоро вноските по ипотеката, банката ще бъде принудена да започне процедура по отнемане правото за възвръщане на ипотекирания имот.

Джули бе зашеметена. Отнемане правото на връщане? Нямаше представа, че татко е имал финансови затруднения. Как тогава им бе оставил толкова щедри попечителски фондове?

Издърпа друг лист. Този беше от Федералната асоциация на фармаколозите с дата 25 януари, 1966. Подписаният Джек Уинслоу, доктор по фармакология, информираше татко, че молбата му за одобряване на клиничните опити за тестване на определени неврохормони — подробно описани в клиническото приложение NF97674-02N, се отхвърля. Причината за това е липсата на достатъчно опити върху примати, преди да се прехвърлят за тестване върху хора.

— Какво става там, скъпа? — любопитства Лиам, надвесен над рамото ѝ. — Нещо съществено?

— Най-вече лоши новини — отвърна Джули. — Цяла папка с лоши новини. Неща, които никога не съм знаела.

Излизаше, че татко им бе поел голяма порция проблеми.

Тя пъхна писмата обратно и затвори папката. Може би следващия...

Внезапно дочу гласа на Алма в коридора:

— Виждала ли си Джулия?

Сърцето ѝ заблъска неудържимо и тя леко и бързо щракна чекмеджето. Направи го колкото се може по-безшумно. През това време Алма получи някакво приглушено, неразбираемо обяснение, най-вероятно от медицинската сестра на Сам.

Джули се приближи към Лиам и прошепна в ухото му:

— Отвори онази врата! Може да идва насам!

Чу отвън Алма да казва:

— Е, ако я видиш, моля те да ѝ кажеш, че я търся.

Джули хвана дясната вратичка, а Лиам — лявата.

Скриха се навътре в шкафа и затвориха вратичките в момента, когато бравата на вратата към кабинета проскърца.

Тя наистина влиза!

Останаха неподвижни в мрака, а дръжките на чекмеджетата се врязваха в гърба на Джули. Усещаше Лиам близо до себе си, чуваше дишането му. Изненада се, че той не обърна всичко на шега. Явно нищо не го плашеше.

Единствената светлинка се процеждаше през процепа между вратичките. Джули прилепи око.

Алма пресичаше стаята. Отиде до прозорците, които гледаха към градините и надникна навън.

Мен ли търси?

— Какво прави тя? — шепнешком попита Лиам. Устните му бяха притиснати до ухото ѝ.

Джули не отвърна — беше безразсъдно да промълви и една думичка. Той беше близо. Усещаше излъчваната от тялото му топлина, дъха му върху врата си. Толкова близо. Почти като във виртуалната памет...

И тогава си спомни, че остави ключа в ключалката на шкафа. Ами ако Алма го забележи?

След като постоя до прозорците, Алма се насочи към лавиците с книги. Откри книгата, която търсеше, издърпа я и си тръгна като затвори вратата зад гърба си.

Тя определено знае кое къде стои, помисли си Джули. Колко често отсяда тук? Никога не бе мислила за жените в живота на Итън.

Джули отвори вратичките и се обърна към кантонерката с документите на баща ѝ. Превъртя числата на комбинацията върху ключалката.

— Защо правиш това сега? — приглушено я попита Лиам.

— Защото се махаме оттук.

— Но ние току-що започнахме...

— Много е рисковано. Тя може да дойде за друга книга или всеки момент да върне тази. Не искам да ни хванат.

Лиам нищо не каза, докато тя затваряше големите врати на шкафа — този път и двамата бяха отвън, а не вътре — и ги заключваше. Тя пусна ключа в джоба си вместо да го върне в писалището. Не искаше Лиам да знае къде може да го открие.

Обърна се към него:

— Как ще се измъкнеш от къщата?

— Остави това на мен. Но преди да си тръгна, искам от теб една услуга.

— Каква?

— Искам да видя Сами.

Джули се разгневи на себе си като усети, че за една хилядна от секундата обмисляше възможността да се съгласи. Как може да се остави да я завладее магията на този мъж? Той бе основният заподозрян за състоянието на Сам и ето ги тук — играят си на конспиратори и съзаклятничат срещу Итън.

— Само за миг — добави той като не получи отговор.

— Не. Категорично не.

Светлата му кожа почервения от гняв.

— А защо не, по дяволите? Аз я обичам. Тя е всичко за мен.

— Нито ти, нито някой друг ще доближи Сам, докато не разкрия какво се е случило с нея.

Той тръгна към вратата.

— Тогава сам ще я открия.

— При Сам има медицинска сестра, когато аз не съм там. Още щом доближиш стаята ѝ, ще се обадя на Скотланд Ярд и ще им кажа, че Лиам О'Донъл е в Северен Йоркшир.

Той извърна лице към нея.

— Проклета да си, наистина ще го направиш!

— На секундата — отсече с равен глас тя, когато срещна очите му.

Той застана с лице към нея, стиснал челюсти, а ръцете му се разтваряха и свиваха в юмруци. За миг Джули се побоя, че е прекрачила невидимата граница и че ще я нападне.

Но не го направи.

— Бъди проклета — глухо каза той.

И закрачи към вратата. Открехна я малко, надникна навън и в следващия миг вече беше изчезнал.

Джули изтича след него в коридора. Празен. Уплаши се и се втурна към стаята на Сам.

Ако е там, помисли си, ако я нарани, никога няма да си простя.

Но в стаята бяха само сестрата и Сам. Къде изчезна Лиам?

Тя се обърна и видя Алма да идва към нея по коридора. Стискаше под мишница жълтия бележник.

— О, Джули — мило каза тя. — Ето те и теб. Търсих те навсякъде. Къде се беше скрила?

— Просто се шляех в очакване да навлезна в паметта на Сам. — Тя погледна часовника си. — Остават още два часа до разсъмване в Щатите.

— Едва издържам! Но чуй, мисля, че стигнах до обяснение на спомена от Венеция, който видя снощи. Венеция не е важна. Нито пък онази примадона — поне не е от съществено значение. Ключът към спомена е в самата опера.

— Отело? Защо?

— Още не съм сигурна. Може би ще разберем, когато намерим онази картина. Ако подсъзнанието се опитва да предаде послание, то ще го направи чрез символи. Точно като в сън. Лъвът в гондолата представлява Отело. Той е бил известен като „Лъвът на Венеция“. Ето го ключът. — Тя се засмя. — Макар и да не знам към какво е.

Джули сви рамене.

— Може да е точно обратното. Картината да е ключът, отвеждащ към спомена от Венеция, който по една случайност е станал там, където се представя „Отело“.

— Може и така да е — каза Алма. — Но не мисля. Ужасяваща намеса, нали? Наистина вярвам, че Отело е ключът към този спомен. Саманта ни говори чрез изкуството, което осмисля живота ѝ. Просто

трябва да видим още неща. Трябват ни още парченца от картината, която тя се опитва да ни нарисува. — Тя вдигна към Джули книгата, която държеше. — Открих я в кабинета на чичо ти — „История на великите опери“. Може да ни помогне.

Ентусиазмът на Алма беше заразителен, но Джули бе принудена да го охлади с известна доза реализъм.

— Възможно е, ако Сами наистина се опитва да комуникира с нас и ако има достатъчно оцеляло подсъзнание, с което да довършим започнатото.

— За първото съм сигурна, а се моля за второто. Кажи ми, когато си готова да навлезеш отново в нея. Трябва да използваме всяка възможност.

Джули отново погледна часовника си. Часове остават, преди доктор С. да отиде в офиса си. Защо да чака толкова дълго? Вече беше навлизнала в паметта на Сам без него. Защо да не го направи отново?

— По дяволите Ню Йорк! — каза тя на Алма. — Защо не го направим веднага?

Може би трябва да подхождам към коматозната памет на Сам като към сънно състояние. По време на сън тялото е парализирано и затворено към външната реалност. Холенергийните неврони в междинно-генокулярната тилна зона се възбуждат спорадично и изпращат взрив от вълни към повисшите зони на мозъка. Тези МГТ вълни разкъсват познавателната мрежа на рационално подредения поток информация и допускат ирационални, хаотични мисли, емоции и образи, които се вихрят в съзнанието. На този етап съществува само вътрешната реалност и няма никакви правила. Сънят е производна на „горката“ мозъчна кора, която се опитва да намери смисъл в хаоса.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Навлизах във виртуалната памет на мястото, от което я напусна миналия път — галерията на долното ниво. Сърцето ти се свива като се оглеждаш и не виждаш нови картини по стените. Надяваше се да има промяна.

Носиш се извън галерията.

Един „удавен“ свят, огромно пространство застояла вода, накъсана от тъмни и пръснати парчета земя. Долу в небето, отляво, гигантският сърп на луната е увиснал във вечната беззвездна нощ и потъва на хоризонта в безкрайното море от мрак.

Този път на брега не те чака гондола. Обхождаш с поглед мъртвите води и търсиш признаци на живот. Не виждаш нищо и

чувството за безнадеждност се задълбочава.

Нощният мрак се сгъстява, когато далечните води удавят луната. Виждаш я как изчезва и се озоваваш в толкова пълен мрак, че той поглъща и вялата светлинка от галерията зад теб.

Мракът нахлува в душата ти и сковава волята ти. Не виждаш причина да останеш тук, нито пък надежда да промениш тази водна пустиня.

Може би, хрумва ти, не ти стиска да го направиш.

Но когато посягаш към бутона *Exit*, дочуваш стържещ звук зад теб. Обръщаш се и виждаш гондолата, която те чака. Както и преди няма гондолиер. Окуражена, но бдителна да не очакваш твърде много, ти стъпваш на борда, но оставаш права.

И тогава, далеч напред, виждаш искрица. Присвиваш очи към нея. Илюзия? Копнеж?

Не, ето я там — съвсем истинска. Но толкова далечна и толкова неясна, че щеше да я пропуснеш, ако светеше луната.

Дълго пътуване през безбродното море. Искрицата постепенно става кръгче светлина, високо над водната шир. Наближаваш го и виждаш остров, който се извисява на двадесет — двадесет и пет метра над морето. Виждаш мъртви дървета, струпани в центъра и мраморни прагове по склона. Била си тук и преди. В една картина — „Островът на мъртвите“ на Арнолд Бьоклин.

Сега светлината е светец правоъгълник на върха на острова. Ти напускаш гондолата и се носиш към нея. Скоро разбираш, че това е светлинката на прозорец в една закусвалня. На покрива има надпис „При Филис“ и стъклото на прозореца представлява невъобразима крива. Барманът — с бяла книжна шапка, се е навел и прави нещо под дървения плот. Трябва да е от пресована пластмаса, мислиш си, но прилича на дъб или махагон.

В ъгъла, близо до двете огромни хромирани мивки, някакъв мъж с остър нос седи до жена в червена рокля. Те пушат и пият кафе. От близкия край на плота с гръб към теб седи някакъв мъж с шапка.

Познаваш тази сцена. „Нощни ястреби“ на Хопър. Самотна картина на един град... зловецка картина.

Забравяш за Сам и защо си тук, бързаш към вратата. Ако имаше крака, щеше да се затичаш. Винаги си се чудила каква е тази двойка,

откъде идват и накъде отиват, какво си говорят. А сега, най-накрая, ще откриеш това.

Дърпаш дръжката, но вратата не поддава.

Тракаш с ключалката. Двойката на плота се обръща и се взира в теб. Барманът се навежда над бара и казва нещо, което не дочуваш. Той посочва вратата и после надясно. Отстъпваш една крачка и виждаш надпис върху стъклото „Вход през киното зад ъгъла“.

Ти кимваш, махаш и бързаш да заобиколиш ресторанта. Там ти се струва толкова топло и ярко осветено, че жадуваш да влезеш.

Но киното зад ъгъла също изглежда затворено. Надписът е тъмен и изпълнен с несвързани букви. Виждаш името отгоре: „Палъс“.

Чудиш се — не трябва ли да бъде „Палас“?

Но няма значение. Това не е важно. Ти приближаваш до гишето за билети. Отвътре пръска светлина самотна гола крушка, но няма никой. Ти продължаваш нататък, покрай скъсани и избелели афиши във витринки, отиваш към вратата. Пантите скърцат, когато я буташ.

Вътре е тъмно. Но не съвсем. Тъмен проблясък откъм щанда за пуканки. Помирисваш ги, но машината изглежда празна. Предното стъкло е счупено и всичко е плякосано. Наоколо са пръснати пуканки. Хрускат под краката ти. Придвижваш се навътре и светлината избледнява, докато настъпва мрак като в безлунната нощ навън. Как ще отидеш в ресторанта оттук? Няма логика.

Внезапно виждаш мъждукаща светлинка отпред вляво. Наближаваш и се обръщаш...

Озоваваш се отзад в някакво кино. Празно кино. Нещо се движи по екрана, крещящо и шумно, но картината не е на фокус, а звукът — изкривен. Тогава забелязваш, че киното не е съвсем празно. На най-предния ред седят двама души. Ти се движиш по пътеката. Обзема те любопитство.

Колкото повече приближаваш екрана, толкова повече той се свива и стига размерите на тринадесетинчов телевизор. А пред него седят две малки момиченца на около седем-осем години.

Сам и Джули...

„Ще убия този зае-е-е-ек!“

На екрана Елмър Фъд в бойно снаряжение и с рогата каска преследва през фантастичен пейзаж като от Валхала, Бъгс Бъни, дегизиран като златокоса немска прислужница.

— Не мисля, че харесвам това предаване — казва Сам като наднича иззад възглавничката, която държи пред лицето си. — Тъпо е.

— Какво, уплашена ли си? — пита Джули. В гласа ѝ се процежда отвращение. — Това е само някакъв тъп анимационен филм! Не участват истински хора.

Елмър Фъд отново извиква убийствената си заплаха: „Ще убия този зае-е-е-к!“ — и Сам се гушва зад възглавничката.

Това вече е прекалено за Джули. Писва ѝ от капризите на Сами. Някакъв герой от анимацията заплашва друг — голяма работа! Правят го през цялото време. И дори ако си достатъчно глупав да ги мислиш за истински, те винаги възкръсват, няма значение какво им се е случило. Виж само какво преживява койотът!

— Стига си се държала като бебе, Сами! Виж го!

Издад възглавничката се чува приглушено „не“.

— А-ха, не, значи?

Разгневена от предизвикателството, Джули грабва възглавничката и я откъсва от ръцете на Сами.

Сами крещи „не“ и се извъръца, като заравя лице в дланите си.

Джули скача отгоре ѝ и боксовият мач започва.

— Не, Джули! Не! Моля те, не ме карай да гледам!

Но няма кой да чуе молбите на Сами.

Иска ти се да сграбчиш малкото момиченце, което си ти, и да я разтърсваш, докато ѝ дойде умът. Нима не вижда, че сестра ѝ е изплашена, наистина изплашена? Ужасена е от този шумен филм. Но за малката Джули сестра ѝ само се държи тъпо. Кой се плаши от някакви си рисунки? Ще покаже на Сами, че няма от какво да се бои, независимо дали ѝ харесва, или не.

Но сега ти виждаш всичко по-различно.

Вече си започнала да осъзнаваш какво означават за Сам цветовете, щрихите и картините, как нейните възприятия и житейска перспектива са толкова различни от твоите, все едно е израснала на друга планета. Планетата на страха.

И колкото и да ти се иска да спреш това възпоминание, не можеш. Само ти остава да гледаш безпомощно как Джули постепенно надвива сестра си, която никога не е имала достатъчно воля за борба, дори само да се защити.

Джули успява да дръпне ръцете от лицето на Сами. Задъхана, с усилие, тя повдига главата на сестра си към екрана. Но Сами стиска очи.

— Отвори си очите, Сами! Отвори ги!

— Не! Не искам да гледам!

Ти си раздразнена, не знаеш как ще накараш Сами да отвори очи. Джули гледа към екрана и отбелязва затишие във филма. Опитва друга тактика. Освобождава от хватката главата на сестра си и се отдръпва.

— О, я забрави! Тъпият филм и без това е свършил!

При тези думи Сами отваря очи и поглежда към екрана. Там Бъгс Бъни е проснат върху една скала със затворени очи, отпуснал е ръце на кръста си, а едно самотно цвете ридае над него.

Сами надава пронизителен писък и скача на крака. Тя се взира втрещена в екрана и крещи:

— Той е умрял! Той е мъртъв!

И плачейки, избягва от стаята.

Малката Джули гледа смутено след нея.

— И какво толкова? — тихо отронва тя. — Това е само анимация!

Върху екрана Бъгс вдига глава и поглежда към Джули.

— Е, какво очакваш от една опера — щастлив край?

Извъръщаш се, отвратена от себе си и се чудиш какво ли ще помисли Алма за този епизод. Знаеш, че не си много честна спрямо малката Джули. Няма как да разбере Сам — не владее дори методите, с които да опита да го стори. И сега се съмняваш дали порасналата и помъдряла Джули притежава необходимото за това.

Вероятно е просто предизвикателство или пък нещо по-дълбоко, но опитваш. Опитваш до болка.

Бродиш наоколо и дириш вход за ресторанта, но не виждаш изход. Няма начин да излезеш, освен през входната врата. Бягаш навън към улицата. Но до гишето за билети, блокирала пътя ти, е застанала поредната матрьошка. Тази е с формата на Бъгс Бъни и се люлее напред-назад върху кръглата си основа.

Нямаш време, но не можеш да устоиш и да не видиш какво има вътре. Докосваш куклата и тя се разцепва по средата. Върхът отскача и разкрива Елмър Фъд в ловни дрехи, който се опитва да изглежда свиреп и притиска пушката до гърдите си. Още едно докосване, разцепване и ето го пак Бъгс Бъни с морков в ръка и с онзи безгрижен израз на дървен философ.

Но както се бе случило и с предните матрьошки, и тази стигна дотук. Бъгс в Елмър, а Елмър в Бъгс. Какво значи това? Значи ли изобщо нещо?

Бързаш обратно към тъмната фасада на киното и завиваш наляво. Когато стигаш приветливата светлина на ресторанта, отново дърпаш дръжката. Все още е заключено. Започваш да чукаш по стъклото, но спираш смразена.

Вътре е по-различно. Двойката е в отсрещния край на бара, до мивките — жената с червената рокля е с лицето на майка ти, а мъжът се е превърнал в Итън. Не младия Итън, а Итън в днешно време. Мъжът, който седи сам — той е баща ти. Барманът — Лиам. Вдига очи от това, което пече на скарата, и ти се ухилва.

Объркана и уплашена ти се отдръпваш. Това е твърде налудничаво дори и за стандартите на Сам. Обръщаш се и бягаш, стопяваш се в нощта. Забрави гондолата. Просто бягай.

Мократа луна се е показала наполовина над този удавен свят. Ти се насочваш към нея като предусещащ, че това е пътят към галерията. Докато се носиш, забелязваш нещо да разплисква осветената от луната водна повърхност. Дали не бе онова, което се отърка в гондолата ти миналата нощ?

Ти се снижаваш надолу, но докато стигнеш повърхността, малките вълнички са се разнесли. Ти се луташ наоколо и се чудиш какво ли може да оцелее в тези мъртви води.

Внезапно чуваш плисък. Обръщаш се и виждаш едно пипало, колкото мъжки крак да се развива на повърхността. Черната вода се отцежда от кожата му. Неговото потънало под водата тяло се пресяга

към теб, набръчканите, с големината на уста пори са готови да те погълнат.

Ти надаваш вик, гласът ти в реалния свят те сепва. И се втурваш назад като оставяш нещото да потъне отново в морето.

Какво можеше да ти направи? Да те повлече надолу и ти да попаднеш в коматозата на сестра ти?

С тупкащо сърце натискаш бутона *Exit*.

Ще се върнеш в галерията друг път.

Може би.

*Не всички спомени са съзнателни. Ние
имаме потоци от несъзнателни спомени — те се
наричат „навици“.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули свали шлемофона и се вторачи в Сам, докато чакаше пулсът ѝ да се нормализира. Знаеше, че пипалото не можеше реално да я сграбчи — тя не присъстваше физически във виртуалната памет — и все пак то се опитваше да го направи. Може би това бе добре. Сигурен признак, че Сам осъзнава присъствието ѝ. Но защо го проявяваше по този плашещ и грозен начин? И защо се опитваше да я впримчи така?

Възмездие за спомена, който току-що съпреживя?

Джули притвори очи от обзелото я угризение.

Не мога да кажа, че не го заслужавам.

Тя погледна към Алма, която яростно водеше записки в жълтия си бележник.

— За какво беше всичко това?

— Кое „това“? — все още пишейки, попита Алма. — Анимационният филм, ресторанта или митичното морско чудовище?

— Морско чудовище?

— Пипалото. То е на едно митично същество, което се издигало от дълбините и залавяло злополучни кораби като ги повличало надолу.

— Какво ще прави там това морско чудовище?

— Още не мога да кажа. Може би е проява на егото на Саманта, на нейното подсъзнание. Нещо, очевидно дълбоко.

— Затова ли то искаше да ме сграбчи? Признак, че тя се опитва да ме достигне?

Алма рязко вдигна глава.

— Е, *това* е наистина вероятно. Много интригуваща идея. — Тя се върна към писането. — Само ако можех да видя вчерашната първа касета!

— Но аз ти я описах.

— Не е същото като да го видиш и чуеш със собствените си очи и уши. Тези пейзажи просто гъмжат от значение и символи. — Тя въздъхна. — Само ако бях взела по-ранен полет!

Джули виновно погледна към кутията с видеокасети. Касетата с малкото кръстче на етикета, записът на въпросното навлизане в

паметта, беше на една ръка разстояние между празните касети.

Защо не? — помисли си тя. *Итън е на часове разстояние — в Лондон. Алма ще има достатъчно време да я прегледа колкото пъти иска, преди той да се върне. Ако я помоля да си мълчи, заради доброто на Итън...*

Можеше ли да се довери на жената, която правеше нощни визити в спалнята на Итън? Джули си представяше каква е йерархията на лоялност при Алма — Итън на първо място, после — Сам и накрая — Джули.

Но трябваше да поеме риска заради Сам.

Тя се пресегна и измъкна от кутията касетата с кръстчето.

— Алма? Надявам се, че ще разбереш защо го направих...

— Какво да направиш, скъпа?

— Задържах касетата от първото навлизане вчера. Аз...

Алма скочи на крака и я грабна от ръката на Джули.

— Имаш я? — попита тя като се взираше в празния етикет. — Това ли е тя?

— Да, аз...

Но Алма вече се беше отправила към коридора.

— Трябва да я видя незабавно!

— Обаче...

Джули забърза след нея и я последва към долния етаж до хола, докато ѝ обясняваше своята загриженост, за това как Итън ще реагира на записа.

— Мисля, че подценяваш твоя чичо — каза Алма. — Той е значително по-гъвкав и жилав от представите ти. Спомни си какво вече е преглътнал от Саманта през всичките тези години.

Джули не искаше да споменава другата причина — да не би да загуби достъпа до стенния шкаф.

— Просто не му казвай. Не искам дори да знае за съществуването на тази касета. Мисля, че ясно се изразих.

Алма спря и я погледна.

— Ако това е, което искаш, тогава така ще бъде. Честно ли е?

— Честно.

— Поразително. А сега трябва веднага да я видя.

Алма изчезна в хола, а Джули бръкна в джоба си и напипа ключа за стенния шкаф. Май е по-добре да надзърне още малко, докато има

време.

И тогава си спомни — нима не видя ключар в „Залива на Робин Худ“ вчера? Имаше ключа на Итън. Защо да не направи дубликат?

И тя се отправи към гардероба за палтото си.

Когато Джули се върна с дубликата, веднага потърси Алма в хола. Завари психиатърката да седи в тъмното, напълно погълната от видеозаписа.

Светлината от отворената врата се отрази в очилата ѝ, когато погледна Джули.

— Толкова се радвам, че ми позволи да видя това. Добавих *толкова много* неща!

Джули я остави там и се отправи право към кабинета. Искаше първо да върне оригиналния ключ на мястото му.

След като го постави обратно в чекмеджето, тя извади дубликата и го пъхна в ключалката. Пасна. Добре.

Поколеба се дали да рови още в този стенен шкаф. Все още бе видяла само повърхността, само част от съдържанието на горното чекмедже. Тъкмо щеше да отвори вратичките, когато дочу плахо почукване на вратата.

Тя бързо заключи отново шкафа, пъхна ключа в джоба си и каза:

— Да?

Кларис, прислужницата, отвори вратата. Оприличи я на мишка, когато погледна през дебелиите си стъкла към Джули.

— Извинете ме, госпожице, но се чудя дали ще ви безпокоя, ако почистя тук сега?

— Не-не — бързо отвърна Джули. — Влизай направо. Просто си търсех нещо за четене.

По дяволите. Прислужницата явно я бе видяла да влиза тук. Да се надяваме, че няма да се озадачи особено и да каже на Итън. Кларис не беше тук по време на детството им, когато кабинетът на Итън беше „светая светих“ и никой друг не бе допускан вътре.

Кларис започна да бърше праха, а Джули отиде до лавиците, където бе видяла списанията по неврохимия със статии от Натан Гордън. Какво изследване беше правил нейният „мечтателен“ и „нетрадиционен“ баща?

Джули отложи второто навлизане във виртуалната памет на Сам, докато Итън се върне от Лондон.

След като видя настойчивите кредиторски писма в заключения шкаф, тя искаше да разпита Итън за финансовите проблеми на баща си. Но сега, след като прочете статиите от списанията, имаше далеч по-належащи грижи.

Итън пристигна късно следобед. Небето имаше оловносив цвят, а въздухът беше хладен и напоен с влага. Не оставаха много дни със синьо и ясно небе занапред.

Тя го остави да се освежи и после го последва в кабинета му, където го завари да рови из съдържанието на куфарчето си върху писалището.

Когато пристъпи прага, беше повече от „малко нервна“.

— Добре дошъл у дома — каза тя. Вдигна списанията — беше решила да бъде искрена и настойчива относно статиите. — Връщам ги.

Той вдигна очи.

— Какво е това?

— Списания по неврохимия с някои от статиите на татко. Влязох, докато Кларис почистваше и ги зърнах на лавицата. Надявам се, че нямаш нищо против.

Той се огледа наоколо.

— Тук? Изненадан съм, че си ги открила. Разбира се, че нямам нищо против. Те са част от вашето наследство от Натан. Честно казано, аз ги намирам за неразбираеми. Опитах се да ги прочета след пожара, но почти нищо не разбрах. Твърде много химически бръщолевичи. Те имат ли някакъв смисъл за теб?

Джули кимна.

— Да. Може би твърде голям.

— Със съжаление ли го казваш?

Джули стовари списанията на бюрото.

— Цялата му работа — поне отразеното тук — акцентира върху аспектите на интелекта и личността, свързани с дясното и лявото

полукълбо на мозъка. Той не използва тези термини. Просто ги нарича творчески и аналитични способности.

— Познавам теоретичната база — Натан и аз сме я обсъждали хиляди пъти. Той разглеждаше творческите и аналитичните способности, проявяващи се в спирала. Определяше местонахождението на аналитичните вляво, а творческите — вдясно. Оптималната комбинация бе на върха на кривата, където и двата типа способности са перфектно балансирани. Забравил съм какви примери използваше — нещо като Айнщайн вляво и Ван Гог — вдясно, а Франк Лойд Райт — на върха.

— Каза го почти точно. Но тези статии са доста плашещи заради начина, по който той говори за въздействието и промяната на ориентировката в тази крива чрез различните неврохормони. Въздействие, което да се упражнява при подрастването... да правиш хората с по-силен уклон наляво и надясно, както си пожелаеш.

— Просто на теория.

— Но не е само теория. Той описва начините, по които да се постигне. Звучи като...

Итън се усмихна изпод гъстата си брада.

— Социално инженерство?

— Да, също и това. Но... — Устата ѝ внезапно пресъхна. По дяволите! Как може да го каже? — Обаче Сам и аз сме идентични близначки и все пак сме толкова различни. Искам да кажа, кой друг е с по-развито дясно полукълбо от Сам? А що се отнася до мен...

Итън скочи като поразен от гръм.

— Джулия, веднага спри! Спри на секундата! Как можа да ти хрумне въобще такава нещо? Вашият баща ви обичаше и двете. Вие бяхте светлинките в неговия живот! Никога не би му хрумнало дори да експериментира с вас! Това е немислимо!

— Не — бавно и натъртено отсече Джули. — Не е немислимо. Ти сам каза, че е искал да докаже своите теории, но му отказали дотации. И тогава жена му ражда двойка еднояйчни близначки. Какъв по-добър обект за експерименти? Те са генетично еднакви. Остава само да ги тъпче редовно с различни неврохормони и да следи дали тяхното развитие ще докаже предварително зададените насоки.

Лицето на Итън почервения.

— Няма да стоя тук и да позволя на който и да е, дори на собствената му дъщеря, да оскърбява така моя брат!

— Това не е оскърбление, Итън. Това е едно ужасно подозрение и ако аз и Сам повече си приличахме, това никога нямаше да ми хрумне. Но ние не си приличаме ни най-малко. Не *искам* да повярвам това. Разубеди ме, ако можеш.

Итън въздъхна.

— Какво мога да кажа, освен че Натан и аз израснахме заедно и много си приличахме, за разлика от теб и Саманта. Имахме и някои недоразумения, разбира се. При всички братя е така. Но като цяло бяхме най-добри приятели през по-голямата част от живота си. Никой друг, дори и твоята майка, не го познаваше по-добре от мен. И кажи ми сега, мъж, който е рискувал живота си да ви изведе и спаси от онази горяща къща, дали на такъв мъж ще му дойде наум да експериментира върху собствените си деца?

Пред очите ѝ отново изникнаха пламъците, усети жегата и онази силна ръка, която я обгърна, повдигна я и я понесе през пушека и пламъците към сигурността.

Тя си пое дъх. В думите на Итън имаше логика. Мъжът, който се втурна обратно в оня пожар, за да спаси майка им, не можеше да навреди на своето семейство.

— Дълбоко в себе си зная, че не може да е истина, но имах нужда ти да ми го кажеш. Тази идея ми хрумна, докато преглеждах неговите статии, и не можах да я отхвърля. — Тя безпомощно се усмихна. — Много глупаво, предполагам.

Итън не отвърна на усмивката ѝ.

— По-точната дума е абсурдно. И оскърбително за неговата памет. Представи си, така да мислиш за собствения си баща! — Накрая и той успя леко да се усмихне. — Може би ти и сестра ти не сте толкова различни, колкото си мислиш. Такава безумна идея бих очаквал по-скоро от Саманта, но не и от теб.

— Печелиш точка. Съжалявам.

— Не аз съм този, на когото трябва да се извиниш.

Итън изглеждаше уморен. Вероятно срещите с адвокатите не са били лесни.

Той се върна отново към разопаковането на съдържанието в куфарчето и Джули обмисли как да попита за следващата област от

живота на нейния баща, която имаше нужда от обяснение — финансовите проблеми. Налагаше се да бъде по-предпазлива.

— Добро ли беше финансовото състояние на татко?

— Защо питаш?

— Е, ти каза, че напуснал работа и тръгнал да търси дотации за изследванията си... Просто се чудех, откъде са всичките наши пари. Знаеш, имам предвид попечителските ни фондове.

Итън не вдигна очи.

— О, всичко дойде от застраховките. Натан съвсем не беше богат. Мина през много трудни времена преди пожара и това накара застрахователните компании да действат с подозрителност.

— Подозрения? — Джули усети как сърцето ѝ се свива. — Защо са били подозрителни?

— Забележи, че казах „действат с подозрителност“. Простичката истина беше, че не искаха да изплатят два милиона долара на две петгодишни сирачета. — Този път Итън вдигна очи и усмивката му беше горчива и искрена. — Но аз ги накарах да платят всяко едно петаче, което ви дължаха.

— Какъв беше проблемът?

— Майка ти и баща ти имаха поотделно застрахователна полица от един милион долара срещу смърт при нещастен случай. Виждаш ли, когато си млад и здрав — като теб, например — най-честата причина за смърт е нещастен случай и това беше един много интелигентен и ефикасен начин да се осигурят децата, ако нещо се случи на родителите. Но ако сега смятаме два милиона долара за доста голяма сума пари, това беше „неприлично“ огромна сума през седемдесет и втора. Застрахователната компания изкара целия си арсенал от трикове, за да не плати. Изпращаха екип след екип да разследват съмненията за умишлен палеж или пък дали телата са наистина на Натан и Луси Гордън.

Той се приведе напред.

— И ти казвам, Джулия, всичко това беше вбесяващо. Радвам се, че вие двете бяхте твърде малки, за да разбирате какво става. Претърпях този пожар и после тези безкрайни разследвания... — Той поклати глава с отвращение. — Но никой от техните следователи не откри нищо подозрително. И накрая бяха принудени да платят. Тогава

пък аз дадох копелетата на съд и ги принудих да добавят към сумата лихвата, която се бе натрупала за периода на забавянето.

Тази единствена дума, „копелета“, издаде дълбочината на чувствата на Итън, преживяващ отново този епизод. Не беше типично за Итън. Джули не помнеше той да е изпсувал поне веднъж по време на детството им.

— Но нека да се върнем към настоящето — каза той. — Някакъв прогрес при Саманта?

Джули описа навлизането в паметта на Сам по-рано през деня — като не изтъкна факта, че доктор С. не е бил на линия, за да я контролира.

— Подготвям се да вляза отново. Искаш ли да се присъединиш?

— Да. Предполагам, че трябва. Аз просто... — Той сви рамене.

Горкият Итън. Още не можеше да свикне с мисълта да надзърта в мозъка на своята племенница.

— Добре — каза Джули. — Ще извикам Алма и ще се обадя на доктор Сийгъл. Тогава вече ще сме готови.

— Чудя се какво ли ще видим този път? — меко промълви Итън.

Добър въпрос, реши Джули и го остави сам в кабинета. Да се надяваме, че ще избегнем онова, което се спотайва под водната повърхност.

Ако състоянието на сън е точен модел на рухналата памет на Сам, може би тук ще срещна нови прозрения. Процесът на „разширяване“, който е резултат от холенергийните МГТ вълни по време на сън — разпадането на познавателните асоциации, формирани от будното съзнание — позволява създаването на нови, неконвенционални асоциации. Най-вече това, което наричаме „вдъхновение“, е резултат от този свободно осъществен, неасоциативен процес. Доказано е, че усърдните молитви или дълбоката медитация предизвикват подобно на сън, холенергийно състояние. Когато това води до решаването на щекотлив проблем, обикновено го отдаваме на Бог или на трансценденталната медитация, докато истинската признателност трябва да получат мозъчните МГТ вълни.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Носиш се над центъра на галерията. Иска ти се да си сама, но те наблюдава доктор С., Алма и Итън са наблизо и също гледат. Цялата банда е тук.

И всеки си има своите тайни. Ти и Алма споделяте една. А доктор Сийгъл не знае, че си влизала без него. Ти сега пък знаеш, че Итън си има тайни — книгата на баща ти в заключенния шкаф, документите, които Итън каза, че са унищожени.

Разкъсвана си от желанието да видиш виртуалната памет на сестра си и да се върнеш в кабинета на Итън.

Оглеждаш се наоколо. На стената лъвът на Венеция още ръмжи, а по-нататък виждаш голямото платно на Сам. Приближаваш се. Добавени са още детайли. Нима с прогресиращото влошаване на паметта това платно се ражда отново? Жълто-оранжевата светлина изригва някъде от центъра на платното. Но той самият е празен. Тъмна продълговата фигура блокира източника на светлина. Но самата фигура си остава загадка.

Още една тайна. Ти имаш свое разбиране относно големите тайни.

Те са за твоя баща или твоята майка. За техните взаимоотношения, за неговата работа, успех и поражение. Итън винаги е бил толкова загрижен. Дали вярва, че се нуждаете от защита срещу истината? Да... ако мисли, че тя ще ви нарани.

И тогава, в другия край на галерията зърваш ново платно. Приближаваш се и виждаш, че то е най-странното от всички досега.

Прилича малко на Мондриан — с неговите вкочанени щрихи и квадрати, с абстрактните си форми, които винаги са ти се стрували лишени от чувства. Но това платно — независимо дали е на Мондриан, или на Сам — е цялото объркано. Линиите са начупени и несвързани. Сякаш някой е взел ножици и го е рязал.

Забелязваш нещо на платното. Приближаваш се.

Това си ти.

Или по-скоро мъничка книжна куклена версия на теб — заловена от две щрихи. Част от хаоса. Толкова зловещо и смущаващо е да видиш себе си — редуцирана до една вкочанена фигура от хартия.

Придвижваш ръкавицата над своя образ. Оставяш виртуалната ръка да кръжи за малко над фигурката — и после натискаш бутона.

Хартиената кукла оживява. Виждаш как този невзрачен твой образ се усмихва. Но усмивката избледнява, когато куклата поглежда наляво и дясно и вижда, че е в капан.

Тогава — подобно на парче бекон върху горещ тиган, куклата Джули започва да покафенява и се усуква, гърчи се в едно овъглено кълбо, преди да изчезне сред малък облак дим.

И без да правиш нещо друго, ти сякаш се стопяваш в картината — *през* картината и си вече навън, кръжиш над черното море.

Тук все още е тъмно, застинало и самотно като в гробница, но сега забелязваш, че островите са по-малко и са сменили позицията си.

Скупчили са се по-близко, като че ли се гушат един в друг, преди да се плъзнат под повърхността.

Виждаш остров, върху който щрихите и квадратите от платното са вече истински. Една обърквана картина, прилична на скеле и боядисана в крещящи цветове, стои на брега. И в дъното ѝ има отвор, врата.

Тръгваш нататък и тогава — също като хартиената кукла, ти вече си в структурата, в един дълъг и безформен коридор.

Не ми харесва тук, мислиш си.

Насочваш ръкавицата и се придвижваш.

Коридорът продължава като че ли в безкрая. Продължаваш да се движиш, но всичко е еднообразно, няма странични пътечки, просто един безконечен коридор. И е тъмно. Светлината едва стига, за да различиш виртуалните стени от двете страни и само на няколко стъпки напред.

И тогава чуваш звуци. Говорят хора, гласовете им се смесват. Невъзможно е да чуеш какво казват или пък кой го казва.

Спираш. Звуците... идват отляво. Поглеждаш нататък и виждаш друг коридор. Завиваш надясно и откриваш още един, водещ в противоположна посока.

Вече има къде да отидеш, но накъде водят всички тези мрачни коридори?

Гласовете изпълват пространството и ти се струва без значение накъде ще тръгнеш. Придвижваш ръкавицата наляво... и този коридор се разтваря в една стая с огромен под с шахматно наредени плочи и дузина врати. На тавана свети единствена червена крушка, като лампа на полицейска кола. Само дето не проблясва. Няма спешен случай.

Всички тези врати...

И не са еднакви. Някои са от тежък занитен метал, от вида, който се поставя на мансарден апартамент, докато другите са от масивно дърво, много прилични на вратите в Оукууд.

Те ти напомнят за мисълта на Олдъс Хъксли: „Вратите на възприятието водят навсякъде“.

С колко възприятия можеш да се справиш?

Всяка врата започва да се открехва. Коя да избира? Избираш произволно — тъмна дървена врата. Стартираш с ръкавицата и тя се отваря.

Пред теб се простира тъмен коридор, силен порив на вятъра те завихря на прага, надолу по коридора и те отнася в...

Голям градски парк. В Париж.

Сам изглежда ядосана. Лиам извърща глава.

— Казах ти, Сами. Не искам повече да слушам тези твои щуротии. Трябва просто да ме приемеш такъв, какъвто съм, както и начина ми на живот.

Но Сам няма да го остави да се измъкне толкова лесно. Заобикаля го и застава с лице към него. Не обръща внимание на френските майки, които се разхождат с децата си в ранното октомврийско утро. Тя и Лиам не спаха през цялата нощ, правиха любов и пиха вино... Тази разходка беше нейна идея.

И на фона на бляскавата парижка светлина тя реши да влезе дълбоко под кожата на Лиам О'Донъл.

— Знам какво казва за теб чичо ми.

— И какво може да каже този богат стар глупак?

— Той не е глупак. Каза ми, че си търсен от полицията, че си терорист. Казва, че те издирват за палеш.

Сам вижда как Лиам бавно се извърща към нея. Тя се чувства сигурна да го обвинява тук, на слънчевата светлина сред всички тези майки и деца наоколо. Но неговите потъмнели очи и стиснати устни бързо разсейват сигурността ѝ.

— Той нищо не знае. А ти трябва да помниш едно нещо, моя малка луда художничке...

— Не ме наричай луда!

Зачатъкът на усмивка бързо се стопява.

— Не? Не беше ли ти тази, която ме помоли да нахлуя в къщата на чичо ти? Помисли, как ще реагира той, ако му кажа?

Сам стиска ръката му.

— Няма да го направиш.

Лицето на Лиам се озарява от усмивка. И Сам усеща как губи своето преимущество.

— Сигурно няма да го направя. Нито пък ти ще кажеш на някого за мен. Ние всички умеем да пазим тайните си, нали, скъпа?

Сам поглежда наляво и вижда момче, което държи балон, яркочервен балон. Разбира се... гигантски червен балон. Тук имат ли изобщо някакъв друг цвят?

Докато наблюдава балона, чува гласа на Лиам, притиснал устни до ухото ѝ:

— Трябва да помниш едно нещо, скъпа... обичам те, Сами. Обичам всичко у теб, наистина. Искам да...

Балонът... нараства, става по-ярък. Невъзможно голям, надува се... а момчето... момчето „не е“ момче.

Балонът експлодира и навсякъде се разплисква червено, изпълва...

Този черен коридор сега е червен — един широк червен квадрат в платното на Мондриан. Гигантски червен коридор.

Копелето! — крещи част от теб. — *Лиам го е направил! Боже, толкова е ясно!*

Но друга част от теб вярва, че Лиам обича Сам.

Ти се обръщаш и отново си в голямата стая, стаята с вратите и всички тези безименни възможности за избор, които не водят доникъде. Това е „Монти хол“ на десета степен. Придвижваш се към тежка бяла врата на отсрещната стена. Тя не е вход към жизнерадостен дом... по-скоро е нещо като институция или...

Стартираш бутона.

Този път вратата се отваря бавно и ти виждаш друг черен коридор пред теб.

Влизаш и половин минута по-късно се озоваваш седнала с кръстосани крака на пода в мазето зад фурната... и палиш кибритени клечки. Винаги си обичала да си играеш с тях. Не че огънят сам по себе си те очарова. По-скоро беше нещо като изследване. Татко винаги казваше, че си твърде малка за комплект химически уреди и затова ти се налагаше да импровизираш. Беше само на пет, но се научи как да запалиш кибритена клечка, без да се изгориш, което ти позволи да си устройваш свои собствени експерименти — да откриваш от какво се пали огън и от какво не, какво изгаря бързо и какво изгаря бавно. Внимателна си. Винаги затваряш капачето отгоре, преди да драснеш клечката.

Отминаваш самата себе си и влизаш в друга стая. И тогава бляскавата светлина пронизва очите ти.

Мъжът седи до дълга лабораторна маса с разхвърляни пред него книжа. Никога не докосвай важните документи на татко, Сами.

И малката Саманта се чуди — как може хартията да е толкова важна?

Тя стиска ръката на мама. Силно. Мама няма хартии. Поне не толкова важни.

Сами вече не плаче.

— Натан...

Мъжът в бялото сако се обръща и ти виждаш татко. Очите му имат онзи особен израз, все едно че гледа надалеч, отвъд стаята, към вечността. Той потърква брадичката си.

— Казах ти, че работя. — Татко повишава глас. — Казвал съм ти безброй пъти да не ме безпокоиш, когато...

Мама пристъпва в стаята и те дръпва след себе си. Ти нямаш избор — и въпреки това не искаш да безпокоиш татко и неговите важни книжа. Но тя те дърпа. Ти не искаш татко да се вбесява. Ти обичаш татко. Искаш и той да те обича.

— Натан, трябва да прекратиш това.

Усмивва ли се татко?

— Да прекратя какво?

— Това, което правиш на момичетата. Плашиш Саманта... като ѝ показваш всички онези картини...

Мама пак те дърпа и побутва Сам напред, към лъскавата маса с хартиите. Ти вдигаш очи. Тя не знае ли, че татко не бива... Не бива да бъде... Как беше думата?

„Обезпокояван“.

А сега изглежда прави точно това.

— Аз ги обучавам като разширявам обхвата на техните възможности...

— Остави тези умопобъркани идеи, Натан. Никой не се интересува. Ако бяха важни, щеше да спечелиш поне една дотация.

— Пари? За тях ли те е грижа само?

Парите са важни. Като хартиите. Те си крещят за пари. Много.

Татко пристъпва напред. Ръцете му са стиснати в юмруци.

— Плашиш децата — отронва мама.

Натан спира. Стои така със стиснати юмруци, като малко дете преди битка.

— Искам да оптимизирам техния потенциал, Луси. Толкова ли е ужасно? Те са талантиливи, страхотно талантиливи. Ако прахосат талантите си...

— Те трябва да бъдат деца! — казва мама. — Трябва да се забавляват!

— Да се забавляват? Разполагат с целия си живот за това! А точно сега, когато умовете им са като сунгери, те трябва да изберат модел на поведение, който винаги ще ги ръководи!

Примигваш. Нещо просветва и...

Натан замръзва. Сега прилича на восьчна фигура от музейна сбирка. Няма я Сам, Лусинда е изчезнала. Чуваш някакво пропукване и съскане. Восьчната фигура не помръдва.

Тогава зад нея се вижда тънка златиста огнена ивица, която се вие около масата. Друг огнен език скача върху масата и започва да се гърчи като змия. Близва всяко парче хартия и продължава. Скоро огънят оставя димна завеса от къдрави кълба.

Той пълзи под масата и се свързва с другия огнен език. Насочват се заедно към краката на восьчния манекен и тръгват нагоре по крачолите.

Той не е жив, мислиш си. Иначе щеше да реагира. Това е само един манекен...

Пламъците отиват право към гърдите на Натан и обхващат врата му, вият се към лицето му...

Сепваш се когато проговаря...

— Аз винаги съм те обичал най-много...

Кого? Сам или теб?

Челюстите ужасяващо се движат, докато пламъците ги пристягат като маска. Той иска да каже още нещо, но ти не чуваш, защото... защото...

Сега вече лицето се разкапва, воськът потича надолу и пада на земята. Нещо друго се разкрива под повърхността. Какво?

Поглеждаш надолу и виждаш огнената ивица да пропълзва като змия към теб. Всъщност тя е само на няколко стъпки. Виртуален огън във виртуална лудница.

Не мърдаш.

Знаеш, че сега трябва да си тръгнеш. Тези пламъци не са истински, но ти чувстваш топлината им. А щом я чувстваш от такова разстояние, какво ще стане ако пламъците те обхванат? Всичките ти инстинкти крещят да се махаш, но какво ще правиш това топящо се лице? То те дразни, обещава да разкрие нещо важно.

Челюстта се движи нагоре-надолу. Искаш да разбереш думите.

Аз... да, разбра тази дума. Аз... обичам... теб.

Но кой го казва това? Натан? Или Сам? Или пък някой друг?

Пламъците приближават. Време е да тръгваш. Наистина. Трябва да натиснеш *Exit*. Виждаш как премигва бутона *Window* и как яростно бипка. Знаеш кой е и какво ще ти каже:

— *Излизай, излизай, излизай!*

Вдигаш виртуалната ръкавица и отстъпваш. Но движението ти е спряно. Вратата е затворена. Тук правилата не важат. Налага се да отваряш и затваряш разни неща. Приближаваш ръкавицата близо до бутона *Exit*.

Не. Усещаш се свързана със сцената, с това място, вързана със спомена на сестра си. Ако изскочиш навън сега, може да изчезне.

Вземаш светкавично решение.

Снижаваш ръката си и вместо *Exit*, отваряш вратата.

Намираш се в гигантската стая с многото врати.

Завърташ се и с усилие овладяваш световъртежа. Пламъците те следват, бавно, търпеливо, като че ли разполагат с цялото време на света.

Вратите — през коя дойде?

Обръщаш се и виждаш една черна врата. Постоянното съскане и пукане на огъня те следва вече по-шумно, като че ли поглъща тази къща с вратите.

Черната врата се отваря и ти виждаш зад нея огромна пропаст. Препъваш се, защото след ослепителната светлина в лабораторията на баща си, все едно си сляпа.

Движиш се по коридора и стигаш до Т-образно разклонение. По кой път да тръгнеш?

Можеш да се обадиш на доктор С. и да го помолиш бързо да пренабие записа, но нямаш време за това. Оглеждаш се — огънят се разраства, тъничката ивица сега е огнена лава, която набира скорост и ръмжи към теб.

Завиваш надясно и веднага разбираш, че направи грешка. Стигаш друг завой и пак трябва да избираш. Всичко, което знаеш е, че огънят напредва зад теб и ще те нарани.

Но по дяволите, още не можеш да тръгнеш. Знаеш, че този лабиринт има още какво да предложи. Но пламъците...

И тогава си спомняш за курсовете по бихевиористична психология от студентските години. Как излиза мишката от лабиринта? Избира си една стена и я следва.

Избираш си дясната стена и я следваш след всеки неин завой.

Зад теб огънят се разраства.

Ами ако стената направи пълен кръг и те отведе обратно при огъня?!

Тогава ще натиснеш бутона Exit.

Но ето че ръмженето утихва постепенно и вече не се налага да вземаш решения — просто се носиш по черните коридори, летиш и оставяш жадния огън зад себе си.

Докато пред теб не се изпречва друга врата и ти връхлиташ в...

Намираш се в английска кръчма. Озърташ се и виждаш пиещите на барплота, вдъхваш киселия щипец мирис на разлята бира, а тютюнът оформя димна завеса. Спираш пред една маса и виждаш Сам и Лиам. Той е прегърнал халба бира, а тя отпива от чаша, пълна с бяло вино.

— Все още не знам защо ме доведе тук — казва Сам. — И то в Англия. Не беше ли ти този, който твърдеше: „няма скоро да отида в добрата стара Англия“?

Тя подозира Лиам, защото е необичайно напрегнат и сдържан след пристигането им. Изчезваше за часове на „срещи“, а сега настоя да дойдат в тази западнала кръчма в Найтсбридж, за по едно питие преди вечеря.

— Бизнес — отвръща Лиам. Поглежда часовника си. — Искан да ми правиш компания, защото ми липсваш, когато сме разделени, Сами.

Тя подбелва нагоре очи.

— Ирландия е само на една крачка. Може би ще целунеш отново Бларни Стоун. — Тя игриво го плесва по ръката, когато той крадешком поглежда отново часовника. Правеше го постоянно, откакто излязоха от хотела. — И какво ще кажеш за това непрестанно гледане на часовника? Сякаш ще изпуснем влак или...

Едно ужасяващо бу-у-ум разтърсва стъклата в задната част на бара. Клиентите започват да крещат и с питие в ръка се струпват на тротоара. Лиам и Сам ги следват.

— Удариха банката! — крещи някой от ъгъла. — Гори, сякаш е изгнило дърво!

Тълпата се стича надолу по улицата и повлича със себе си Лиам и Сам. Когато стигат ъгъла, тя спира, прикована от гледката на оранжево-жълтите пламъци, които пронизват небето и сякаш достигат пълната луна. Тя чувства как у нея се надига старият ужас.

Лиам я дърпа за ръката.

— Хайде, Сами — подканя я той, а очите му горят като пламъците. — Да погледнем отблизо.

Тя издърпва ръката си. Няма начин да пристъпи и една крачка по-близо.

— Ти отивай. Аз не си падам по горящи сгради.

— Окей — казва той. — Връщам се след минута.

Гледа го как се отдалечава по улицата и се смесва с нарастващата тълпа. Държи се толкова нехайно, но тя продължава да се чуди — дали „наистина“ е нехаен? Или пък проявява професионален интерес?

Усеща внезапна слабост, присяда на бордюра и отпуска глава върху коленете си. Диша дълбоко. Пламъците... Толкова странно се чувства. Когато отново вдига глава, вижда Лиам да идва към нея, приближава се — силуетът му се откроява на фона на пожара.

Тя иска да извика...

Ти също искаш да извикаш. Не знаеш защо, но дори когато сцената избледнява и ти отново се намиращ в празното виртуално пространство, този порив не стихва. Граничи с паника. Искаш да побегнеш през тези празни коридори, като сляпа да се блъскаш в

стените, но внезапно се завърташ, извисяваш се и си свободна, родена във въздуха — летиш надалеч от гигантската структура на Мондриан.

Когато я напускаш, виждаш, че някои щрихи и квадрати са пренаредени. Цялостната форма не ти се струва по-логична отпреди, и все пак...

Научих нещо, мислиш си.

Но какво? И какво общо има това със Сам?

Не можеш да решиш дали да прекратиш програмата.

Когато се поставя въпросът за разтегливостта на паметта, аз винаги изтъквам експеримента с хамбара. На доброволци бил показан филм, в който една кола излиза от пресечка и се удря в друга. Седмица по-късно доброволците били запитани колко бързо се движела кола Б, когато минала покрай хамбара. 17% от тях си спомнили за хамбара и разказали подробности за неговата форма и цвят.

Във филма нямало никакъв хамбар.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули не свали шлема от главата си. Само притвори очи. Чуваше Итън да коментира нещо, но звукът бе заглушен от слушалките. Искаше да е сама. Не ѝ се щеше да се изправи срещу чичо си и Алма в това емоционално състояние. Сякаш се „разплиташе“ пред очите им.

Пое си дъх няколко пъти, отърка влажните си длани в дънките и се освободи от каската.

— ... без съмнение — казваше Итън.

Джули вдигна очи към него, докато той крачеше в малкото свободно пространство в стаята на Сам.

— Моля?

— О’Донъл! Той го е направил! Без съмнение! Саманта го свързва с пожара, видяла е града и цялата сцена. Той е трябвало да ѝ запуши устата.

— Заради банката? — попита Джули. — Тази във виртуалната памет?

— Да. Клонът в Найтсбридж на „Бранъм банк“ бе взривен миналия месец. Във връзка с далаверите ѝ с Ълстър — не съм много навътре в тези политически разправии. Но си спомням, че някаква радикална групировка пое отговорността за това.

Прилоша ѝ. Не ѝ се искаше да вярва — в края на краищата тя се бе скрила в кабинета на Итън със същия този човек — но видя със собствените си очи експлозията и Лиам... или по-скоро с очите на Сам.

— Пострада ли някой?

Итън поклати глава.

— Не мисля. Експлозията станала часове след работното време.

Джули погледна към Алма, която стоеше пред монитора с пребледняло лице.

— Какво мислиш?

— Не зная — меко отрони тя. — Искам да прегледам записа още няколко пъти. Мисля, че е ясно, че Лиам О’Донъл е отговорен за експлозията на „Бранъм банк“ — или поне Сам счита така — но не

това е интересната част. — Тя тъжно поклати глава. — Бедното момиче. Толкова конфликти. Сега разбирам, че дори с моите сеанси едва съм се докоснала до повърхността.

— Току-що и аз разбрах нещо — обади се Итън. — Тази експлозия в банката — тя стана една седмица преди Сам да бъде намерена в безсъзнание. *Една седмица!*

— Може би трябва да покажем този запис на Скотланд Ярд — каза Алма.

— Не — отсече Джули. — Това не е доказателство срещу никого. И не искам тази процедура да стане публично достояние. Поне още не, и не по този сензационен начин.

— Но той е терорист...

— Не. Не мога да го позволя.

Алма присви рамене.

— Както искаш. Записът е твой. Но аз желая да го проуча.

— Моля те... изучавай го колкото си искаш. Но нека не напуска къщата!

След вечеря Итън дойде пред спалнята на Джули на втория етаж.
— Сигурна ли си, че не искаш нещо подкрепително? Ще те отпусне.

— Последното нещо, от което имам нужда, е питие. Скапана съм.

— От стреса е. Съзнанието ти крещи за почивка, за отдих от напрежението, в което се въвляче. А най-добрата отмора е сънят.

Не бяха разговаряли за останалата част от преживяното в днешния сеанс, за това какво се е случило и какво е видяла тя.

Джули имаше нужда да го спомене.

— Не съм знаела, че са имали проблем. Моята майка...

— Не разбираш това, което видя, Джулия. Беше спомен, филтриран през съзнанието на едно много малко момиченце. Кой знае какви пластове със значение е насложила отгоре Сам през годините!

— Ами всички онези врати?

Итън поклати глава.

— Сигурен съм, че изгоряха в пожара. Знаеш ли... — и той се изправи. — Саманта никога не преодоля този пожар... не като теб.

И аз не знам дали съм го преодоляла, помисли си Джули.

— Мисля, че за днес стига — каза тя. — Но утре ще се върна там вътре... и ще видя дали е останала някоя от онези врати.

Итън започна да обикаля в кръг с очи, вперени в килима на коридора.

Нещо не е наред, помисли си Джули.

— Джулия, помниш ли когато отиде да караш кънки на онова езеро...

— Ние се пързалихме много пъти с кънки.

— Да, но тогава ти падна. Сами тичешком пристигна и крещеше, че имало много кръв...

Джулия се засмя.

— Да, мисля, че на Сам това й хареса.

Итън не се присъедини към смеха ѝ.

— Ти плачеше. Раната беше отвратителна. Аз хукнах към езерото, вдигнах те и те донесох тук... близо до камината.

— Спомням си горещото какао.

— Превързах крака ти. Нямахме нужда от шиене... Спомняш си, нали?

— Как мога да го забравя!

— Когато бяхте малки, никога не съм искал ти или Сами да пострадате. И сега не е по-различно, Джулия... — Итън се приближи до нея. — Казах... казах ти, че ще поискам да спреш, ако нещо ти се случи.

— Нищо не ми се е случило.

Итън изпитателно я погледна.

— Искаш да ми кажеш, че не беше изплашена от онзи огън, който те преследваше... и — и не помисли, че ще те нарани? — Той си пое дъх. — Сигурен съм, че твоят доктор Сийгъл също е загрижен.

И още как, помисли си тя. Вече бе спорила с него тази вечер. Единствената причина, поради която се съгласи тя да продължава бе, че не подозираше за участието на нейните сетива във виртуалната памет на Сам. Ако знаеше това, ако някой от тях двамата се досетеше...

Очакваше подобна кавга и с Итън, но не искаше да я започва сега. По-добре да изчака до утре. Точно сега беше скапана, напълно изтощена.

— Итън, за мен няма опасност. Но дори да имаше, сигурността винаги е постижима само с едно натискане на бутона. Може ли да обсъдим това утре?

— Разбира се. Но не виждам защо ти се налага да навлизаш отново. Искам да кажа, не е ли ясно, че О'Донъл е човекът, когото търсим?

Нищо не е ясно, искаше й се да каже. Колкото повече виждам, толкова по-малко знам.

— Но как си представяш той да го е предизвикал?

— Може би й е давал медикаменти или пък й е действал на психиката. Не знам с точност. Но съм сигурен, че той е замесен.

— Какво мисли Алма? — попита тя.

— О, тя разкъсва вътрешностите на онази касета.

— Ще ми се да постигне нещо.

— Ако това изобщо е възможно, точно тя ще го направи. Но ти... ти трябва да почиваш.

— Добре. — Джули свали ръка от перилата и се отправи към стаята си. — Лека нощ, чичо Итън.

Отново съм като малко момиче, помисли си.

— Лека нощ, Джулия. О, между другото, утре рано сутринта ще ходя в Единбург. Трябва да продължа отпуската си и да свърша малко писмена работа в колежа. Ще се видим за вечеря.

Джули си взе душ и се сблъска с Алма на път за стаята си.

— Откри ли нещо?

— Трудно е да се каже — отвърна Алма. — Но събирам парченцата. Прегледах всички записи, особено последния. И мисля, че съм по следите на нещо.

За миг умората на Джули се стопи.

— Какво е то? Какво откри?

— Е... — Алма изглеждаше напрегната до пръсване. — Има толкова много детайли — пожара, тревогите на твоята сестра, отношенията ѝ с Итън. Освен това — майка ти и баща ти очевидно са имали голям проблем.

Джули разбра, че Алма крие нещо от нея.

— Лиам ли е причината? Той ли е причината за комата на Сам?

— Той, без съмнение, има голям принос за това. Както вече казах, не разполагам още с цялата картина, но парченцата започнаха да се наместват. Искам да кажа, че видях неща, които нито Саманта, нито Итън някога щяха да ми кажат.

Алма скръсти ръце пред гърдите си. Потърка ги в горната им част. Как може да ѝ е студено? Толкова е топло тук!

— Сигурна съм, че сме още в началото. Но ти си почини. — Тя вдигна пръст към Джули. — Вярвай, че наистина ще помогнем на твоята сестра, ти и аз.

Джули се усмихна.

— Добре. Толкова се радвам, че си тук!

Тя влезе в стаята и затвори тежката врата зад себе си. После се строполи напълно изтощена в леглото си.

*Ние забравяме повече неща, отколкото
помним.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

Утро. Зад тънките завеси бе надвиснало мрачното небе.

Джули се протегна. Беше още уморена, тялото я болеше, сякаш се бе претрупала с работа след дълга почивка. Тя седна в леглото и разтърка очи. Беше гладна — можеше да убие човек за чаша кафе или пък за парченце ронлив кейк.

Измъкна се от леглото. Съблече фланелената си нощница и бързо навлече дънките и полото, които бе хвърлила върху стола предната вечер. Чувстваше ги студени и влажни по кожата си.

Отвори вратата и слезе на първия етаж.

Прислужницата ѝ каза, че Итън вече е заминал за Единбург. След като изяде две кифлички и изпи три чаши кафе — с достатъчно кофеин, за да я освежат и ободрят — тя реши да се разходи.

Отмина градините. Силният солен вятър я теглеше към морето и тя реши да поеме по пътеката към скалите.

Над нея облаците постепенно потъмняваха от белезникаво бяло към оловносиво. Вятърът я прониза, когато прекрачи паднала дъска от загнилата ограда.

Кога за последен път бе ходила на скалистия бряг?

Май беше все още тийнейджърка. Може би когато замисляше да напусне Оукууд завинаги и искаше да хвърли един последен поглед на Северно море, скалите и разбиващите се в тях вълни.

Дори когато вече бяха пораснали със Сам, Итън не пропускаше да ги предупреди: *Не приближавайте скалите. Те се ронят. Скалите падат в морето.*

И беше прав, разбира се. Преди две години, отдалечен само на няколко мили по брега, един хотел в Скарбъро — цял хотел — се бе свлякъл в морето.

Но Джули беше винаги предпазлива, а гледката бе толкова красива! Обичаше да стои близо до ръба и да гледа разбунената вода — мечтаеше и за други брегове, обливани от морските вълни.

Десният ѝ крак стъпи на ронлива скала. За секунда тя приклепна и силно удари коляното си в скалата.

— По дяволите! — Огледа се наоколо. Обзе я мигновено странно чувство, че някой е зад нея и я следи.

Спомни си как Лиам изскочи пред нея последния път. Той очевидно нямаше намерение да заминава, поне докато Джули пазеше тайната.

Тя погледна назад по пътеката, но не видя нищо друго, освен трънки и изтравниче, и бодливи храсти, захванали се за пукнатините в скалите, устояващи на опитите на вятъра да ги отскубне.

Джули се изправи и отърси праха от удареното си коляно. Дънките ѝ не бяха скъсани, но капачката на коляното я болеше.

Още един поглед по просеката.

— Никой няма тук освен нас — духовете — каза тя.

Опита се да бъде по-предпазлива като приближи до ръба.

Не съм вече на шестнадесет.

И тогава пред нея избухна морето — гигантско тъмно пространство, изпъстрено с белите гриви на бушуващия прилив. Тези води са били владение на пирати и контрабандисти. А в книгата за Дракула пише, че корабът му е акостирал съвсем наблизко.

Тя се приближи до ръба, за да зърне пълната, несмущавана от нищо гледка и изцяло се отдаде на този първичен, възвишен миг на наслада. Северно море се простираше пред нея като на картина, като чудо на чудесата.

Спря се на няколко метра от ръба. Когато беше дете пристъпваше на малки стъпчици към ръба, пренебрегвайки забраната на Итън.

Разбира се, че в сравнение със Сам, тези ѝ опити бяха много плахи.

Сестра ѝ изтичваше точно до ръба и се кикотеше, когато скалистият пясък започваше да се рони под краката ѝ. Махаше с ръце като фриволен въжеиграч, който не го беше грижа, че отдолу няма мрежа — освен ако не считаше за мрежа назъбените камъни.

Джули съвсем отчетливо си представи Сам на ръба, предизвикваща своята по-разумна и предпазлива сестра — Джули с *Премерените стъпки*: „Ела на ръба! Погледни долу скалите, прилива! Остани тук“... и рискувай някой особено упорит повеи да те отвее в дълбините.

Джули пристъпи още по-близо до ръба. Песъчливата почва бе податлива.

Внезапен порив на вятъра я блъсна в гърдите, като че ли се опитваше да я предпази от пропастта.

Защо правя това?

И тогава прозря отговора.

Твърде много нереалност, твърде много време си игра в нереалния свят, който като че ли вече ставаше опасно реален.

Това тук бе коректив. Добър, здравословен залък от едно реално преживяване.

Половин метър до ръба.

Чудесен изглед към водата. Искаше ѝ се да разпери ръце и вятърът да я повдигне — като албатрос да възседне облаците.

Няколко сантиметра по-близо.

И тогава я облада предишното чувство. Усещането, че някой я следи, че не е сама.

Обърна се. Виждаше горния етаж на Оукууд — от комина се точеше тънка струя дим, а силният вятър бързо го разсейваше. Къщата изглеждаше малка отгук, като куклена...

Сякаш отново бе попаднала във виртуалната памет на Сам.

Беше дошла тук да размисли, да остави вятърът да обветри лицето ѝ, да се измъкне. Но навсякъде — дори и тук — всичко ѝ напомняше за Сам.

Горката, изгубена Сам, впримчена в собственото си море от оплетени спомени.

— И кой, по дяволите, знае какво означават? — каза на глас тя.

Отново се обърна към морето и предизвикателството на скалата загуби своята привлекателност.

Моментът отмина. Такъв унес подхождаше повече на Сам. Тя поемаше такива рискове.

Джули постоя още малко, загледана в морето, зареждаше се за предстоящата работа, преди да се впусне отново в паметта на сестра си.

Не беше съвсем на ръба. И все пак, погледът ѝ стигаше до назъбените скали долу, до биещите се вълни и...

Имаше нещо върху скалите.

Може би отломък дърво или пък гума. Малко цветно петънце.

Скалите надвисваха над плажа, простираха остри ръбове под вятъра като нос на огромен кораб. За да види останалата част,

трябваше да се приближи още по-близо до ръба.

Тя пристъпи напред и дори това малко преместване ѝ даде възможност да види по-ясно предмета. Не беше гума, не! А нещата, които се люлееха от вълните бяха... бяха...

Малко по-близо...

Пясъкът се движеше под краката ѝ.

Тя видя цялата форма и цветове. Разпозна какво е и се вцепени.

— О, боже! Не!

Двете неща, които подскачаха от прилива долу, които вълните игриво носеха — бяха човешки крака. Извити в едно разкривено V от два масивни скални отломъка. Джули видя и трупа, с лице надолу към водата, а ръцете бяха увити около скалите, сякаш ги прегръщаха.

Призля ѝ и тя се извърна. Боже! Ужасно! Някой беден човечец — може би рибар? — изхвърлен от морето.

Отдръпна се от ръба. Трябваше да се обади в Залива — те имаха спасителен екип. И тогава се спря, нещо отново я привлече към ръба.

Падна на колене — дясното още я болеше — и се наведе напред.

О, не. Не беше рибар. Беше жена. Джули не можеше да види лицето, но... заби болезнено пръсти в пясъка — О, боже! — тя разпозна цвета на полата от туид, жълтеникавата блузка.

Стенейки, Джули изпълзя назад и се строполи, заровила лице в ръцете си. Повърна.

Алма... там долу беше Алма.

През ума ѝ като светкавица се мерна ужасяваща мисъл — *Кой я е блъснал?*

Не биваше да мисли така. Ръбът беше измамен и може би Алма се е заблудила в мъглата. Най-вероятното обяснение беше — нещастен случай.

Тогава защо първата мисъл, която се мерна в ума ѝ бе за подло деяние и първият заподозрян от нея...?

Джули приседна и се обърна в полуочакване да види Лиам зад гърба си, готов да хвърли и нея върху скалите долу.

Но беше сама.

Стана ѝ по-леко.

И дочу стържещ звук. Светът се наклони назад. Не, не светът, а само тази малка част от него. Надвисналото скално парче пропадеше.

Джули се сви и се претърколи надалеч от хлътващата скала. Долната част на ръката ѝ се остърга в острия ръб като в бръснач, когато отломъкът полетя надолу. Секунди по-късно тя дочу плискащия громол, при удара в скалите долу.

Тя лежеше върху изсъхналата трева, дишаше учестено и пухтеше като луда. Дали падналият къс скала се бе стоварил върху тялото на Алма? Някой друг трябваше да разбере това. Не и тя.

Надигна се на четири крака и бързо запълзя надалеч, като уплашено дете.

Когато се изправи, не виждаше нито скалите долу, нито ужасяващо изкривеното тяло на Алма. Остана така, докато дишането ѝ се нормализира.

Алма беше казала: „Събирам парченцата...“.

И ето че вече я нямаше. Като Сам, само че завинаги.

Джули стъпи на пътеката и като се препъваше, се затича към Оукууд.

Полицейският инспектор от Уитби, мъж на име Стивънс, приличаше на човек, гледал твърде много детективски филми. Носеше шлифера си с вдигната яка и непрекъснато кимаше с глава, докато Джули говореше.

Итън седеше до нея на кушетката във всекидневната. Беше му се обадила в Единбург и той побърза да се върне. Обикновено твърд като дъб, сега той изглеждаше разсеян, почти дезориентиран, а очите му бяха подути. Плакал ли е? Джули знаеше, че с Алма го свързваше нещо повече от професионално отношение. Разбира се, че Итън никога нямаше да го признае.

Стивънс насочи молива си към нея.

— Съжалявам, госпожице. Извинете, може да съм забравил... но вие казахте, че сте отишли там да...?

— Просто исках да се разходя... да подишам въздух.

Инспекторът потърка челюстта си. Този случай се оказа много заплетен и интересен, даваше му възможност да се изяви.

— Но тогава не знаехте, че доктор Евънс също е отишла натам?

— Не, не знаех.

В стаята влезе един униформен полицаи, надвеси се към инспектора и му прошепна нещо. Стивънс кимаше, докато слушаше, без да сваля поглед от Итън и Джули. Когато полицаят излезе, Стивънс каза:

— А сега ми разкажете за сестра си.

Итън обясни накратко мистериозната кома на Сам.

Инспекторът драскаше в бележника си.

— И вие подозирате... престъпно деяние, а?

— Не знаем — отвърна Итън.

Стивънс се изправи.

— Добре тогава. Ще ви кажа какво ще направим. Ще се върна до онази скала, за да се убедя дали моите хора не са пропуснали нещо. А междувременно може би ще се сетите — дали доктор Евънс не е имала някакви врагове...

Джули погледна към Итън. Очите му бяха зачервени, изглеждаше напълно изтощен. А сега трябваше да изслуша и това, което трябваше да съобщи на инспектора.

Но как да го кажа? И какво да премълча?

— И-има нещо, което искам да ви кажа.

Стивънс вече тръгваше към вратата. Обърна се и повдигна въпросително вежди.

— О? И какво е то?

Вече бяха вдигнали тялото на Алма от скалите долу. То се намираше в катафалката на път за града.

— Тук имаше един човек, човек, който може да е...

Тя усети как Итън се извъръща към нея.

— Има един човек, мисля — тя рискува да погледне Итън, — мисля, че го издирват. Името му е Лиам О'Донъл.

Усещаше очите на Итън, вторачени в нея, пронизващи я.

Инспекторът кимна. Нека Итън да обясни.

— Джули, какво, по дяволите, искаш да кажеш?

Тя бавно се обърна и срещна погледа му. *Винаги има болка, когато се разкрива някаква тайна*, помисли си тя.

— Той беше тук. Преди две нощи се появи. Изненада ме навън... Каза ми колко много обича Сам.

Дали не бе плод на въображението ѝ, или устните на Итън наистина се изкривиха в погнуса?!

— О'Донъл е бил тук? В Оукууд?

Джули кимна.

— Помоли ме да не казвам на никого... Каза ми, че обича Сам, че не...

Итън се изправи. Отдалечи се от кушетката, търкайки замислено брадата си.

Джули се обърна отново към инспектора, който извика един от хората си и му подаде лист хартия.

— Ще го проверим, госпожице. Но каква е връзката на сестра ви с този мъж?

Итън се обади, преди Джули да успее да отговори. Гласът му звучеше глухо докато осведомяваше инспектора за отношенията на Сам с О'Донъл... и за своите подозрения. А Джули се чувстваше

ужасно глупава и незаслужаваща доверие. Как би могла да си го помисли?

Стивънс ожесточено си водеше бележки.

— Ако се навърта наоколо, ако още е тук, ще го заловим. — Той погледна Джули. — Макар че не разбирам защо не сте казали на никого, госпожице.

Нито пък аз, помисли Джули.

Продължаваше картинно да си представя тялото на Алма Евънс, блъскано от разбунената вода.

Итън като че ли странеше от Джули.

Боже, би трябвало да си тръгна, каза си тя. Да хвана първия самолет и да се махна оттук, въпреки доброто, което искам да направя. Един човек умря може би поради моята глупост.

И объркване. Как успя да ме омагьоса този Лиам?

Помисли си, че по някакъв начин — може би чрез Сам — той бе успял да я развълнува. Накара я да почувства... нещо, което не бе преживявала преди и това изкриви нейната правилна преценка, направи я уязвима.

Но защо да не е просто нещастен случай? Точно като този, който едва не я сполетя?

Инспекторът затвори бележника си.

— Е, тук имаме още работа. Ще ви държим в течение.

Итън кимна с отсъстващ израз, когато Стивънс отдаде чест и напусна стаята.

Джули остана в надвисналата тишина с наведени към пода очи, без да смее да погледне Итън. Искаше й се той да изкрещи, да хвърли нещо, за бога! Тази тишина я убиваше.

Знаеше, че той може да се вбесява. Но тя се боеше от неговото разочарование. Джули не искаше да го разочарова никога. Достатъчно му бе това да прави Сам.

Дочу стъпки. Итън си тръгва или...

И тогава той дойде до нея. Тя стисна челюсти.

Ето, идва.

— Защо, Джулия? — Гласът му беше нисък, плътен и изпълнен с болка. По-лошо от вик. Много по-лошо. — Защо не ми каза за О'Донъл?

— Аз — аз бих искала да мога да отговоря — отвърна тя приглушено.

— Защо, за бога, ще държиш в тайна от мен нещо толкова важно? Известен терорист, който е заплаха за моята племенница, твоята сестра и то в моята къща. — Повиши глас: — Какво си мислеше?

— Нищо не мислех. Толкова е глупаво, че не ти казах, аз...

— Какво друго не си ми казала?

Има още тайни. Трябваше ли да разкрие и тях? Да признае, че е ровила в тайните на Итън, че Сам е искала да ги узнае, че дори бе помолила Лиам...

Тя се обърна към него и отвори уста:

— Аз...

Не. Не можеше да го направи. Не и когато я гледаше с този наранен поглед. Достатъчно бе разбит за днес.

Или пък отново си въобразяваше?

— Само ако бях прозряла по-рано нещата, които видяхме вчера, щях да го издам незабавно. Но Сам му имаше доверие и...

Итън се напрегна.

— Мислиш ли, че той е знаел това, което видяхме вчера?

— Не виждам как.

— Ти не си ли му казала?

— Не! Разбира се, че не!

— Тогава защо Алма е мъртва?

О, боже, и аз бих искала да знам! Тя изрече едно от предположенията си.

— Може да е било нещастен случай. Скалите са измамни... ти си ни го казвал хиляди пъти, докато растяхме.

— Да, би могло, но ми се струва твърде лесно обяснение. — Той тръгна към вратата. — Чудя се...

Неочаквано Итън излезе във фойето и се отправи към хола. Джули го следваше.

Когато влезе след него, той вече ровеше из видеокасетите.

— Какво правиш?

— Търся касетата от последния сеанс — онази, в която го видяхме в Лондон по време на експлозията в „Бранъм банк“. Къде е тя?

— Трябва да е тук. Алма я...

Итън захвърли яростно една касета.

— Няма я! Той не само е нахлул в моето имение, но е бил и в къщата ми! Да бъде проклет! — Извърна се и я посочи заканително с пръст: — Ти ще трябва занапред да живееш с тази отговорност!

Той се отпрати с твърда походка към фоайето. Джули го следваше, сякаш бе вързана с каишка за ръката му.

— Къде отиваш?

— В Залива, за да уредя формалностите по пренасяне на тялото на... — с усилие търсеше думи, болката му бе очевидна — Алма. Тя има син в Лондон. Ще трябва да се свържа с него. Не зная кога ще се върна.

Джули никога не го бе виждала толкова гневен.

Той отвори гардероба и извади кожено сако. Не бе в неговия стил. В него изобщо не приличаше на Итън.

Без да каже нищо повече, той излезе от къщата.

Джули остана сама във фоайето. Обземаше я вина по отношение на Алма, както и чувство на загуба, объркване... и самота.

Странно усещане е да бъдеш самотен. Не си спомняше да е била самотна преди. Никога. Винаги се е гордяла с факта, че е независима и самостоятелна. Дори се шегуваше с това: „Аз никога не съм самотна когато съм сама — защото съм със себе си“.

Чу колата на Итън да потегля от алеята. Отиде до прозореца и дръпна завесата. Видя паркираните полицейски коли. Стивънс го нямаше — явно проверяваше стъпките на Алма, гледаше по пясъка за други отпечатъци.

Сама... и самотна. Не искаше сега да бъде само с Джули. Искаше да има компания.

И знаеше чия.

Джули отиде горе в стаята на Сам. Сестрата я погледна, когато застана на прага.

— Можеш да си починеш — каза ѝ Джули.

Сестрата бе свикнала с посещенията ѝ и тихичко се измъкна.

— Здравей, Сам — поздрави сестра си, докато компютърът инициализираше сателитното хранване и вършеше диагностичните си тестове. — Не знам дали ти харесва или не, но твоята сестра се

отбива за поредното си посещение. Без Итън и без доктор С. И, боже, без Алма! Само ти и аз.

Джули трябваше да си признае, че се чувства малко неспокойна да навлиза тъкмо сега във виртуалната памет на Сам. Като че ли ѝ се изплъзваше от контрол и все повече я замесваше като съучастник, а не просто наблюдател. Предупрежденията на доктор С. отекваха в главата ѝ.

Но виртуалната памет на Сам бе като призив на сирена, с все по-изтъняваща нишка, която отграничаваше „начупените“ спомени на Сам от реалността на Джули.

Дори когато съм тук, навън, никога не съм напълно свободна.

Което означаваше, в това бе сигурна, че нямаше да спре, докато не стигне колкото се може по-нататък.

Тя си нахлузи каската. Още не се виждаше нищо, освен синьото на празния екран — малко преди старта на програмата.

Самотата се отдалечаваше. Сам отваряше врата...

Вертикално завихряне в лещите на шлемофона, потъмняване и вече беше вътре.

И това, което видя, отне дъха ѝ.

Бях помолена да работя в една група с експерти терапевти за възстановяване на паметта. Обикновено работя самостоятелно, но този път склоних — и добре ги подредих! Терапия за възстановяване на паметта — направо ме побиват тръпки! Никога не съм чувала нещо по-фалшиво! И тези терапевти искат да минат за учени? Трябва да ги арестуват! Те не възстановяват спомени, а ги „произвеждат“!

Произволни записки
на Джулия Гордън

Студиото на Сам е почти празно. Виртуалното пространство е оголено. Лъвът в гондолата го няма, нито псевдо-Мондриан. Тук е само голямото недовършено платно и няколко други картини, небрежно разхвърляни наоколо.

Едната от тях спира вниманието ти — рисунка на плажна дъсчена пътека под огнено небе, синя вода — езеро или море...

Но няма хора.

Дъсчена пътека. Нещо, което те примамва, но трябва да отидеш до вратата и видиш какво е станало през нощта с водната пустош.

Издигаш се в мрака и установяваш големи промени във виртуалната памет. На проблясващата във водата лунна светлина забелязваш, че островът на Мондриан е изчезнал, погълнат от морето. Не можеш да разгледаш стаите зад онези врати. Островът на *Нощните ястреби* — и него го няма.

Настръхваш, защото регистрираш, че са останали само три острова... и те се приближават все повече един към друг. Почти са се слели в архипелаг.

Носиш се над тези острови и зърваш дъсчената пътека на единия от тях — като алея от анимационен филм, боядисана с цветни моливи. Почти като в детска рисунка — но ти *познаваш* тази картина. Нещо в нея ти е много познато, но липсва някакъв важен елемент, за да я идентифицираш.

Колебаеш се, защото се сецаш за онова нещо, таящо се под повърхността. Но се успокояваш като си мислиш, че то е останало някъде край Венеция.

Приземяваш се върху алеята. Дървените греди са полирани в оранжево.

Върху дъсчена пътека няма никой. Странно, не ти напомня на плажовете в Брайтън, където Итън ви водеше през летните ваканции. Дали този спомен не е отражение на пребиваването на Сам на Лазурния бряг? Дали имат такива алеи на Ривиерата?

Обръщаш се и търсиш някого, нещо...

Една машина за предсказване на съдбата стои самотна, с гръб към морето — стъклената будка свети като маяк. Отвътре към теб се взират тъмните стъклени очи на стара пластмасова циганка. Зловещо... но се приближаваш.

Още щом достигаш циганката, дясната ѝ ръка започва да се движи сковано, точно като на истинска гадателка, която реди картите.

Но няма никакви карти.

Стъклените ѝ очи премигват. Пластмасовите устни се движат.

Нищо не чуваш, отпред на машината светва кратък надпис: *Какви тайни искате да ви разбули мадам Ханамсат?*

Под надписа се появяват три думички: *Живот... Любов... Съдба.*

И под всяка дума чака бутон.

— Окей — казваш. — Каж ми...

Пресягаш се и натискаш *Любов*.

Ръката на циганката се движи и в улея пада карта. Вдигаш я и четеш:

— Как можеш да питаш за любовта като не си влюбена?

Картата изчезва.

Светлинките отново проблясват: *Задай друг въпрос*. Усецаш, че циганката със стъклени очи те дразни.

Натискаш *Живот*.

Ръката се движи. Пада друга карта.

Живот преди... или след?

Преди и след какво? Тази машина трябва да е програмирана от Лиам — отговаря на всеки въпрос с друг въпрос.

Върху монитора вече премигват две нови думи, два нови бутона: *Преди* и *След*.

Натискаш бутона *Преди*.

Ръката отново се движи, пада нова карта.

На нея пише: *Луната, къщата или маската?*

Чудесно. Попадна на дзен монаха сред машините гадателки. Но поне имаш още няколко възможности за избор. Луната, къщата или маската...

Три възможности, три бутона.

От всичко, което си видяла във виртуалната памет на Сам, тази машина повече от всичко друго те убеждава, че Сам се опитва да създаде контакт.

Натискаш бутона под думата *Маска*.

Пластмасовата циганка вдига очи. И за първи път се усмихва — едно многозначително озъбване, смъртна гримаса, а стъклените очи не променят своя израз.

И главата се разцепва.

Вътре е Натан, седи до една маса с лице към теб, а ти си на четири години...

Татко иска отново да играете на онази игра, все една и съща всеки ден. И е забавно... повечето пъти.

— Джули, готова ли си?

Тя кима:

— Да, татко.

Той изважда картите.

Умножение и деление. Лесна работа. Толкова е просто. 3×3, 8×8, 7×6... Но той бърза, после — още повече.

— Хайде, хайде, Джулия. Колебаеш се. Хайде. Ти ги знаеш.

Джули усука крака „под ключ“. Изстрелва отговорите колкото може по-бързо.

— Двадесет и четири... петдесет и едно... шестдесет и три...

Но татко клати глава и ускорява.

— Хайде, хайде... това е рутинно, въпрос е на запаметяване, Джулия. Това е всичко. Не се изисква никакво мислене, никакво.

По-бързо и по-бързо, докато на Джули й се струва, че язди пони, държи се за гривата му и галопира из картите все едно са препятствия.

Вижда го да се усмихва. Справя се добре. Добре язди понито.

Когато той стига до края, обзема я разочарование. Може би има и други задачи за нея, да нарежда блокчета или пък да разпознае триъгълниците. И да ги преброи, всичките са с различни размери.

— Това е за днес, Джулия. Имам важна среща.

Той се изправя. Толкова е голям. Плъзва картите в джоба си. Отстъпва от простата дървена маса.

— Татко...

Той спира.

— Мога ли аз да ти задам една задача?

— Аз наистина...

— Винаги ми позволяваш да ти задам една задача. Само една.

Той се усмихва и усмивката му е хубава. Обича я, сигурна е в това.

— Окей. Давай, госпожице.

— Добре, добре. — Сега тя трябва да намери задача, нещо особено трудно. От нея се очаква да знае отговора... Така се играе тази игра. Но той никога не проверява дали тя знае отговора. Никога.

— Деветдесет и девет по — детето още по-силно стиска крачетата си — шестнадесет.

Той присвива очи. Трябва да помисли. И бързо отговаря.

— Хиляда петстотин осемдесет и четири. — Вече не се усмихва. — Това ли е отговорът, Джулия? Толкова ли е?

— Аз... аз...

Тя не го е пресметнала и играта вече не е забавна. Какво става? Играта уж винаги е забавление, а сега...

— Това ли е отговорът, Джулия?

— Аз... аз... не...

И ето че се случва. Виждаш как на главата на татко се появява тънка линия, която се спуска надолу през средата на лицето от косата до носа, към устата и брадичката. Толкова тънка линия. Искане да му каже нещо, когато...

Линията се разширява... пукащ, раздиращ звук и тя се „разтваря“.

— Това ли е отговорът, Джулия?

— Татко, татко, аз не знам. — Момиченцето плаче и вижда как лицето му се уголемява и се разцепва като онези орехи по коледа, разкрива...

Всъщност това е лицето на чичо Итън, тъмната му брада не е толкова гъста, очите му блестят и той повтаря същите думи, със същия тон и същия глас... като татко.

— Никога не ми задавай задача, на която не знаеш отговора.

Джули кима. Разцепената външна глава се свива и пада надалеч като свлечена змийска кожа. Чичо Итън се обръща и отдалечава.

И тогава момиченцето изчезва.

Първата ти мисъл — това не е спомен на Сам. Твой е. Боже, ти току-що видя тук един от своите спомени. И не само това, ти не само си спомняш играта с числата, която играехте с татко. Знаеше само, че те е обучавал, че ти е задавал загадки и задачи.

Но това, което видя не приличаше на игра.

И тогава осъзнаваш къде си — на онази дъсчена алея, която се простира към хоризонта. Виждаш бяло петънце в невъобразимо далечния край. Не си го забелязала досега и сигурно трябва да го разследваш, но си твърде разтърсена да предприемеш още нещо.

Обръщаш се...

Останалата част от пътеката я няма, сякаш е отмигана от голяма буря. Виждаш нещо на ръба, точно където нащърбените краища на счупените дъски стърчат като шипове. От черната вода се издига камък.

Приближаваш се.

И докато го правиш, ти хрумва друга тревожно смущаваща те мисъл...

Итън и Натан... толкова си приличаха, очите, гласовете. Разбира се, те са братя, но начина, по който говореха, очите им... толкова еднакви.

Вече си до камъка — тъмно, безсмислено парче скала.

Но има ли *нещо* безсмислено в тази памет?

Навеждаш се над ръба и го изучаваш. Точно под теб тъмната мазна вода е като мрачно огледало и...

И ти виждаш себе си. *Tu si*. Така, както изглеждаше тази сутрин. Различаваш шокираното си лице, изучаващо отражението.

— О... господи!

Отражението мърда устните си в синхрон.

— Какво, по дяволите, става тук?

Стигаш до очевидното. Губиш разсъдъка си. Технологията за визуализация на паметта действа чудесно, с изключение на една малка, незначителна подробност — докарва те до лудост.

Няма как тук да се появи твоето отражение, освен ако не...

Плисък. Напрягаш се и се оглеждаш наоколо. Няма какво да предизвика този плисък.

Още един плисък — по-шумен. О, не. Свеждаш очи, точно когато дебелото гърчещо се пипало се стрелка над водата — от зиналата уста на ужасеното ти отражение.

Пициш и се отдръпваш, но пипалото е бързо. То се увива около глезена ти. Боже, студено е и лепкаво! Смукалата му имат кукички, които се впиват в меката плът на прасеца ти. То затяга примката, колко боли! Това не бива да се случва. Ти не си част от виртуалната памет на Сам. Тук си само призрак. Нищо не може да те сграбчи така.

Но нещото наистина те е впримчило и те дърпа, заловило глезена ти, влачи те към водата.

Бутона *Exit*. Натисни го сега!

Сякаш прозряло мислите ти морското чудовище извива силно глезена ти и ти се претъркулваш от дъсчената пътека във водата. Тя е студена и мазна. Удряш се в една скала и се вкопчваш в нея. Чудовището се опитва да те повлече в открито море.

Бутона *Exit* — сега!

Протягаш ръка, стегнатата хватка върху глезена ти се отпуска. Пипалото се размотава и изплъзва като те оставя да газиш във водата от другата страна на скалата.

Вдигаш очи.

Камъкът е на една ръка разстояние и сега виждаш, че това е гигантска надгробна плоча. Четеш имената — *Натан и Лусинда Гордън*. Надгробната плоча на твоите родители. Под имената са

издълбани датата на пожара и рождените им дати, на Лусинда — 17-ти май, 1943, а на Натан...

1-ви декември, 1941.

Същата като на Итън.

Те толкова си приличат, очите, гласовете им...

Пипалото те довлече дотук и те освободи. Сякаш е искало да прочетеш това.

Протягаш ръка и докосваш тежкия камък. От пръстите ти се изцежда вода върху гравираната му повърхност и пада върху една от датите.

1-ви декември, 1941.

Истина ли е? Натан и Итън са близнаци като теб и Сам? Как можеш да не знаеш това? Но те никога не са си приличали толкова много, особено Итън с тази брада. А и никога не сте празнували рождените дни на своите родители...

А близнаците в семействата се повтарят, нали?

Обръщаш се и се оглеждаш. Чудовището кръжи, потопено в тъмната вода под това тъмно небе и само светещите му очи са на повърхността и те наблюдават.

Потръпваш. От студената вода или от друго?

Както и да е, трябва да се връщаш в реалния свят. *Сега.*

Из „Макбет“: О, памет, страж на мозъка!
Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули отпи от горещия чай, вдъхвайки от аромата на лимон и мед. Беше подвила крака и увила одеяло около раменете си. Искаше да се стопли.

Имаше за какво да мисли. Искаше ѝ се да сподели последното си навлизане с доктор Сийгъл, но ако го направеше, то щеше да бъде и последно. На секундата щеше да дръпне шалтера. Всичко, което трябваше да направи, бе да прекрати сателитното хранване и така виртуалната памет щеше да стане недостъпна за Джули.

Боже, само ако можеше да му каже, че е развила виртуално присъствие в паметта на Сам. Какво би казал той? Това бе нещо нечувано, не мечтано, но някак системата бе влязла във взаимодействие с нейните собствени мозъчни вълни и спомени и ги бе използвала, за да ѝ конструира виртуално тяло.

А това означаваше, че тя присъства в съзнанието на Сам по много по-дълбок начин, отколкото си е представяла.

Това може да обясни спомена за играта с числата. Беше собствен спомен на Джули. Поне така предполагаше. Имаше неясна представа за това, че баща ѝ обучаваше и Сам по този начин, но се съмняваше дали ѝ е давал числа.

Вероятно вместо тях, ѝ е показвал картини.

Но Сам трябва да е била свидетел стотици пъти на играта ѝ с числата, би трябвало да знае всичко за нея.

Защо я отведе там, върху дъсчената пътека...

... близо до надгробната плоча?

Това бе истински шок. *Натан и Итън — близнаци! Истина ли е? И ако е така, как така Сам знае, а аз не?*

Тя погледна към сестра си. Сам беше красива, потънала в толкова спокоен сън. Спокойна по начин, по който никога не е била в пълно съзнание. Нямахме видими признаци за присъствието на зловещите гадателки и чудовища, на запустелите земи, които пълнеха главата ѝ. Само нейната бледа красота и лекото повдигане на гърдите при всяко вдишване.

Джули пресуши чашата си, чаят беше изстинал.

Тайни, помисли си. _ За това е всичко това._

Тя потърка десния си крак. Възпален. Зейна в почуда, когато издърпа крачола на дънките си нагоре и се вторачи в нещо, което не трябваше да е там — не може да е там — и все пак беше: дълбоко охлузване обхващаше глезена и долната част на прасеца ѝ!

Не! Физическа рана — от виртуална памет!

Щом може да ме охлузи, да ме нарани, какво друго може да направи?

Да ме убие?

Тя разтърка отока.

Може би трябва наистина да спра.

И тогава на каменната алея отвън спря кола.

Итън. Чичо Итън. Близнакът на татко или това бе само виртуална фантазия?

Джули очакваше Итън да се качи горе и да провери как е Сам, но той остана на долния етаж.

Дойде време за вечеря, но никой не я повика. Може би Итън е наредил на готвачката да прескочи вечерята.

Не можеше повече да отлага конфронтацията. Джули слезе долу. Провери във всекидневната, но Итън не беше там. Виждаше и кухнята, но тя бе тъмна и тиха. Странно. Той беше вкъщи, обаче...

Дочу шум откъм фоайето. Пресече го и надзърна в библиотеката.

Винаги бе обичала тази голяма стая, изпълнена с книги. Убежището на Итън, свят, който ухаеше на кожена подвързия и стара хартия. Сега тук се чувстваше като непозната.

Итън седеше на един стол с висока облегалка под светлината на единствената лампа. Не държеше книга, а се взираше в мотивите на ориенталския килим в краката си. Ефектът беше странен и болезнен.

— Итън...

Той вдигна бавно очи, като че ли се бе състарил тази сутрин.

— Джулия... щях да се качвам. Искях да се извиня за избухването си днес. Бях толкова разстроен...

— И имаше пълното право да си. Аз съм тази, която трябва да се извини. Наистина съжалявам.

Той бавно кимна.

— Приемам твоето извинение. Нека да оставим това зад себе си и да продължим нататък. Просто ми обещавай... без повече тайни.

Без тайни?, искаше ѝ се да извика. *Кажу какво ти криеш от мен.*

— Изглеждаш изморен — отбеляза тя.

— Така е. Да се погрижа за горката Алма, да утешавам сина ѝ...

Тя се приближи.

Той продължи да я гледа.

— Предполагам, че си вечеряла. Казах на готвачката да не се притеснява и да не готви вечеря.

На масата отдясно тя забеляза полупразна бутилка бренди и кристална гарафа. Отбеляза, че той леко заваля думите. Виждаше ли е някога Итън, дори и под най-лекото въздействие на алкохола? Не мислеше.

— Чу ли се нещо за О'Донъл? — попита тя.

— Да се чуе? Искаш да кажеш дали не са го хванали? Не, и много се съмнявам, че ще го хванат. Както се съмнявам, че ще дойде отново тук.

— Не мислиш ли, че станалото е нещастен случай?

— А това, което стана със сестра ти също ли е нещастен случай?

— изръмжа Итън.

Тя пристъпи отново.

— Трябва да ти кажа нещо... да те попитам.

Итън продължаваше да се взира пред себе си. Кимна.

— Още тайни?

— Щом казваш, да. Когато ти замина... аз отново навлязох във виртуалната памет.

Итън кимна без да вдигне очи. Не изглеждаше изненадан.

— И?

Тъкмо щеше да му каже за спомена, когато тя и брат му играеха на числа, за обучението по математика. Но се спря. Не беше толкова важно.

— Видях една надгробна плоча... на майка и татко.

Тя го изчака да каже нещо, но той си седеше мълчаливо, вперил очи в килима. Беше ѝ трудно.

— Видях рождената дата на баща ми.

Никакъв отклик. Дали изобщо беше буден?

— Тя е същата като твоята. Във виртуалната памет датата бе същата, а това означава, че...

И тогава, подобно на онази гадателка, Итън извърна глава.

— Означава, че твоят баща и аз сме близнаци. Така ли?

— Искаш да кажеш, че е истина?

— Разбира се. Идентични близнаци, точно като теб и Саманта. Защо си толкова изненадана?

— Аз... ами, не съм знаела.

— Разбира се, че знаеш. Всеки го знае. Или поне го знаеше, когато това имаше значение — когато и двамата бяхме живи.

— Е, аз не го знаех. Защо не си ми казал?

Той впери очи в нея и тя видя как присвива устни в знак на нетърпение. В думите му имаше напрежение:

— По същата причина, поради която не ви напомням непрекъснато със Саманта, че сте близначки. Защо трябва да ви казвам нещо, което приемам, че вече знаете?

Атмосферата в библиотеката бе враждебна. Ето я — стои тук, заобиколена от високите стени, от безкрайните редици книги и в центъра — нейният чичо. Тя се зачуди... ако си обръсне брадата, дали щеше да заприлича съвсем на баща й?

Пое си дъх — беше задушно.

— Трябваше да ми кажеш.

И тогава Итън рязко я прекъсна, гласът му леко потреперваше:

— И ти трябваше да ми кажеш за Лиам.

Джули се сепна като ужилена и напусна стаята.

Джули спа неспокойно. Събуждаше се непрекъснато и всеки път вкусваше от утайката на някой странен сън. Пътуваше във влак и не можеше да слезе. После пък беше в някакъв магазин да си купи нещо, но всички продавачи и касиери имаха празни лица — без усти, и без очи.

Тя сядаше в леглото и трепереше от страх като малко момиченце, събудило се от някакъв кошмар и предчувстващо, че нещо опасно предстои да му се случи.

Изкушаваше се да стане и отиде в стаята на Сам. Поне там имаше някой — сестрата седеше до леглото и четеше книга на бледата светлина на лампата.

Забавно, в живота тя не бе изпитвала необходимост от Сам, а сега имаше нужда от нея.

В живота...

Но тя не е умряла, помисли си Джули. Сам не е мъртва.

Все едно че е, ако не направя нещо. Там всичко се разпада. Упадък, ентропия — трябваше да намери отговор преди паметта да се потопи в безбрежното, безформено и безжизнено море.

Накрая успя отново да заспи.

Доктор Елизабет Лофтъс върши удивителна работа с фалшивите спомени. Тя успя да създаде фалшиви спомени от детството на редица възрастни хора от 18 до 63 години. Нейните субекти бяха абсолютно убедени, че са се загубили в конкретен магазин на конкретна възраст. Всеки един от тях украси фалшивия детски спомен с оригинални лични подробности и емоции, но този спомен никога не е бил действителност. Някои от хората толкова упорстваха за автентичността на спомена, че бяха готови да зложат пари за това.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Светлината на утрото изпълни стаята ѝ. За миг ѝ се стори, че сънува, но тогава усети хладния и влажен сутрешен полъх и светлината в очите си. Колко бе часът?

Обърна се към масичката и видя малкия циферблат — 10:30. Твърде късно.

Спя твърде много, сънувам твърде много... преследвам фантоми, преследвам тайни.

Струва ми се, че полудявам.

Бързо стана. Имаше нужда от доза реалност — трябваше да говори с Итън. Трябваше да изчисти нещата между тях.

Прислужницата я информира, че доктор Гордън е отишъл по работа в Уитби.

Джули отиде в трапезарията като се надяваше да има бележка от Итън, но не откри нищо, освен купчина кифлички и кафе. Тя си взе една кифла и я захапа, наслаждавайки се на реалния вкус. Хубаво е да имаш реални усещания. Наля си чаша кафе и добави мляко и захар. Изпи го наведнъж и си сипа още.

Трябваше да се махне от къщата.

Довърши кифличката и намери якето си в гардероба. Излезе от входната врата и остана неподвижна, наслаждавайки се на заоблените хълмове, водещи до високите мочурища. Утрото бе хладно и влажно, типично за английското време. Не се виждаха полицаи.

Слезе по стъпалата и се отправи към скалите.

Пое бавно по пътеката, като се оглеждаше наляво и дясно. *Какво търся?* — зачуди се. Парче плат на някой храст? Или пък недоизпушена цигара „Голоаз“? Отпечатък от стъпка?

И през цялото време се чудеше — ами ако Лиам нямаше нищо общо със смъртта на Алма Евънс? Ами ако тя просто е паднала? Щом цял хотел се е срутил от скалите, защо това да не стане със сама жена? Нали и на нея за малко не ѝ се случи.

Защо, по дяволите, не можеше да приеме, че го е извършил Лиам? Той имаше мотив — липсващият запис, който го уличаваше във

взривяването на „Бранъм банк“. Имаше и възможност — беше тук. Може би Алма го е заварила да краде касетата и той се е отървал от нея. Беше толкова правдоподобно.

Да се противопоставя на очевидното не беше разумно, това подходеше повече на Сам, а не на нея.

Може да не съм вече момичето, което бях.

Тя продължи да претърсва пътеката, като надничаше в малките пукнатини по скалите. Сигурно добрият инспектор Стивънс и неговите хора биха разкрили всяка водеща нишка, ако имаше такава. Но за нея беше важно да провери сама.

Вятърът надуваше откопчаното ѝ яке, а мъглата лепнеше по кожата ѝ.

И тогава тя зърна нещо, което се подаваше от малка пукнатинка между две скални парчета. Нещо бяло. Но когато се наведе, откри, че беше просто малко цветче с три бели венчелистчета. Беше красиво, скрито в цепнатината, защитено от вятъра.

Продължи да върви и стигна скалите.

Няма смисъл да ходи до ръба. Освен ако няма някой друг долу върху скалите.

Това беше вече мрачна мисъл.

Вчера сутринта беше дошла тук да си прочисти главата, погледна над ръба — и целият ад се струпа отгоре ѝ.

Горката Алма.

Тя се загледа във водата през морската „мъглица“, както местните хора наричаха мъглата, идваща с прилива и пробиваща си път към брега. Красиво и... зловещо. Мъгливият бряг приличаше на жив, движеше се като жив.

Обърна се.

И видя, че не е сама.

Лиам стоеше на пътеката и сурово я гледаше. Джули осъзна, че зад нея са скалите и че долу е онова същото място, което грубо прикова тялото на Алма. Усети присвиване в стомаха.

Очите на Лиам проблеснаха.

— Ти ме изпрати в пъкъла!

Джули се опита да запази спокойствие.

— Трябваше да се досетиш, ч-че сигурно тук има полиция, щом...

Лиам пристъпи по-близо.

— Не ми ги пробутвай тия! Тъпите местни ченгета не могат да открият собствените си обувки. Но сега Скотланд Ярд и цялата шибана страна знаят, че съм тук.

Джули погледна през рамото си. Чуваше шума на разбунените долу вълни... далеч долу.

— А какво очакваше? Алма Евънс е мъртва.

Лиам извърна очи и вдигна ръка към небето.

— А-ха, и ти мислиш, че аз съм го направил? Това повече приляга на проклетия ти чичо! Или може би — просто вероятност — е било нещастен случай. Не ти ли хрумна тази мисъл?

Вълните се разбиваха с постоянен грохот.

— Аз...

— Но ти веднага им каза за мен, нали?

— Тя е мъртва. Итън счита...

Лиам скочи към нея и я сграбчи.

— Трябва теб да блъсна от тази проклета скала!

Тя издаде вик, но вятърът го отнесе и бе твърде уплашена, за да го повтори, когато той я повлече назад все по-близо до пропастта и я надвеси така, че петите ѝ опряха в ръба и тя усети как пясъкът и ронливите скали поддават под нея.

— А защо да не им предложи още един труп върху скалите? — Той я разтърси. — А?

После я дръпна обратно и рязко я отблъсна навътре.

— Нищо не съм направил, слънчице — каза той, почти задъхан от ярост. — Нищичко. Искрах само да помогна на Сами. Боже, исках да помогна и на теб, но сега...

Той отстъпи назад по пътеката.

— Е, ти ми го натресе и сега е по-добре да вдигам гълъбите. Много лошо. Аз обичах сестра ти... и — Той я погледна и на лицето му проблесна усмивка. — И харесвах теб.

Джули му повярва. Той можеше да я хвърли в пропастта. И лесно можеше да се промъкне в Оукууд и да навреди на Сам. Но не го направи.

— Ще ти кажа само това — извика той. — Че този твой чичо крие повече неща от онези възпоминания за вашето детство. Сами го подозираше. Но сега ти си всичко, което тя има. Добре се грижи за нея,

сестричке Джули. И направи нещо за мен, а? — Той я погледна право в очите. — Ако някога тя дойде в съзнание, кажи ѝ, че не съм я предал. — Пак проблясък на усмивка. — Кажи ѝ, че ако има начин, ще се върна. — Изражението му стана мрачно. — А ти, сестричке Джули, си пази гърба.

И с тези думи Лиам затича надолу по пътеката.

Кабинетът я влечеше като пеперуда към пламък.

Искаше ѝ се да прекара повече време с Лиам, за да преодолее шока от присъствието му и го попита за липсващата касета. Дали я бе видял? Не е ли надничал през прозореца, докато Алма я е гледала?

Ами онази сцена на скалите? Дали наистина той си бе тръгнал, или се надяваше тя да предаде думите му на полицията и да остане наблизо?

Стресна я мисълта, че щом е могъл да тършува из хола, защо да не е стигнал и до кабинета? Беше толкова очарован от стенния шкаф.

Джули отиде до писалището на Итън и отвори горното чекмедже.

Ключът го нямаше. По дяволите! Лиам е идвал и тук!

Тя притича до стенния шкаф и го отключи със собствения си ключ. Чуваше дишането си — по-дълбоко и дрезгаво... почти трескаво. *Трябва да запазя самообладание*, помисли си.

Отвори вратичките и с нервен апломб на изпечен касоразбивач набра комбинацията за кантонерката. Прескочи една цифра и за един ужасяващ миг се побоя да не би комбинацията да е сменена. Но втория път успя да отвори.

Всички папки вътре бяха подредени в спретнати и прави редици, както ги бе оставила. Прерови ги — писма, пълномощни — пожълтели и парцаливи изрезки отпреди десетилетия.

Сякаш принадлежаха на нечий друг живот.

Отиде до прозореца. Алеята за коли беше празна. *Мога да разполагам с цялото време на света*, помисли си. *Или само с няколко минути.*

Една сцена, на която стана свидетел във виртуалната памет на Сам вземаше надмощие в съзнателните ѝ мисли през последните два дни и я обсебваше. Сега тя бе изплувала на повърхността — малката Джули, която си играе с кибрит зад огнището.

Прелисти до края папката и измъкна една от старите вестникарски изрезки. Беше с по-късна дата от онази в незаключения

шкаф. Прегледа трошливата хартия като се насили да прочете всяка думичка. Отново се потопи онемяла в страшните подробности на пожара: Как двете тела на Лусинда и Натан Гордън били открити близо едно до друго — „Като че ли той се е опитвал да измъкне съпругата си“ според думите на един държавен служител — как пожарът е с неизвестен произход, вероятно от електрически уред и е започнал в мазето, как се е разпространил с невероятна бързина из старата къща.

... *Започнал в мазето...*

Призля й. Облегна се.

О, боже! Аз ли съм причината? Итън винаги е казвал, че пожарът е причинен от електрически уред и е бушувал из дървената къща. Но аз ли съм причината? Аз ли запалих пожара, който погуби моите родители?

Тя притвори очи и усети ужаса, изгарящият ужас да бъдеш в капан сред задушавания пушек и изгаряща топлина... да няма изход навън, да си обграден от гладните пламъци.

Овладя се и се опита да се отърси от мислите си. *Не знам. Никога няма да узная. И не мога да се виня за нещо, за което може да нямам никаква вина.*

Продължи да чете.

Телата били изгорели до неузнаваемост. Итън Гордън — брат на Натан — не могъл да идентифицира и двата трупа.

Трупове. Вече не са били хора.

Но зъбните експертизи на Лусинда и Натан Гордън потвърдили с точност чии са.

Така е станало тогава. Два живота внезапно са свършили, две тела били овъглени и идентифицирани по зъбите, а след това погребани. Нищо не е останало от тях, освен онази надгробна плоча и няколко пожълтели вестникарски изрезки.

И техните деца, разбира се. *Сам... и аз.*

Едното може да е подпалило пожара.

Ръцете й трепереха, когато поставяше обратно статията. Но докато затваряше папката, тя зърна нещо, което не бе забелязала преди — плоска кутия, пъхната в дъното на дългото чекмедже.

Измъкна я с усилие заради издутите папки.

Металната кутия с размер на пощенски плик беше заключена.

Джули огледа капака, но яката старомодна ключалка го държеше здраво затворен. Постави кутията на масата зад себе си и продължи да търси из чекмеджето за евентуален ключ. Нищо.

Джули се обърна и вторачи очи в кутията на масата. Сети се за матрьошките, за всички онези кукли във виртуалната памет на Сам. А ето тук в реалния свят — вътре в заключен шкаф друг заключен шкаф и във втория — заключена кутия.

А вътре в нея?

Вдигна я и отблизо разучи ключалката. Можеше да я счупи. Не изглеждаше много устойчива.

Отново я постави на масата. *Какво правя?* Не беше ли наранила Итън достатъчно? *Кога ще спра?*

Трябваше да върне кутията обратно.

Тъкмо щеше да го направи, когато дочу стъпки отвън в коридора. Притича до вратата и надзърна. Идваше Кларис.

Джули се втурна обратно към шкафа и го затвори. Набра числата на комбинацията. После затвори и вратичките на големия стенен шкаф и ги заключи.

Когато се обърна, видя металната кутия върху масата зад нея. По дяволите! Беше я забравила. Или пък не? Нямаше време да отваря отново шкафа. Само едно можеше да направи.

Тя притича до най-близката полица с книги и грабна първата подебела, която ѝ се изпречи. Стисна я под мишница и плъзна кутията зад нея. Стигна вратата в мига, когато прислужницата беше вече на прага.

Кларис подскочи като я видя:

— О, боже, госпожице, стреснахте ме!

— Съжалявам — каза Джули. Тя я заобиколи като държеше книгата така, че да закрие кутията от погледа на Кларис.

В стаята на Сам сестрата стана и се измъкна от стаята, още щом я видя.

Джули отиде до гардероба на сестра си — беше празен, с изключение на спалното бельо и медицинските принадлежности — и сложи кутията на горната полица зад едно одеяло. По късно, когато Кларис си отиде, щеше да я върне в заключения шкаф.

Върна се при сестра си и приседна на леглото.

— Какво има в кутията, Сам? Имаш ли представа?

Извърна очи към компютърния терминал и шлемофоните. Изглеждаха заплашителни сега, когато виртуалната реалност стана по-малко виртуална... и повече — реална.

Тя приближи до апаратурата и се отпусна на стола.

— Ще бъда ли наранена отново, Сам? — Погледна още веднъж сестра си, преди да си сложи шлема. — Искам да узная за пожара, Сам. Искам да зная дали имам нещо общо с него. А ти знаеш ли? Можеш ли да ми помогнеш?

Дръпна каската, пое си дъх и стартира програмата.

В първопричинната амнезия се крие коренът на повечето фалшиви спомени. Източникът на даден спомен — неговото съдържание за време и място — е най-крехката му страна и най-често първа се разлага. Паметта тогава действа напосоки, така да се каже, и мозъкът не може вече да различи дали закодираното събитие е реално, или въображаемо.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Бавно се завърташ в почти празното студио и очите ти се приковават в до болка познатата ти рисунка с дъсчената пътека. Спомняш си за бялото петънце, което видя накрая след потапянето ти в морето с онова нещо.

То все още те чака там.

Но вече не се страхуваш от морското чудовище, поне не толкова много. То те сграбчи, и след това те пусна.

Зад тази картина виждаш една объркана рисунка, която не съответства на видяното преди. Прилича на златисто огледало, което е било счупено и после непохватно сглобено отново. Златистите парчета са наредени в нещо, което ти напомня „Голата, слизаща по стълбите“. Не виждаш себе си сред тези парчета, но усещаш някакъв образ, някаква форма сред хаотичната маса.

Поглеждаш отблизо. Дали точно тази картина те привлече тук, или е просто още една странност сред другите? Златистият цвят — не е ли това пожарът, който търсиш? Има ли тук някаква логика, или е чисто безумие?

Трябва да разбереш сама. Носиш се извън галерията, към лунната нощ над тъмните острови във виртуалната памет на Сам.

Сърцето ти се свива, като оглеждаш водната пустош. Останали са само два острова. Единият ти е познат с извивката на дъсчената пътека, от сцената на срещата ти с чудовището. Но сега е по-малък.

Обзема те някаква настойчивост. До това време утре всичко ще е изчезнало.

Втурваш се напред и приближаваш другия остров — виждаш златните късове от онова платно, които са пръснати безразборно по него и отразяват лунната светлина.

Кой да избереш?

Златните късове са по-близо и просветват като огън. Накланяш се и се понасяш към най-големия къс.

Доближаваш и виждаш лица върху парчето, неясни образи като през ледена обвивка. Майка ти... познаваш я. А близо до нея се крие малката Саманта. Внезапно ти ставаш Саманта...

Сами обича да си играе на „бу-у“ с мама. Обича да се притаи зад креслото и да чака тиха като мишница, после да изскочи и извика „бу-у!“.

Мама слиза по стълбите и Саманта се подготвя. Обаче мама отваря входната врата и влиза чичо Итън. Тя казва това, което винаги казва, когато го посреща:

— Какво става, докторе?

Чичо Итън е лекар на големите, не е като доктор Уайт, който идва при Сами и Джули.

Странно е, че чичо Итън идва, когато мама обикновено почиства или пазарува.

Той влиза във всекидневната и затваря вратата зад себе си.

Саманта харесва чичо Итън. Той винаги се усмихва и не ѝ задава въпроси, нито ѝ показва рисунки и не я кара да ги прерисува, както татко иска това от нея. И брадата му я гъделичка, когато я целува.

— Това искам и аз да знам. Какво става? Звучеше разстроена по телефона. Какво е направил този път?

Сами наблюдава как майка ѝ се оглежда, търси я с поглед. Но тя остава скрита. Не може да изскочи от скривалището си точно сега.

— Няма нищо особено, просто още една от глупавите ни кавги за пари или за момичетата...

— Момичетата?

Сами усеща как в носа ѝ влиза прах и ѝ се ще да кихне...

„Ако кихна, те ще разберат, че съм тук и че съм ги чула.“

Прахът продължава да дразни носа ѝ.

— Същата лудост — преследва Джули с математически задачи, а Саманта — с боите и цветните моливи. Бих искала да му кажеш да престане.

— Откога Натан се вслушва в някого, когато става дума за дъщерите му? Но аз не мисля, че им вреди.

Мама се сковала и се обръща към чичо Итън. В стаята е много тихо.

— Ако за една-единствена секунда дори само да заподозра това, веднага се махам. Заедно с момичетата.

В стаята е още по-тихо.

— Е — казва чичо Итън, — знаеш къде можеш да отидеш. — Той поставя длан върху ръката ѝ. — Ще бъде като в доброто старо време.

Мама отдръпва ръката си.

— Обещахме си да забравим „старото време“, не помниш ли? Нека да спазим това обещание.

И точно тогава гъделичкането в носа на Сами се усилва. И макар че се опитва да стисне силно ноздрите си, въздухът експлодира в звучна кихавица.

Чичо Итън и мама... я гледат ококорени.

Сами скача и казва както винаги: „бу-у!“.

Внезапно се озоваваш навън, високо над острова. Разочарована си — там нямаше нищо за пожара. Под теб късовете започват да греят с богата кехлибарена светлина. Наблюдаваш поразена как се сливат и пренареждат. Тогава разбираш какъв е бил стъкления колаж в галерията...

... Фамилен портрет — мама, татко, Сам и ти — разбити на парчета.

Разбити от какво? От любовна афера?

Итън и мама — имало ли е нещо между тях? Или пък *преди*?
Какво означаваше „доброто старо време“?

Ако е така, това променя всичко.

Оглеждаш се наоколо.

Островът с дъсчената пътека още те примамва. Може би чудовището си е отишло. То си свърши работата.

Почти се боиш да тръгнеш. Ако не намериш там отговора, решението, тогава? Няма ли къде другаде да отидеш? Това, което е останало от Сам ще потъне под водите, както Атлантида... е потънал завинаги.

Бързаш към дъсчената пътека. Тя е празна. Полираните й дъски се простират далеч в безкрая върху потъващия остров. И в края им, на невъзможно разстояние, много по-далеч от мястото, където беше вече изчезнала гадателката, мъждукаше едно бяло петънце.

— Предполагам, че там трябва да отида — казваш на глас. — Моля се, нека да намеря отговора!

Няма кой да ти каже, че си говориш сама. Ще полудееш, ако не го правиш.

Започваш да се носиш над дъските, липсва ти скърцането на дървото и писъците на лятото — далечните звуци на хора, които играят върху смаляващия се плаж и се радват на нахлуването на прилива. Но тази пътека тук е тиха и единствените звуци, които вероятно ще чуеш, са твоите собствени.

Вдигаш очи. Също като последния път небето е една вихрушка от ярки ленти, сякаш пътеката се намира върху Юпитер.

Поглеждаш напред и виждаш, че бялото петно е много по-близо и вече не е петно. Пасващ си със средата, тук стои щанд с хотдог и разни неща. Накрая прочиташ надписа.

Натан.

Точно така, ти си на плажа, може би в Кони Айлънд. И съвсем естествено тук ще има щанд.

Само че не вярваш, че Сам е била някога в Кони Айлънд. Итън ви водеше на юг през летните ваканции, но никога не сте виждали такива щандове в Брайтън.

И пак въпросът — чий е този спомен?

Приближаваш. Някой чака да му сервират. Върху надписа виждаш цветни снимки на вкусни храни — хрускави чипс, кочан

царевица, плувнал в масло, миди, сервирани върху едната черупка.

Огладняваш.

Какво ли е да ядеш виртуална храна? Чудиш се.

Човекът пред теб е нисък и е облечен в дълго черно палто. Докато чакаш, разполагаш с минута, за да изучиш наметалото му. То е черно като водата, но е изпъстрено с цветни точки, които се въртят, също като дървото, небето и дъсчената пътека.

Не виждаш човека зад щанда, но го чуваш.

— Ето ви, сър. Заповядайте...

И тогава човекът пред теб се обръща като в забавен кадър. Виждаш, че държи главата си с ръце, притиска я и...

Пици!

Звукът изригва като животински вой от овалната му уста. Главата му е като електрически глобус с издълбани колкото палец дупки вместо очи.

Той се понася надалеч, а пронизващият, свистящ писък отеква след него.

Когато изчезва, осъзнаваш, че познаваш този тип. Всеки познава „Типът, който пици“. Сега имаше шанс да го попиташ за какво пици... но го пропусна.

Дали това не е прищявка на Сам? Да си играе с теб?

Твоето съзнание умира, Сам. Времето изтича. Няма време за игри.

— Как си днес?

Поглеждаш продавача и виждаш, че това е Натан. Баща ти. Дъвче дъвка и плющи с нея като истински продавач.

— Всичко окей ли е?

С тази дъвка, както я плющи, с тази глупава бяла шапка... играе си на продавач.

Чудиш се дали образът ти може да говори във виртуалната памет.

Казваш:

— Тат-татко. Аз...

И внезапно си отново малко момиченце.

— Татко...

Продавачът се ухилва.

— Какво да бъде? Специалитета ли?

Какво става? Джули се замисля. Той не ме ли чува? Държи се така, сякаш думите ми ги отнася вятърът.

— Татко, аз съм, Джули. Аз съм... Аз съм твоята...

Но продавачът се извърща.

— Добре тогава, ясно е — искаш специалитета с екстрите. Ще го харесаш. — Бързо хвърля поглед през рамо. — Не, ще го „обикнеш“.

Този разговор е толкова объркващ, начинът по който говори е странен, сякаш е от Бруклин. Това не е твой баща.

— Татко, аз съм. Не ме ли виждаш? Моля те, аз съм...

Но той приготвя „специалитета“, взема нещо от скарата и бавно се обръща към Джули.

— Ето ти го!

Подава ѝ нещо. Джули посяга и го взема.

— Татко...

Нещо в хлебче. Нещо, по-тежко от хотдог. Тя поглежда надолу.

В хлебчето има ръка — изпечена до овъгляване, пръстите ѝ са сгърчени.

И сега „тя“ изпищява...

Писъкът изпълва къщата, но не ти пука.

Още една отрязана ръка — какво, по дяволите, означава това?

Виждаш как баща ти те гледа ухилен.

— Искаш ли малко горчица? Страхотно е с горчица!

Стомахът ти се свива от погнуса и ти изпускаш отвратителното нещо върху щанда и се отдръпваш. Ръката се изсушава от хлебчето и пада върху плота. Няма да се изненадаш, ако сама се отдалечи.

Баща ти я пъха обратно в хлебчето и отбелязва:

— Не си гладна?

Той я повдига към устните си и отхапва голям залък, после притваря очи в гастрономически екстаз.

— Мммммм! Вкусно!

Ти продължаваш да отстъпваш, докато перилата на пътеката не те удрят в кръста. Чуващ плисък във водата.

Нещо докосва гърба ти, то е мокро.

Скачаш и се обръщаш, но твоето тяло е приковано, а ръцете ти са притиснати отстрани. Каквото и да те държи, то е студено, хлъзгаво и много силно. Не трябва да погледнеш, за да разбереш какво е, но все пак обръщаш глава.

Чудовището отново е изскочило от черната вода, а многобройните му пипала се пресягат върху пясъка. Виждаш едно гигантско светещо око, което те изучава със студено любопитство.

То те пусна да си отидеш миналия път, но все пак...

Бутонът *Exit* — опитваш се да го достигнеш, но реалните ти ръце са приковани като виртуалните им двойници.

Мяташ се, сърцето ти бясно препуска, а пулсът ти отеква в мозъка. Обзема те ужас. Няма нищо виртуално или симулирано в твоя страх. Той е реален като всичко, което си преживяла досега.

Чувстваш тинестите смукала как се гърчат по кожата ти и отварят подобните на устни придатъци, за да освободят кукичките си. Стотици игли пробождат кожата ти — бавно и пронизващо. Ти виеш от болка, но няма кой да те чуе. Сама си с това нещо.

— Сам... За бога, Сам!

И тогава то те дърпа и влачи по пясъка. Опитваш се да забиеш пети, но пясъкът е измамен. Чуваш шумен плисък зад теб и знаеш, че черната вода е наблизко. Завърташ глава и виждаш как чудовището се приплъзва като желе в дълбините.

— Сам! — вече пициш. — Зная, че сигурно си ме мразила понякога, но аз съм тук да ти помогна! Не го прави, Сам! Моля те!

Усещаш ледената мазна вода да поглъща долната част на тялото ти, после гърдите и — вече твърде бързо — и главата ти.

Затваряш очи да ги предпазиш от хлъзгавата и мазна вода. Свиваш устни, но гнусната мазнота пак пробива.

И не можеш да дишаш!

Надолу, надолу, налягането нараства.

Ще се удавиш! Частица от мозъка ти знае, че има въздух в стаята на Сам, но той не достига до тебе! Обзема те паника. Сърцето ти глухо бие в гърдите, докато водата бие в ушите ти. Искаш да пициш за помощ, но ако отвориш уста, мръсната вода ще я напълни.

Отваряш очи и виждаш фосфоресциращи светлинни вериги покрай чудовището, те завихрят сложни плетеници. Почти е красиво.

Поглеждаш към повърхността — тъмно е — и после надолу. Там виждаш ярка светлина, която нараства и гори като квазар. Чудовището те влачи към нея, блъска те нататък, хвърля те в горещата и непоносима яркост.

И внезапно водата изчезва. Ти се задъхваш, кашляш и всмукваш въздух. Отново можеш да дишаш.

Черната вода се отдръпва от очите ти и всичко около теб застава на фокус. Няма чудовище. Няма черно море.

Ти си родена във въздуха.

Гласната си върху ново, по-дълбоко ниво, но то е още по-разложено от предходните две.

Долу се простира една безкрайна гора, която в миналото сигурно е била раззеленена и красива. Но сега дърветата — всички дървета са отскубнати. Оголени са от зеленината си и лежат в концентрични кръгове. Оголени им корони сочат навън от центъра на кръговете.

Мислеше, че вече си свикнала с разрухата, но това тук е наистина ужасяващо. Напомня ти за фотосите от мистериозната експлозия на Тунгуския метеорит в началото на века или пък за хълмовете около връх Св. Елена, след вулкана.

И в центъра на тези безбройни кръгове от милиони мъртви, изтръгнати с корените дървета, има планина. Или по-скоро — половин планина. Няма го връхът ѝ, унищожен от експлозия с невъобразима сила. От плоския кратерен връх се процежда тънка струя дим и злокобен поток от лава със златист цвят, не много по-различен от цвета на дъсчената пътека, по която мина само преди няколко минути. И над всичко това бди мътната пълна луна.

Това е, осъзнаваш. Последното ниво. Източникът на всички злини лежи пред теб. Виждаш скалиста пътека, която води към кратерния връх.

Там ще намериш всички отговори.

Сам те доведе тук, тя те спусна до това последно ниво, до пушещите останки от планината, която трябва да изкачиш. Знаеш това. И си готова.

Започващ да се носиш нагоре по планината, но някой те дърпа за рамото. Поемаш си дъх и се завърташ. Няма никой. Пак дърпане и глас, заглушен от слушалките.

Някой в реалния свят има нужда от теб.

Разстроена и раздражена, натискаш *Exit*.

*Оливър Голдсмит: „О, памет! Ти любим
измамник!“.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули вдигна очилата и се огледа. Над нея бе надвесено лицето на Итън с мрачно изражение. Изглеждаше сякаш току-що става от сън. Очите му бяха кървясали, а хубавото му лице — изпито и изтощено.

Откога е тук? Беше ли се видял в онзи спомен? Видя ли съпругата на брат си?

— Съжалявам. Но искам да знаеш, че почти са хванали О'Донъл.

— Лиам? — попита тя и се усети: — Лиам О'Донъл ли?

— Той самият. Видели са го във Филдингдейлс Муър, но им избягал.

— Значи все още е наблизо. — Беше я излъгал, че заминава.

— Да. Отивам до полицейския участък в Залива да обявя награда за залавянето на това копеле. Само ако мога да се докопам до него за няколко минути!...

Джули постави длан върху ръката му.

— Знаем, че я обичаш.

Той кимна.

— Нямам съм много хора в живота си освен теб и Саманта. Но след като вие двете си отидохте... — и той извърна очи. — Алма беше специална.

— Съжалявам.

Той се овладя.

— Искаш ли да дойдеш в Залива с мен?

— Не. Не, не мисля.

— Ще го хванем — каза Итън се отправи към вратата. — Искам да погледна този тип право в очите и да го попитам какво направи с Алма... и Саманта.

Аз вече го направих, помисли си тя. Но само кимна.

Джули се облегна назад и се взря в неподвижното тяло на Сам. Лиам беше още на свобода и то наблизо. Това означаваше още една опасност за Сам.

Но истинската опасност за нея беше самата тя, онова, което я разяждаше отвътре.

След като напусна стаята на Сам и остави физиотерапевтите да си свършат ежедневните задължения, Джули се оттегли в стаята си и легна върху леглото — размисляше за следващата си стъпка при Сам.

Колкото повече мислеше, толкова повече се убеждаваше, че нещо оставаше погребано дълбоко — може би безнадеждно — в паметта на Сам. Несъзнателното при Сам достигаше все по-дълбоко и по-дълбоко.

Може би отговорът беше вътре във вулкана.

Споменът сигурно бе толкова дълбоко погребан, че Джули не би могла да го достигне случайно. Трябваше да знае точно къде да гледа.

Какъв можеше да е той? Кой спомен можеше да бъде толкова ужасен, че Сам да го зарови толкова дълбоко? Дали щеше да покаже това, което ѝ е причинил Лиам — или нещо друго? Или пък беше нещо съвсем различно?!

И отново Джули си припомни споменаването в онази статия на факта, че пожарът се бе разпространил от мазето.

Дали си бе играла с кибрит онази вечер?

Или пък Сам се е опитала да имитира експериментите на сестра си и бе запалила искрата? Това ли потискаше?

Разтърсена, Джули скочи и тръгна към вратата. Влезе в коридора, огледа го, чудейки се накъде да тръгне. Искеше да бяга. Изпита желание да е бегачка. Така можеше да изтича навън и си избере пътека през Файлингдейлс и да бяга през мочурищата, докато забрави тези раздиращи вътрешностите ѝ мисли. Но знаеше, че дробовете ѝ щяха да се предадат много преди да утихнат ендорфините ѝ.

Сети се за кутията в гардероба на Сам. Толкова искаше да види съдържанието ѝ, но знаеше, че ще има нужда от отвертка или нещо подобно, за да я отвори. Опипа ключа в джоба си и погледна надолу по коридора към затворената врата на кабинета на Итън.

Защо не? Какви други съкровища се криеха в онзи заключен стенов шкаф?

Може би още информация за пожара... или пък нещо, което ще успокои страха, който я гризеше отвътре. Итън беше още в селото и

щеше да чуе колата му.

Минути по-късно вече беше заровила глава във второто чекмедже. То съдържаше в по-голямата си част най-вече кореспонденция от началото на седемдесетте с животозастрахователните компании след пожара, плюс компанията, застрахована ги срещу пожар, писма, уреждащи ипотеката, продажбата на мястото, където се е намирала къщата...

Събрани накуп всички подробности, следващи една трагедия. Но защо ги е заключил?

Освен ако не е имал къде другаде да ги държи.

Джули прехвърли и останалите папки. Още кореспонденция с давност от двадесет и няколко години. Боже, нима Итън не хвърляше нищо? Бърз поглед в последната папка — толкова тънка, че приличаше на празна — и ще се прехвърли в последното, трето чекмедже. Нещо бяло в дъното хвана окото ѝ. Тя се пресегна и измъкна сгънато парче хартия, запечатано със старо пожълтяло тиксо.

Не се поколеба. Тиксото и без това се разпадаше.

Първото нещо, което видя, когато разгъна листа, бе логото на Общинската болница в Милбърн Вали. Под него прочете „Лабораторни изследвания“. После името на Натан Гордън и думите „Анализ на сперма“.

Количество сперма — 14,000 — сперма на куб.см
Двигателна способност — 20%
Жизнеспособност — 20%
Морфологични форми — 30% нормални
Диагноза — функционално стерилен

Стерилен? Как можеше Натан да бъде стерилен? Той беше баща на две близначки! Трябваше да има някаква грешка. Никой не си прави спермограма, ако не е загрижен за своята плодовитост или пък току-що е минал през вазектомия. Тя провери датата и бе шокирана, когато я видя.

Един месец преди да се родим!

Техният баща е знаел, че не е стерилен — та нали жена му е бременна с първото им дете — или в този случай с двете им деца!

Защо ще си прави вазектомия, преди да роди жена му?

Съвсем ясно е, че не би го направил. Ще изчака докато свърши бременността и децата му се родят живи и здрави, и чак тогава ще се подложи на операцията. Но никога по време на бременността.

Освен ако не...

Джули едва не изпусна листа.

Освен ако не е подозирал, че някой друг може да е бащата.

О, боже, не!

Но щом Натан Гордън не е техен баща, тогава кой е?

Незабавно в ума ѝ изскочи едно име.

Лицето на Итън преbledня, докато се взираше в листа хартия върху бюрото си. Накрая я погледна и пророни едва чуто:

— Къде... откри... това?

Джули стоеше отсреща и вътрешно трепереше. Бе агонизирала през целия следобед, обмисляйки как да повдигне въпроса пред него. Това означаваше да си признае, че е нарушила най-интимното му святилище, но се налагаше нещата да се разискват. Тя трябваше да *знае*.

Тя посочи към заключения шкаф.

— Там.

— *Не!* — Итън удари с юмрук по бюрото — моливникът издрънча, а книгата се разхвърчаха. После удари едновременно с две ръце: — *Не!* — Очите му святкаха яростно. — Как можа? Как можа да нарушиш моето доверие по този начин? Да се промъкнеш тук и да тършуваш из личните ми папки като обикновен крадец? Аз...

Пръстите му се свиха като нокти на граблива птица и за миг Джули се побоя, че той ще скочи към нея. Тя се сви и отстъпи.

— Съжалявам — каза Джули. Прозвуча тъпо и уплашено, но само това успя да каже.

— Съжаляваш? Напоследък май често повтаряш тези думи! Е, съжалението не — как беше изразът — не поправя нещата, Джулия. Всъщност каквото и да кажеш, няма да оправдае това безсъвместно и незаконно нахлуване в частния ми живот! Искам да се махаш! Махай се от Оукууд. Още тази вечер.

— Не, Итън. Не можеш да го искаш. Ние губим Сам. И ако си криел всичко това, аз си помислих...

Той отново удари с юмрук. Лицето му преbledня и после почервения от ярост.

— Наистина го искам! Няма да деля къщата си с някой, на когото не мога да имам доверие! Махай се!

— Итън...

— Вън! — Той посочи вратата. — Махай се! — Никога не го бе виждала толкова ядосан. Яростта му беше ужасяваща.

Какво очаквах?

— Добре — каза Джули и отстъпи към вратата — ще си отида. Но искам отговор само на един въпрос.

— Не! Тръгвай!

Той не я гледаше. Знаеше ли какво ще го попита? Затова ли?

— Ти ли си моят баща?

Ръката на Итън се отпусна.

Той продължи да се взира в бюрото си, после се отпусна назад в стола и зарови лице в ръцете си.

Джули го гледаше. Беше скован. Толкова ли беше ужасно? Щеше да обясни толкова много неща!

Когато той не се помръдна и не каза нищо, тя се приближи.

— Итън? Добре ли си?

Той остана неподвижен, със заровено в ръцете си лице. Джули заобиколи бюрото и застана до рамото му.

— Истина ли е, Итън? Ти ли си моят баща?

Дълга пауза на агония и тогава той кимна без да вдига глава.

Обзета от внезапна слабост, Джули се подпря на бюрото. Беше се досетила, беше го почувствала със сърцето си, когато схвана заключението от спермограмата, но да стои тук и Итън да го признае...

Моят чичо крие нещо...

Правилно си разбрала, Сам, помисли си. Всички винаги са казвали, че ни е отгледал като собствени деца...

Тя посегна с треперееща ръка и нежно, почти предпазливо положи ръка на рамото му.

— Здравей... татко.

Итън си пое дъх на пресекулки и свали ръце от лицето си. Без да я гледа, той покри с ръката си нейната.

— Джулия... всичко ще ти разкажа — дрезгаво каза той. — Но да слезем долу. Имам нужда от едно питие.

— Как мога да те изпъдя, защото си нарушила доверието ми, щом по този начин предадох собствения си брат?

Те седяха един срещу друг във всекидневната и отпиваха от петдесетгодишното уиски на Итън. Джули едва докосваше своята чаша. И без това бе изтръпнала. Не ѝ трябваше още анестезия.

— Ти и моята майка, видях ви двамата във виртуалната памет на Сам... трудно е за вярване. Как...?

Итън изви устни в гримаса, като че ли представата Джули да ги види заедно е доста смущаваща.

— Всъщност Луси и аз си бяхме гаджета още преди Натан да я срещне. Не беше нищо сериозно, така че аз отидох в Станфорд в медицинското училище и нашата връзка... е, мисля, че може да се каже изтъня и се скъса. Тогава се появи Натан. Той се готвеше за доктората си в Корнъл и беше през цялото време у дома. Накрая те се ожениха и изглеждаха подходяща двойка. Все още не бях изстинал към Лусинда, но няхах нищо против.

Той отпи от питието си.

— Или поне така смятах. Няхах нищо против, докато Натан не се отдаде напълно на работата си. Премина през финансови и професионални неудачи. Пренебрегваше Луси. Аз също бях самотен. Говорехме по телефона и аз се опитвах да я успокоя. Старите чувства се пробудиха. Отбивахме се да се видим. Впуснахме се в една история и преди да разберем какво става...

Той отпи от скоча и извърна очи. Дори и сега го беше срам.

Джули си представи Итън и майка си в спазмите на страстта. Не да се целуват, а направо да правят любов.

И неочаквано изпита съжаление към нейния баща — не, към Натан Гордън, към мъжа, когото винаги бе *считала* за свой баща — но не го *познаваше*. Той бе малко повече от един стар низ спомени.

Итън обаче — Итън бе винаги движещата сила в техния живот, подкрепящ ги във всичко и винаги на линия, когато имат нужда от него. Истински баща.

— Колко дълго продължи тази афера? — попита тя.

— О, не толкова дълго, че да я окачем като афера. И двамата бяхме натоварени с вина и не можехме да продължим, затова се отдръпнахме в предишния си начин на живот и се заклехме никога да не споменаваме миналото.

— Знаеше ли, че ние сме...

— Мои деца? — Той разтърси глава. — Не. Мисля, че Луси е знаела — сигурен съм в това — но никога не ми каза. Вероятно е предполагала как ще ми се отрази. Не, нямах и най-малката представа, докато, вече след пожара, не прегледах документите на баща ви. Едва не припаднах.

— Но ти каза, че книгата му са изгорели в пожара. Как ги намери тогава?

Итън въздъхна.

— Натан ме придума да му позволя да премести един шкаф в моето мазе. Каза, че нямал място при него и аз му повярвах. Къщата му беше малка, а и с тези две момиченца, които все тичаха наоколо, наистина не оставаше много място. Никога не се досетих за истинската причина защо искаше тези документи да са извън къщата. Всъщност той е искал да бъде уверен, че майка ви никога няма да ги намери. Но след пожара, когато ги прегледах, аз... аз бях шокиран.

— Но, боже, това означава, че той е знаел. Знаел е от самото начало, че не сме негови деца. И въпреки това нищо не ти е казал?

— Нито думичка.

— Може би не е знаел кой е бащата?

Видът на Итън бе окаян.

— О, мисля, че е знаел. Но не е искал да изгуби майка ви и ви отгледа като свои собствени. — Той изръмжа от болка: — Когато си помисля за неизброимите пъти, когато се отбивах и ви държах на коляното си, а той си седеше и ме гледаше, знаейки през цялото време...

Тази картина предизвика пристъп на болка у Джули.

— Но защо не е казал нищо? Ти си негов брат.

— Той имаше някои странни идеи. Имам чувството, че той някак бе убедил сам себе си, че вие всъщност сте негови деца.

— О, я стига...

— Не. Сериозно. Защото по някакъв начин това е така. Поне генетично.

Джули незабавно схвана идеята.

— Защото и вие двамата сте идентични близнаци.

— Точно така. Моите гени са идентични с неговите. И тъй като той бе стерилен, вие бяхте най-близките до истинските деца, които можеше да има.

— Удивително — бавно каза Джули. — Удивително как някой може да приеме такова рационално виждане и да живее с него.

— Твоят баща — и той се поправи. — Моят брат беше удивителен човек. — Той пресуши чашата си и се приведе напред. Вгледа се право в очите на Джули. — А сега аз искам да те помоля за нещо.

— Кажи.

— За твоя ключ за шкафа. Разбирам, че си направила дубликат.

Джули го извади от джоба си и му го подаде.

— А сега — на свой ред каза тя — аз ще те помоля. Искам ключа за онази кутия, която държеше в долното чекмедже на заключения шкаф.

— Държах? — видимо смразен, попита Итън.

— Тя е при мен.

Той скочи на крака.

— О, не! Не може да си я взела! Трябва да я върнеш!

— Трябва да видя какво има вътре, Итън. Без повече тайни, моля те. Мога да приема каквото и да крие тя. Заслужавам цялата истина. Трябваша повече от двадесет години да науча кой е истинският ми баща...

— Там няма нищо! Вярвай ми!

— Не. Ти ми *повярвай*. Трябва да знам...

Той неочаквано изскочи от стаята. Джули го последва нагоре по стълбите към нейната стая. Той дръпна вратата и изчезна вътре.

Докато Джули стигне вратата, Итън беше издърпал вече половината чекмеджета на скрина ѝ и ровеше вътре.

— Итън — моля те! Тя не е тук!

Той не ѝ обърна внимание. Беше извън себе си. Напомни ѝ за сцената, в която Чарлз Фостър Кейн тършува из спалнята на жена си...

— Итън, спри това... моля те!

Като приключи с чекмеджетата, той се втурна към гардероба и разрови малкото дрехи, които висяха там. Провери и перваза на прозореца — празен — и тогава падна на колене и погледна под леглото ѝ.

— Джулия, дай ми тази кутия. Върни ми я. Стига вече сме се ровили в миналото!

— Това е *моето* минало, Итън — моето и на Сам.

Когато не откри нищо под леглото, той започна да го разваля — захвърли чаршафите и одеялото на пода, измъкна дюшека от пружината.

Накрая се изправи сред тази бъркотия като дишаше тежко и бавно обходи стаята в кръг. Гласът му бе умоляващ.

— Къде е тя, Джулия? Моля те... върни я.

— Веднага щом разбере какво има вътре.

За миг изражението му се промени и тя за втори път се уплаши да не я нападне. Трябва да е полудяла да го притиска така. Но той затвори очи и си пое дълбоко дъх. Когато проговори, гласът му беше равен, спокоен и студен.

— Това е нетърпимо. Ключът е у мен, но няма да ти го дам. Очаквам да върнеш кутията преди да замина за Лондон утре — *заради* Алма — натърти той. — Ако не го направиш, ще те изгоня от тази къща завинаги. Няма значение дали си ми дъщеря или не, ще изхвърля теб с всичките ти електронни щуротии на пътеката отпред преди да тръгна утре сутринта. Ясен ли съм?

О, не. Нима трябваше да намери истинския си баща и да го загуби само за една нощ? Нямахше да го понесе.

— Итън, бъди разумен. Имам право...

Той насочи пръст към нея:

— Не! Не, нямаш право! Това, което е вътре в кутията са *мои* лични неща и нямат нищо общо с теб! Искам я сега! В моя офис. *Сега!* Иначе *започвай да си събираш багажа!*

Той мина край нея с гордо вдигната глава и я остави сама в разхвърляната стая.

Джули знаеше, че не блъфира. Итън никога не блъфираше. Когато вземеше решение, нямаше връщане назад. Ако не върне кутията, трябваше да се маха.

А Сам щеше да бъде загубена... завинаги.

Джули пусна резето на вратата на навеса зад себе си и включи прожектора. Зави се плътно в палтото си. Стана толкова студено.

Не беше лесно да се измъкне от къщата тази нощ. Итън остана до късно във всекидневната, сякаш на страж. Но накрая се качи горе. Когато го чу да пуска душа, тя се вмъкна в стаята на Сам и после през вратата на кухнята.

Притича до навеса и на светлината на прожектора откри нацепения тезгях. Постави заключената кутия върху надрасканата повърхност и провери инструментите. Зад тезгяха висеше гигантски чук. Тя го свали от лавицата. Отляво имаше четири отвертки. Взе най-голямата.

Доста време удря с чука и вдигна шум до бога, но накрая ключалката отскочи.

Никога няма да ми го прости, помисли си.

Бавно отвори капака.

Вътре лежеше малък пощенски плик. Вдигна го с треперещи ръце. Беше постановление от съдебния следовател на Пътнам Каунти за смъртта на Луси Гордън и Натан Гордън. Тя го прегледа набързо като хвърли само кратък поглед на докладите от аутопсията и зъбните съпоставки. Задъхано си пое въздух, когато светлината попадна върху черно-бялата снимка на овъглен труп. Празните очни кухини на Натан Гордън зейнаха към нея. Черните полуотворени челюсти като че ли й се хилеха насреща.

Тя си каза — това не е моят баща.

Джули сгъна листите и потрепери. Боже! Защо Итън пазеше тези неща? Остави ги настрана и видя на дъното на кутията три малки тетрадки.

Дали бяха те? Можеше ли това да са експерименталните доклади на Натан?

Сърцето й бясно биеше, когато отвори горната тетрадка и започна да чете решителния почерк.

За да остане даден спомен свеж и ярък или пък ако е фалшив — да бъде подсилен, неговите синаптични връзки трябва да се ангажират периодично. Тоест, споменът трябва да се възстановява. Неврологичните еквиваленти се сортират, като се издърпват отделните елементи на даден спомен от различните им гнезда, подреждат се, избърсват се от „праха“ и се полират, преглеждат се за някакво износване и отново се поставят обратно на „лавицата“.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Без да осъзнава къде се намира, но с абсолютната увереност накъде се е отправила, Джули се запрепъва по озарения от зората коридор на втория етаж.

Беше като мъртва, физически и емоционално пресушена.

Не искаше нищо друго освен да пропълзи в леглото си, да издърпа завивките над главата си и никога да не покаже лицето си отново — никога да *не мисли* отново. Умът и тялото ѝ крещяха за почивка, за бягство, но тя нямаше, не можеше да си го позволи.

И ето че стиснала здраво пред гърдите си експерименталните журнали на Натан Гордън, тя с усилие слагаше крак, един пред друг, докато достигне целта си.

Прекара цялата нощ над докладите. Първоначално в състояние на невероятно отричане тя ги разгръщаше и напразно търсеше несъстоятелност или някакво доказателство, че всичко това е жестока измама, а след това — с бавно нарастващо болезнено осъзнаване, че всичко е... *самата истина*.

Преди няколко дни бе обвинена, че си е помислила немислимото и то от един човек, който през цялото време е знаел истината.

Джули влезе в спалнята на Итън без да чука, като силно дръпна вратата и я остави да се затръшне.

Итън се размърда в леглото.

— Какво? Кой е?

Звукът на гласа му запали нещо в Джули. Гняв, отвращение, ярост — те я заредиха с гориво и подсилиха решителността ѝ. Трябва да е изглеждала като страховит призрак, когато доближи в здрача леглото, тъй като той с усилие се приповдигна и вдигна ръка в защита.

— Спри! Кой си ти?

И отново пламъкът в нея лумна от звука на гласа му. Тя вдигна тетрадките високо над главата си и ги захвърли с всички сили към него. Той паникьосано извика, когато те запърхаха и го удариха глухо в гърдите и раменете.

Не даваше пет пари дали ще я изхвърли от Оукууд. Не даваше пет пари за Итън.

— Лъжец! — изкрещя тя. — Лъжец! Знаел си за това през всичките тези години и не си ни казал! Боже, как можа да не ни кажеш?

Итън се отдръпна от нея и посегна към лампата до леглото. Чу го как я щрака и внезапният поток светлина я ослепи за миг.

Когато зрението ѝ се възстанови, тя видя Итън, облечен в раирана пижама, седнал на леглото и вторачил се в старата тетрадка в ръцете си. Изглеждаше абсурдно, но не ѝ беше до смях.

— О, не, Джулия! О, не, не си го направила! Моля те, кажи ми, че не си!

— Не съм *какво*? Не съм научила истината, която си крил през целия си живот? Щеше ли да ме оставиш да умра без да зная, че Натан — твоят брат, моят „баща“ е използвал Сам и мен като лабораторни мишки?

Итън не вдигна глава, лицето му бе извърнато. Сякаш се опитваше да се овладее. Когато накрая я погледна, изразът му бе жалък и окаян.

— Как можех да ти кажа, Джулия?

— Как можа да *не* го направиш?

— Кажи ми *ти* тогава — каза той, в гласа му се прокрадна горчивина. — Кажи ми кои думи щях да използвам да ви обясня, че вашият баща — или поне мъжът, когото всички считахме за ваш баща — е експериментирал с вашите мозъци през ранните ви детски години, като е инхибирал определени неврохормони и е вкарвал излишъци от други. Как просто...

— Той е развил изцяло само лявото ми мозъчно полукълбо, а на Сам — дясното. Изопачил е нашите мозъци и индивидуалност. Направил ни е изкривени на една страна — *съвсем целенасочено!* — Искаше ѝ се да пици.

— И как да облечеш това в думи пред едно дете, пред една тийнейджърка, пред една млада жена, която навлиза в живота? Какви фрази нямаха да я накарат да се почувства като цирково посмешище, като жертва, като — както ти каза преди малко — лабораторна мишка? Кажи ми *ти* как щеше да постъпиш, Джулия!

— Ние пораснахме. Станахме зрели хора и имахме право да знаем истината — упорстваше Джули. — Това щеше да обясни толкова неща.

— И какво щеше да постигнеш с истината — щеше ли да се освободиш? Сега чувстваш ли се освободена, Джулия? По-добре ли се чувстваш? Това повиши ли твоята самопреценка? По-готова ли си да излезеш навън и разрешиш проблемите в кариерата си? *По-щастлива* ли си сега, като знаеш „златната“ истина?

Джули притвори очи и процеди през зъби:

— Предпочитам да се справя с една истина, отколкото да живея в лъжа. Мога ли да го изразя по-ясно?

— Може би *ти* ще се справиш с истината. А Саманта? Как мислиш, че щеше да реагира тя? Познаваш сестра си. Представи си как щеше да ѝ се отрази тази истина...

— Истината можеше да я накара да прозре — отвори очи Джули. — И аз също. Винаги съм анализирала всичко до смърт — от математическите задачи до отношенията си с хората. И сега зная защо. Сам никога не е анализирала нищо. Тя *откликваше емоционално* на всяко решение. Но поне щеше да разбере причината и да направи нещо. Преди да е станало прекалено късно.

Итън блъсна тетрадката настрана. Пое си дълбоко дъх и въздъхна.

— Да. Или пък истината щеше да я наведе да бъде по-резултатна в следващия си опит за самоубийство.

— Никога не сме имали шанс да живеем нормално, нали? — този път меко попита Джули. — Не е честно.

— Не, не е честно. А, честно казано, и аз така смятам. Можех да си прекарам живота щастливо, без да зная всичко. Вместо това, бях натоварен с познанието какво е направил собственият ми брат на моите дъщери и после да съм свидетел на резултата от експеримента през годините. Ти се справи сравнително добре. Но твоята сестра винаги се е люшкала на ръба на отчаянието.

— Но защо го запази в тайна?

— Бях решен да не позволя това да стане публично достояние! Боже, вие двете щяхте да сте анормални таблоидни явления, а Натан щеше да бъде описан като чудовище.

— Той *е* чудовище, по дяволите!

— И аз така считах в началото. Но никой човек не е чудовище в собственото си съзнание. И докато четях и препрочитах тези журнали, се убедих, че Натан не е мислел, че ви наврежда. Той изглежда убеден, поне на хартия е така, че преимуществата далеч превишават рисковете. И мисля, че експериментът е надхвърлил далеч най-смелите му очаквания. Третирането с неврохормони е успяло твърде добре.

Джули се вторачи в него.

— Не ти вярвам! Този човек — и не виждам какво значение има дали ти е бил близък, или не — използва *твоите* деца като опитни зайчета и ти *не* го мразиш?! Той е знаел, че сме твои деца, а не негови и затова ни е третирал като леснозаменяеми. Би трябвало да си *отвратен*, Итън! Би трябвало да изличиш от земята всяка следа, че е съществувал и никога да не произнесеш отново името му!

Сега Итън извърна очи към мътния проблясък на деня през прозореца.

— Може би. И аз така се чувствах в началото, но когато разбрах неговите намерения...

— Не ми пука за неговите намерения! Важно е *това*, което е направил! А то е, че е направил от нас чудовища.

Итън безмълвно кимна и се вторачи в журнала в ръцете си.

— Трябва да приемеш, че само исках да ви предпазя — каза той. — Още от пубертетските си години ме обвиняваш, че съм свръхзагрижен! Сега знаеш защо. Не защото знаех, че сте моя плът и кръв, а защото знаех как Натан си е играл с вашите мозъци. Затова бях винаги нащрек за някакъв признак на нестабилност, за някакво предупреждение за настъпваща декомпенсация. Ти никога не си създавала тревоги. Имаше проблеми с отношенията, но...

— Аз нямам отношения — отсече Джули.

— Може би, но функционираше. Нещо повече — ти се стремеше напред и достигна велики постижения в твоята област. А Саманта... Саманта има толкова голям потенциал, но винаги се е люшкала на ръба на саморазрухата. Направих от това моя мисия в живота — да ѝ подсигурия достатъчно дълъг живот, за да достигне своя потенциал.

— Е, тук се провали.

Джули веднага съжали за резките думи. Итън бе невинен свидетел. Сега вече го разбра. Той не е искал всичко това. Мислел е, че наследява две племенници и после научава, че са му дъщери. И чак

тогава научава, че собственият му брат си е играл с тяхното съзнание. Картите му са били толкова шибани, а той ги изигра колкото се може по-добре. Не заслужаваше нейната ярост. Ако си сменяха ролите, не можеше да каже, че би постъпила по-различно.

Той вдигна очи.

— Какво каза?

— Казвам, че тя има много малък шанс да се върне при нас. И това е по вина на Натан.

— Как можа да го кажеш?

— Защото е истина. Той я изпрати в света с един крак и една ръка — и то от едната страна. Тя няма баланс. Най-малкият повей я преобръща. Може и да няма никакъв конкретен инцидент, който да я е отпратил в тази черна дупка.

— А при теб?

Джули впери очи в Итън. И задържа този поглед няколко ужасни секунди преди тихо да каже:

— Може би аз съм следващата.

Тя потръпна при представата да лежи неподвижна в леглото, а мислите ѝ да се топят като сладолед на слънцето, докато не остане нищо.

Ужасяваща мисъл, но Джули нямаше намерение да я отхвърля. Беше реална вероятност.

— Не мога да повярвам. Ти си твърде разумна.

— Така ли? Кой знае какво късо съединение ще стане при тези небалансирани мои вериги? Защото мисля, че това е станало със Сам. Нейното състояние не е резултат от външна намеса. То идва отвътре. Тя се е сблъскала с нещо, с което не може да се справи и дисбалансът, който е създал твоят брат, я е оставил без способите как да се справи с него.

Итън потърка с длани лицето си.

— По дяволите!

— Или...

Итън я погледна.

— Или какво?

— Или пък има нещо друго вътре, с което тя не може да се справи.

— Какво трябва да означава това?

— Не съм сигурна — каза Джули. Тя стана и започна безцелно да обикаля из стаята. — Но имам усещането, че Сам крие нещо. И едновременно с това ме въвлича по-надълбоко. Повечето от тези спомени ги чувствам като отклонения, като клопка, която предпазва навлизането в някакъв друг спомен. Нещо, което я плаши... нещо, което тя потиска.

— Потиска? Какво може да потиска Саманта?

— Не зная — отвърна Джули като го фиксира с поглед. Беше готова да спомене за вероятността тя да е причинила пожара, но ѝ хрумна нещо друго. — Може би неврохормонните инжекции са само върха на айсберга със злоупотребите. Може добрият стар Натан да си е поиграл с нас и по друг начин.

Тя искаше да запали в Итън ярост, да го чуе как крещи, вика и хвърля разни неща.

Но Итън си остана втрещен в нея.

— Виж какво, млада госпожице. Натан може да е загубил мяра в областта на своите изследвания, но зная, че моят брат — не е... педофил!

Джули усети как я жили отрова. Тя не я потисна, а я остави да се излее навън.

— С цялото си дължимо уважение, Итън, ти не си знаел нищо за брат си. — Тя направо изплюваше думите. — Как тогава знаещ, че не е злоупотребявал с нашите малки тела, както го е правил с мозъците ни?

— Не говори така. Натан може да има много недостатъци, но не бе сексуален перверзник!

— По дяволите! — Джули вече крещеше. — Твоят брат е бил способен на *всичко*! Защо не и това? А ти защо *не се гневиш*, по дяволите?!

Итън отново извърна очи.

— Може би, може би защото живея с това знание вече четвърт столетие. — Гласът му беше угаснал. — Трябвах ми години, но преодолях гнева. Повече ме беше грижа да се справя с последствията. И не забравяй, че той рискува живота си, за да ви спаси двете от пожара, дори и след като знаеше, че не сте му деца. Това беше подвиг. Аз не съм го забравил. Не забравям и това — неговата саможертва ми даде възможност да отгледам двете си дъщери.

Пожарът... в шока и яростта от четенето на журналите, Джули почти го бе забравила. Може би никой не е чак толкова лош, но Натан Гордън се приближаваше до тази представа.

— И още нещо — каза тя. — Тогава ще те оставя на мира. Как успя да се сдобиеш с копие от постановлението на съдебния лекар?

— Не беше лесно. Но тогава бях практикуващ лекар, помниш ли? Имах връзки.

— И защо ти трябваше толкова отвратително нещо?

— Често го гледам.

— Но защо?

Очите на Итън святкаха, когато впи поглед в нея, но гласът му беше леден:

— Да се уверя, че наистина е мъртъв. Всеки път, когато Саманта правеше нещо саморазрушително, аз вземах този плик и разглеждах снимките просто да се уверя, че човекът, който измени мозъците на моите дъщери — на *моите*, а не неговите дъщери — не се спотайва някъде тук и ми се присмива.

Джули кимна мълчаливо.

— Аз, аз трябва да помисля върху всичко това.

— Пак ще говорим — каза Итън, но Джули изтича от стаята.

И докато вървеше по коридора, си мислеше, че Итън съвсем не е преодолял гнева, както му се искаше.

Това освети собствения ѝ път. Имаше нещо успокоително в това, че някой поделя яростта ти.

Но беше твърде изтощена, за да го обмисля повече. Беше преживяла нещо като Богоявление.

Подсъзнанието на Сам защитаваше блокиран спомен — добре, спомен на злоупотреба. Толкова тривиално и евтино като трик!

Джули си спомни морското чудовище — нещо още по-ужасно лежеше погребано дълбоко в съзнанието на Сам. Споменът е бил толкова ужасен, че подсъзнанието на Сам го бе обградило със стена и облекчило съзнанието от повторна среща с него.

Но ако Сам бе успяла да хване нишката и заобиколи подсъзнанието си, както правят сега нейните спомени? Какво ако чрез своето изкуство тя бе получила достъп до този спомен и тогава...

Боже, така трябва да е било.

Ето защо толкова бавно напредва тя във виртуалната памет на Сам. Ключовият спомен е бил потискан през целия ѝ живот, така че дори и сега, дори след като съзнанието ѝ е рухнало, подсъзнанието на Сам още го пази и блокира пътя на Джули, подхвърля ѝ други спомени, за да я отвлече.

Но спомен за какво? Каквото и да се е случило, как може да бъде толкова ужасно, че самото преживяване на даден спомен може да предизвика толкова разпадане на съзнанието? Може да е било просто комбинация от спомена и някаква нестабилност в мозъка на Сам, в резултат от експериментите на Натан.

Така трябва да е. Ако Натан не си бе играл с вътрешната същност на Сам, тя вероятно щеше да се справи с повторното преживяване на потиснатия спомен. Можеше да изстрада други отражения, но нямаше сега да е в кома!

Проклетият Натан Гордън! Дали е направил нещо още по-лошо от това да ги тъпче с неврохормони? Сам бе погребала дълбоко един спомен. Повечето така наречени потиснати спомени са фикция, но Джули усещаше, че този път си има работа с нещо истинско. И какъв потиснат спомен щеше да бъде погребан толкова дълбоко?

Сексуалната злоупотреба.

Повдигна ѝ се. Нямаше ли край това?

Искаше ѝ се да може да заплаче. Щеше да ѝ донесе някакво облекчение. Но тя не можеше да плаче. Натан Гордън се бе погрижил за това.

Трябваше да направи нещо. Да се върне във виртуалната памет и преброди онова трето ниво за водеща следа към скрития спомен. Тогава щеше да има всички отговори и може би ключа към възстановяването на Сам.

Но сега беше твърде уморена. Имаше нужда от почивка.

Отправи се към спалнята си. Само няколко часа и ще бъде добре...

Когато отвори очи, слънцето бе високо в небето. Бързо се изправи и грабна часовника на нощното шкафче. Единадесет часа. Искеше да поспи само два часа. А практически утрото си беше отишло. Тя скочи от леглото и тръгна към коридора. Нямаше нужда да се облича — беше още с вчерашните дрехи. Един душ щеше да бъде самото блаженство, но нямаше време за това.

Зърна в коридора Кларис.

— Къде е чичо ми?

— О, той излезе, госпожице. Излезе рано сутринта.

Джули отиде в трапезарията и намери върху масата бележка.

Джулия,

Трябва да отида в Лондон, ще остана целия ден. Ще се върна довечера. „Не прави“ нищо със Сам, докато не се върна. Много е важно първо да поговорим.

С обич, Итън

Да отложи навлизането в паметта на Сам за довечера? Никакъв шанс.

Джули си взе чаша кафе от кухнята и забърза нагоре. Идеално. Можеше да направи две навлизания в паметта, докато се върне Итън. Може би тогава ще има достатъчно доказателства, за да накара Итън да повярва, че брат му е бил истинско чудовище.

И може би ще има отговор за състоянието на Сам.

Децата под осемгодишна възраст са особено податливи на фалшиви спомени, тъй като техният фронтален лоб е незрял, а точно там се съхраняват времето и мястото на даден спомен — тоест, неговия източник.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Навлизах във виртуалната памет и се озовавах в галерия, но тази галерия е странна — вътре в корубата на раздробена секвоя. Галерията е празна, с изключение на едно огромно платно — последната творба на Сам. Добавени са още детайли. Сега виждаш, че жълто-оранжевата светлина, излъчваща се иззад мрака в центъра е пожар, пламъците кипят в нощта и се протягат към пълната луна. И този мрак в центъра сега има форма. Несъмнено това е човешки силует. Но на кого?

На Лиам? В спомена на Сам неговият силует се очертаваше на фона на експлозията в „Бранъм банк“.

Може да е той... или някой друг.

Отиваш навън и обхождаш с поглед склона на вулкана. Пушекът, черен и токсичен, все още се процежда от нащърбената бездна и оцветява облаците в червено от бликация от утробата му огън. Мъртвите дървета по склона от вчера вече ги няма, последният признак на живот е отстранен от гигантски бръснач като четина.

Вдигаш очи. Луната... не, вече не е луна, а купчина светещи скали, които се носят в небето — раздробени. Дори и луната не е защитена от разпадането на съзнанието на Сам. Фрагментите отразяват оскъдна светлина.

Най-безнадеждното място, което си виждала някога.

Безнадеждно... защото осъзнаваш, че не ти остава много време — на Сам не ѝ остава още много.

Но тук трябва да има нещо, нещо, което се намира върху склона между низината и огъня горе. Нишка, водеща към цялостния спомен...

Подтикната от нарастващия ужас, че ще загубиш Сам ако не откриеш нещо, ти започваш да катериш склона. Търсиш. Какво друго да правиш?

Нищо не ти спира погледа, нищо. Пълно мъртвило.

И тогава отдясно, на половината път по склона от шлака, виждаш тъничка ивица светлина.

Бързаш към нея и откриваш цепнатина в шлаката и пепелта. Не е отвор към вулкана, защото оттам не приижда топлина. По-скоро е пещера или тунел, който е отворен от изригването. Слабата светлина се процежда отвътре. Дълбоко отвътре.

Навлизаш и като пеперуда се носиш към светлината.

Или по-скоро към светлинките. Виждаш ги далеч напред. Сякаш се движат, вихрят се като светулки над нива през лятото.

Пулсът ти се ускорява по скалата. Това ли е пътят към загубения спомен, който търсиш? Очевидно това там долу е погребано, скрито от всички.

Тунелът рязко свършва и ти се озоваваш в огромна дупка сякаш без край. Като че ли си преминала през вулкана от другата му страна. Но усещаш, че този свят тук е малък, напълно вдълбан в камъка, дори когато оживялата скала отстъпва място на нива със златно зърно и тъмнозелени кипариси, които люшкат вълнисти корони към звездите.

И, господи! — какви звезди! Въртят се лудешки като пламтящи фойерверки. Нощният въздух е натечал от живот и се вихри със светлината. Смееш се. Познаваш това място. Това е „Звездна нощ“ на Ван Гог. Ти и Сам години наред спорехте за тази картина, Сам настояваше, че тази фантазмагорична сцена е изникнала от въображението на Винсът, а ти я вбесяваше като твърдеше, че е резултат на неврохимични отклонения, че не е артистично видение, а психоза — това е виждал в действителност горкият полудял художник.

Боже, как умеехте да се подлудявате!

Но сега, да *живееш* в тази картина, да виждаш как звездите се вихрят, а кипарисите танцуват, просто е... просто е чудесно!

Но къде са селото и островърхата църква от картината? Наоколо сякаш няма жива душа.

Не, не съвсем. Вижда се къща, сгушена сред дърветата. Прилича на...

О, не. Не отново тази къща. Не и къщата в Милбърн. Не искаш да влизаш отново в нея. Много е болезнено. Понечваш да се обърнеш, но спираш.

Защо си тук? Не и да получиш утеха, нали? От теб се очаква да изследваш всички спомени, до които достигнеш. Нали за това става дума? А ти вече научи, че болката е правопрпорционална на значимостта на спомена.

Съвсем ясно, познанието си има цена в тази виртуална памет.

Вътрешностите ти се свиват на топка от ужас, когато се обръщаш и тръгваш към къщата.

Опитваш се да не мислиш какво ще откриеш вътре. Изучаваш виещите се кипариси, които сякаш са изтъкани от зелено-кафяви пламъци, удивляваш се на изкривените сенки, хвърляни от завихрените звезди и все пак не можеш да не чуеш високите сърдити гласове, които изпълват нощта някъде отблизо. Гласове на мъже. Следваш звука и завиваш към къщата.

И там...

Натан и младият Итън са изправени един срещу друг като призьори по борба, чакащи гонга. Между тях има маса за пикник от червено дърво. Усещаш натежалото напрежение. Натан държи в дясната си ръка чифт работни ръкавици. На двадесет стъпки нататък се намира зеленчуковата градина с лехи от царевица, домати и патладжан. На земята лежат гребло и мотика — там, където явно ги е захвърлил Натан при пристигането на Итън.

Дори на бледата светлина от звездите виждаш, че бузите на Натан се почервенели от гняв. Малки капчици слюнка покриват мустаците му. Итън изглежда по-спокоен, но май само си дава вид. Трудно е да се прочете изражението му зад гъстата брада, но гневът му е овладян и хладен.

Огледаш се. Няма деца наоколо. Как тогава...? Вдигаш очи и виждаш мъничко личице да наднича зад щорите на един от прозорците на втория етаж. Гледа с ококорени, учудени очи. Сам с нейните игри на криеница и „бу-у“.

Перспективата ти се променя рязко. Вече гледаш сцената отгоре, през алуминиевите щори на прозореца на спалнята ти. Ти си Сами и се чудиш защо баща ти и чичо ти са толкова бесни. *Ти* знаеш сега, че Натан не е истинският ти баща, но за малката Сами той е *татко* — и ти не можеш да отделиш нейните чувства от своите докато си тук. Всичко е такава бъркотия!

— Ти нямаш право! — крещи татко. — Нямаш никакво право!

— „Аз“ нямам право, така ли? — Чичо Итън сочи към журналите с експерименти, пръснати по масата за пикник. — Ти си играеш на Господ и имаш наглостта да ми стоиш тук и да се оплакваш, че някой е тършувал из каталожния ти шкаф? — Той разперва ръце. — Няма смисъл да се говори с теб, Натан! Ти си луд!

— Оставих онези книжа при теб да ги пазиш. Очаквах, че ще уважаваш моята личност! Мислех, че мога да се доверя на собствения си брат да не бърника из папките ми!

— Доверие? — пита чичо Итън. — Как можа да изговориш тази дума?

Татко има вид като че ли ще избухне. Той тика пръст в лицето на Итън.

— А как „ти“ можа да я кажеш, братко? Излиза, че нищо мое не е в безопасност, когато ти си наоколо. Не съм ли прав?

— Какво...? — По лицето на чичо Итън се изписва виновно изражение. Внезапно той заема отбранителна позиция и не може да погледне брат си в очите. — Не знам...

— Знаеш дяволски добре за какво говоря... — В очите му се четат горчивина и яд. — Нали така?

Чичо Итън отказва да лапне стръвта. Той се овладява и гневно поглежда брат си.

— Не се опитвай да смениш темата. А ако трябва да сме точни, не съм нарушил нищо. Ти остави шкафа незаключен.

Татко рита масата. Журналите подскочат и единият се търкулва в тревата.

Тези журнали — те са на Натан. Същите, над които прекара в четене цялата минала нощ. Какво правят тук? Точно тази сутрин Итън ти каза, че научил за тях едва след пожара. И все пак ето го тук, конфронтира с тях Натан.

Крясъците отново приковават вниманието ти към масата за пикник.

— Върви по дяволите, Итън! Можеше да оставиш „твоя“ книга, пръснати по пода на моята къща и аз нямаше дори да ги погледна!

— Е, аз „погледнах“ тези! Бях любопитен докъде си стигнал в работата си. Аз... Аз бях потресен... Не мога да повярвам какво си извършил! Ти си престъпник!

— А аз не мога да повярвам какво си извършил „ти“!

— Натан, ти си неправдоподобен! Дори не се опитвай да издигаш тук морални ценности! Ти си чудовище! Аз... как можа? Те са твои „дъщери“, Натан!

— Скинър е използвал собственото си дете...

— Но не го е тъпкал с „наркотици“!

Татко размахва ръце.

— Млъкни! Няма на никого да направиш добро, ако си отвориш устата за това! — Той снижава глас и тонът му става умоляващ: — Направих грешка, Итън! Действах необмислено и съжалявам за това, което направих. Но станалото — станало! Не мога да върна времето назад. А както виждаш, няма увреждане. И двете са съвършено здрави, нормални деца. Съвсем нормални. Така че нека да го запазим между нас — за доброто на момичетата.

Но чичо Итън не се поддава. Той разтърсва глава.

— Твърде късно е, Натан. Вече казах на Луси — за доброто на момичетата.

За един миг гневното зачервяване по лицето на татко преминава в пепелив шок. Гласът му е дрезгав и едва се чува, когато той залита и се хваща за масата.

— Не! Лъжеш! Не можеш да я нараниш така!

Поклащайки глава в отвращение, чичо Итън събира журналиите от масата, взема падналия от тревата и ги тика в ръцете на брат си.

— Може би трябва да ги прочетеш отново — и тогава да ми говориш за нараняване!

Той тръгва към къщата, а татко го преследва. След миг завиват и изчезват от погледа на Сам.

И внезапно мама те хваща за ръката и забързано тръгвате към долния етаж. Чувате гласа на татко от стълбищната площадка.

— Стой надалеч, Итън! — ниско казва той. — Тук не си добре дошъл. Не можеш да влезеш. Не искам да те виждам отново в моята частна собственост. Ако дори...

— Твърде късно е, Натан! — отсича мама, когато стигате долу.

— Луси! — втурва се татко навътре. — Луси, не можеш да му вярваш!

Бавно, с леко колебание чичо Итън влиза след него.

Малката Джули притичва от задната част на къщата и мама я стиска за ръката.

Сега си пак наблюдател. Виждаш майка си да стои изправена в подножието на стълбите. От двете ѝ страни са дъщерите ѝ и тя ги стиска за ръце. Погледът ѝ...

Никога не си виждала мама такава. Имаш снимки и тя винаги се усмихва, винаги изглежда толкова нежна. Но тази жена... студената ярост в очите ѝ е плашеща. Спира те на място. Защото тя сега е повече от мама. Тя е образ на всички майки по света, защото някой е навредил на нейните деца.

Господ да е на помощ на този, който го е направил! Внезапно перспективата се замъглява и отново се променя и ти си вече малката Джули, стиснала ръката на мама. Много си объркана. Мама се сърди на татко и малката Джули не знае защо.

— Не се налага да му вярвам — казва мама с тревожно студен глас. — Не е нужно нищо да ми казва. — Тя посочва журналите в ръцете на татко. — Твоите собствени думи, написани със собствената ти ръка, са повече от достатъчни.

— Но това е някакво недоразумение. — Той вдига напред журналите. — Това всичко е... измислица. Пиша един роман.

Но очите на мама стават още по-студени.

— Не обиждай моята интелигентност!

— Луси! — Татко вече скимти. — Ти не можеш да повярваш, че ще направя нещо, за да навредя на моите собствени дъщери.

Очите ѝ го пронизват:

— И двамата знаем истината за това сега, нали, Натан? И твърде скоро и твоят брат ще я научи. — Тя тръгва към вратата и повлича със себе си Джули и Сами. — Отивам си. И вземам и момичетата с мен. И господ да ти е на помощ, ако те видя да се доближиш дори на една миля от тях! Ще те застрелям!

— Не! — Викът на татко прераства в писък и той хвърля журналите към стената и бяга към задната част на къщата. — Не!

Тогавя Джули трепери и се свива до крака на мама. Вижда, че Сами прави същото от другата страна. Късно е и тя е уморена, пък и никога в живота си не е чувала такъв писък, особено от татко. Къде отиде той? Тя е смутена... И уплашена.

Чичо Итън стои до вратата, на лицето му има изписано изумление.

— Каква истина? — пита той. — За какво говориш, Луси?

Мама се опитва да му се усмихне, но не успява. Изглежда така, сякаш ще се разбие на милиони парченца.

— Аз... аз ще ти кажа за това по-късно. Точно сега искам да се махна отгук. Итън, ще ми помогнеш ли?

Той кима:

— Разбира се.

— Има една чанта горе на стълбите...

— Ще я взема.

Чичо Итън тича нагоре по стълбите, а малката Джули вдига очи към мама.

— М-мамо, на пътешествие ли отиваме?

— Да. На дълго пътешествие.

— А татко няма да дойде — казва Сами не особено разстроена от това. — Той и чичо Итън вече не се обичат. Аз ги видях... Видях ги да се карат.

— Защо? — пита Джули.

Преди мама или Сами да могат да отговорят, чичо Итън се появява отново и мъкне огромен куфар по стълбите.

— Какво има в него? Всичките ти принадлежности?

— Почти.

Чичо Итън мъкне куфара към вратата и изведнъж всички се вцепеняват...

И внезапно ти си откъсната и всички образи избледняват.

Сега си в празната къща. Тичаш от стая в стая, но няма никой. Препъваш се и излизаш навън, в нощта на Ван Гог, и търсиш из двора. Дори надничаш сред царевичните стъбла в градината.

Никой.

Един последен поглед към опустялата къща и се носиш надалеч, търсиш тунела към повърхността.

Но си раздразнена. Защо не си спомняш нищо от това? И ти беше там. Твоите родители никога не са се разделяли. Видя себе си в този спомен — поне в съзнанието на Сам беше там. Значи трябва да помниш. Или...

... този същият спомен е погребан в собствената си скална ниша в твоята памет?

Но нима това, което видя не е твърде безобидно, за да бъде погребано? Няма тежки травми, просто крясъци и отчуждение.

И кога е станало това? Ти и Сам изглеждахте на пет години, но може да сте и на четири и половина.

Виждаш широкото тъмно гърло на тунела към повърхността. И отдясно — друг по-тесен и по-тъмен отвор. Накъде води той? От тази позиция сякаш води към сърцето на вулкана.

Който и път да избереш, време е да напуснеш каверната на „Звездна нощ“.

Надзърташ през рамо за последен път. И докато гледаш, едно огнено пипало се гърчи, после пада от една звезда и се спуска към къщата. Докосва покрива и внезапно...

От прозорците избухват пламъци, от входната врата.

— О, не! — викаш високо.

Не и пожарът! Не можеш да понесеш да го гледаш. Преживявала си го толкова пъти в собственото си съзнание, защо трябва да го изстрадаш и в паметта на Сам? Не можеш да го понесеш.

Почакай... паметта на Сам. Може би Сам има различен поглед върху трагедията. Може би е видяла нещо, което ти не си — или помни нещо, което ти не помниш. В края на краищата нали не помниш нищо от това, което току-що видя в къщата? И благодари на Бога, че не видя себе си с кутия кибрит...

Бягаш назад, кипарисите преливат в дъбове, кленове и брястове. Небето също се променя, звездите се свиват до точки светлина, а луната се изпълва, окръгля и се втрещва.

Мягаш се твърде близо и се отдръпваш от топлината.

Вътре огънят е господар, изстрелва пламъци от прозорците на сутерена, притичва през първия етаж и близва прозорците на горния. Бърз, оживял и ужасяващ.

И тогава виждаш силует на фона на пламъците на входната врата. Носи две вързопчета в ръце, скача от входната площадка и се втурва към моравата. Бяга право към теб и спира само на няколко крачки. Натан. Той се свлича на колене и поставя на тревата Сам и Джули.

Знаеш наизуст следващите думи: *Виe, момичета, останете тук. Аз се връщам за майка ви.*

И все пак тази сцена те вълнува. Колкото и да мразиш този човек за това, което е причинил на вас и майка ви — да се преструва, че сте негови собствени дъщери, когато е знаел истината, и за да отмъсти на майка ви, да ви използва като опитни зайчета — въпреки всичко не можеш да не изпиташ същия прилив на любов и доверие, които изпитваш всеки път, когато си спомняш този миг.

Той ви спаси от пожара.

Гледаш го как се втурва обратно към къщата, вдигнал ръце пред лицето си, за да се защити от топлината и как изчезва обратно сред пламъците.

И сега е най-трудната част. Чакането. Гледаш отражението на пламъците върху облените със сълзи лица на Джули и Сами, докато страхът им расте. Къде е татко? Защо не довежда мама? И после ужасът. Татко! Мамо! Къде сте? Не ни оставяйте тук!

Тогава и двете момиченца пицят от ужас. Защо? Нищо не се е променило — освен ако не са осъзнали едновременно, че техните мама и татко няма да се върнат от тези пламъци.

Никой не откликва на писъците им. Никой не идва да ги утеши. Само безжалостната луна наблюдава тяхното объркване. Тъпата, ухилена луна.

Й внезапно всичко е черно — няма къща, няма пожар, няма луна. Съвършен мрак, съвършена тишина.

За миг надвисва паника и тогава чуваш — *усещаш* — хрущенето на листата под нечии стъпки. Отгоре се процежда светлина. Вдигаш очи. Вече е ден. Слънчевата светлина надниква сред дърветата. Оглеждаш се и виждаш сестра си Сами до теб. Не плачете — вече сте изплакали сълзите си. Но ви е толкова студено и сте гладни.

И неочаквано сред дърветата се подава един мъж с фланелена риза и мръсни дънки. Той се вцепенява, втренчен е във вас и приближава.

— Не се страхувайте, момиченца — казва дрезгаво той, като протяга ръце, все едно към плашливо котенце или кученце. — Няма да ви нараня.

Ти обгръщаш с ръце сестра си и тя се вкопчва в теб. Мама винаги ви е предупреждавала за непознати, как трябва да стоите надалеч от тях и да бягате и крещите, ако някой се опита да ви хване, но сега сте твърде уморени и слаби да бягате. Треперите една в друга, чакате този непознат и се надявате да не е такъв тип, за който ви е разказвала и предупреждавала мама.

Накрая той се изправя пред вас и се надвесва. Лицето му е брадясало и мирише като че има отчаяна нужда от баня. Протяга ръце. Те треперят. Поставя едната си ръка на твоето рамо, а другата — върху рамото на Сами.

— Вие ли сте момичетата на Гордън? — пита той.

Твърде сте уплашени за да говорите. Само можете да кимнете.

— Слава богу! — казва той. Обръща се и вика към гората: — Хей! Насам! Открих ги! Тук са! — И в полуридание продължава: — И са добре! — Обръща се пак към вас и пада на колене. Виждате сълзи в очите му. — Сега сте в безопасност, момичета. Всичко ще се оправи.

И тогава мъжът избледнява, малката Джули и малката Сами — също, но остава гората. Както и студът и гладът. Усещаш, че ще ти трябват часове да намериш пътя си в тези гори. Нямах време за това.

И натискаш *Exit*.

*Т. С. Елиът: „В спомена отекват стъпки
по пътя, който не поехме“.*

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули разтърка очи и се облегна назад в стола. Изчака умът ѝ да забави хаотичния си бяг.

Толкова много въпроси — твърде много въпроси.

Но първо — да се погрижи за Сам.

Джули стана, изключи видеото и смъкна каската на Сам. Тя поспря и се вгледа в бледите спокойни черти. Обзеха я силни чувства.

— През много неща преминахме, нали, сестричке? Минахме през Ада. — Тя докосна бузата на Сам с пръсти. — Скъпа, скъпа Сам. Само ако знаех тогава това, което зная сега... само ако Итън ни беше казал... Щеше да е толкова различно. Може би...

Гърлото ѝ се сви.

Мисля, че ще заплача.

Какво непознато чувство. Нима в гърдите ѝ напираше ридание? И сълзи притискаха клепачите ѝ?

Тя преглътна и чувството премина. *Не искам да развалям модела.* Не, няма да заплаче. Тя никога не плачеше.

Но ѝ остана учудването. Нима тя по някакъв начин приемаше частица от Сам в собствената си психика при всяко навлизане в паметта на Сам? Звучеше побъркано... но ако е така, нима и тя оставяше частица от Джули след себе си?

Вълнуваща възможност. Ако е така, това беше начин да поправи намесата на Натан. Но щеше да ѝ е нужно *много* време. А не разполагаха с време в излишък.

Джули повика сестрата да провери интравенозната система на Сам, както и тръбичката за хранене. А тя заскита из коридорите.

Въпросите я връхлитаха — за Натан, за Итън, за спомена на Сам за онази ужасна нощ.

Първо, Натан. Джули го мразеше без остатък, откакто прочете журналите с неговите експерименти. Но преживяването на нощта на пожара в паметта на Сам остави у нея смесени чувства към Натан Гордън.

Когато обмисли всичко, тя не можа да отрече колко ужасно той е бил мамен от съпругата и брат си. Няма значение колко е продължила тяхната афера или колко му е била вярна Луси след това... Представи си само как трябва да се е чувствал Натан всеки път, когато е поглеждал двете близначки, които е отглеждал и е осъзнавал, че те са всъщност на брат му.

Може това да го е изкарало от равновесие. Но не го извиняваше за причиненото на двете момичета, въпреки че поне даваше някакво обяснение. А си оставаше и фактът, че независимо от чудовищните си престъпления приживе, Натан Гордън умря като герой.

Несъмнено.

Той можеше да избяга сам и да гледа как гори къщата му. Да вземе парите от застраховката на невярната си съпруга и да прекара живота си като милионер. Но вместо това, той спаси момичетата и умря в опит да спаси невярната си съпруга.

Нима вината го бе накарала? Опитал ли се беше да възмезди стореното на близначките? Може би се е надявал, че като спаси живота им, Луси ще му прости.

Което водеше до друг въпрос — погребаният спомен на Сам как Луси научава за експериментите на Натан и го изоставя с двете момиченца. Кога е станало това? Споменът привърши как Итън, Луси и близначките се отправяха към вратата. И следващият спомен бе пожарът.

Колко време бе минало между онзи инцидент и пожара? Бяха ли се върнали Луси и момиченцата в къщата? Имаше ли помирение?

И ето ти пак несъответствия.

Само преди часове Итън седеше в своята спалня и ѝ обясняваше, че е намерил журналите на Натан след пожара. Така каза той, но ако споменът на Сам беше точен, Итън *е знаел* — *той* донесе журналите в къщата на Натан в нощта на големия сблъсък.

Очевидно не е знаел, че близначките са негови — все още не — но със сигурност знаеше за журналите. И все пак излъга Джули. Защо?

Освен ако не...

Мисълта я сепна и тя не можа да направи крачка — трябваше да се облегне на колоната горе на стълбите и да изчака да премине смразяващата погнуса.

Освен ако Итън нямаше нещо общо с пожара.

Не. Това не е възможно. Не и Итън. Всеки друг, но не Итън.

Но той я излъга за журналите. Не можеше да пренебрегне това. Итън нямаше да излъже, ако нямаше причина.

Но тази причина трябваше ли да е свързана с пожара?

Ами *самият* пожар?

Най-тревожното от това, което бе видяла, бе, че споменът на Сам за онази нощ имаше същото бяло петно като нея.

Когато стана голяма, Итън ѝ каза, че приетата на времето версия била, че ужасът от пожара ги е потопил в състояние на унес и те са се скитали безцелно през горите.

Но какво е станало между пожара и времето, когато са ги открили в гората?

И станалото в този интервал — колкото и дълъг да е той — между напускането на Луси и пожара?

Колкото и да не искаше да го помисли, трябваше да се попита: Ами ако мама бе казала на Итън, че той е бащата на близначките и тогава, след като е знаел какво им е причинил Натан, Итън се е побъркал?

Това не даваше отговор на всички въпроси — ни най-малко. Итън нямаше да изложи на риск собствените си дъщери. Няма как той да е причинил пожара.

Ами ако Натан и Луси са се опитали да се разберат? Ако тя се е върнала обратно с близначките? Това нямаше ли да подлуди Итън още повече?

И след като всички са мъртви, той щеше да наследи без проблем два милиона долара.

Джули бе потресена. *Какво си мисля?*

Не и Итън. Всеки друг, но не и Итън.

Но тя никога нямаше да узнае, нали? Освен ако не...

Трябва да се върна там.

Погледна часовника си. В Ню Йорк беше твърде рано, за да се свърже с доктор С.

По дяволите! Всеки изминал час означаваше, че в паметта на Сам умират все повече неща.

Но тя не искаше да се върне там сама. Нещата действаха все повече *физически*. Искаше да има жива връзка с реалния свят.

Въздъхна. Поне сестрата щеше да има време да се погрижи за различните маркучета на Сам, а физиотерапевтите щяха да свършат ежедневните си задължения за стимулиране дишането на Сам: сензорна стимулация, разтягане, масаж и пасивни двигателни упражнения.

Работеха упорито да я държат в отлична външна форма, но отвътре тя си отиваше.

— Как разбра за онзи тунел? — попита доктор С.

Лицето му изпълни монитора с подозрителното си изражение.

Можеше да му каже — но само за тазсутрешното си навлизане сама.

— Навлязох сама.

— По дяволите, Джули! Казах ти...

— Нямах време да те чакам и нямам време да споря за това. Паметта на Сам ще се затвори всеки миг. Навлязох, излязох, нищо ми няма. Връщам се отново и искам този път да бъдеш с мен. Хайде да не правим от всичко това федерално престъпление.

Тя осъзна, че му говори троснато и грубо, но бе уморена и нетърпелива и не искаше доктор С. отново да ѝ набива в главата за опасностите във виртуалната памет на Сам.

Защото той не подозираше и за половината от тях.

Когато не получи отговор, тя се вгледа в лицето му. Тревогата бе заменена от болка. По дяволите.

— Съжалявам — каза Джули. — Не съм спала много напоследък. Но не мога да спра сега. Навлизам в сърцето на проблема...

— Какъв проблем?

— Във всичко. В последните тайни. Сигурна съм, че другият, потесен тунел води до сърцето на вулкана и имам усещането, че там ще намеря отговора на всички въпроси.

Не можеше да му каже, че тези въпроси не засягат само Сам. Те засягат и нея — защото в онези дни двете бяха практически свързани и каквото се случваше на малката Сам, се случваше също и на малката Джули.

Вече не става въпрос само за Сам, а също и за мен.

Но не можеше да позволи доктор С. да узнае това.

— А защо точно вулкана? — попита той. — Не може ли това, което търсиш да е погребано някъде другаде?

— Може. Но ние имаме склонността да забравяме — поне знам, че при мен е така — че виртуалната памет е символична. Трябва да си зададем въпроса какво означава вулканът в реалния живот. Той е точката на освобождаване на неудържимото напрежение, което нараства под земната кора. Какво представлява той във виртуалната памет? Нещо много сходно, мисля. Защо да не е точката на изригване на някакъв катаклизъм, достигнал твърде близо повърхността и твърде горещ, за да се задържи там?! Той се освобождава и изпепелява всичко наоколо.

— Не зная, Джули... Как може някой спомен, няма значение колко ужасен, да причини тази разруха, която наблюдавахме у сестра ти?

— Казах ти какво ни е било причинено.

Бе осведомила доктор С. за някои детайли, но пропусна бъркотията с бащинството. Ще му каже друг път. Може би.

— Да, но все пак...

— Това я прави уязвима.

— Ами не те ли прави уязвима и теб?

По дяволите! Разбра незабавно, че се бе изпуснала. Доктор С. не пропускате пролука.

— Не — каза тя, фабрикувайки обяснението във въздуха: — Защото съм с ненормално развита лява полусфера на мозъка. Всъщност съм по-малко податлива.

Надявам се поне.

— Не зная откъде разбра това, но наистина се надявам да си права. В буквален смисъл ти навлизаш в търбуха на звяра. Звяр, който те очаква. Готова ли си за това?

Не, помисли си. Но отвърна:

— Да. И искам да дойдеш с мен.

— Ще бъда тук, ще те наблюдавам. Искам да се върнеш.

— Защо? — подразни го тя. — Заради дотацията на Брухмайер?

Боже, беше я забравила напълно. Колкото и да е странно, разбра, че не я е грижа.

— Знаеш защо — каза той.

Тя си пое дъх:

— Да. Зная.

И за пръв път не настръхна от мисълта, че някой ще наблюдава всяко нейно действие. Имаше предчувствието, че този път щеше да бъде страховито.

Мога да умра, помисли си. Но трябваше да го направи.

— Добре — каза Джули. — Тръгваме.

Хората могат да разберат колко лесно могат да се имплантират фалшиви спомени у податлив човек, когато осъзнаят, че актът на представянето на вида на даден предмет, ангажира същия участък от мозъчната кора както при самото му виждане. Актът на представата за едно докосване, ангажира същия участък от кората на мозъка както при действителното докосване.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Дори и галерията вече е изчезнала. Под разбитата луна ти се отправяш незабавно към десния фланг на задрямалия вулкан.

Навлизаш в дълбоката бездна, спускаш се по браздата надолу в тунела и стигаш каверната на звездна нощ.

Но вместо пушеци руини сред дърветата ти виждаш къщата в Милбърн недокосната, неовъглена. Чакаща може би за повторение на кавгите и пожара?

Не, благодаря. Този път ще минеш без това.

Зърваш по-тесния тунел отстрани. Навлизаш в него и попадаш дълбоко под възвишението. Носиш се в тази посока, по мъчителната тъмна пътека и усещаш нарастващата топлина — сигурен признак, че приближаваш местопредназначението. Но не можеш да споменеш това на доктор С. — той не предполага, че можеш да чувстваш нещо тук.

И тогава виждаш червен отблясък отпред. Вече си там. Скоро ще имаш отговори на всичките си въпроси.

Стомахът ти се свива на възел. Искаш ли ги тези отговори? Ще можеш ли да се справиш с тях? Виж какво стана със Сам.

Но ти си различна от Сам.

Никога не си приемала нещата толкова надълбоко като нея. Винаги си можела да обмисляш пътя си и не виждаш защо този път да е различно.

Поне се надяваш да е така.

Не. Ще бъдеш добре. Закалена си за това. Готова си за най-лошото. Можеш да се справиш с всичко, с което те сблъска виртуалната памет.

Защо тогава стомахът ти продължава да е свит на възел?

С усилие продължаваш и виждаш пламъци. Топлината нараства, когато ги приближаваш. Горещо е, но не непоносимо. Да, тук присъстваш физически, но не и материално. Ти си като прозрачна завеса и топлината до голяма степен преминава през теб.

И тогава стигаш при устието на тунела, вираш се в сърцето на вулкана. Кратерът е горящ кладенец с поток от магма, който бълва мехури само на десетина стъпки под теб. Тесните стени на кладенеца чезнат в червена мъглявина, устремени към нощта.

И там, някъде на двадесет-тридесет стъпки над теб — има мост. Или поне останките от мост. Той е тесен — не повече от три стъпки в диаметър и сигурно се е извивал в дъга над бездната, когато средната му част е била цяла.

Но сега тази част я няма — разрушена е от изригването. Останали са само два окастрени издатъка — като двама любовници, които протягат ръце един към друг над пламъците, отделени на не повече от седем-осем стъпки, но все не могат да се докоснат.

Търсиш какво е предизвикало този катаклизъм, но не виждаш нещо, което да наподобява спомен.

Забеляваш, че прозорчето премигва и го щракаш. Появява се доктор С.

— Това е плашещо, Джули — казва той. — Ти откри местоположението на спомена, но нищо не е останало. Каквото и да е било, то е напълно разрушено. Споменът е изличен.

— Така изглежда — казваш ти, но все пак не можеш да го допуснеш без усилие. — Как може даден спомен да е толкова взривоопасен, че не само да разруши цялата памет, но и сам себе си?

— Не мога да кажа. Притеснявам се от пълната разруха във виртуалната памет в сравнение с първото навлизане. Тази сцена е още по-тревожна. Тук има нещо съвсем не наред.

— Мисля, че това е очевидно.

— Не-не. Не искам да кажа само за това, което виждаме. Мисля, че нещата са по-дълбоки.

— Обясни.

— Бих искал да мога. — Лицето му е разтревожено, а изражението — направо объркано. — Откликвам на изпитаното с времето научно средство, за което никой не говори — на интуицията.

— Никога не пренебрегвай интуицията — казваш ти. — Ще изследвам останките от този мост.

Натискаш отново бутона и образът на доктор С. изчезва, после се понасяш към разединения мост. Спираш до един от издатъците. Горещината е непоносима. Усещаш как тялото ти — облегнато в стола сред хладината в стаята на Сам — направо изгаря и плува в пот. Кръжиш над кипящата лава и се опитваш да намериш логично обяснение.

Защо мост? Дали този финален спомен на ужас е станал върху някакъв мост? Да не би някой да е хвърлен оттук? Къде? В Сена? Или Темза? В Хъдсън? По дяволите, трябва ти следа. Просто една водеща нишка!

И тогава отбелязваш нещо по-особено в издатъка отсреща. Нещо повече от особеност — всъщност изтръгнатият край е набразден с безброй издатини, големи колкото връхче на пръст. А в центъра се издига нещо по-гладко, нещо като овален свод.

Плъзгаш се към него. Отблизо този свод има набразден вид, леко нагънат тук-там, сякаш сгърчен от горещината. И сега, когато си толкова близо, виждаш, че хилядите издатинки, колкото връхчета на пръсти, се движат, гърчат се, протягат се към...

Обръщаш се и отиваш към другия издатък и откриваш, че е съвсем същият. Ниска, сбръчкана централна зона, заобиколена от хиляди пъпчици, които тук са по-активни, вият се и се опитват да достигнат...

И тогава осъзнаваш — те се стремят към отсрещната страна, към другата си половина, към откъснатите си двойници отвъд вододела.

Прозорчето отново премигва. Щракаш и доктор С. го изпълва. Възбуден е.

— За бога, Джули, току-що се сетих за нещо. След като навлезе в бездната по склона на вулкана, твоята посока беше надолу.

— Точно така. Много надолу.

— Така, но слушай — когато премина по втория тунел, посоката беше странична, нали?

— Да. Но...

— Тогава това не е мост. Разбираш ли? Освен ако не сме объркали и двете посоки, тази структура е била под земята — под виртуалната повърхност на паметта — когато е станала експлозията.

В мислите си проследяваш пътя си дотук.

— Прав си. Разбира се. Как можах да го пропусна?

— А-ха! Виждаш преимуществото от страничен наблюдател, нали? Какво ли друго си пропуснала в словото си изпълнение, а?

Можеш да му кажеш, че си навлиerala сама повече от един път, но защо да добавяш масло в огъня? И без това е достатъчно напечено.

И за нещастие, неговите наблюдения изобщо не ти помагат. Всъщност дори добавят още неизвестност към мистерията.

— Тогава какво е това? — питаш. — Подземна структура... но на какво?

Докато говориш, все повече се приближаваш към сбръчкания свод в издатъка. Напомня ти на нещо. Докосваш го...

И бързо махаш ръка, когато повърхността на свода се набраздява и издува. Вмешателството веднага утихва и затова отново го докосваш. Този път реакцията е по-драматична. Сводът се набраздява и после се свива в продълговати гънки, повърхностният слой се плъзга нагоре и разкрива...

Едно око.

Рязко си поемаш дъх и се втурваш назад. Взираш се в огромния син ирис, разположен в мократа лъскавина на бялата тъкан. И в центъра на всичко това — зеницата е дълбока и тъмна като междузвездно пространство.

— Господи! Виждаш ли?

— Виждам — казва доктор С. Гласът му е притихнал в страхопочитание. — Но дали *то* вижда?

— Не знам...

Мърдаш наляво и окото те проследява. Отново се връщаш в изходно положение и то те следи по целия път.

— То може да вижда. Но какво, по дяволите, значи това?

Лекото бипкане от лентата с физиологичните стойности в дъното на визуалното поле те информира за промяна в параметрите.

Отпуснатият пулс на Сам, обикновено устойчив на седемдесет, седемдесет и два удара в минута, сега е скочил на осемдесет и шест. Все още е в нормалните граници. Няма проблем.

Обръщаш се и приближаваш отсрещния издатък на моста — или корен, или проводник, или каквото и да е било. Докосваш съответния свод. Повърхността му се набраздява едва-едва. Пак го докосваш, сходна реакция, но нищо повече. Няма значение колко пъти опитваш, клепащът не се отваря. Обръщаш се и виждаш как другото око те гледа втренчено и следи всяко твое движение. Побиват те тръпки.

— Имам една идея — казва доктор С. — Звучи малко налудничаво, но имам чувството, че тази прекъснатата структура свързва мозъчната кора на Сам с нейната ретикуларна активационна система РАС.

— Няма начин — казваш ти. — РАС не е анатомична структура. Тя е функционална единица. Нещо като мрежа. Няма директна главна връзка между нея и мозъка.

— Но това не е мозъкът, Джули. Това е виртуална памет. Както ти самата каза преди малко, тя е символична.

— И тази символична връзка е... прекъснатата.

— Да... точно така... прекъснатата. И това означава, че потиснатият експлозивен спомен е бил погребан тук, точно под връзката между РАС и кората на мозъка.

— Отвратителен късмет!

— Защо го приписваш на късмета?

— А какво друго може да е?

— Може би има причина да бъде скрит точно тук.

— Каква? Да разруши връзката между РАС и кортекса, когато се осъществи достъп до него? Това е особено самоубийствено. Мозъкът няма да направи това. Няма...

И тогава спираш. Сам *имаше* склонност към самоубийство. Повече от веднъж най-вероятно. Но това? Как е успяла някога да го направи?

Казваш:

— Значи ти мислиш, че този спомен е бил толкова ужасен, че тя предпочита да умре, вместо да си го припомни?

— Или може би някой друг предпочита тя да умре, вместо да го припомни.

Забележката те уцелва като с юмрук.

— Някой друг? — Шокирана си. Дори за миг не преставаш да мислиш. — Кой? Защо? Как?

— Нямам представа. Просто пробвам всички вероятности. Стратегическото разположение на този спомен — или по-точно — на този вече изличен спомен, ме тревожи неимоверно.

— Това, което тревожи *мен* — казваш — е фаталността на всичко тук. Тези два края никога няма да се свържат отново. Безнадеждно е. Ако това символично представяне е истинско отражение на неврофизиологичното състояние на Сам, тогава... — Гърлото ти отново се свива. Едва говориш: — Тогава Сам никога няма да дойде в съзнание.

Това осъзнаване те наранява така, както нищо друго досега.

Тя ще умре. По дяволите, тя все едно вече е умряла. И ти не можеш да ѝ помогнеш. Ти я провали.

Отново.

Усещаш как в гърдите ти се надига ридание. Но не можеш да си позволиш да рухнеш. Затваряш очи, преглъщаш с усилие и се съвземаш.

— Джули? Добре ли си?

— Не! — Думите са задавени. — Не, не съм.

— Тогава мисля, че е по-добре да излизаш. В края на краищата, всичко тук е унищожено, а пулсът ѝ вече надхвърля деветдесет.

Поглеждаш лентата. Пулсът се е покачил на деветдесет и четири, респирациите — от шест на осем.

Раздразнена си като доктор С. И ти е горещо. Не ти се иска нищо друго, освен да избягаш в някое хладно място, където няма да се чувстваш толкова шибано неефективна и безсилна.

Но се овладяваш. Отвращава те признанието за поражение.

— Любопитна съм — казваш, като срещаш втренчения поглед на гигантското око. — Кой край кой е, как мислиш? Откъде се вира в мен това око? От мозъчната кора или от РАС?

— Ако състоянието на виртуалната памет е следствие от състоянието на мозъчната кора, бих казал, че това око те гледа от ретикуларната активационна система.

— Точно така реших и аз. Средният мозък е добре. Изстинала е сама мозъчната кора.

— И ще остане така, докато не се установи отново контакт. Не виждам това да стане. Като при скъсано сухожилие, като при прекъснат нерв, то не може да се изцели, краищата няма да се преплетат, ако не се доближат.

Не виждаш по какъв начин можеш да докоснеш двата края, но...

— Може би има начин да се преодолее това разединение?

— Как? Какво ще използваш? Каквото и да е имало на този мост, вече се е изпарило.

През ума ти проблясва безумна мисъл:

— А защо не себе си?

— Какво? — Втрещените очи на доктор С. са гигантски почти колкото окото пред теб. — Излизай сега, Джули. Мисля, че губиш разсъдъка си.

— Не, говоря сериозно. Сам и аз сме направени от една и съща материя. Идентични близначки сме, помниш ли? Защо да не използвам себе си за мост над тази бездна?

— Но това е невъзможно. Ти не присъстваш физически във виртуалната памет. Ти си нематериална, един призрак. А без материя как можеш да свържеш нещо?

Няма как да го пазиш вече в тайна. Махаш виртуалната ръкавица и протягаш ръка във виртуалната памет там, където той ще я види.

— Какво е това? — пита доктор С. — Нима си сканирала своя образ в програмата?

— Не. Това съм аз.

Стъписана тишина няколко секунди и тогава треперещият глас на доктор С. едва се чува в слушалките:

— Господи! Джули... кога...?

— Забелязах го първо на второто ниво. — Тя си спомни за охлузването от морското чудовище.

— И там ли си навлизола сама?

— Да, налагаше се.

— Господи! Аз те предупредих, Джули. Знаех, че генетичната връзка между теб и твоята близначка е твърде близка. И сега виж какво стана! Знаеш ли какво означава това?

— Да. Означава, че действително мога да направя нещо тук.

— Означава, че можеш да бъдеш наранена, по дяволите! —
Никога не си виждала доктор С. толкова сърдит. Или уплашен. —
Излизай, Джули. Нарещам ти. Незабавно се махай.

— Още не. Трябва да се опитам. Не мога да напусна още.

— Излизаш сега или ще прекъсна сателитното хранване.

Очаквала си тази заплаха и си готова за нея.

— Тогава ти ще дръпнеш кабела и на двете ни. Аз съм единствената надежда на Сам. Искаш ли да я лишиш от единствения ѝ шанс да се върне в съзнание? Това ли искаш?

— Не, разбира се, че не.

— Тогава ми дай този шанс. Само един път. Моля те.

Много дълга пауза.

— Не ми харесва. Не ми харесва всичко това. — Още една пауза
и: — Продължавай.

Ти затваряш прозорчето и приближаваш отвореното око. Прокарваш ръце над издутинките, колкото връхчета на пръсти. Те се люшкат напред-назад в отклик на твоето докосване, гъделичкат дланите ти като пипалца на морска анемония. Плъзваш се от другата страна. Това око си остава затворено и пъпчиците тук са много по-малко активни. Това потвърждава най-лошото ти предчувствие.

Мозъчната кора на Сам се разпада... почти си е отишла.

Обвиваш с ръце издатъка и се опитваш да го преместиш, дърпаш го далеч от вулканичната стена. Но все едно се опитваш да изтръгнеш дъб с корените.

Толкова с опитите да срещнеш двата края. И без това нямаше особена надежда. Но можеш да закърпиш празнината с виртуалното си тяло, да действаш като проводник. Може да изпратиш възбудителен сигнал към мозъчната кора на Сам.

А може и да не успееш. Но трябва да опиташ.

Поставяш ръце върху издутинките от двете страни на затвореното око, опваш ръце и протягаш крака към отсрещния издатък.

Не стигаш. Протягаш връхчетата на пръстите си и опъваш пръстите на краката, но пак не ти достига да свържеш двете страни.

По дяволите!

Гневно се завърташ и изправяш между двата издатъка.

Трябва ти помощ и само един човек може да ти я даде.

— Сам?

Викаш името високо и то отеква в гърлото на вулкана. Знаеш, че извън слушалките, в реалния свят, гласът ти изпълва спалнята. Твоите думи се стремят да достигнат реалния слух на Сам и виртуалната памет. Тя трябва да ги чуе.

— Сам! Сам, чуваш ли ме? Аз съм, Джули. Не зная дали осъзнаваш присъствието ми, но аз бродя из твоето съзнание, опитвам се да те върна.

Чудиш се как Сам ще реагира на тези думи, ако те чува.

— Не е ли смешно... аз да искам да направя нещо за теб? Но това е истината. Аз съм тук да ти помогна. Седмици наред търсих начин за това и сега го открих. Но бедата е в това, че не мога да го направя сама. И ти трябва да се потрудиш заедно с мен. Само мъничко. Чуваш ли ме, Сам? Моля те... дай ми знак, че ме чуваш.

Наблюдаваш затворения клепач. Дори не потрепва. А отсреща... непомръдващ поглед.

— Сам! Слушай! Чуваш ли ме, или не ми обръщаш внимание? Зная, че нямам право да си мисля, че ще ми се довериш. Зная, че съм те наранявала понякога и зная, че пречупвах всяко маслиново клонче, което ми протягаше, докато съвсем не ти останаха. Но този път е различно. Аз съм тук като приятел, Сам. Като твоя сестра, готова да се държи като сестра за първи път в нашия живот.

Бипкане от физиологичната лента. Пулсът на Сам се е покачил на 118. Респирациите са десет. По дяволите...

Това ли е знакът? Не. Не може да е. Нейният пулс се покачваше и преди да ѝ говориш. Тогава защо става така? Не си престояла във виртуалната памет толкова дълго... Или е поради мястото, където си?

Каквато и да е причината, резултатът не е добър. Програмата ще се изключи автоматично, когато пулсът достигне 130.

Чуваш грохот. Стените на вулкана потреперват. Какво беше това? И става по-горещо или само мислиш така?

— Чуй ме, Сам. Не остава много време. По някакъв начин, някак си трябва да допуснеш тези думи до себе си. От двете ни ти винаги си била тази, която може да обича и аз зная, че ти ме обичаше. Зная и как аз убих тази любов през годините. Ако ме мразиш, Сам, имаш пълното право за това. Но сега не съм онази Джули. Сега ти говори една поразлична Джули. За пръв път в живота си съм тук заради теб, Сам. Като сестра. Като липсващата твоя половина. Аз...

Още едно бипкане. Пулсът е 125.

И по-силен грохот. Лавата бълбука по-силно и сякаш се издига... доста бавно, но знаеш, че кипящата повърхност сега е по-близо до теб. Несъмнено — много по-нажежено е.

— Ние бяхме предадени, Сам. Бяхме изопачени в ръцете на един луд. В резултат никоя от нас не е завършена. Ти си другата ми половина, Сам. А аз съм останалата част от теб. Можем да се преборим с това, но никоя от нас не може да го стори сама.

Прозорчето просветва. Натискаш бутона и виждаш разтревоженото лице на доктор С.

— Откажи се, Джули. Има реакция. Излизай, преди да нараниш нея и себе си също.

— Не. Още не. Имам чувството, че няма да имам вече този шанс. Моля те, още не!

— Не зависи от мен. Програмата ще...

— Презареди я.

— Не мога. Няма начин за презаписване. Но дори и да можем...

— Напиши P-N-Y-S-O-V-R-D-тире-E-X-E.

— Какво?

— Сега! Направи го сега! Това е презареждаща програма. Аз я написах. Просто за всеки случай. И сега това е случаят. Моля те. Умолявам те!

— Много добре. — Няколко секунди по-късно: — Пита за парола.

— E-I-L-U-J.

— Какво? А, разбирам. — Още една пауза. — Ето. Резултат — „презареждането изпълнено“.

— Благодаря ти.

— Надявам се, че знаеш какво вършиш.

Нямам представа какво върши, мислиш си. Но става твърде нажежено, за да мислиш.

— Научих много неща тук, Сам. — Вече крещиш, надяваш се, че това ще помогне. — Научих много неща за теб, които не съм знаела никога, и много неща за мен. Повечето от нещата за мен не ми харесаха. Но аз се промених, Сам. Заради теб. Ти си отговорна за това. И не ме оставяй сега. Помогни ми, за да ти помогна и аз, Сам. Само мъничко. Протегни се само мъничко, Сам. Виждаш тези два срязани

края от двете ми страни, нали? Просто ги приближи мъничко и ще ги свържа. Хайде, Сам! Само мъничко!

— Откажи се, Джули — меко ти казва доктор С. — Пулсът ѝ е сто и четиридесет. Ти направи най-доброто, което можа, но по дяволите, твърде сме закъснели.

Той е прав. Няма полза. Окото на кортекса остава затворено. Не потрепва дори. Топлината те изпепелява, а грохотът и сътресението те разтърсват.

Няма да проработи. Трябва да излизаш.

Гърлото ти се свива и в гърдите ти застава буца. Но този път не я овладяваш. Този път риданието избухва.

Притискаш клепачи, за да спреш сълзите, които набъбват зад очилата ти и напругаш ръце настрани като разпнат мъченик, който чака последния пирон. Стенеш без срам в жегата и грохота. Защото тя трябва да разбере. А може да нямаш друг шанс.

— Обичам те, Сам... Надявам се, че ме чуваш. И съжалявам за цялата болка, която ти причиних докато растяхме, но аз... аз не го съзнавах. Не разбирах. Не можех да разбера. Но сега разбирам и те обичам, Сам. Искам да го знаеш и искам да го отнесеш със себе си където и да си се запътила. Може и да искаш да си отидеш и ако е така, аз те умолявам да премислиш пак. Ти ми даде нещо, Сам. Ти ми върна част от липсващата ми половина и това ме кара да жадувам за още. И аз мога да ти върна нещо от теб. Ние и двете сме инвалиди, Сам. Но заедно ще си помогнем да се изградим отново. Разполагам с инструментите за това. Върни се при мен, Сам. Остави ме да го направя за теб. Аз не съм чудовище... наистина не съм. Не ме изоставяй, Сам. Току-що научих, че обичам моята сестра. Моля те, не ме изоставяй сега.

И това е всичко, което можеш да кажеш. Вече ридаш неудържимо. Част от теб счита, че си глупачка, но другата част, новата ти част, се освобождава. Само ако...

Нещо обхваща левия ти показалец. Поглеждаш и през пелената на сълзите ти се струва, че виждаш...

Не. Не може да бъде. Премигваш отново, и отново, и виждаш, че е истина.

Едно от пипалцата на отвореното око се е протегнало от издатъка и те достига. Неговото връхче е приело формата на мъничка детска

ръчичка... и нейните пухкави пръстчета са се вкопчили в теб. Другите също се протягат, развиват се в горещината, достигат те...

— Да! — викаш ти задавено и се страхуваш да заридаш отново, защото преливащите в теб чувства ще те завладеят, а ти не можеш да си позволиш да бъдеш завладяна, защото трябва да запазиш разсъдък, да останеш съсредоточена и да помогнеш на Сам да осъществи тази връзка.

Ами другата страна, страната на мозъчната кора?

Обръщаш глава и виждаш едно-единствено пипалце с остро връхче да се протяга изпод затвореното око, да следва твоята посока, но не стига далеч — най-много на тридесетина сантиметра. Толкова е крехко и вече отпада, гърчи се от топлината.

Ти протягаш ръка към него, но не ти достигат двадесетина сантиметра.

— Хайде, Сам! Можеш да го направиш! Хайде!

Но пипалцето клюмва още повече. Ти отчаяно увиваш пръсти около малката ръчица от другата страна и я дърпаш към теб, опъваш нишката зад нея. И тя се удължава, но изтънява в центъра.

— Не се късай — шепнеш. — Моля те, не се късай.

Отпускаш я за миг и тя сякаш се удебелява или поне разпределя равномерно масата си, но още е опасно тъничка.

Не можеш да чакаш повече. Опъваш я още и в същото време протягаш дясната си ръка към затвореното око — на сантиметри от теб сега.

— Хайде... още мъничко...

И тогава, сякаш усетило присъствието ти, пипалцето се вдига и протяга и...

Контактът е като електрически удар — нервите ти дават на късо, челюстите ти се свиват, мускулите отскачат спазматично и изпращат импулси нагоре по лявата и надолу по дясната ти ръка. Викаш от болка, но няма да отпуснеш, няма да се отдръпнеш. Трябва да се държиш.

И тогава болката утихва до леко щипене. Отпускаш се и отваряш очи. Окоето на мозъчната кора е още затворено, но пипалцата около него са съживени. Те се движат с нова енергия, някои от тях се устремяват към теб. Отсреща, от другия край става същото — стотици пипалца се протягат към теб.

Стана! Ти свърза двата края и сега си проводник на импулсите. Те протичат през теб към мозъчната кора на Сам!

Можеш само да се надяваш, че това е достатъчно!

Чуваш високо, тръпнещо ридание и разбираш, че това си ти. Не отново! Къде е прехваленият ти контрол? Не си плакала от бебе. Какво смяташ да правиш, да си наваксаш за цялото това време само за един ден?

Новите пипалца от двете ти страни те достигат, връхчетата им стават на ръчички на малко момиченце, на тийнейджърка, на зряла жена, всичките ръце на Сам през живота ѝ — и те се плъзгат нагоре по ръцете ти, хващат се за теб, протягат се до раменете ти, към гръдния кош и гърдите ти — тези отляво изливат импулсите си в теб, а онези отдясно ги изпиват, и боже, ти плачеш като бебе и се чувстваш като майка, която кърми своето новородено. Някои от новите ръчички се плъзгат към лицето ти и бършат сълзите, други те галят по косата преди да се разтопят в двойниците от срещната страна и внезапно те се множат лудешки и ти си обхваната от пипалца, те вече се свързват в проводящи фибри, които не се нуждаят повече от теб. Ти се мъчиш да се освободиш от лудешката плетеница, свиваш се и се измъкваш от тази оплетена бъркотия. И миг преди да се освободиш, поглеждаш към окото на кортекса и виждаш, че то сега е отворено — ирисът му е син като на другото око, син като очите на Сам и те гледа.

Ти се усмихваш и знаещ, че усмивката ти е развълнувана и през сълзи. Едва проговаряш през нахлулите емоции, които те връхлитат:

— Добре дошла у дома, сестричке.

И тогава се озоваваш на десетина стъпки настрани и наблюдаваш как връзките се удебеляват и множат. Почти виждаш нагледно как импулсите обливат изгладнелия кортекс на Сам. Стойностите на ЕЕГ-вълните подивяват.

Ти го направи! И е *прекрасно!*

Но тогава... още един грохот, после още един. Той пресича малкото ти празненство. Грохотът е различен — по-дълбок и продължителен отпреди. Другите сякаш идваха от самия вулкан. Този като че ли идваше от някъде другаде. И тогава всичко потреперва.

Поглеждаш стойностите и виждаш, че пулсът на Сам е 162. Той ли е причината за труса? Нима остана твърде...?

Нещо тъмно изниква от лявата ти страна и разплисква лавата долу. Вдигаш очи и виждаш и други отломъци лава да се къртят от вулканичното гърло.

— *Не!*

Викът ти отеква в слушалките. Не и сега! Това не може да стане сега. Сам току-що срещна шанс да се върне към живота и ето че цялата планина се сгромолясва отгоре ѝ. Трябва да спреш това, да намериш някакъв начин...

Ръката ти се раздира от болка, когато те удря парче лава. Поглеждаш виртуалната си ръка и виждаш, че кожата е разкъсана и кърви. *И колко боли!*

Прозорчето премигва и бипка. Знаеш какво ще ти каже той. И е прав. Трябва да излизаш. Сега. Или ще пострадате и двете.

По дяволите! По дяволите всичко! Искаш да изпициш!

Вместо това натискаш *Exit*.

Хората питат дали програмите за визуализация на паметта могат да се използват за третиране или идентифициране на синдрома за фалшиви спомени. Не съм навлиerala още в паметта на пациент със СФС, но това е възхитително предизвикателство. Що се отнася до потърпевшия, фалшивите спомени не се отличават от истинските, но виртуалната памет може и да предложи някаква водеща нишка.

Произволни записки
на Джулия Гордън

1

Джули свали шлема си и остана да лежи така, като дишаше тежко, подгизнала в пот. А ръката я болеше убийствено. Дишането ѝ постепенно се нормализира и тя дочу някакво настойчиво чукане в стаята. Приповдигна се и се огледа.

Следобедното слънце бе погълнато от дъждовни облаци и стаята потъваше в мъгляв здрач. Отдясно мониторът бипкаше. Премигващата иконка показваше, че доктор С. иска да говорят. Чудесно, но това ужасно трополене... къде?

Вратата. Някой дрънчеше бравата и чукаше по вратата.

Джули се откъсна от стола и избърса сълзите си, докато прекосяваше стаята и отключваше вратата.

В коридора стоеше сестрата, готвачката и прислужницата бяха изправени зад нея. Тя шокирано гледаше Джули.

— За бога, госпожице! Какво става там вътре?

— Защо... нищо. Просто...

— Чухме ужасни викове и плач. Помислихме, че се борите с някого и... — Тя си пое рязко дъх, когато широко отворените ѝ очи попаднаха върху дясната ръка на Джули. — О, вижте си ръката! Какво е станало с вас?

Джули се втренчи в ръкава си. Платът не беше разкъсан, но бе напоен с кръв. Тя го нави нагоре и се вторачи в дългата няколко сантиметра драскотина върху кожата отдолу. Беше много по-малка от раната върху виртуалната ѝ ръка, но все пак... рана.

Тя преглътна.

— Нищо не е. Ще се оправя.

Сестрата се промъкна край нея и се втурна в стаята.

— Ще ви помогна след малко. Сега трябва да се погрижа за пациентката си. Тя трябва... о! Господи! Какво е станало с нея?

Джули отиде до леглото.

— Какво не е наред?

— Тя е подгизнала!

Наистина. Фланелената нощница на Сам бе подгизнала от пот и бе залепнала за кожата ѝ.

Джули махна каската на Сам, после повдигна китката ѝ и измери пулса — 140. Спаднал. Лицето ѝ, независимо от всичко, бе отпуснато и безизразно както винаги.

— Сам? — Тя сграбчи рамото ѝ и я разтърси. — Сам, чуваш ли ме?

Никаква реакция. Нито дори потрепване на клепачите.

Тя повдигна единия — синьото око я гледаше неவிждащо.

Съкрушена, Джули се отпусна на ръба на леглото и впери очи в сестра си.

— Сам? — печално отрони тя. — Не се ли връщаш при мен след всичко това?

Какво направих там вътре?, зачуди се. *Мислех, че съм те върнала. Не си ли тук?*

— Трябва да е имала треска — каза сестрата.

— Не... не е треска.

— Е, все *нещо* се е случило.

— Не — отвърна Джули, все още вперила очи в лицето на Сам: — Боя се, че нищо не се случи... изобщо нищо.

Мониторът отново избипка.

Сестрата каза:

— Трябва веднага да я преоблека преди да е настинала.

— Разбира се. — Джули се надигна с усилие от леглото. — Давай. Аз ще поостана.

Тя се строполи върху дървения стол до монитора — старото място на Алма. А отвътре се чувстваше мъртва като Алма. На повърхността всичко кипеше — беше мокра, изтощена, а ръката ѝ туптеше от болка. Взря се в кръвта. Доктор С. беше прав. Там съществуваше реална физическа опасност за нея. И какво? Всички усилия за нищо.

Нищо не бе постигнала.

Отново се провали, по дяволите.

Тя натисна два клавиша и лицето на доктор Мордекай Сийгъл изпълни екрана.

— Най-накрая! — възкликна той. — Тревожех се да не ти се е случило нещо!

Джули инстинктивно скри зад гърба си окървавената ръка преди да се сети, че той не може да я види.

— Нищо ми няма. Проверях Сам.

— Как е тя? Някакъв признак да идва в...

— Нищо — прекъсна го Джули. — Никаква промяна, само се изпоти.

— Пот?

— Да. Направо беше подгизнала.

— Хм-м. — Доктор С. потупа с пръсти устните си. — Изблик на автономна дейност. Това *би могло* да значи нещо. Как са ЕЕГ вълните? Нейната мозъчна кора показва такъв невероятен отклик, когато ти свърза двата края над бездната. Което, трябва да призная, беше истински героизъм от твоя страна. Ти си се променила, Джули. Не зная дали го осъзнаваш, но...

— Да, ами... сякаш само си загубих времето. Върна се към обичайния обхват от единадесет-дванадесет херца, когато й свалих каската. Което означава...

Тя не можа да довърши изречението. Отново се просълзи.

— Спокойно, Джули. Ти направи всичко по силите си.

— Но не е достатъчно! — извика тя. — Какво стана там вътре, доктор С.? Открих проблема, поправих свързката и това трябваше да е достатъчно. Сам трябваше да започне да се възстановява. Защо всичко започна да се разпада накрая? Първо си помислих, че вулканът отново ще изригне, но после дойде онзи трус или каквото беше там... връзката трябва да е прекъсната. — Тя въздъхна силно. — Нещо ми убягва.

Джули стисна очи и си спомни онези чудесни пипалца, онези малки ръчички, импулсите, които я обливаха.

— Ние я възстановихме! А сега сме в изходно положение. Не, *по-лошо* е от това. Защото след това пропадане, онова вулканично гърло сигурно е задръстено от отломъци. Няма да имаме друг шанс да възстановим връзката. Тя си отива.

— Чакай сега — каза той. — Не знаем със сигурност дали връзката е прекъсната. Този трус може да е преднамерено нейно действие, начин да блокира гърлото на вулкана и да погребее проводника. Спомни си, структурата в началото е била подземна, може твоята сестра да я иска отново под земята.

Джули погледна към своята безчувствена и неподвижна близначка.

— Ако все още има свръзка, защо тя не реагира? Защо няма някакъв признак на подобрене? Не очаквам тя да стане и да започне да рисува, но се надявах поне да помръдне крак, да трепне с пръст или да премига с очи. Боже, всичко бих приела! Но няма никаква промяна. Нищо. Нула.

Джули осъзна, че звучи сърдито. И така беше. Направо беше бясна. Бясна, че опита всичко по силите си и се озова с празни ръце.

Добре. Дръж се за това. По-добре е, отколкото сразяващото отчаяние отпреди малко.

— Може би дори едно потръпване е твърде много засега. Кой знае? Може на мозъчната кора да ѝ трябва време, за да се презареди, тъй като съзнанието ѝ трябва да се реорганизира след такова катастрофално вмешателство.

Смехът на Джули бе като дрезгав лай.

— Обикновено аз съм оптимистът, а ти си този, който казва „не“. Как така си сменихме ролите?

— Защото никога не съм те чувал да звучиш толкова съкрушена. Не ти прилича.

— Е, както ти сам каза преди малко, променила съм се.

— Тогава значи ли, че се отказваш? Да затворя ли сателитната връзка и да сложа край?

— Не — въздъхна тя. — Още не. Ще се върна пак утре. Ако виртуалната памет покаже някакви признаци на изцеление, ще продължим. Ако няма промяна, ще се опитам да навляза отново в онзи вулкан. Ако не можем, ще... по дяволите, Мордекай, не мога да понеса мисълта да я изоставя така!

— Ти направи всичко по силите си!

— Но *не* я върнах обратно! И не открих какво е причинило всичко това. Какъв е бил онзи последен спомен?

— Никога няма да узнаем. Очевидно той се е саморазрушил, когато твоята сестра е осъществила достъп до него. Боя се, че е изличен завинаги.

Една мисъл връхлетя Джули със силата на удар.

— Почакай една секунда. Той си е отишъл от паметта на Сам... но какво ще кажеш за моята?

— Какво искаш да кажеш?

— Колкото и сблъсъци да сме имали, Сам и аз рядко бяхме на повече от няколко стъпки разстояние една от друга в детството си!

— Е, и?

— Значи има голяма вероятност, колкото и ужасно нещо да ѝ се е случило, то да е станало и с мен. Много е вероятно и аз да имам същата бомба, погребана в собствената ми памет.

— Да... — бавно отрони той. — Възможно е, но малко е вероятно. Дори и двете да сте изживели едновременно един и същ ужасен инцидент, вероятността и двете напълно да потиснете този спомен, се равнява приблизително на нула, така мисля.

— Но ние сме идентични близначки, помниш ли?

— Но *не* си приличате. Твоите реакции са съвършено различни от тези на Сам. Тя може да го потисне или да подходи към него чрез изкуството си. Ти ще намериш рационален начин да се справиш с него. Не. Невъзможно.

Имаше логика. И все пак...

— Мисля, че единственият начин да се убедим със сигурност, е навлизането във виртуалната памет. Много лошо, че не мога да изследвам своята собствена.

— Дори не си помисляй подобно нещо! Това ще се окаже катастрофално! Може да се озовеш в затворен обратен цикъл и да свършиш като сестра си, ако го нарушиш. Или пък ще си останеш завинаги уловена в капана на своята виртуална памет! Благодаря на Бога, че не е възможно да навлезеш сама, защото съм сигурен, че си достатъчно безразсъдна да пробваш.

— Добре — каза Джули. — Вероятно щях да го направя. Може да поработя върху това като се върна.

— *Няма!* И това е последната ми дума!

— Само се шегувам. — Тя въздъхна. — Виж, трябва да дремна малко. Утре ще ти се обадя още щом стана — в осем часа твое време — и заедно ще навлезем в паметта на Сам.

— Окей. Но никакви слови изпълнения междувременно. Обещавах ли?

— Добре. Ще се видим тогава.

Не. Без повече навлизания в паметта на Сам.

Но това не означава, че няма да опитам и надзърна в моята собствена.

Тя се надигна и се отправи към банята. Един душ... не само че имаше нужда от него, но там мислеше и най-точно.

А ѝ предстояха важни решения.

Джули прекара късния следобед в стаята на Сам, чукайки по клавишите на компютъра.

Душът бе извършил обичайната си магия. Докато насапунисваше тялото си и слагаше шампоан на косата си, решението изплува до повърхността на съзнанието ѝ. Ако зацикли потока от собствената си каска през празния шлем на Сам, можеше да излъже програмата да реши, че разчита виртуалната памет на някого друг и да върне информацията към нея.

Промените щяха да ѝ позволят да навлезе в собствената си виртуална памет.

Звучеше логично. Поне не бе намерила причина, заради което няма да стане.

Въпросът беше, дали механизмът щеше да проработи без да дестабилизира останалата част от програмата?

Имаше само един начин да установи това.

Джули знаеше, че и при най-строг контрол, този експеримент беше дяволски рискован. Да го пробва сама, бе немислимо и безразсъдно. Някой може да го счете и за глупаво. Но единственият човек, с когото можеше да го направи, бе доктор С., а той никога нямаше да го позволи. Можеше да го заплаши, че ще напусне, че ще скочи от Световния търговски център, че ще се принесе в жертва на Уошингтън Скуеър, и той пак щеше да ѝ откаже позволение.

И имаше основателна причина...

Трябваше да го осъществи сама... Ако може успешно да видоизмени програмата. И ако може да осъществи навлизането преди пристигането на Итън. Миналия път не се върна от Лондон докъм седем часа. Надяваше се и този път да бъде по същото разписание.

Защото дотогава тя може би щеше да има отговор на финалния си въпрос: Каква ужасна тайна бе погребана в съзнанието и на двете им?

Пръстите ѝ кръжаха по клавиатурата и тя удари *Enter* с апломба на пианист в края на концерта си!

Ето. Последният участък с изменен код блокираше видеозахранването към Вашингтон. Никак нямаше да е лесно, ако доктор С. случайно мине покрай монитора и зърне навлизането на Джули в собствената ѝ виртуалната памет.

Като се справи и с това, вече беше готова да опита.

Би трябвало да съм уплашена до смърт, помисли си, а бе странно приповдигната.

Сестрата ѝ отправи любопитен поглед, когато я помоли да изчака отвън. Новата смяна бе започнала в четири следобед, но явно дневната сестра ѝ бе разказала подробно за странните заключвания на вратата и как е превързала мистериозното разкъсване върху ръката на Джули — сестрата на тяхната пациентка.

— Просто кратък тест на оборудването — каза колкото се може по-убедително Джули. — Саманта дори няма да участва, така че няма никаква причина за тревога. Най-много двадесет минути. После отново я оставям на вашите грижи за остатъка от нощта.

Сестрата явно се колебаеше. Сигурно ще се оплаче на Итън като се върне.

Но всяка дума, която ѝ каза Джули, беше истина. За този експеримент не ѝ трябваше Сам. Единствената причина да го направи в стаята на Сам бе, че тук е инсталиран хардуерът.

Тя заключи вратата след сестрата и натисна бутона за запис на видеото. Определено искаше запис на този експеримент.

Минути по-късно беше вече с ръкавица, очила и слушалки, готова за тръгване.

Но се поколеба.

Окей... уплашена съм, помисли си.

Да, по-уплашена откогато и да било. Повече, отколкото когато едва не се прекатури от скалата навън. Различен страх. Не вътреутробен... почти интелектуален.

Едно е да се впускаш в непознатата територия на някой друг, а съвсем различно — да се луташ в собствената си виртуална памет... Все едно да изследваш собствената си душа, или пък собствената си карма.

Може да се окаже същински ужас.

Тъй като какво е по-рисковано от ровенето в собствената памет, от вглеждането в погребани тайни. Тайни — заровени по основателни

причини — защото са опасни?

Само глупак може да се рови в заровени токсични отпадъци.

И все пак, ако не изчисти сега отровите, те накрая ще замърсят цялата памет.

Виж какво стана, когато Сам се сблъска с изравянето на част от тях!

Разбира се, ровенето рискуваше предизвикване на пропукване. То можеше да предизвика катастрофа.

И все пак, трябваше да знае. Не можеше да прекара останалата част от живота си в чудене каква ли бомба тиктака в мозъка ѝ. Ако имаше такава, искаше да я открие и обезвреди.

Ако може.

Джули прехапа устни и нагласи очилата. Стига двоумение! Направи го!

Удивителни резултати в университета в Бруин. Група доброволци гледали филм със серия от травматични събития. Преди филма половината от тях били третирани с пропранолол за блокиране притока на адреналин към мозъка. Другата половина — не. Седмица по-късно групата, която получила бетаблокера си спомнила значително по-малко детайли за травматичните събития във филма, но показала отлично възпроизвеждане на нетравматичните събития. Това може да доведе до превантивно средство срещу синдрома на посттравматичен стрес.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Вече толкова много си свикнала с мрака във виртуалната памет на Сам, че ясното синьо небе на собствената ти памет те поразява като шок. Вдигаш се и кръжиш, обхващайки с поглед собствената ти мирна панорама.

На първо виждане всичко ти напомня на паметта у Лорийн или на всяка от дузината други нормални пациенти, където си навлизола. Пейзажът около теб е изпъстрен със селца и градове, а точно под теб — остров от небостъргачи — твоя собствен Манхатън.

Но не прилича на познатия ти Манхатън. Този град тук е чист и добре подреден, а улиците се разпростират в спретнати редици. Дори долната част на града, където се намират Гринуич Вилидж и Уолстрийт са методично подредени.

Носиш се над идеалните форми на предградията и навън към околностите, където всяка една ферма представлява идеален квадрат, с

правилните очертания на редиците дървета.

Боже!, мислиш си. Толкова е смущаващо. Наистина ли съм такава параноична педантка?

Отляво, по-нататък сред дърветата виждаш да се издига дим. Тръгваш нататък и се спираш. Можеш да се досетиш какво се е запалило в онези гори. Последното, от което се нуждаеш, е още едно повторение на онази сцена.

Поглеждаш надолу към краката си и виждаш, че тук имаш тяло и при това много по-веществено от онова в паметта на Сам. Има логика — това е твоето място в края на краищата. В никоя друга виртуална памет няма да имаш по-силно физическо присъствие.

Отправяш се обратно към града.

Дотук добре, нали? Всъщност не е толкова зле. Разбира се, още не си стъпила на земята и да огледаш разни подробности, но сега нямаш време за това. Трябва да откриеш погребания спомен — ако съществува тук.

Иска ти се да можеше да визуализираш паметта на Сам преди катаклизма и да видиш дали на повърхността има някакви водещи следи към местоположението на смъртоносния спомен. Не те е грижа колко дълбоко е погребан — спомен, който е толкова токсичен, трябва да остави следи на повърхността.

Тръгваш към центъра на твоя град и започваш да се движиш в разширяваща се спирала. Дириш по терена долу нещо, което не е обичайно. Доброто нещо в съхранените спомени е, че и най-малкото изкривяване „щръква“ като пословично възпален палец.

Но градският пейзаж си остава съвършен — чисти улици, гладко движение, спирка на метрото на всеки десет пресечки, разделен и изчистен Сентръл парк. Дори Южен Бронкс блести от чистота.

Концентричните кръгове те отвеждат над предградията. Одобрително забеляваш, че метрото тук се издига на повърхността. Колко удобно. Онази педантка Джули не пропуска нищичко. И дори тук, в царството на предградията, историята е същата като в града — нищо необичайно.

Един математически прецизен свят.

Което не е съвсем лошо, мислиш си. Ако не откриеш нещо не наред, никога няма да узнаеш от какво се крие Сам, но поне няма да се тревожиш, че в собственото ти съзнание тиктака бомбен механизъм.

Повишаваш скоростта си, когато напускаш населените райони и се отправяш сред природата. Забелязваш, че релсите на издигналото се на повърхността метро отново изчезват под земята накрая на предградията. Това ли е крайната спирка? Или продължават под почвата? Под теб се простират ферми и нивя в различни нюанси на зелено и златно — нива след нива, засята с царевица, пшеница или соя. Доскучава ти. Започваш да се усещаш в безопасност.

И тогава зърваш нещо пред теб, което изглежда не на място. Няма цвят, както и прецизно правите ъгли на останалия пейзаж.

Стомахът ти постепенно се свива от някакво предчувствие, когато рязко го приближаваш, и после при разпознаването, в него застава буца.

Голо петно.

От всички страни те заобикалят спретнати поля и овощни градини, но ето тук в това парче земя с груби очертания на кръг с диаметър около седемдесет метра, не расте нищо.

Нищо. Нито плевели дори. Никакъв зачатък на зелено не изпъстря това сухо, напукано парче неплодна земя.

Отровено, мислиш си. Отровено отдолу. Лоша почва. Лоша земя. Нездрава основа.

Нещо долу не е наред.

Бориш се с чувството на отмала и прилошаване, което заплашва да те овладее. Ето това е, което търсиш. Това е, което се надяваше, че няма да откриеш. Тук лежи тайната, която може да те доведе до състоянието на Сам. И сега, като я откри, не можеш да я отминеш.

Ще трябва да се заемеш с нея.

Но как? Как да я достигнеш? Да я разровиш? С какво? Нямаш виртуални инструменти. И трябва да си предпазлива — извънредно предпазлива. Едно погрешно движение и ще станеш като растение. Но все пак трябва да има начин.

Обръщаш се и виждаш върховете на твоя град. Може би там...

Носиш се над предградията и отново виждаш релсите. Едната от тях води в посока към оголеното петно. Възможно ли е?

Решаваш, че си заслужава да опиташ, снижаваш се над северната платформа извън тунела и преглеждаш маршрутната карта. Да, релсите продължават на мили разстояние под земята и има редовни спирки по

пътя. Но не до безкрайност. Спират на едно място наречено с подходящото име „Край на пътя“.

Не ти харесва.

Обръщаш се и видът на чакащия влак те стряска. Вратите са отворени. Влизаш в първия вагон и те се затварят зад теб. Влакът се задвижва. Към тунела.

Добре осветеният, чист и подреден — разбира се — влак фучи през подземния мрак почти без шум и клатушкане. От време на време покрай него прелетява празен перон, но влакът не спира. Защо ли? Ти си единственият пасажер.

Накрая той намалява и спира на една гара и вратите се отварят със съскане. Някакъв глас съобщава „Край на пътя. Всички пасажери да слизат, моля“.

Това може да е краят на линията, но не е твоето местоназначение. Поглеждаш през предния прозорец и виждаш, че тунелът продължава напред. Низ от поставени наредко електрически глобуси се вие в мрака. Чукаш на вратата на машиниста.

— Ало? Има ли някой там?

Вратата се отваря и ти си поемаш рязко дъх при вида на Итън на контролното табло.

— Край на линията, госпожице — официално заявява той. — Всички влакове водят дотук.

Ти се отърсваш от шока и си напомняш, че във виртуалната памет всичко може да стане, дори и в твоята.

— Не можеш ли да ме закараш по-нататък? Трябва да отида...

— Край на линията, госпожице — повтаря той. Тогава чертите му омекват и той те поглежда. — Доведох те колкото мога по-далеч, Джули. Трябва да довършиш пътуването сама.

Ти кимаш. Сама... трябваше да се досетиш, че така ще свърши това.

Излизаш от влака, двоумиш се за малко на перона, виждайки мрачната утроба на тунела, след това се понасяш към нея и започваш последния етап от пътуването си.

Следваш низа от електрически крушки като прибягваш от едно светло петно към другото, студената влага прониква през кожата ти и те смразява. Мисълта за незнайния ужас, който те очаква, усилва студа.

Минаваш край пуста спирка — изходът е зазидан с тухли, а перонът е осеян с боклуци и стените — зацапани с графити.

Несъмнено. Околността е западнала.

По-надолу в тунела релсите изчезват. Светлинките се разреждат и стават все по-мътни, докато съвсем изчезват. Движиш се сред съвършен мрак. И докато с усилие напредваш, усещаш мирис на гнило — смесица от плесен, мухъл и загнила плът.

Тук витае смърт.

И страх.

Къде изчезна онази методичност? Това тук прилича на виртуалната памет на Сам. Овладяваш инстинктивния подтик да избягаш, като си припомняш, че онзи чудесен бутон *Exit* е винаги на разположение. Можеш да се измъкнеш по всяко време, ако нещо те заплаши. И продължаваш с усилие.

И неочаквано изниква остър завой, иззад ъгъла се процежда слаба светлина. Това може да е. Поемаш си дъх и завиваш...

И откриваш, че тунелът е блокиран. На двадесет стъпки се издига масивна гранитна стена. И пред нея, под конуса на светлината има писалище и до него един мъж, който яростно записва нещо в тетрадка. Ти пристъпваш и той прекъсва и вдига очи. Замръзваш.

Натан.

Мъжът, когото допреди вчера считаше за „татко“, изглежда както преди двадесет и три години, когато се втурна обратно в горящата къща. И внезапно осъзнаваш, че той стои зад всичко. Натан е направил нещо с теб и Сам, нещо по-лошо от неврохормоните, нещо ужасяващо.

И ето го тук, съхранен е спомена за него.

— Не можа да се удържиш настрана, а, Джули? — Тонът му е смесица от ненавист и забавление. — Не можа да стоиш настрана. — Той цъка и клати глава. — Много зле. Имах такива огромни надежди за теб. А сега ще останеш с интелектуалния капацитет на зелка. Какво прахосничество.

Ти понечваш да се отдръпнеш, протягаш ръка към благословения бутон *Exit*. Ще се върнеш някой друг път, за да се изправиш пред това. С доктор С. Сега не си готова. Ти...

— Не бягай — отсича той. — Това няма да ти помогне. Вече задвижи механизма. — Той посочва към цифровия часовник зад него, който започва да отброява секундите, стартирайки от делението сто. —

Това е цялото време, което ти е дадено, така че можеш да останеш и видиш дали не можеш да си купиш още.

Спираш. Лъже ли той? Но това не е истинският Натан. Това е един образ, конструиран от собственото ти съзнание. А ти не би излъгала сама себе си. Няма начин.

— Приблужи се — казва той и посочва дървения стол с права облегалка пред писалището. — Седни и ще поиграем на един вариант от нашата малка игра. Помниш нашата игра, нали?

Цялата трепериш и фиксира поглед в препускащия циферблат, пристъпваш напред. Като го правиш, се смаляваш... или той се уголемява. Не, вината е в теб. Отново си малко момиче. На четири или пет години и татко играе с теб на играта с математически задачи. Покатерваш се на стола и хвърляш един поглед към него, преди отново да се съсредоточиш върху смаляващия се брой секунди върху циферблата.

— Не гледай часовника, скъпа Джули. Той само те разсейва. Слушай внимателно. Ето правилата на малката ни игра: Когато ти задавам въпрос, часовникът спира. Ако аз първи дам верния отговор, той се задейства отново и продължава така до следващия въпрос. Ако ти дадеш първа верния отговор, той остава спрял, докато не отгадаеш първо аз. Честно ли е?

Насилваш се и питаш:

— Какво ще стане, ако достигне нула?

Натан се усмихва.

— Ти губиш.

— Губя какво?

— Твоя разсъдък.

Ледена ръка сграбчва сърцето ти. Знаеш, че не се шегува. Видя какво стана със Саманта.

Още един поглед към часовника. Вече си загубила четиридесет и две секунди.

— Можем ли да започваме? Сега?

— Разбира се. Първи въпрос: Изчисли колко е 5721 умножено по 21.

Часовникът замръзва, както и умът ти.

Винаги си смятала добре в тази игра като дете, но тогава просто прибавяхте и изваждахте. А кой изчислява сега наум? В наши дни

вероятно ще използваш проклетия калкулатор, за да преброиш пръстите на краката си.

Неочаквано Натан блъска по клавишите на своя писалищен калкулатор. Чува се зумерът. Намаляването на секундите се възобновява.

— Отговорът — казва той — е сто и двадесет хиляди, сто четиридесет и едно.

Числото проблясва в червено върху бюрото: 120 141... 120 141... 120 141...

— Да пробваме с друга, а? — пита той. — Какво ще кажеш, хм, не знам: Защо не пресметнеш две хиляди сто деветдесет и осем по четиринадесет?

Боже, не можеш да мислиш! Само ако можеш нагледно да видиш числата, ще имаш някакъв шанс, обаче...

— Готово! — креци Натан и започва да чука по десктопа отново.

Зумерът жужи и часовникът възобновява безпощадната си спирала надолу, когато върху бюрото просветва 30 772.

— Джули, скъпа — казва той със загрижен глас, който те кара да стиснеш зъби. — Трябва по-добре да се справиш, ако не искаш да свършиш като царевична обелка. Да пробваме с друг вид изчисления. Пресметни колко е един милион, сто и единадесет хиляди, седемстотин петдесет и две делено на четиринадесет.

Часовникът спира отново и ти се опитваш да си представиш мислено числото: четиринадесет в сто и едно е седем... в тридесет и едно е две... в тридесет и седем е още две... чуваш клавиатурата на Натан — *He!*... в деветдесет и пет е...

Отново зумерът — този проклет зумер — внезапно върху писалището просветва 72 268.

И, о, боже, остават ти само двадесет и една секунди. Облива те студена пот. Тази имитация на състезание е нагласена. Той знае отговорите още преди да ти зададе въпросите. Винаги е било подправено. Никога не е имала шанс.

Как можеш да се надяваш, че ще се състезаваш с него? Та ти не можеш да спечелиш!

И това е целта.

— Има време само за още една — казва Натан. — Да видим...

Нагласено... дори като дете ти не познаваше истинската игра, това, което се прави в действителност, като малко момиченце седеше там и си играеше на глупави...

Но почакай. Ти не си вече малко момиче...

Деветнадесет секунди. Осемнадесет.

А той дори не ти е истински баща...

— Почакай! — казваш ти. — Спри! Това не е твоята къща — това е *моята* къща, *моята* територия. Аз не съм твоето малко момиче и не се налага да играя тази проклета игра.

— Времето лети, Джули. Ти знаеш правилата.

— Да вървят по дяволите твоите правила! Тук те не важат. На моя територия ти ще играеш по *моите* правила и аз не искам да играя тази игра.

Ставаш от стола и с това движение растеш на ръст, достигаш реалната си височина. Коленете ти са омекнали, едва те държат. Поглеждаш към него. И осъзнаваш, че за първи път той изглежда уплашен.

Движи устни сякаш да зададе последния въпрос, но не излиза нито звук. Ти триумфиращо разбираш, че си права. Тук той не диктува правилата на играта — *ти го правиш*.

В този миг бюрото избухва в пламъци и топлината те кара да се отдръпнеш. Когато погледът ти се избистря, виждаш, че сакото на Натан е пламнало. Огънят бързо се разпростира, докато той е погълнат от пламъците. Искаш да се извърнеш, но не можеш. Наблюдаваш с ужасяващо удивление как плътта му става на мехурчета, как пуши и съска, как крайниците му се гърчат и кривят.

Сред пламъците се извисява глас:

— Бъди проклета, Джули! Ти го направи! Искаше да видиш? Изпълни ти се желанието! Надявам се да се наслаждаваш! Бъди проклета, Джули! Бъди проклета... в ада!

Секунди по-късно огънят сам се потушава и оставя в нозете ти един овъглен, сгърчен труп, точно триизмерно копие на снимката от доклада на съдебния лекар.

Призлява ти, но за това сега няма време. Огънят е обхванал каменната стена зад него — и камъкът гори.

Не. Не е камък. А платно. Картина с маслени бои, която ярко пламти няколко секунди, после съска и гасне като оставя облак дим...

и открит коридор.

Стоиш на прага на коридора, до болка искаш да побегнеш, но знаеш, че е твърде късно. Освободила си звяра и сега трябва да се изправиш лице в лице с него — тук или в реалния свят — но *трябва* да се изправиш. Сега. Споменът е освободен от клетката и ти нямаш избор.

Откъм гърба ти лъхва слаб повеи и разпръсва дима пред теб. Постепенно слабият ветреца се усилва, забучава буреносно и те тласка напред, към дима, в...

... във входното фойе на къщата в Милбърн.

Майка ти стои в средата и държи за ръка теб и Сам. Чичо ти Итън бяга по стълбите. Веднага разпознаваш сцената. Да, тази сутрин беше тук. Итън и Натан току-що са имали сблъсък, а мама каза, че напуска Натан и взема със себе си момичетата. Предупреди Натан да не ви доближава никога.

И внезапно ти вече не си наблюдател — ти си част от сцената. Отново си малката Джули, точно както преди.

Докато чичо Итън бяга нагоре по стълбите, малката Джули вдига очи към мама.

— М-мамо, на пътешествие ли отиваме?

— Да. На дълго пътешествие.

— И татко няма да идва — казва Сами, не е твърде разстроена от факта. — Той и чичо Итън вече не се обичат. Видях ги... видях ги да се карат.

— Защо? — пита Джули.

Преди Сами да успее да отговори, чичо Итън се появява отново, като мъкне с усилие огромен куфар по стълбите.

— Какво има вътре? Всичките ти принадлежности?

— Почти.

Чичо Итън влачи куфара към вратата и всички замръзват при звука на татовия глас.

— Спри! — крещи той и тичешком се приближава от задната част на антрето. Очите му имат безумен блясък. — Не прави друга стъпка!

Чичо Итън поглежда през рамо, но нито спира, нито си прави труда да отвърне. Той протяга ръка да блъсне стъклената врата, а татко се мята край Джули, сестра ѝ и тяхната майка.

— Не, по дяволите!

Джули зърва нещо в ръката му. Нещо с игла в единия край, като онези инжекции, които ѝ даде докторът при последния преглед.

Татко скача към чичо Итън и вкарва иглата в рамото му отзад. Чичо Итън извиква и изтървава чантата. Двамата се сбиват, крещят несвързано, ръмжат като зверове.

— Спрете! — вика мама. — За бога, Натан! Моля те! Това нищо не променя!

Джули е ужасена... Татко се държи като луд. Силите на чичо Итън постепенно сякаш отслабват, не му достига въздух. Джули пищи, а мама ги отлепва двете със Сами от краката си и се втурва напред.

— Остави го на мира! — крещи тя и се опитва да откъсне татко от чичо Итън.

Но татко се извъръща, сграбчва я и я разтърсва като играчка. С оголените си зъби и святкащи очи той прилича повече на звяр, когато захвърля мама с ужасна сила в антрето. Тя се удря в стената, отскача и глухо тупва върху стълбите.

Тилът ѝ се удря в едно от дървените стъпала и тя губи съзнание.

Джули и Сами крещят „мамо“ в един глас и хукват към нея. Джули инстинктивно крещи към другия най-важен човек в живота им:

— Татко! Моля те, татко, помогни ѝ!

Но още като казва тези думи, тя знае, че татко няма да помогне на мама. Татко — закрилата на дома — стои и диша тежко, надвесен над брат си, който е безчувствен като мама.

И внезапно Джули я обзема паника. Основите на нейния дом, на нейното семейство и живот се рушат. Тя поглежда към сестра си за помощ, но Сами ридае неудържимо, свряла лице между гърдите на мама. Никога не е изпитвала такъв страх, толкова е безпомощна и сама...

А татко приближава и в очите му се чете решимост да убива.

Тя пищи в ужас, когато той я сграбчва за ръката и я откъсва от мама. Прави същото и със Сами и ги блъска и двете към тъмната всекидневна.

— Оставете тук! — процежда през зъби той. — Не излизайте докато не ви позволяя! — и затваря френските врати зад себе си.

Джули и Сами стенат, ридаят и треперят, като се притискат една в друга в мрака. През стъклото на вратата те виждат как татко се движи във фойето.

Малко по-късно той се връща. Хваща Джули за челюстта и буца в устата ѝ едно хапче.

— Дъвчи и гълтай! — когато тя не се подчинява, той я плесва и отново заповядва: — Дъвчи и гълтай!

Джули гълта таблетката. Горчивият вкус изпълва устата ѝ и той отива към Сами.

— Ужасна е на вкус! — плаче Сами, а татко я плесва отзад.

— Гълтай!

Когато Джули и Сами са глътнали хапчетата, той отново ги оставя. Те се сгушват в мрака като че завинаги.

И внезапно Джули усеща мирис на изгоряло. Пушекът започва да се процежда във всекидневната. Като мирис от камина, но по-силен.

Сами пищи:

— Пожар! — и сочи през френската врата.

Всекидневната се изпълва с дим. Джули с усилие се изправя и дърпа Сами със себе си. Трябва да се махат оттук. Тя повлича Сами към вратата. Цялото антре е изпълнено с пушек. Тя сграбчва дръжката на вратата. Гореща е, но тя не я пуска и я върти.

Горещината изригва и блъска вратите, пърли косата ѝ. Пламъците ръмжат към тях. Тя се обръща и вика...

Не могат да избягат.

И внезапно я обгръща силна ръка. Някой ги повдига със Сами от земята. Татко! Татко — закрилникът се е отърсил от злата магия и идва да спаси своите две малки момиченца. Сега вече ще спаси всички!

Тя вижда мама все още просната на стълбите, а чичо Итън — на пода. Татко прекрачва неподвижния им чичо и ги отвежда в ялната хладина навън.

Той ги откарва далеч от топлината и ги полага върху мократа трева.

— Останете тук! — казва той. — Връщам се за майка ви.

И те чакат и гледат как пламъците танцуват из цялата къща, чакат татко да спаси мама и да я доведе при тях.

И неочаквано го виждат, пази се от пламъците при вратата, увил е мокра кърпа на главата си. Носи нещо в ръце... да, нещо...

Но това не е мама. Носи пътна чанта и книги. Същите книги, които захвърли в антрето преди малко. Важни книги, като важните му книжа. Той притичва до близначките и поставя книгите върху земята наблизко. После се обръща и се визира в пожара.

— Къде е мама? — пита Джули. — Не я ли спаси?

Но татко не отговаря, дори не я поглежда. Изглежда хипнотизиран от огъня. Отдалечава се от тях в посока на пламналата къща. Стои с ръце върху бедрата и гледа пламъците.

Внезапно Джули забелязва раздвижване зад един страничен прозорец близо до татко. Някакво движение... Там има някой, който чука върху стъклото. Жена — роклята ѝ пуши, а косата ѝ е в пламъци.

— Мама! — крещи тя и Сами се присъединява към нея. — Мамо! — Те стоят така и крещат. Мама е там, добре е, ще излезе навън.

Татко също я вижда. Силите ѝ отслабват, но тя успява да счупи стъклото от рамката на прозореца. То пада върху тревата и тя се надвесва над перваза — половината ѝ тяло е навън, а другата половина — вътре, протяга ръце към него, умолява за помощ, за спасение.

Татко бързо се оглежда наоколо, втурва се към градината и се връща с... мотиката. Въпреки топлината, той протяга мотиката нагоре към нея.

Джули стаява дъх. Татко ще го направи! Татко може да спаси мама!

Но когато мама протяга ръка към мотиката...

Татко я забива в тялото ѝ и мама пада назад в пламъците.

Джули и Сами скимтят в ужас в мрака на нощта. Няма ли да дойде някой и да угаси пожара? Няма ли някой пожарникар да спаси тяхната майка?

Но свидетел е само непроницаемото лице на луната.

Татко изчаква до прозореца и когато мама не се появява повторно, тръгва към тях — един черен силует на фона на пламъците, приближава, надвисва и засенчва къщата и пожара. Остават само осветените от пожара дървета, луната и сянката на татко.

Огънят поглъща всичко.

Дори и луната...

Не. Няма логика. Не се е случило това.

Ти се откъсваш от малката Джули... и гледаш.

Замаяна, изтръпнала от шок и ужас, ти виждаш как Натан повдига близначките, изпаднали в хистерия и ги хвърля като багаж върху задната седалка на колата на Итън. После взема журналите и платнената торба и ги поставя върху предната седалка.

Той тръгва и усилива скоростта, когато до тях достига сирена.

Не можеш да смелиш всичко, което следва. Виждаш как той отвежда момичетата в сутерена на дома на Итън. Как им натиква още хапчета в устата, докато те плачат до изнемога. Как изстрелва потоци светлина в очите им и повтаря отново и отново да си представят, че баща им се връща в къщата и не излиза оттам... връща се и не излиза... връща се и не излиза... Внушава им, че няма да си спомнят нищо от тази нощ, освен това, че техният татко ги носи към сигурността, татко, който им казва, че се връща за майка им и тича обратно сред пламъците.

И по някакъв начин момиченцата спират да плачат.

И тогава Натан се появява отново, но сега носи брада точно като на брат си и им повтаря отново и отново, че трябва да го наричат чичо Итън отсега нататък, само чичо Итън и че всичко, което ще си спомнят за тази нощ е...

Това се повтаря отново и отново и той добавя нови внушения: Ако си спомнят някога нещо друго от това, което той им казва, ще умрат.

Те ще умрат. Споменът ще ги убие, така че ако искат да живеят, трябва никога, абсолютно никога да не си спомнят какво се случи тази нощ.

И после той ги отвежда в гората, сред дърветата и ги оставя там, под стражата на луната.

Те се гушат една в друга, студено им е, нещастни са и се чудят как са стигнали дотук...

И внезапно сцената избледнява. Нещо повече. Потъмнява. Няма син монитор, няма лента с бутони, няма стойности. Грешка в системата. Хващаш каската си и...

Квинтилиус: Един лъжец трябва да има добра памет.

Произволни записки
на Джулия Гордън

Джули освободи главата си и се огледа. Нощта вече е паднала, но някой е включил осветлението. Погледна монитора. Мъртъв. Видео то също — няма захранване. За миг си помисли, че е заловена в капан там, в собственото си съзнание. Но то беше в добро състояние, само...

Тя понечи да се повдигне от стола, но някаква ръка я сграбчи за рамото.

Тя ахна и вдигна очи.

— Итън!

Не — не Итън. Вече го знаеше.

Натан.

Цунами от ярост я обля, даде й мощ и тя се хвърли към него, посегна към лицето и очите му.

Той грубо я блъсна обратно на стола.

— Стой където си, Джулия.

Продължи да я притиска на мястото й, докато тя осъзна, че е по-тежък и силен и има безспорно достатъчно преимущества, за да я задържи на място.

Тя прекрати съпротивата си и остана да лежи задъхана и вторачила очи в него. Той я заобиколи и приседна на ръба на кушетката с лице към нея. Очите му бяха студени, а изражението му — непроницаемо зад брадата. Но той знаеше къде е била и какво е видяла. Беше сигурна в това.

Въпреки че не успя да открие и сянка от угризение по лицето му.

Тя притвори очи, в гърлото й заседна горчилка. Какво е направил той, какво е *направил!* Уби майка им и истинския им баща. И през

всичките тези години се преструваше, че е брат си, когото бе убил. А тя през цялото това време изпитваше обич, уважение и възхищение от него.

Призля й. Не. Няма да позволи. Не и пред този човек. Тя преглътна и изчака пристъпът да отmine, после отвори очи и се вторачи в него.

Боже, самият му вид я отвращаваше! А мисълта, че е сама с него я ужасяваше.

— Помощ! — извика тя. — Сестро! Помощ! Ела тук!

— Не си прави труда — каза Натан. — Готвачката и прислужницата имат почивен ден, а сестрата я уволних.

— Лъжеш.

— Не. Намерих я да седи пред вратата, направих ужасна сцена как може да изостави пациентката си и я уволних начаса. — Усмихна се само с устни. — Аз съм най-загриженият чичо.

— Ти си чудовище.

— Мисля, че водихме вече този разговор. Много ме отегчи първия път.

— По-добре да свикнеш със скуката — процеди през зъби тя. — Ще прекараш остатъка от дните си зад решетките. Само ми се ще в Ню Йорк да има смъртно наказание! Искам да те видя как се пържиш!

Натан се засмя.

— Не, не мисля, че така ще стане.

— Имам доказателства. Сега вече си спомням. Зная кой си. Зная и какво си направил. Боже, дори го имам на запис!

Натан бавно поклати глава и нещо в този спокоен жест накара Джули да изтръпне в смразяващ страх. Той беше твърде спокоен, твърде уверен за човек, току-що уличен в двойно убийство.

— Съжалявам — каза Натан. — Този запис няма да просъществува до утрото и...

— Има още един в Ню Йорк — отвърна Джули, като избълва лъжата, надявайки се, че той ще повярва. — Доктор Сийгъл всичко видя.

— Джули, Джули — въздъхна Натан. — Ти си блестяща млада жена — и не бива да забравяш колко много от своя бляскав ум дължиш на мен — но през цялото време аз бях с една крачка пред теб. Ако те оставя да поровиш из бъркотията от жици и кабели зад шкафа с

монитора и видеото, ще откриеш малък видеопредавател. Приемникът е в мазето, свързан със собствения ми видеокасетофон.

Джули отново изтръпна.

— Значи ти си ме наблюдавал през цялото време.

— Не през цялото. Само след предишното ми ходене до Лондон тази седмица. Подозренията ми се събудиха, когато ти каза, че си „забравила“ да запишеш един сеанс. Това не ти прилягаше. И така реших да инсталирам мой собствен предпазител срещу по-нататъшни пропуски в паметта ти. Днес това ми послужи много добре. Между другото, изобщо не съм ходил в Лондон. Преди малко телефонирах на готвачката и ѝ казах, че ще се върна късно и да не приготвя вечеря, защото ще те заведа в хотела в Залива. Но се върнах веднага щом тя си тръгна и прегледах касетата. Не мога да ти опиша какво облекчение почувствах, когато видях, че блокираният спомен на Саманта е унищожен и че ти не успя да я върнеш в съзнание. Помислих си, че няма проблеми. Но държа да ти го кажа, Джулия — ти си едно упорито малко дяволче.

— *Не аз* съм дяволът тук.

— Както и да е. А що се отнася до липсващия запис, накрая научих за него подробностите от Алма. Бих искал да го бях узнал по-рано. Щях да избегна онази отвратителна сцена.

— Алма ти е казала?

— Да. Тя беше изключителна жена. Прозря образността на виртуалната памет на Саманта и вникна в неща, които бях видял, но не бях осъзнал. Считаше, че Саманта страда от заблуда, че Натан е още жив. Това ме разтревожи безкрайно, защото се страхувах, че Алма ще започне да говори за това и на теб и като разполагате с допълнителната информация от визуализацията на паметта — особено що се отнася до образността на смъртта — ще решите, че не е заблуда. Че Натан по някакъв начин се е въздигнал от пепелта.

— *Ти* си я убил!

Той присви рамене.

— С голямо съжаление. Предложих ѝ да се разходим навън през нощта и да дискутираме нещата. А ти знаеш колко предателски могат да бъдат онези скали.

Нов пристъп. *Три* убийства. А Джули бе обвинила Лиам за смъртта на Алма.

— Защо? — прошепна Джули.

— Мисля, че току-що ти казах...

— Не. Защо направи всичко това? Защо предприе сложна...

— Шарада? Не е чак толкова сложна. Този бе единственият начин. Започна, когато не получих разрешение за опити върху хора на моите неврохормони. Не можах да получа дотации за необходимите клинични опити с животни. Пословичният Параграф 22. Бях в ужасно състояние, люшкащ се между черното отчаяние и маниакалната възбуда. Нямаше и пари. Не знаех какво да правя. И тогава твоята майка, моята съпруга, „вярната“ Луси, ми съобщи, че е бременна. Това ме озадачи. След години на безплодни усилия, не можахме да имаме деца. Тъкмо изоставихме всяка надежда, а и честно казано моят сексуален нагон бе отслабнал поради стреса на последната година — и то толкова много, че трудно си спомнях кога за последен път сме правили секс. А моят скъп брат напоследък се мотаеше наоколо ужасно често. Озадачаването прерасна в подозрение, но отказвах да повярвам, че моята жена и собственият ми брат близък ще ме предадат по този начин. Мина почти целият термин на бременността — малко по-кратък, тъй като бяхте близначки — докато намеря смелост и отида на спермограма. Е — той подсмъркна, — ти знаеш резултатите.

Джули кимна.

— Стерилен.

— Да. Бушувах от вътрешна ярост и реших да ги убия и двамата. Но преди да си съставя план, майка ти роди близначки. Идентични близначки.

Джули стисна дръжките на стола.

— И ти неочаквано се сдоби със суров материал за своите експерименти.

— И със съвършеното отмъщение. Не вярвам в Бог, но нима не виждаш във всичко това Божието провидение?

— Не — отвърна Джули — изобщо не.

— Е, може да си права. Няма значение. Възползвах се от възможността и започнах да ви тъпча със Саманта според моя програма.

— Но не си можел никога да публикуваш резултатите.

— Това нямаше толкова голямо значение, колкото да докажа сам на себе си, че съм прав. Ако вие двете се развиехте според плана, щях да продължа в преследването на дотации. Ако планът обаче пропаднеше, щях да разбера, че съм поел в погрешна насока и да се върна към рутинни изследвания.

— Е — мрачно каза Джули, — ти успя.

— О, да. Резултатът надхвърли и най-безумните ми надежди.

— Но Итън е разкрил всичко и ти трябваше да го убиеш.

— О, аз вече бях решил да убия него и Луси. Години наред подготвих нещата. Изкарах застрахователни полици и на двама ни — така беше много по-малко подозрително, отколкото само на моята съпруга. Написах завещанието и фондовете. Единственият въпрос беше — кога. Сега или по-късно? Моето несигурно финансово положение ме принуждаваше да действам по-бързо. То се влошаваше с всеки изминат ден като брака ми. Банката заплашваше, че ще предприеме процедура по отнемане правото на собственост... нещо ужасно. Мразех майка ви за това, което направи. Останах женен за нея само за да бъда с вас двете. Но знаех, че когато загубя къщата, ще загубя и Луси и нейните близначки.

— Твоите два малки експеримента.

— Точно така. Вече имах план — пожара и подмяната ми с Итън — всичко бе в готовност. Времето назря, но няхах смелост да действам. Представях си как толкова неща могат да се объркат и да ме издадат... Отлагах с месеци. Можеше и никога да не действам, ако Итън не бе намерил и прочел моите журнали. Когато каза на Луси, това задейства механизма. Не само щях да загубя близначките, но имаше риск от излагане, арест и дори затвор. Трябваше да действам незабавно.

Виеше ѝ се свят. Нейният баща бе чичо ѝ, който ѝ стана баща, но всъщност бе неин чичо. Една матрешка от плът и кръв.

— Ами доклада на съдебния лекар? — попита тя. — Зъбната експертиза доказва без съмнение, че...

— Трупът е на Натан? — Сега усмивката му беше истинска. Явно се наслаждаваше на разказа си. — Много се гордея с това. Виждаш ли, направих всичко възможно да ходим с Итън при един и същ зъболекар. Когато реших, че е дошло време да задействам плана, аз се промъкнах в офиса на зъболекаря — не бе трудно — през 1972

Милбърн беше едно малко градче, в което всички се познаваха и самата представа за охранителна система беше напълно абсурдна — тогава успях да сменя първите букви на малките ни имена. Директната проверка можеше и да покаже намеса и промяна на имената, но съдебният лекар и застрахователните инспектори работиха с фотокопия. Никога не стигнаха до следа. С едно-единствено действие аз разреших всичките си семейни и финансови проблеми. Единствената ми тревога бяхте вие двете. Тъпчех ви с пропранолол...

— Бетаблокер. Разбира се... да затъпиш възбудителните ефекти на адреналина върху паметта.

— Така. Бях напреднал за времето си. Подложих ви на хипноза и внуших фалшивия спомен за пожара. Но никой план не е съвършен. Ако едната от вас някога си спомнеше какво се бе случило в действителност в онази нощ, щях да загубя всичко.

— И ти ни отведе извън страната.

— Да. Този ход разреши няколко проблема. Итън беше терапевт — интернист. Аз не бях. Не можех да поема неговата практика, нито пък да рискувам някой от неговите приятели да се досети за моята шарада. За щастие и той беше малко самотник като мен. Кратка поява на обезумелия „чичо“ на погребението, после странях от малкото негови приятели — нали го приемах толкова тежко. Скоро и собствената ми брада израсна, но знаех, че не мога до безкрайност да играя тази роля. Трябваше да напусна Милбърн. Но този ход означаваше и вашето отстраняване от зоната на травмата. Ако останехте в областта на Милбърн, щеше да съществува винаги рискът някоя от вас да се сблъска с нещо, което да провокира истинския спомен. Англия ми се видя идеалното място. Няма езикова бариера, а и доларът струваше далеч повече отколкото сега — направо песен! И вие двете бяхте изцяло на мое разположение. Тук, на крайбрежието в Северен Йоркшир — щях постоянно да укрепвам фалшивия спомен, да ви карам да го преживявате...

— Всички онези разговори за „проветряване“!

— Да. Не можех да убия истинския спомен изцяло, защото фалшивият заимстваше част от него. Всеки път когато засилвах фалшивия спомен, съхранявах също и истинския. Така че се налагаше да поддържам фалшивия толкова пресен и жив, че да няма начин да се доберете до истината.

— Никакъв начин? — и Джули посочи оборудването за визуализация на паметта.

Усмивката му се разшири.

— Не е ли това пикантна ирония? Направих от Саманта човек с развито само дясно полукълбо, съвършеният творец. Но тя използва своето изкуство за да деблокира спомена за онази нощ. Горката Сами долови някои неща чрез своето изкуство. Стигна толкова близо до истината... толкова близо... че когато тя излезе наяве, Сами не умря както ѝ бях внушил чрез хипноза — Саманта никога не правеше това, което ѝ се казва. Но истината разстрои нейното съзнание и тя изпадна в нещо като кома.

— Копеле такова!

— Но иронията не свършва. Направих от теб човек с изцяло развито ляво полукълбо — гениален учен — и какво успя да направиш ти? Деблокираш спомена с помощта на компютър. — Той се разсмя и плесна с ръце. — Сам попаднах в клопката си!

— Но защо изобщо пое риска да навлезе в нейната памет?

— Имах ли избор? Ти беше толкова упорита. А като любящ и загрижен чичо на Саманта, как можех да ти откажа поне едно навлизане? Отначало ужасно се боях, но след като видях как изглежда нейната памет, се отпуснах. Знаех, че истинският спомен е разрушен и ти нищо няма да откриеш. — Пак се изсмя. — Но никога не се сетих, че ще навлезеш в собственото си съзнание. Браво, Джулия!

— Но защо продължаваше с тази шарада през всичките тези години? Защо посвети толкова много усилия да си играеш на любящ чичо за своите осиротели племеннички?

— Експериментът, помниш ли? Исках да осигуря стабилна обстановка, която да ви подкрепя във всяко ваше начинание. Подхранвах различията между вас. Исках да разбера колко далеч ще стигнете в противоположните си интереси. Колкото сте по-раздалечени, толкова по-добре — толкова по-голямо потвърждение на моята програма. Защото експериментът трябваше да бъде продължителен. — Той си пое дъх и потисна една въздишка. — Поне досега.

Нещо в тона му я накара да потръпне. Искаше да го кара да говори.

— Значи затова разполагаш с всички наши постижения — „заверени и прошнуровани“ в онзи шкаф. Един продължаващ експеримент. И с каква цел?

— За евентуална публикация.

Джули изпитателно го погледна да види следа от шега. Не се шегуваше.

— Не може да говориш сериозно.

— Посмъртна публикация, разбира се.

— Но дори и да беше възможно, това чудовищно вмешателство в съзнанието на деца ще... целият свят ще...

— Ще ме обвини? Сигурно ще е така. Но очаквам също, че най-накрая добре ще се вгледат в моята програма. Тя е успешна. Ти и Саманта сте доказателство. И така, с всеобщото охулване ще се зароди и неохотен респект към моя гений. Е, ще се отвращават от мен, но поне няма да бъда забравен. — Очите му добиха отнесен поглед. — Чудя се какво точно ще кажат.

— Никога няма да узнаеш.

— Е, не бъди толкова сигурна. Мислех да опиша подробностите и да ги оставя тук с всичките твърди доказателства за успеха на експеримента и после просто... да изчезна. Колко ще е прекрасно да се оттегля в сигурността на нова самоличност и да наблюдавам вулкана от дебати за моя експеримент. Да... Може да намеря начин да умра за втори път. — Той бръкна в джоба си и извади една спринцовка. — Но за нещастие ти и Саманта ще трябва да умрете само веднъж.

Джули се отдръпна и се опита да се увие в завивките на кушетката.

— Какво е това?

— Суцинилхлорин. Използвах го върху чичо ви — прощавай — върху баща ви. Не е нужно да ти казвам как действа.

Джули знаеше. Абсолютният релаксant за мускулите. Една голяма доза и щеше да я направи безчувствена като кухненски парцал. Свърхдозировката ще парализира респираторните ѝ мускули и тя ще се задуши. Боже, какво да прави? Мисли! Мисли!

— И после? Още един пожар? Не може да вярваш наистина, че ще се измъкнеш два пъти с този номер!

— Защо не? Първият пожар е вече в историята в друга страна. Но нямаше дори да ми хрумне тази идея, ако ти не бе предала известен

подпалвач на Скотланд Ярд. Това ме накара да реша. О, аз героично ще се боря с пламъците, когато дойдат пожарникарите от Залива. Сигурен съм, че ще огранича пожара само в това крило... и няма да пострада кабинета ми.

Устата на Джули пресъхна и тя с усилие каза:

— Те ще разберат, че си ти.

— Любящият чичо? Не мисля. Не и след като издаде Лиам О'Донъл. Колко ужасяващо, че този известен терорист е решил да даде пример на теб и сестра ти, едно огнено предупреждение към всички други, които ще посмеят да се обадят на полицията! — Той погледна покрай Джули към неподвижните очертания на Сам под чаршафите. — Ще ми се да има и друг начин, но тъй като половината от експеримента е все едно вече мъртва...

Спринцовката улови бледата светлина на стаята. Натан я вдигна.

Джули заметна десния си крак и го ритна в гърдите.

— Копеле!

Използва възможността и се бе прицелила в гърлото му, но не успя да го достигне с крак.

Натан изръмжа и падна върху кушетката. Джули се приплъзна напред и насочи още един удар към лицето му, но той вдигна бързо ръка — толкова бързо — и го блокира.

Тя се претърколи към другата страна на кушетката, удари се в леглото на Сам и се втурна към вратата.

Но Натан бе вече изправен и се пресягаше към нея. Джули изкрещя, когато я сграбчи за ръката и я блъсна по гръб върху леглото на Сам.

Джули опита да се отскубне, но Натан я притисна надолу и я прикова към леглото. Лявата ѝ ръка бе блокирана, но тя замахна с дясната. Той държеше спринцовката като кама в десния си юмрук, с палец върху буталото. Очите му бяха подивели.

Джули продължи да го удря, но той нищо не усещаше. Тя затвори очи и издаде агонизиращ вик от страх, гняв, ярост и ужас, когато той вдигна иглата над рамото ѝ.

Така щеше да свърши всичко, тайните щяха да доведат до собствената ѝ смърт.

И тогава Натан се сепна:

— Ъ?

Джули отвори очи и видя как Натан се взира с опулени очи в ръката си. Тя си помисли, че случайно се е пробол и сърцето ѝ подскочи от радост. Но после забеляза какво е приковало слисаното му внимание...

Около китката му бе стегната една ръка.

Помисли си, че сърцето ѝ ще се пръсне от радост. Беше невъзможно. Беше прекрасно.

Джули извика:

— Сам!

И иззад Натан дочу гласа на Сам — дрезгав, сух, напукан след дългото мълчание — един задгробен шепот.

— Джу-ли.

Нови сили преляха в крайниците на Джули. Тя блъсна Натан назад и успя да се откопчи. Той тронаво замахна с лявата си ръка към нея, но все още беше разсеян и слисан от пръстите, увити около китката му.

Джули се изправи на крака и се обърна.

Вгледа се в лицето на Сам и видя как нейните сини очи се отварят и се вторачват в Натан. Той вдигна очи и бе прикован от нейния обвинителен поглед. Натан замръзна за миг — и точно в тази секунда Джули действа.

Тя грабна стола с права облегалка и го вдигна над главата си. *Направи го!*

Натан се отърси от погледа на Сам и освободи китката си от нейната хватка. Отблъсна се от леглото, вече залиташе дезориентиран и тогава Джули замахна със стола. Беше го вдигнала почти до тавана и сега го стовари с всички сили по гърба му.

Беше толкова хубаво, о, боже, толкова адски хубаво кучият му син да си го получи!

Той извика от болка и залитна, после падна на колене на пода. Изръмжа и започна да се надига, но Джули не се подвоуми. Замахна със стола отново...

— Ти, болно — стовари го — копеле такова!

И този път, като се целеше в главата, тя вложи всичко в удара, целият си гняв за това, което им бе причинил, за всичко, което им бе ограбил, за годините, през които тя и Сам можеха да са близки, да се обичат.

Единият крак на стола го тресна по тила.

И този път беше още по-хубаво!

Сега той не издаде звук, когато се просна на пода и остана неподвижен.

И почти зашеметена от ударите, Джули тръшна стола по главата му за трети път, просто да се увери, че не се преструва.

Беше толкова адски добър в преструвките.

Тя го загледа за миг, готова да го удари за четвърти път, надявайки се той да помръдне, за да го цапне отново, но той остана неподвижен. Едва тогава пусна стола. Погледна към леглото.

И видя как Сам я гледа.

Джули плахо прекрачи Натан и отиде до леглото.

Сам я гледаше с хлътналите си бляскави очи. Повдигна ръка — мускулите ѝ бяха толкова отслабнали — и Джули я сграбчи и притисна. Пръстите ѝ бяха хладни и влажни.

— Сами! Ти си будна. Върна се при мен!

— Джул — продума Сам с глас, изсъхнал като тревите навън и леко стисна ръцете на сестра си: — Джул... сънувах много странен сън. И ти беше в него.

Джули усети как напрежението в гърдите ѝ расте, усети очите си просълзени. *О, да, помисли си. Нека!*

— Така ли?

— Да. Сънят беше ужасен, но ти ми каза, че ме обичаш. Не е ли странно?

— Не. Не е странно, Сам. И не беше сън. Истина е. Аз наистина те обичам.

И тогава вече не можеше да сдържа сълзите си. Тя обви с ръце своята близначка и я притисна силно. Зарови лице в рамото на Сам и зарίδα.

— Ти си моя сестра и аз те обичам...

— Ти плачеш, Джул — каза Сам. — Ти никога не плачеш...

Джули понечи, но не можа да отговори. Усети как свободната ръка на Сам започна да гали косата ѝ. Като онези мънички ръчички...

— Това значи ли, че сега сме приятелки?

Джули успя само да кимне.

— *О, да!*

— Добре. Винаги съм искала да сме приятелки, но... — сега гласът на Сам се задави — ти не искаше. Близначките трябва да са приятелки.

Тази простичка истина накара Джули да заплаче още по-силно.

— Не плачи, Джули. Ще се оправим.

Накрая Джули успя да отговори:

— Да, ще се оправим, Сами. — Тя се повдигна и избърса очи. — Ще бъдем много добре. Ще бъдем най-добрите. И двете. Аз ще се погрижа за това. *Ние ще се погрижим.* Но първо...

Тя се обърна и седна на крайчеца на леглото. Погледна към застиналата фигура на Натан, проснат върху килимчето. Трябваше да се стегне. Нещо трябваше да се направи с Натан. Трябваше да извика полиция, но в тази стая нямаше телефон. Ами ако Натан дойде в съзнание докато е навън да телефонира?

Имаше само едно разрешение — да го вземе със себе си. Да завлече това чудовище към коридора като го хване за глезените.

Тя коленичи до него, хвана го и го обърна по гръб.

— О, боже!

— Какво има? — попита от леглото Сам.

Джули се вторачи в бялото лице на Натан и в неговите отворени, невиждащи очи. Видя как от гърдите му стърчи празната спринцовка. Вече никъде нямаше да отиде.

Обзе я облекчение.

— Какво не е наред, Джул? — попита отново Сам.

— Нищо, Сами — отвърна Джули. — Съвсем нищо. Всичко вече е наред.

И те седяха заедно, искаха толкова много неща да си кажат и не казваха нищо.

Защото сега имаха цялото време на света.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.